This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

+ *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.

+ *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.

+ *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.

+ *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at http://books.google.com/

HARVARD LAW LIBRARY
3 2044 057 041 238

B & I Dec. 1922

HARVARD LAW LIBRARY

Received July 20, 1922

30

AZ 1897. ÉVI

TÖRVÉNYEK

GYÜJTEMÉNYE.

Hungary. laws, statutes, &c. Session laws

AZ 1897. ÉVI

C
30

TÖRVÉNYEK

GYÜJTEMÉNYE.

KIADJA A M. KIR. BELÜGYMINISTERIUM MEGBIZÁSÁBÓL:

AZ ORSZÁGOS TÖRVÉNYTÁR SZERKESZTŐSÉGE.

(Budapest, IV. ker., Molnár-utcza 26. sz.)

❀

BUDAPEST, 1897.

Nyomatott a »Pesti könyvnyomda-részvénytársaság«-nál.

JUL 20 1923

TARTALOM.

			Lapszám
I.	t.-cz.	A mérsékelt árú marhasóról . .	1
II.	»	A Magyarország és Ausztria közt Szepes vármegye és Gácsország szélén, az ugynevezett Halastó körüli területen, az országos határvonalnak választott bíróság által leendő megállapitása tárgyában	4
III.	»	Az 1894. évi közösügyi zárszámadásra alapitott végleges leszámolás szerint Magyarország terhére mutatkozó tartozás fedezéséről, továbbá az 1895. és 1896. évi közösügyi kiadásokra Magyarország által pótlólag fizetendő összegről	5
IV.	»	A tiszalök—büd-szt.-mihályi helyi érdekű gőzmozdonyú vasutvonal engedélyezéséről	7
V.	»	Az ezredéves országos kiállitás költségeinek fedezéséről . . .	8
VI.	»	A magyar-északnyugoti helyi érdekű gőzmozdonyú vasut engedélyezése tárgyában	9

			Lapszám
VII.	t.-cz.	A lottójövedékről szóló 1868:XV. törvényczikk módositása iránt .	11
VIII.	»	Az 1878. évi XX. törvényczikkbe iktatott és az 1887. évi XXIV. törvényczikkel meghoszszabbitott vám- és kereskedelmi szövetség VI. czikkének módositásáról . .	13
IX.	»	A kikötői illetékekről	15
X.	»	A ragadós tüdőlob kiirtásáról szóló 1893. évi II. törvényczikk módositása tárgyában	22
XI.	»	Az 1897. évi állami költségvetésről	23
XII.	»	A nagybecskerek-zsombolyai keskeny vágányú helyi érdekű gőzmozdonyú vasut engedélyezéséről . .	120
XIII.	»	A szolnok—kiskun-félegyházi helyi érdekű vasutnak engedélyezéséről	121
XIV.	»	A Magyarország és Ausztria között, egyrészt Besztercze-Naszód és Máramaros vármegyék, másrészt Bukovina szélén elhúzódó országos határvonal megállapitásáról . .	122
XV.	»	Az Olaszországgal a vagyontalan betegek kölcsönös díjtalan kórházi ellátása iránt Bécsben 1896. évi junius 25-én kötött nemzetközi egyezmény beczikkelyezéséről	142
XVI.	»	A budapesti m. kir. állami távbeszélő-hálózat bérletének megszüntetéséről	151

Lapszám

XVII. t.-cz. A gattaja-lugos-maros-illyei helyi érdekű gőzmozdonyú vasut engedélyezéséről 153

XVIII. » Magyarországnak az 1900. évi párizsi nemzetközi kiállitáson leendő hivatalos részvételével járó költségek fedezéséről 154

XIX. » A Bulgáriával 1896. évi deczember hó 21/9-én kötött kereskedelmi egyezmény beczikkelyezéséről . . 155

XX. » Az állami számvitelről 214

XXI. » A Temes-Béga-völgyi vizszabályozó társulat pénzügyi viszonyainak újabb rendezéséről 267

XXII. » A császári és királyi közös hadsereg katonai nevelő- és tisztképző intézeteinél magyar korona országokbeli ifjak részére létesitett állami alapitványi helyekről szóló 1882. évi XXV. törvényczikk módositásáról 274

XXIII. » A honvéd nevelő- és képző-intézetekről 275

XXIV. » Az állami hivataloknál alkalmazott díjnokok szolgálati és anyagi helyzetének javitásáról 280

XXV. » Az egyetemek számára szükséges telekvásárlásokról és épitkezésekről 283

XXVI. » A győr-sopron-ebenfurti vasut beruházási kölcsönének engedélyezéséről 285

Lapszám

XXVII. t.-cz. Az árvavölgyi helyi érdekű vasut engedélyezése tárgyában . . . 288

XXVIII. » A marmarossziget-kőrösmező-határszéli államvasuti vonal épitésénél felmerült kiadási többletek fedezéséről 290

XXIX. » A czukoradóról szóló 1896. évi XIX. törvényczikk hatályának meghosszabbitása tárgyában . . . 291

XXX. » A m. kir. államvasutak hálózatán eszközlendő beruházásokról s e beruházások költségeinek fedezéséről 292

XXXI. » Az 1888. évi XXV. törvényczikknek az 1897/1898-iki szeszitermelési időszakra való alkalmazása tárgyában 296

XXXII. » A hazai pénzintézetek által kibocsátott némely kötvények biztosításáról 297

XXXIII. » Az esküdtbiróságokról 312

XXXIV. » A bünvádi perrendtartás életbeléptetéséről 326

XXXV. » A m. kir. központi statisztikai hivatalról 339

XXXVI. » A budapest-angyalföldi m. kir. állami elmegyógyintézetben új igazgatósági épület emeléséről . . . 351

XXXVII. » A büntető-törvénykönyv (1878: V. törvényczikk) 412., és a kihágási büntető-törvénykönyv (1879: XL. törvényczikk) 59. §-ának módositásáról 352

Lapszám

XXXVIII. t.-cz. A püspökladány - füzesgyarmati helyi érdekű gőzmozdonyú vasut engedélyezéséről 355

XXXIX. » A szécsány-számos-alibunári és számos-antalfalvai helyi érdekű mozdonyú vasutvonalak engedélyezéséről 356

XL. » A mátrai, kisújszállás-dévaványagyomai és a Békés vármegyei helyi érdekű vasut részvénytársaságok vasutvonalai engedélyokiratainak egyesitése, és a vésztő-kötegyán-hollódi helyi érdekű gőzmozdonyú vasut engedélyezése tárgyában 357

XLI. » A nyomdatermékek tudományos czélokra szolgáló köteles példányainak beszolgáltatásáról . . . 381

XLII. » A Magyarország és Horvát-Szlavon-Dalmátországok között az 1889. évi XL. törvényczikk értelmében létrejött pénzügyi egyezmény hatályának meghosszabbitásáról 388

XLIII. » Az 1898. év négy első hónapjában viselendő közterhekről és fedezendő állami kiadásokról . . 389

BETŰSOROS TÁRGYMUTATÓ.

Adatgyüjtés l. Statisztikai a.

Adó biztositására szolgáló jegy hamisitása **XXXVII.** 1. §.

Adó összege az *esküdtképesek* névjegyzékében **XXXIII.** 9. §.

Adók mérve a *Bulgáriával* való kereskedelmi forgalomban **XIX.** I. és X. cz. és zárjkv. ad I. 3., — alói mentesség Bulgáriában II. cz.

Adókedvezmény mellett termelhető *alkoholmennyiség* felosztásáról **XXXI.**

Adókivetés alapjául nem szolgálhatnak a *statisztikai* adatok **XXXV.** 17. §.

Adómentes a győr—sopron—ebenfurti vasut beruházási kölcsöne **XXVI.** 1. §.

Adómentes koronajáradék kibocsátása ($3^1/_2$%-os) a *m. á. v.* beruházásokra **XXX.** 7. §.

Adómentesek az *osztálysorsjáték* nyeremények **VII.** 3. §.

Adómentesség az *esküdtképesség* szempontjából **XXXIII.** 4. §. 1.

Adómentessége a *sorsol. kötvényeknek* és szelvényeiknek **XXXII.** 22. §.

Adótörvény — 1896 : XIX. t.-cz. a *czukoradóról* — meghosszabbitása **XXIX.**

Akadémia l. Magyar tud. a.

Alagcsövezés l. Talajjavitás a.

Alap, erdélyi himlőoltási, az *egyetemi épitkezések* fedezete **XXV.** 3. §.

Alapitványi helyek megosztása a Ludovica-Akadémia és a honvéd főreáliskola közt **XXIII.** 5. §.

Alapitványi jogügyek igazgatójának hatásköre az alap. jószágkezelés körébe tartozó szerződések tekintetében **XX.** 40. és 41. §§.
Alapitványok elhelyezésére használhatók a *sorsolási kötvények* **XXXII.** 22. §.
Alapitványok ingatlanszerzési tilalma a *Bulgáriával* való viszonylatban **XIX** I cz.
Alapja a *kikötői illeték* kiszabásának **IX.** 5. §.
Alaplajstrom (*esküdteké*) összeállitása **XXXIII.** 9. §.; — betűsoros 9. §.; — megtekintése, felszólalás, észrevétel 10. §.; átvizsgálása és beterjesztése 11. §.; — egyik példány megőrzése, másik beküldése 12. §.; — összeállittatása késedelem esetén 13. §.; — végleges összeállitása 14. §.; — kizáró okok 5. és 6. §§.
Alapszabályai a *sorsolási kötvények* kibocsátásával foglalkozó intézeteknek **XXXII.** 7. és 8. §§.; — azok összhangba hozása a törvénynyel és a czégjegyzékbe bevezetése 25. §. 1. és 3.
Alapszabályok, a *győr—sopron—ebenfurti* vasuttársaságé), módositása **XXVI.** 3. §.
Alaptőke-fölemelés, a *győr—sopron—ebenfurti* vasuté **XXVI.** 2 §.
Aláirása a *Temes-Bégavölgyi* vizszabályozó társulat kölcsönkötvényeinek a min. biztos által **XXI.** 8. §.
Alárendeltségi viszonya a *közp. statisztikai* hivatalnak **XXXV.** 3. §.
Alkoholmennyiség — a kisebb adótétel mellett termelhető — felosztása **XXXI.**
Alibunár—számos—szécsányi h. é. vasut engedélyezése **XXXIX.**
Alkalmi nyomtatványok beszolgáltatása tud. czélokra **XLI.** 3. §. 4., ut. előtti és ut. bek. és 4. §.
Alkuszok (kereskedelmiek) a *Bulgáriával* kötött egyezmény szempontjából **XIX.** Zárjkv. ad I., 1.
Alsó-Kubinon át vezető *árvavölgyi* vasut engedélyezése **XXVII.**
Angyalföldi l. Budapest—angyalföldi a.

Antalfalva – számosi h. é. vasut engedélyezése **XXXIX.**
Anyagkezelő hivatalok (és pénztárak) — *államiak* — szolgálata **XX.** 47—84. §§.; — váratlan vizsgálata 43. §.; — hivatása 60. §.; — bevételt vagy ki adást csak utasitás alapján teljesithetnek 65. §.; — rovancsolása 95. §. *b*); — számvevőségi szigorlata 103. §.
Anyagszámadás — *állami* **XX.** 77., 104. és 107. §§.
Anyanyelv az *esküdtképesek* névjegyzékében **XXXIII.** 9. §.
Aránya a jelzál. követelésnek az ingatlan becsértékéhez a *sorsol. kötvények* biztositásánál **XXXII.** 3—6. §§.; a forgalomban lévő kötvényeknek a biztositási alaphoz 11. §.; — a kibocsátott kötvényeknek a kibocsátási alaphoz 12. §.
Ausztria és Magyarország (Bukovina és Besztercze-Naszód és Máramaros megyék) közötti *orsz. határvonal* megállapitása **XIV.**
Ausztria és Magyarország közt, a szepesmegyei Halastó körül vitás *orsz határvonal* megállapitása **II.**
Ausztriai *számsorsjátékban* való részvétel tilos **VII.** 4. §.
Ajánlati verseny *állami* szükségleteknél **XX.** 38. §.
Államadóssági (magyar) kötvényekbe befektethető a *sorsol. kötvények* külön biztositási alapja **XXXII.** 9. §. 1
Államadósságok kezelése **XX.** 114—126. §§.; — kötvények kellékei 114. és 117. §§.; — hiteles szövege 115. §.; — szelvényive, illetve szelvény-utalványa 116. §.; — névreszóló kamatainak kifizetése 118. §.; — lekötése, átiratása, kicserélése 119. §.; — új kötvény kiadása 120. §.; — elszámolására szolgáló naplók 123. §.: — sommás főkönyve 125. §.; — hitelkönyve 124. és 126. §§.
Állami *alapitványi helyek* a Ludovica-Akadémiában és a honvéd főreáliskolákban **XXIII.** 5. §.
— *alkalmazottaknak* személyzeti és fizetési állománya az országgyülés elé terjesztendő **XX.** 33. §.

Állami *egyedárúságok* a Bulgáriával kötött kereskedelmi egyezményben **XIX.** VI. cz. a. és zárjkv. ad VI.
— *ellenőrzés* az osztálysorsjáték fölött **VII.** 2. §.
— *előlegek* számitásba vétele a Temes-Bégavölgyi vizszabályozó társulat terheinek kifizetése alkalmából **XXI.** 5. §.
— *épületek és ingatlanok* fentartási költségeinek és közadójának beillesztése a költségvetésbe **XX.** 9. §.
— *évi járulék* a temes-bégavölgyi vizszabályozó társulati kölcsön törlesztéséhez **XXI.** 6. §.
— *hivatali díjnokok* szolgálati és anyagi helyzetének javitásáról **XXIV.** l. Díjnok a.
— *hivatalos nyelv* értése, azon irás és olvasás, mint esküdtképességi kellék **XXXIII.** 4. §.; — birása az ügyészségi megbizott részéről **XXXIV.** 9. §.
— *ingatlan* kezelése **XX.** 35. §.; — törzskönyve és leltára 36. §.; — elidegenitésének föltétele 37. §.
— *ingó vagyon* elszámolása **XX.** 77. §.
— *kiadások* fedezéséről stb. az 1898. év négy első hónapjában **XLIII.**
— *költségvetés* az 1897. évre **XI.**
— *pénztárak*, általánosak, különösek és kezelésiek **XX.** 47. §.; — azok váratlan vizsgálata 43. §.; — összeköttetése 48. §.; — ellenőrzése 51. §.
— *pénztári naplók* **XX.**; főnapló 70. §.; — tárczanapló, al- és segédnapló 71. §.; — letéteményi napló 73. §.; — forgalmi napló 74. §.; — havi napló 82. §.; — állami adóssági naplók 123. §.
— *szavatosság* a Temes-Béga-völgyi vizszabályozási társulat kölcsöneért **XXI.** 8. §.
— *számvitel* **XX.** 70—77. §§.
— *szerződések* tekintetében kikérendő jogi szakvélemény **XX.** 40. és 41. §§.
— *távbeszélő hálózat* (budapesti) bérletének megszüntetése **XVI.**
— *titkot* tartalmazó nyomdatermékek nem szolgáltatandók be **XLI.** 7. §.

Állami *vagyonkezelés* **XX.** 35—46. §§.; — kezelő közegek 47. §.; — azok összeférhetlensége 46. §.; — felelőssége 52. §.

— *zárszámadás* l. Zárszámadás a.

Államkincstár *kártérítési kötelezettsége* és visszkereseti joga a tisztviselők ellen **XX.** 59. §.

Állammal szemben fennálló követelés, mint a *sorsolási kötvények* kibocsátási alapja **XXXII.** 2. § 1. *b*) és 2. bek.; — aránya a kib. kötvényekhez 12. §.

Államnyomda l. Magy. kir. államnyomda a.

Állandó pontok a Bukovina és magyarországi *határvonalon* **XIV.** 2. §. 1—4. és *a*), *b*).

Állategészségrendőri tekintetek a *Bulgáriával* kötött kereskedelmi egyezményben **XIX.** VI. cz. *b*).

Állattenyésztés czéljaira mérsékelt árú *marhasó* árúba bocsátása **I.** 1. §.

Általános jövedelmi pótadó-mentessége a *sorsolási kötvényeknek* és szelvényeiknek **XXXII.** 22. §.

Ára a *marhasónak* **I.** 2. §.

Árúba bocsátása mérsékelt árú *marhasónak* **I.**

Árúbevallás a *Bulgáriába* való bevételnél **XIX.** *B.* mell. 1. cz. és zárjkv. VIII.

Árúforgalmi *statisztikára* vonatkozó törvényeket a közp. statisztikai hivatalról szóló törvény nem érinti **XXXV.** 18. §.

Árújegyek előállitása, mint kihágás **XXXVII.** 2. §.

Árúk bevitele tilos *Bulgáriába* iparosok (utazók) által **XIX.** IV.; — a Bulgáriába bevittek eladása a vámhivatalok részéről *B.* mell. 5. cz.; — vámmentes visszaküldése a Bulgáriával való viszonylatban zárjkv. ad IX. 3.

Árúk felvétele, partra szállitása vagy kirakása mikor nem *keresk. ügylet?* **XIX.** 2. §. *h*) és *i*).

Árúmustrák vámmentes kezelése a *Bulgáriával* való viszonylatban **XIX.** V. cz.

Árvamegye pótadókivetési joga az *árvavölgyi vasut* költségeinek fedezése czéljára **XXVII.** 2. §.

Árvapénzek elszámolása az *állami* letéteményi naplókban **XX.** 73. §.
Árvavölgyi h. é. vasút engedélyezése és az osztrák vasuthoz csatlakozása **XXVII.** 1. §.; — kiépitési költségeire megyei pótadó engedélyezése 2. §.; — kezelési költségeinek a kassa-oderbergi vasut üzleti számlájában elkönyvelése 3. §.
Átalány — évi — a *kikötői illeték* tekintetében **IX.** 7—9. §§.
Átfutó bevételek vagy kiadások az *állami* számadásokban **XX.** 31. és 74. §§. és 113. §. *d*).
Átruházás ki van zárva a *m. á. v.* beruházási czímek közt **XXX.** 5. §.
Átruházás a *költségvetési törvény* keretén belül **XX.** 15. §.; — bejelentése az országgyülésnek 18. §.; — tilos a költségvetési évek közt 31. §.
Átvételi tanusitása a tud. czélokra beküldött *nyomdatermékeknek* **XLI.** 6. §.; — azok postadíjmentessége 10. §.
Átviteli tilalom a *Bulgáriával* való kereskedelmi forgalomban **XIX.** VI. cz.; — *vámmentesség* VII. cz.

Bányász — okleveles — *esküdtképes* **XXXIII.** 4. §. 2.
Bárcza az eladott *marhasóról* **I.** 4. §.
Beadványok bélyegmentessége az *osztálysorsjáték* ügyében **VII.** 3. §.
Becsérték aránya a *sorsolási kötvények* kibocsátási alapjához **XXXII.** 3—6 §§.; — maximuma és minimuma a feldarabolás fogalma szempontjából 6. §. 2—4. bek.; — megállapitásának ideje 3. §., 5. §. és 6. §. 5. bek.
Becsérték-megtérités a *ragadós tüdőlob* miatt **X.** 1. §.
Belcsatornákon és folyókon közlekedő járművek *kikötői illeték*-mentessége **IX.** 4. §. *h*).
Belföldi hajók (gőzösök) *kikötői illeték*-mentessége **IX.** 4. §. *c*), *g*) és *i*); — az illeték mérve 6—9. §§.; — átalány 7. és 8. §§.
— *vitorlás hajók* kikötői illetékének mérve **IX.** 9. §.

Bemutatási jog épségben tartása a Ludovika-Akadémiára tett alapitványok tekintetében **XXIII.** 5. §.

Beruházási kölcsön engedélyezése a *győr-sopron-ebenfrrti* vasut részére **XXVI.**

Beruházási tartalékalap helyreállitása czéljából kölcsön engedélyezése a *győr-sopron-ebenfurti* vasuttársaság részére **XXVI.** 1. §.

Beruházások *a m. államvasutakon* **XXX.**; azok mérve és felosztása 1. és 2. §§.; — idő- és sorrendje 3. §.; — bejelentése 3. §.; — változtatása engedélyhez van kötve 4. §.; — *költségeinek* átruházása és átvitele 5. §.; — beillesztése a költségvetésbe és zárszámadásba 6. §.; — fedezése 1897-ben 7. §.; — erről jelentés 7. § ; — fedezése utóbb 9. §.

— alosztálya az állami *költségvetésben* **XX.** 8. §.

Beszámitása a *díjnok* szolgálati idejének **XXIV.** 2. §. 5. és 3. §.

Beszerzése *marhasónak* **I.** 3. §.

Beszolgáltatandó *nyomdatermékek* tud. czélra **XLI.** 1—4. §§.; — annak módja 5. §.; — ideje 5. és 11. §§.; — felmentés 7. §.; — példányok minősége 8. § ; — korábbi törvények hatályon kivül helyezése 16. §. (l. 15. §. ut. bek. is).

Besztercze-Naszód megye és Bukovina közötti *orsz. határvonal* megállapitása **XIV.**; — bekebelezése a Bukovinából ideszakadt területnek 3. §

Betegápolási költségek részletekben való megtéritése a *velenczei* és a *mantuai* kórházakkal szemben **XV.** jkv.

Betegek partraszállitása nem *keresk. művelet* **IX.** 2. §. *e).*

— (vagyontalanok) díjtalan ápolása tekintetében egyezmény *Olaszországgal.* **XV.**

Betegség esetén kedvezményei a *díjnokoknak* **XXIV.** 2. §. 3.

— (*ragadós tüdőlob*) miatt levágott állatért kártalanitás **X.** 1. §. *a).*

Betéti társaságok kölcsönös jogai a *Bulgáriával* kötött egyezmény értelmében. **XIX.** Zárjkv. ad I., 2. p.

Betűjegy az *államadósági* kötelezvényen **XX.** 114. §. *a*).

Bevallása a *Bulgáriába* bevitt árúk értékének. **XIX.** B. mell., 1. cz. és zárjkv. ad VIII.; — el nem fogadása a vám megszabásánál B. mell. 2. cz.

Bevallott árúk vámmentes visszaküldése *Bulgárjával* való viszonylatban **XIX.** zárjkv. ad IX. 3.

Bevásárlás Ausztria-Magyarország, illetve *Bulgária* területén a másik állam alattvalói részéről. **XIX.** IV. cz.

Bevételek (*államiak*) **XX.**; utalványozása 21. §.; — szembeállitása a költségvetéssel 31. §.; — pénztári számfejtése és ennek czélja 61., 99. és 100. §§.; — elfogadásának föltétele 65. §.; — elfogadása (letétként) utasitás nélkül 66. §.; — előirása az egész évi pénzkezelési kimutatásban 111. §. *c*); — többlet kitüntetése a zárszámadásban 23. §.

Bevételi lajstrom a *marhasóról* **I.** 3. §.

Beviteli tilalom Ausztria-Magyarország és *Bulgária* kereskedelmi forgalmában **XIX.** VI. cz.

Beviteli vám a *Bulgáriával* való viszonylatban és díjtételei **XIX.** VIII. cz. és A. mell.; — beszedésére vonatkozó külön határozatok B. mell.

Béga hajózó csatorna rendezésére vonatkozólag törvényjavaslat benyujtandó **XXI.** 12. §.

Bélyeghamisitás (utánzás, meghamisitás, felhasználás, forgalomba hozatal, használt bélyeg felhasználása) **XXXVII.** 1. §.

Bélyegjegyhez hasonló tárgyak készitése kihágás **XXXVII.** 2. §.

Bélyegilleték a *Bulgáriával* való kereskedelmi forgalomban. **XIX.** XI. cz. 4.

Bélyegmentes a *győr-sopron-ebenfurti* vasut beruházási kölcsöne **XXVI.** 1. §.

Bélyegmentes az *osztálysorsjáték* haszonbéri szerződése stb. **VII.** 3. §.
— a *sorsol. kötvények* alapjául szolgáló jelzálogos kötvényekre vonatkozó tkvi bejegyzés és törlés **XXXII.** 17. §.; — a közjegyzői ellenzárolási jegyzék 19. §.; — a telepitési és feldarabolási szerződés és tkvi bekebelezés 23. §.; — a sorsol kötvények kibocsátására alkalmas követelések átruházása 24. §.
— a *statisztikai* ügyekben használt felszólamlás **XXXV.** 12. §.
— a *Temes-Béga-völgyi* vizszabályozó társulat kölcsönügyében minden beadvány és okmány stb. **XXI.** 10. §.
Bérleti szerződések — *államiak* — tekintetében jogi szakvélemény **XX.** 40. és 41. §§.
Bérletekből kizárása a vagyonkezelő *állami tisztviselőknek* **XX.** 46. §.
Bérletmegszüntetés a budapesti m. kir. állami *távbeszélő hálózaté.* **XVI.**
Biró nem lehet *esküdt.* **XXXIII.** 6. §. 2.
Birói illetékesség folyamatban lévő *bünvádi ügyekben* **XXXIV.** 4. és 5. §§.; — kivételes 15. §. ut. bek. és 17. §. ut. előtt. bek. (l. 1897 : XXXVII. t.-cz. 4. §-át is).
Birói letétek elszámolása a letéteményi naplókban **XX.** 73. §.
Birósági hivataloskodás alól mentesek Ausztria-Magyarország, illetve *Bulgária* területén a másik állam alattvalói. **XIX.** II. cz.
Birság a *Bulgáriába* bevitt árúk értékének hamis bevallása miatt. **XIX.** B. mell., 3. cz.
Birságolása *esküdtbirósági* ügyekben a *bizalmi férfiaknak* **XXXIII.** 18. §.; — az *esküdteknek* 23—28. §§. és 35. §.
Birtokfeldarabolás l. Feldarabolás a.
Bizományos fizetés az *állampénztárak* részéről. **XX.** 48. §.; — elszámolása a forgalmi naplóban 72. és 74. §§.

Bizonyitvány a *Bulgáriába* bevitt árúk tényleges áráról. **XIX.** B. mell., 2. cz.

Bizottság a *díjnok* elbocsátásának megvizsgálására **XXIV.** 2. §. 7. és 4. §.

— *esküdtbirósági* ügyekben **XXXIII.**; az alaplajstrom összeirására 9. §.; — végleges megállapitására és az évi lajstromok összeállitására 14—18. §§.; — elnök és tagjai 14. §.; — határozási módja 16. §.

Biztositása a *hazai pénzintézetek* kötvényeinek **XXXII.** l. Sorsolási kötvények a.

— a *Temes-Béga-völgyi* vizszabályozó társulat kölcsönének és járulékainak **XXI.** 7. §.

Biztositási alapja (külön) a *sorsolási kötvényeknek* l. Külön biztositási alap a.

Biztositási társaságok kölcsönös jogai a *Bulgáriával* kötött egyezmény értelmében **XIX.** I. cz. és zárjkv. ad I., 2. p.

Biztositék a *Bulgáriába* bevitt árúk vámdijtétele tekintetében. **XIX.** *B.* mell., 2. cz.

Biztositéka a *vagyonkezelő állami közegeknek* **XX.** 53—58. §§.; — összege 53. §.; — lefizetése, esetleg részletekben 54. §.; — gyümölcsöztetése és a kamat elévülése 55. §.; — bevonása és kiegészitése vagy pótlása 56 §.; — zár alól feloldása és visszaadása 57. §.; — elszámolása, kamatoztatása, felmondása, bevonása, zár alól feloldása 58. §.

Biztositéki alap felhasználása a *telefonhálózat* költségeinek fedezésére **XVI.** 2. §.

Biztositékul használhatók a *sorsol. kötvények* **XXXII.** 22.

Budapest-angyalföldi m. kir. áll. *elmegyógyintézetben* igazgatósági épület emeléséről **XXXVI.** 1. §.; — költségeinek fedezése és elszámolása 2. §.; — elnevezésének megváltoztatása 1. §.

Budapesti büntető törvényszék kizárólagos hatásköre bank- (pénz-) jegyek hamisitása kérdésében **XXXIV.** 17. §. ut. bek.

Budapesti főpolgármester nem lehet *esküdt* **XXXIII.** 6. §. 1.

Budapesti műegyetem l. József-műegyetem a.

Budapesti m. kir. állami *távbeszélő hálózat* bérletének megszüntetése. **XVI.**

Budapesti *tudomány-egyetemi épitkezések* **XXV.**; költségeik 1. §.; — terv, költségvetés, telekvásárlás, befejezés 2. §.; — költségek fedezése 3. §.; — elszámolása 4. §.

Budget l. Állami költségvetés a.

Bukovina és Magyarország közötti *orsz. határvonal* megjelölése **XIV.**

Bulgáriába bevitt árúk *beviteli vámjának* beszedésére vonatkozó külön határozatok **XIX.** B. mell.

Bulgáriával kötött *kereskedelmi egyezmény* **XIX.**; — területi hatálya, módositása és tartama XV. és XVI. cz.

Buttler-féle alapitványból fedezendő a *Ludovica-Akadémia* átalakitási, és ennek s a honvéd főreáliskolának és a hadapród-iskoláknak berendezési és felszerelési költségei **XXIII** 7. §.

Büd-szt.-mihály—tiszalöki h. é. gőzmozdonyú vasut engedélyezéséről **IV.**

Büntetés a *statisztikai* kihágásokra **XXXV.** 13. és 15. §§.

Büntetése a *sorsol. kötvényt* kibocsátó intézet igazgatóságának **XXXII.** 21. §.

Büntető bíróságok megalakulása **XXXIV.** 7. §.

Büntető eljárás (vámjövedéki) következményei a *Bulgáriával* való viszonylatban **XIX.** Zárjkv. ad IX., 3.

Büntetőtörvénykönyvek módositása **XXXVII.**; némely §-aik hatályon kivül helyezése 5. §.

Bűnvádi perrendtartás 1896 : **XXXIII.**; — *életbeléptetése* **XXXIV.** 1. §.; — *területi hatálya* 2. §.; — *alkalmazása* a biróságok által új ügyekben

3. §. és 18. §. ut. bek.; — folyamatban lévő ügyekben 4. §.; — újrafelvételi ügyekben 5. §.; — büntetések végrehajtásánál 6. §.; — *életbeléptetési rendeletek* kibocsátására felhatalmazás 28. §.

Cábelek l. Táviróhúzalok a.

Concurrentialis alap l. Fölkelési járuléki alap a.

Consuli tisztviselőket kinevezhet Ausztria-Magyarország *Bulgáriába* **XIX.** XIV. cz.

Convertálása a *temes-bégavölgyi* vizszabályozó társulat régi kölcsönének **XXI.**

Családi életre vonatkozó adatok a *statisztika* szempontjából **XXXV.** 3. §.

Családi értesitések beszolgáltatása tud. czélra **XLI.** 3. §. 4., ut. és ut. előtti bek. és 4. §.

Csatlakozása az *árvavölgyi* vasutnak az osztrák vasúthoz **XXVII.**

Csatornák épitési és alaptőkéje, mint a *sorsol. kötvények* kibocsátási alapja **XXXII.** 2. §. 2.; — aránya a kibocsátott kötvényekhez 12. §.; — elkülönitett kezelése (közjegyzői ellenzár alatt) 19. §.; — elsőbbségi kötvényeibe befektethető a biztositási alap 9. §. 1.

Csolnak partra küldése nem *keresk. művelet* **IX.** 2. §. b.

Csonkitott *államadóssági kötelezvények* vagy szelvényeik **XX.** 117. §

Csőd alatt álló nem *esküdtképes* **XXXIII.** 5. §. 5.

Csőd kihatása a *sorsol. kötvények* kibocsátási alapjára **XXXII.** 17. és 18. §§.

Czégjegyzékbe bevezetése a *sorsol kötvények* kibocsátási kellékeinek **XXXII.** 7. §. 2. bek.; — az alapszabályok megfelelő voltának 25. §. 3.; — a bejegyzés föltételei 25. §. ut. bek.

Czímer az *áll. adóssági kötelezvényeken* **XX.** 114. §. *b)*

Czímjegyek előállitása, mint kihágás **XXXVII.** 2. §.

Czímkék beszolgáltatása tud. czélokra **XLI.** 3. §. 3., ut. előtti bek. és 4. §.

Czímletek, mint a *sorsolási kötvények* kibocsátási alapja **XXXII.** 2. §. 2.; — aránya a kibocsátott kötvényekhez 12. §.; — csökkenésének következménye 13. §.; — kivételes jogi természete 17. §.; — vasutiak és csatornavállalatiak elkülönitett kezelése 19. §.; — névértékének közzététele 20. §. 2.

Czukoradóról szóló 1896 : XIX. t.-cz. hatályának meghosszabbitása **XXIX.**

Dévaványa l. Kisújszállás—Dévaványa a.

Díja a közjegyzőnek a *sorsolási kötvények* alapjául szolgáló czímletek ellenzárolásáért **XXXII.** 19. §.

Díjak magassága a *Bulgáriával* való keresk. forgalomban **XIX.** I. cz.

Díjazása a tanitóknak a *statisztikai* adatgyüjtésnél való közreműködésökért **XXXV.** 8. §.

Díjnokok szolgálati és anyagi helyzetének javitásáról **XXIV.**; — igény megszerzése 1. §.; — kedvezmények (napidíj-minimum, elsőbbség, betegség esetén díjazás, nyugellátás, szolgálati évek beszámitása, felmondás, bizottság az elbocsátás megvizsgálása végett) 2. §.; — a szolgálati idő számitása és nyugdíj mellett nyugellátás kizártsága 3. §.; — szolgálati szabályzat kidolgozása és bizottság összeállitása és eljárása 4. §.; — törvény életbelépése és végrehajtása 5. §.

Díjtalan ápolása tekintetében a vagyontalan betegeknek egyezmény *Olaszországgal* **XV.**

Díjtételei (maximálisak), *Bulgáriában* a fogyasztási illetékeknek **XIX.** zárjkv. ad X. *A.*; — a beviteli vámoknak *A.* mell.; — az oktroi-illetékeknek *B.* mell.

Dohány-egyedárúság behozható *Bulgáriában* **XIX.** Zárjkv. ad VI.

Dohányvásárlásnál a *verseny* kizártsága **XX.** 38. §. 8.

Ebenfurt l. Győr—Sopron—ebenfurti a.

Egészségrendőri tekintetek a *Bulgáriával* kötött kereskedelmi egyezményben **XIX.** VI. cz. *b*).

Egyedárúság a *marhasó* **I.** 1. §.
Egyenes adók beszedésére vonatkozó *utalványozási jog* időbeli terjedelme **XX.** 25. §.
Egyenérték a budapesti m. kir. állami *távbeszélő hálózat* bérletének idő előtti megszüntetéseért **XVI.** 1. §.
Egyenlő elbánásban részesittetnek Ausztria-Magyarország és *Bulgária* alattvalói kereskedés, hajózás, iparüzés és joggyakorlás tekintetében **XIX.** I. cz. és zárjegyzőkönyv ad I
Egyesitése a mátrai, kisújszállás-dévaványa-gyomai és a Békés vármegyei h. é. vasutvonalak engedélyokiratainak **XL.**
Egyesületek ingatlanszerzési tilalma a *Bulgáriával* való viszonylatban **XIX.** I. cz.
Egyetemi alapból kölcsön az *egyetemi épitkezésekre* **XXV.** 3. §.; — ennek elszámolása 4. §.
Egyetemi épitkezések terve, költségelőirányzata, telekvásárlás és befejezés **XXV.** 2. §.; — költségek fedezése 3. §.; — elszámolása 4. §.
Egyetemleges *felelősség* a temes-béga-völgyi vizszabályozási társulat kölcsöne és járulékai erejéig **XXI.** 7. §.
— *felelősség* a köteles nyomtatványpéldányok bemutatása tekintetében **XLI.** 9. §.
— *kötelezettség* esetén a követelés nem lehet biztositási alap **XXXII.** 6 §. ut. bek.
— *szavatossága* az áll. számadóknak **XX.** 52., 131. és 132. §§.
Egyezmény — *állami* — megkötése **XX.** 38. §.
— kereskedelmi — *Bulgáriával* — **XIX.**
— *Olaszországgal* a vagyontalan betegek díjtalan ápolására vonatkozólag **XV.**
— (pénzügyi) — a Magyarország és *Horvát Szlavon-Dalmátországok* közt fennálló — meghosszabbitása **XLII.**
Egyénenkénti *felelősség* a Temes-Béga-völgyi vizszabályozó társulat kölcsöne és járulékai erejéig **XXI.** 7. §.
— *kivetése* a Temes-Béga-völgyi vizszabályozó társulat járulékainak **XXI.** 7. §.

Egyházi hatóságok *statisztikai* adatszolgáltatási kötelezettsége **XXXV.** 9. §.; — mulasztás következménye 11. §.; — felszólamlás 12. §. *c).*

Egyletek *statisztikai* adatszolgáltatási kötelezettsége **XXXV.** 9. §.; — könyveikbe stb. betekinthetés 10. §.; ez ellen felszólalás 12. §. *b*); — felelőssége az adatszolgáltatásból kifolyólag 11. §.

Eladása az *állami ingatlanoknak* **XX.** 37. §.

Eladási ára a *marhasónak* **I.** 2. §.

Elbocsátása a *díjnoknak* betegség miatt **XXIV.** 2. §. 3.; — felmondás mellett 2. §. 6.; — megvizsgálására bizottság 2. §. 7.

Elemi iskolai tanitók, mint *statisztikai* számláló biztosok **XXXV.** 8. §.

Elengedése a *Temes-Béga-völgyi* vizszabályozó társulat régi járulék-hátralékainak **XXI** 5. §.

Elévülése *államadóssági* kötelezvények- vagy szelvényeiknek **XX.** 117. §.

— a *bulgáriai* vámhivatal által eladott árúk vételár-fölöslege igényelhetésének **XIX.** *B.* mell., 5. cz.

— a kiszabott *kikötői illetékek* helyesbitésének és az illetéktelen fizetések visszatéritésének **IX.** 11. §.

— a föl nem használt *költségvetési hitelnek* **XX.** 26. és 27. §.; — az állami kiadási utalványnak 30. §.; — a számadók felvilágosilás-adási és kártéritési kötelezettségének 141. §.

— a *tisztv. biztositék* kamatainak **XX.** 55. §.

— a *védő jogtanárok* fegyelmi vétségének **XXXIV.** 24. §.

Elhalálozása az *esküdteknek* bejelentendő **XXXIII.** 17. §.

Elhalt számadó helyett *felvilágositás* és kártéritési szavatosság **XX.** 131. és 132. §§.; — ellen nincs makacssági végzés 135. §.

Elidegenitése az *állami ingatlanoknak* **XX.** 37. §.

Elismervény érvényességi kelléke az állam irányában **XX.** 67. §.; — adandó az állampénztárakba befizetett értékekről 69. §.

Ellennyugtatvány az *állami pénztárokból* fölvett értékekről **XX.** 69. §.
Ellenőr alkalmazása *állami pénztáraknál* és vagyonkezelő hivataloknál **XX.** 51. §.; — azok összeférhetlensége 46. § ; felelőssége és kártérítési kötelezettsége 52. §.
Ellenőrzés az *osztálysorsjáték* fölött **VII.** 2. §.
Ellenőrzése a *statisztikai* adatszolgáltatásnak **XXV.** 10. §.
Ellenszámlázás (*állami*) rendeltetése és határideje **XX.** 106. §.; — kiterjedése 107. §.
Ellenzárolása a *sorsol. kötvények* alapjául szolgáló vasuti és csatornavállalati czímleteknek **XXII.** 19. §.; — ennek igazolása 25. §. 4.
Ellenzárt kezelő *tisztviselő* felelőssége **XX.** 52. §.
Elmebajos nem *esküdtképes* **XXIII.** 5. §. 6.
Elmebeteg számadó helyett *felvilágositás* **XX.** 132. §.; — ellen nincs makacssági végzés 135. §.
Elmebetegek (vagyontalanok) díjtalan ápolása iránt egyezmény *Olaszországgal* **XV.** I. cz.
Elmozditása a *statisztikai* tisztviselőknek a szakvizsga le nem tétele miatt **XXV.** 7. §.
Előfizetési díjak (bpesti *telefoné*) és azok leszállitása törvényhozási úton **XVI.** 3. §.
Előirás kitüntetése az *állami rovatszámadásban* **XX.** 84. §.; — tekintetében a főkönyvek lezárása 102. §.
Előirányzat (*áll. költségvetési*) **XX.** 1—11. §§.; — túllépése és ennek bejelentése az országgyüléshez 16 és 18. §§ ; — nélküli kiadás esetén a számvevőség teendője 98. §.; — évi részletes készitése 95. §. *e*).
Előleg (*állami*) czímén utalványozás **XX.** 24. §. *b*); — a lekötött hitel terhére számitása 28. §. *h*); — számadása 29. §.; — utalványozási tilalma 32. §.
Előmutatóra szóló kötvényekben vehető fel a *Temes-Béga-völgyi* vizszabályozó társulat új kölcsöne **XXI.** 1. §.
Előre nem látott *állami kiadások* indokolása. **XX.** 22. §.; — elkönyvelése 108. §.

Elővásárlási jog a *Bulgáriába* bevitt árú tekintetében **XIX.** B. mell.. 2. és 3. cz.
Elsőbbsége a *díjnokoknak* **XXIV.** 2. §. 2.
— a *sorsl. kötvénybirtokosoknak* csőd esetén **XXXII.** 18. §.
Elsőbbségi kölcsön fölemelésének engedélyezése a *győr-sopron-ebenfurti* vasuttársaság részére **XXVI.**
Elsőbbségi kötvények (III. sor.) kibocsátásának engedélyezése a *győr-sopron-ebenfurti* vasuttársaság részére **XXVI.** 1. §.
— — mint a *sorsol. kötvények* kibocsátási alapja **XXXII.** 2. §. 2. és ut. előtti bek.; — azok aránya a kibocsátott kötvényekhez 12. §.; — a biztositási alap elhelyezésére alkalmasak 9. §. 1.
— részvények, a *fertővidéki vasuté*, megszerzése és ennek kihatása a győr-sopron-ebenfurti vasut megváltási árára **XXVI.** 1. §.
Elszámolása a *budapest-angyalföldi* elmegyógyintézet igazgatósági épülete költségeinek **XXXVI.** 2. §.
— az *egyetemi* épitkezési költségeknek. **XXV.** 4. §.
— az *ezredéves* országos kiállitás hiányának **V.**
— a *marmarossziget-kőrösmező-határszéli* m. á. v. vonal épitési költségtöbbletének **XXVIII.** 2. §.
— a megújitott *állami* kiadási utalványnak **XX.** 30. §.; — a tisztv. biztositékoknak 58. §.; — a pót- vagy rendkivüli hitelnek 17. §.
— a *telefon-hálózat* bevételeinek és kiadásainak **XVI.** 2. §
— az 1894 évi *zárszámadási tartozásnak* és az 1895. és 1896. évi közösügyi póthitelnek **III.**
Eltörlése a *számsorsjátéknak* **VII**
Elzárás *statisztikai* kihágások miatt **XXXV.** 15. §.
Emlékpénzek előállitása, mint kihágás **XXXVII.** 2. §.
Engedély szüksége a *győr-sopron-ebenfurti* vasut (III. sor.) elsőbbségi kötvényeinek értékesitéséhez **XXVI.** 3. §.
Engedélyezése az *árvavölgyi* helyi érdekű vasutaknak **XXVII.**

Engedélyezése a *gattaja-lugos-marosillyei* helyi érdekű vasutaknak **XVII.**
— a *magyar-északnyugoti* helyi érdekű vasutnak **VI.**
— a *nagybecskerek-zsombolyai* h é. vasutnak **XII.**
— a *püspökladány-füzesgyarmati* helyi érdekű vasutnak **XXXVIII.**
— a *szécsány-számos-alibunári* és a *számos antalfalvai* h. é. vasutvonalaknak **XXXIX.**
— a *szolnok-kiskun-félegyházi* h. é. vasutnak **XIII.**
— a *tiszalök—büd-szent mihályi* h. é. gőzmozdonyú vasutnak. **IV.**
— a *vésztő kötegyán-hollódi* h. é. vasutvonalnak **XL.**
Engedélyokirata a mátrai, kisujszállás-dévaványa-gyomai, a Békés vármegyei és a vésztő-kötegyán-hollódi h. é. vasutaknak **XL.**
Engedélyokiratok egyesitése, a mátrai, kisujszállás-dévaványai és a Békés vármegyei h. é. vasutvonalaké **XL.**
Engedményezése *a sorsol. kötvények* kibocsátására alkalmas követeléseknek bélyeg- és illetékmentes **XXXII. 24. §.**
Erdély és Bukovina közötti *orsz. határvonal* megállapitása **XIV.**
Erdélyi himlőoltási alap, mint az *egyetemi épitkezések* fedezete **XXV.** 3. §.
— részre kiterjesztése a *sajtótervénynek* **XXXIV. 21. §.**
Erdész — okleveles — *esküdtképes* **XXXIII. 4. §. 2.**
Eredmény összehasonlitása a *költségvetéssel* az évi pénztári kimutatásban **XX.** 111. §. *f).*
Erkölcsi életre vonatkozó adatok a *statisztika* szempontjából **XXXV. 3. §.**
Erőhatalom kihatása a *keresk. művelet* elbirálására **IX. 2. §. *h)***; — az ujabb illetékfizetési kötelezettségre 6. §. 1., és 9. §.; — az illeték átalányozására 8. §.
Esedékessége a *kikötői illetéknek* **IX.** 2. §.
Esküdtek **XXXIII.**; *száma:* az esküdtbiróságban 1. §., az évi lajstromokban 15. és 20. §§., a szolgálati

lajstromokban 19. §.; — *kiválasztása* az alaplajstromokból 15. §.; — *minősitése* 4. §.; — kizáró okok 3. és 6. §§.; — mentességi okok és kivétel 7. és 8. §§.; — *alaplajstromának:* egybeállitása 9. §., közszemlére tétele, felszólalás, észrevétel 10. §., beterjesztése a főszolgabiróhoz 11. §., beküldése a törvényszék elnökéhez 12. §., összeállitása késedelem esetén 13. §., végleges összeállitása 14. §.; — *évi (fő- és helyettes) lajstromának* összeállitása 15—17. és 33. §§., kiegészitése 20. §.; — *szolgálati lajstromának* összeállitása 19. §. (32. §.), kiegészitése 21. §.; — *összeférhetlensége* ugyanazon szolgálati lajstromban 19. §.; — *napidija és utiköltsége* 22. §.; — *pénzbirságolása:* késés miatt 23. §, elmaradás vagy eltávozás miatt 24. §., kötelességszegés miatt 26. §; — *fölmentése* kimentés esetén 25. §.; — *költségekben* marasztalása 27. §.; — *határozat és felfolyamodás* e kérdésekben és az esküdtek meghallgatása jelenlétök esetén 28. §.; — *működési* kötelessége a szolgálati időn túl is 30. §.; — *megkérdeztetése* a szolgálati mentesség kérdésében 31. §.

Esküdtbiróság **XXXIII.**; — szervezése, elnöke (helyettese) és tagjai 1—3. §§.; — esküdtbirósági *kerületek* 34. §.; — *hatásköre* **XXXIV.** 15. és 16. §§.; — *kivételes illetékessége* 15. §. ut. bek.

Esküdtbirósági elnök **XXXIII.** 1. §.; — kijelölése 2. §.; — veszi át az alaplajstromokat és az arra vonatkozó felszólalásokat és észrevételeket 12. §.; — jelentése az alaplajstrom beküldésének késedelméről 13. §.; — veszi át a szolgálati lajstromot, végérvényesen határoz a kizáró és mentő okok fölött és kiegészíti a szolg. lajstromot 21. §.; — napidijat és utiköltséget állapit meg az esküdteknek 22. §.; — beosztja a tárgyalandó ügyeket 30. §.; — a teljesitett szolgálatból merithető mentesség iránt kérdést intéz az esküdtekhez és válaszukat közli a törvsz. elnökével 31. §.

— törvény **XXXIII.**; — életbeléptetése **XXXIV.** 1. §.; — területi hatálya 2. §.

Esküdtképesek *névjegyzékének* (alaplajstrom) összeállitása (2 példányban) **XXXIII.** 9. §.
Esküdtképesség feltételei **XXXIII.** 4. §.
Etiquette l. Czímke a.
Ezredéves *országos kiállitás* költségeinek fedezéséről. **V.**
Élelmiszer-szükséglet pótlása nem *keresk. művelet* **IX.** 2. §. *d*)
Életkor az *esküdtképességre* **XXXIII.** 4. §.; — mint a szolgálat alól való mentesség alapja 7. §. 8.; — névjegyzékben feltüntetendő 9. §.
Életkor, mint a *honvéd nevelő- és képző-intézetekbe* való fölvétel föltétele **XXIII.** 2. §.
Épitész engedélyezése, a *honvéd-főreáliskoláé* és a két hadapród-iskoláé **XXIV.** 6. §.
Épitési költségtöbblete fedezéséről a marmarossziget—kőrösmező—határszéli *m. á. v.* vonalnak **XXVIII.**
Épitész — okleveles — *esküdtképes* **XXXIII.** 4. §. 2.
Épitkezés az *egyetemeken* **XXV.**, költségek 1. §.; — terv, költségvetés, telekvásárlás, befejezés 2. §.; — költségek fedezése 3. §.; — elszámolása 4. §.
— a *budapest angyalföldi elmegyógyintézetben* **XXXVI.**
Épitkezési (kikötői) anyagot szállitó járművek *kikötői illeték-mentessége* **IX.** 4. §. *g*).
Épitkezési *hitel* (állami) utalványozási határideje és elévülése **XX.** 27. §.
— (*állami*) *költségek* beillesztése a költségvetésbe **XX.** 10. §.; — csak hitellekötés útján biztosithatók 28. *g*); — hitellekötés kellékei és korlátozása 28. §. *b—f*); — előlegek elszámolása 29. §.
— *szerződések* — államiak — tekintetében jogi szakvélemény **XX.** 40. és 41. §§.; — törvényhozási felhatalmazás 42. §.
Épületfentartás (*állami*) költségeinek beillesztése a költségvetésbe **XX.** 9. §.; — czímén hitellekötésnek nincs helye 28. §. *a*).
Érdekeltek járuléka a *Temes-bégavölgyi* vizszabályozó társulat kölcsöne után **XXI.**; — kivetése 6. §.; — felelősség érette 7. §.

Érmek előállitása, mint kihágás **XXXVII.** 2. §.
Értesitése a *dijnokoknak* a kedvezményekre való igény megszerzéséről **XXIV.** 1. §.
Értékek, mint a *kötvények* kibocsátási alapja **XXXII.** 2. §. 2.; — aránya a kibocsátott kötvényekhez 12. §.
Érték-átszámitás a *Bulgáriába* bevitt árúkra vonatkozólag **XIX.** *B*) mell. 1. cz.
Érték-bevallás a *Bulgáriába* bevitt árúk után **XIX.** *B*) mell. és zárjkv. ad VIII.
Érték-fölemelés a *Bulgáriába* bevitt árú tekintetében **XIX.** *B*) mell., 2. cz.
Érték-kezelő állami közegek *biztositéka* **XX.** 53—58. §§.; — számadási kötelezettsége 78. §.; — felelőssége és kártéritési kötelezettsége 52. §.; — ennek elévülése 141. §.
Érték-változás igazolandó a pénzkezelési kimutatásban **XX.** 113. §. *a*).
Érték-vám és kiszámitásának alapja, s beszedésére vonatkozó külön határozatok a *Bulgáriával* való kereskedelmi forgalomban **XIX.** VIII. cz. és *B*) mell.
Értékpapir-készlet rovancsolása váratlan vizsgálat alkalmával **XX.** 43. §.; — külön kezelendő 49. §.; — összesitett kitüntetése a forgalmi naplóban 74. §.; — névértékben számolandó el a pénztári naplóban 75. §.
Értékpapirok (értékjegyek) példányai nem szolgáltatandók be tud czélokra **XLI.** 3. §. 1. és 4. §.
Értékpapirokba befektethető a *sorsol. kötvények* biztositási alapja **XXXII.** 9. §. 1. és 2.
Észrevételek az *esküdtek alaplajstroma* ellen tett felszólalásokra **XXXIII.** 10. §.; — beterjesztésök 11. és 12. §§.; — végleges elbirálásuk 14. §.
Észrevételek kérdőpontok alakjában az (*állami*) *számadókhoz* és ezek felvilágositása **XX.** 127. §.; — elfogadására illetékesség 129. §.
Évi járulék — állami — a *Temes-bégavölgyi* vizszabályozó társulat kölcsöne törlesztéséhez **XXI.** 6. §.

Évi jelentések tud. czélokra beszolgáltatandók **XLI.** 3. §. ut. bek. és **4.** §. 4.
Évi lajstromok (*esküdteké*) összeállitása, szétküldése, helyesbitése és végleges megállapitása **XXXIII.** 15—17. és 37. §§.; — kiegészitése az alaplajstromokból 20. §.
Évijáradék a bpesti m. kir. állami *távbeszélő-hálózat* bérletének megszüntetéseért **XVI.**
Fac-similék (tud. czélból készültek) beszolgáltatandók tud. czélra **XLI.** 3. § ut. bek.
Fahídak kicserélésére hitel a *m. államvasutaknál* **XXX.** 1. §. III., és 2 §. 3.
Falragaszok tud. czélokra beszolgáltatandók **XLI.** 3 §. ut. bek.
Falusi korcsmárosság a *Bulgáriával* kötött keresk. egyezmény szempontjából **XIX.** Zárjkv. ad I., 1.
Fedezete az *egyetemi* épitkezési költségeknek **XXV.** 3 §.; — annak elszámolása 4. §
— a *Temes-bégavölgyi* vizszabályozó társulat új kölcsönéből ki nem került terheknek **XXI.** 4. §.; — fedezetlen járulékok kivetése az érdekeltekre 6. §.
Fedezése a *budapest-angyalföldi elmegyógyintézet* igazgatósági épülete költségeinek **XXXVI.** 2. §.
Fedezése az 1900. évi *párisi* nemzetközi kiállitással járó költségeknek **XVIII.** 2. §.
— az 1894. évi *közösügyi* zárszámadási tartozásnak és az 1895. és 1896. évi közösügyi póthitelnek **III.** 2. §.
— a *Ludovica-Akadémia* átalakitási, továbbá ez és a honvéd-főreáliskola és hadapród-iskolák berendezési és fölszerelési költségeinek **XXIII.** 7. §.; — a honvéd- nevelő és képző-intézetek fentartási költségeinek 8. §.
— a *m. államvasutak* beruházási költségeinek 1897-ben ($3^1/_2$-os koronajáradékkal) **XXX.** 7. §.; — további fedezés iránt előterjesztés 9. §.
— a *marmarossziget—kőrösmező—határszéli* m. á. v. vonal épitési költségtöbbletének **XXVIII.**
— a *telefon-hálózat* kiadásainak **XVI.** 2. §.

Fegyelmi *bizottság* (hatóságok) az áll. számvevőségi tisztviselők ügyeiben **XX.** 92. és 93. §§.; — *eljárás* 94. §.; — *vizsgálat* az igazgató és tisztviselők ellen 91. §.
— *felelősség* statisztikai kihágás miatt **XXXV.** 15. §.
— *hatósága* az ügyészségi megbizottnak **XXXIV.** 13. §.; — a védő-jogtanárnak 24. §.
Fegyveres erő tagja nem lehet *esküdt* **XXXIII.** 6. §. 3.; — ideiglenes szolgálatot teljesitő mentes 7. §. 3.
Feladata a m. kir. *közp. statisztikai hivatalnak* **XXXV.** 1. §.
Felebbezés a *számvevőségi tisztviselők* fegyelmi ügyeiben **XX.** 93. §.; — az igazolási kérelem ügyében 136. §.
Felebbvitel (közvetlen idézés vagy vád alá helyezés ellen) elintézése **XXXIV.** 4. §.
Felelőssége a rovancsoló biztosnak **XX.** 44. §.; — az állami vagyonkezelő és ellenőrző közegeknek 52. §.; — a számvevőségnek 87., 88. és 141. §§.; — a hivatali utódnak a felvilágositásból kifolyólag 132. §.
— a sorsol. kötvényt kibocsátó intézet igazgatóságának **XXXII.** 21. §.
Feldarabolás fogalmi kellékei a *sorsol. kötvények* biztásitása szempontjából **XXXII.** 6. §. 2—4. bek.; — okmányának és a tkvi bekebelezésnek bélyeg- és illetékmentessége 23. §.
— útján létrejött birtokra bekebelezett követelés, mint a *sorsol. kölcsönök* kibocsátási alapja **XXXII.** 2. §. 1. *c*) és 6. §.; — egyetemleges kötelezettség esetén 6. §. ut. bek.; — aránya a kibocsátott kötvényekhez 12. §.
Felfolyamodás *áll. számadási* ügyekben **XX.** 133. §.
— az esküdtek büntetését kimondó határozat ellen **XXXIII.** 28. §
Felfüggesztő hatálya a *statisztikai* ügyekben használt felszólamlásnak **XXXV.** 12. §

Felhasználása a behozott *marhasónak* sócsempészet **I.** 5. §.
Felhasználatlan hitel átvitele a *m. á. v.* beruházások tekintetében **XXX.** 5. §.
Feljegyzése a *sorsolási kölcsönök* kibocsátási alapja kivételes jogi természetének **XXXII.** 17. §.; — ennek igazolása 25. §. 4.
Feljegyzések megtekinthetése a *statisztikai* adatszolgáltatás ellenőrzése végett **XXXV.** 10. §.; — ez ellen felszólamlás 12. §. *b*).
Felmentés az *esküdtszéki* szolgálat alól **XXXIII.** 17., 19. és 21. §§.; — az esküdtek birságolása alól és ennek következménye 25. és 27. §§.
— egyes *nyomdatermékek* beszolgáltatása alól **XLI.** 7. §.
Felmondás mellett bocsátható el a *díjnok* **XXIV.** 2. §. 6.
Felmondása a *Temes-béga-völgyi* vizszabályozó társulat régi kölcsönének **XXI.** 2. §.
Felosztása a kisebb adótétel mellett termelhető alkoholmennyiségnek **XXXI.**
Felsőbb művészeti vagy szakiskolát végzettek *esküdtképesek* **XXXIII.** 4. §. 2.
Felszólamlás *statisztikai* adatszolgáltatási ügyekben, annak felfüggesztő hatálya és bélyegmentessége **XXXV.** 12. §.
Felszerelések a *m. államvasutakon* **XXX.**; — azok felsorolása és költségei 1. és 2. §.; — a költségek fedezése 1897-ben 7. §.; — későbbi években 9. §.
Felszólalások az *esküdtek* alaplajstroma ellen (irásban vagy szóval) **XXXIII.** 10. §.; — fölterjesztésök 11. és 12. §§.; — végleges elbirálásuk 14. §.
Feltételei a *honvéd-nevelő- és képzőintézetekbe* való fölvételnek **XXIII.** 2. §.
— a *marhasóárulásnak* rendeletileg szabályozandók **I.** 1. §.
— *sorsol. kötvények* kibocsátásának **XXXII.** 7., 8. és 25. §§.; — a cégjegyzékbe bevezetésnek 25. §. ut. bek.

Feltételes szabadságon lévő nem *esküdtképes* **XXXIII.** 5. §. 3.

Feltételtől nem függő követelések, mint a *sorsol. kötvények* kibocsátási alapja **XXXII.** 2. §. 2. bek.; — azok aránya a kibocsátott kötvényekhez 12. §.

Felügyelet — pénzügyi — a *marhasó*-árúsok fölött **I.** 3. §.

Felvilágositás az *állami számadók* részéről **XX.** 127. §.; — a számadók helyett (tervezetének közlése a számadóval) 130. §.; — elhalálozás, testi vagy szellemi fogyatkozás esetén 131. és 132. §§.; — elégtelensége esetén marasztaló végzés 134. §.; — elmulasztásának következménye és miatta pénzbirság 135. §.; — mulasztás esetén igazolás és új benyujtási határidő 136 §§.; — adásának kötelezettsége elévül 141. §.

Fentartási költségek fedezése a *honvédnevelő- és képző-intézetek* után **XXIII.** 8. §.

Fertővidéki vasut elsőbbségi részvényeinek megszerzésére kölcsön engedélyezése **XXVI.** 1. §.; — e részvények a győr-sopron-ebenfurti vasut megváltásánál nem jönnek figyelembe 1. §.

Fertőzés (*ragadós tüdőlob*) gyanuja miatt kártalanitás **X.** 1. §. *b*).

Félfizetéses helyek a *Ludovica-Akadémiában* és a honvéd-főreáliskolában **XXIII.** 5. §.

Fémpénzhez hasonló érmek stb. készitése kihágás **XXXVII.** 2. §.

Fényképek szolgáltatása tud. czélokra **XLI.** 3. §. 6. és ut. előtti bek., és 4. §.

Férfiak lehetnek csupán *esküdtek* **XXXIII.** 9. §.

Fiumei kormányzó nem lehet *esküdt* **XXXIII.** 6. §. 1.

Fiuméban olasz nyelv értése, azon irás és olvasás *esküdtképességi* kellék **XXXIII.** 4. §.

Fiumére kiterjesztése a *sajtótörvénynek* **XXXIV.** 21. §.

Fizetéses helyek a *Ludovica-Akadémiában* és a honvédfőreáliskolákban **XXIII.** 5. §.

Foglalkozás feltüntetése az *esküdtképesek* névjegyzékében **XXXIII.** 9. §.
Fogoly nem *esküdtképes* **XXXIII.** 5. §. 3.
Fogyasztási adó mérve és pótlólagos kivetése a *czukortermelvények* után **XXIX.** 1. §.
Fogyasztási adók mérve a *Bulgáriával* való kereskedelmi forgalomban **XIX.** X. cz. zárjkv. ad X.
Fogyasztási illetékek fokozatos beszedése a *Bulgáriába* bevitt árúk után **XIX.** zárjkv. ad IX.; — azok mérve zárjkv. ad X.; — alól mentessége az átvitt árúknak VII. cz.
Folyamodás a *számvevőségi igazgató* marasztaló végszére ellen **XX.** 134. §.
Folyóiratok beszolgáltatása tud. czélokra **XLI.** 2. §. és 4. §. 4.
Forgalmi napló (*állami*) és annak tartalma **XX.** 74. §.
Főispán nem lehet *esküdt* **XXXIII.** 6. §. 1.
Főkönyv (áll.) a rovatszámadások mellett s ennek lezárása, illetve nyilvántartása **XX.** 76. §.; — számvevőségi lezárása 102. §.; — államadósságí sommás 125. §.
Főkötvény a *Temes-béga-völgyi* vizszabályozó társulat kölcsönéről bélyeg és illetékmentes **XXI.** 10. §.
Főlajstrom (esküdteké) *összeállítása* **XXXIII.** 15—17. és 37. §§.; — *kiegészítése* az alaplajstromokból 20. §.
Földadóvisszatérítés a *Temes-bégavölgyi* vizszabályozó társulat részére **XXI.**; — hovaforditása 4. és 6. §§.; — liquidálása 6. §.
Földképek beszolgáltatása tud. czélokra **XLI.** 2. §. és 4. §. 4.
Fölemelése a *győr—sopron—ebenfurti* vasut-társaság elsőbbségi kölcsönének **XXVI.** 1. §.; — alaptőkéjének 2. §.
Fölkelési járulék alaptőkéje továbbra is a *Ludovica-Akadémia* alapjához marad csatolva **XXIII.** 9. §.
Fölösleg hovaforditása a *költségvetési törvényben* **XX.** 14. §.

Fölszerelési hitel utalványozási határideje és elévülése **XX.** 27. §.
Fölszerelési szerződések — *államiak* — tekintetében jogi szakvélemény **XX.** 40. és 41. §§.
Fölvétel a *honvéd-főreáliskola és hadapród-iskolák* magasabb évfolyamaiba **XXIII.** 2. §.
Főnapló — pénztári, illetve kezelőhivatali — tartalma **XX.** 70. §.
Főtárgyalás *elrendelése,* mint erkődtképességi kizáró ok **XXXIII.** 5. § 4.; — *ismétlése* az esküdt kötelességszegése miatt 27. §.; — megtörtént *kitűzése* a bűnvádi prts. életbelépése előtt **XXXIV.** 4. és 5. §§.; — *elrendelése* fegyelmi szempontból 25. §.
Fundirozása a biztositandó *kötvényeknek* **XXXII.** 2. §.; aránya az alapnak a kibocsátott kötvényekhez 12. §.
Függő tartozások fedezése a *m. kir. államvasutaknál* **XXX.** 1. §. VII. és 2. §. 7.
Függő termés tulajdonjoga *telepes birtokon* és arra törv. zálogjog **XXXII.** 4. §. 2. bek.
Füzesgyarmattól Püspökladányig h. é. vasut engedélyezése **XXXVIII.**
Galgócz-lipótvár—sarluska-üzbéghi h. é. vasut engedélyezése és elsőrendű vasutként kiépitése **VI.** 2. §.
Gattaja—lugos—marosillyei h. é. vasut engedélyezése **XVII.**
Gazdász — okleveles — *esküdtképes* **XXXIII.** 4. §. 2.
Gácsország és Magyarország közötti vitás *országos határvonal* megállapitása II.; — a határvonal megjelölése **XIV.** 2. §.
Gépi sokszorositás útján készült *nyomdatermékek* köteles beszolgáltatása tudományos czélokra **XLI.** 1—5. §§.
Gondnokoltak pénzének elhelyezésére alkalmasak a *Temes bégavölgyi* vizszabályozó társulat részkötvényei **XXI.** 9. §.; — a *sorsolási kötvények* **XXXII.** 22. §.

Gondnokság alá helyezett nem *esküdtképes* **XXXIII.** 5. §. 5.
Gőzhajózási alkalmazott az *esküdtszéki* szolgálat alól mentes **XXXIII.** 7. §. 7.
Gőzmozdonyú vasutak engedélyezése: az árvavölgyi vasuté **XXVII.**; — a gattaja—lugos—maros illyei vasuté **XVII.**; — a magyar északnyugoti vasuté **VI.**; — a nagybecskerek—zsombolyai vasuté **XII.**; — a püspökladány—füzesgyarmati vasuté **XXXVIII.**; — a szécsány—számos—alibunári és a számos—antalfalvai vasuté **XXXIX.**;—a szolnok kiskunfélegyházi vasuté **XIII.**; — a tiszalök—büdszentmihályi vasuté **IV.**; — a vésztő—kötegyán—hollódi vasuté **XL.**
Gőzösök *kikötői illetékének* mérve **IX.** 6—8. §§.
Gyakorló orvos mentes az *esküdtszéki* szolgálat alól **XXXIII.** 7. §. 4.
— ügyvéd lehet *ügyészségi megbizott* **XXXIV.** 9. §.
Gyanus (*ragadós tüdőlob* miatt) állatért kártalanitás **X.** 1. §. *a)* és *b)*.
Gyámpénzek elhelyezésére alkalmasak a *Temes-bégavölgyi* vizszabályozó társulat részkötvényei **XXI.** 9. §.; — a sorsolási kötvények **XXXII.** 22. §.
Gyártási adók mérve a *Bulgáriával* való kereskedelmi forgalomban **XIX.** X. cz.
Gyászjelentések tud. czélra beszolgáltatandók **XLI.** 3. §. ut. bek.
Gyoma—dévaványa—kisújszállási, a mátrai és a Békés vármegyei h. é. vasutak engedélyokiratainak egyesitése **XL.**
Gyógyszerész — okleveles — *esküdtképes* **XXXIII.** 4. §. 2.; — ha segéde nincs: mentes a szolgálattól 7. §. 5.
Gyógyszerészet gyakorlása a *Bulgáriával* kötött egyezmény szempontjából **XIX.** Zárjkv ad I, 1.
Győr—sopron—ebenfurti vasut beruházási kölcsönének engedélyezése **XXVI.**; — elsőbbségi kölcsön fölemelése (III. sor. elsőbbségi kötvények kibocsá-

tása), rendeltetése, annak adó-, bélyeg- és illetékmentessége 1. §.; — alaptőke emelése és ennek kihatása a megváltási árra 2. §.; — III. sor. elsőbbs. kötvények kibocsátási és törlesztési módozatai és hovaforditása és az alapszabályok módositása 3. §.

Gyümölcsöztetése a *biztositéknak* és a kamatok elévülése **XX.** 55. és 58. §§.

Gyümölcsöző befektetésül használhatók a *sorsol. kötvények* **XXXII.** 22. §.

Hadapród-iskolákban (közös hadseregbeli) a magy. áll. *alapitványi helyek* 100-ra emeltetnek **XXII.** 1. §.

Hadihajók *kikötői illeték*-mentesek **IX.** 4. §. *a)*.

Hadi szükségletek a *Bulgáriával* kötött kereskedelmi egyezményben **XIX.** VI. cz. *c)*.

Hajóskapitány — okleveles — *esküdtképes.* **XXXIII.** 4. §. 2.

Hajózás szabad Ausztria-Magyarország és *Bulgária* közt **XIX.** I. cz.; — külön egyezmény útján rendezendő III. cz.

Hajózási illeték l. Kikötői illeték *a*).

Halastó körül vitás *orsz. határvonal* megállapitása **II.**

Halasztás a *nyomdatermékek* köteles példányainak beszolgáltatására **XLI.** 6. §.

Halászati segélyalapok részesedése a *kikötői illetékekben* **IX.** 12. §.

Hamis hirek terjesztésével megnehezitése a *statisztikai* adatgyüjtésnek és következményei **XXXV.** 14. §.

Hamis *statisztikai* adat bevallása kihágás **XXXV.** 13. §.

Hangjegyek beszolgáltatása tud. czélokra **XLI.** 2. §.

Használt bélyeg, jegy vagy pecsét ismételt használata **XXXVII.** 1. §.

Haszonbér minimuma az *osztálysorsjáték* után **VII.** 2. §.

Haszonbérlők közterhei a *Bulgáriával* való viszonylatban **XIX.** II. cz.

Hatályon kivül helyezése a *büntetőtörvények* némely szakaszának **XXXVII.** 5. §.; — a járásbiróság előtti büntető eljárásnak és a rögtönbirósági szabályoknak **XXXIV.** 27. §.

Hatályon kivül helyezése némely törvényeknek és rendeleteknek a közp. *statisztikai* hivatali törvény által **XXXV.** 18. §.
— kivül helyezése a *nyomdatermékek* beszolgáltatási kötelezettségére vonatkozó törvényeknek **XLI.** 16. §. (l. 15. §. ut. bek.)
Hatálytalanná válása a *czukoradó-törvénynek* **XXIX.** 1. §.
Határ — *országos* — megállapitása a Halastó körül **II**, — Bukovina és Magyarországközt **XIV.**
Határforgalom könnyitése, mint kivétel, *Bulgáriával* szemben **XIX.** zárjkv. ad IX. 1.
Határidő *állami számviteli ügyekben* **XX.**, a költségvetés bemutatására 3. §.; — a túllépések bejelentésére 18. §.; — az utalványozási jog gyakorlására 25—27. §§.; — az áll. főkönyvek lezárására 102. §.; — a számadási szigorlatra 104. §.; — az ellenszámlázásra 106. §.; — az utalványozási és megszüntetési rendeletek beküldésére 108. §.; — a pénzkezelési kimutatások elkészitésére és megküldésére 109. és 110. §§; — a számadási felvilágositásra 127. (133.) és 136. §§.; — a másodfelvilágositásra 128. §.; — a fölmentő és a marasztaló végzés kiadására és a felfolyamodásra 134. §; — igazolási kérelem beadására és felebbezésre 136. §.; — a számadási végzések ellen rendes perútra lépésre 138. §.; — a számadási végzések végrehajthatóságára 139. §.; — a felvilágositásadási és kártéritési kötelezettség érvényesithetésére 141. §.; — pénz- és vagyonkezelési utasitások kibocsátására és módositására 142. §.; — a tisztv. biztositék kamatainak elévülésére 55. §.; — a törvény életbelépésére 144. §
— *a dijnokok* kedvezményi igényeinek megszerzésére **XXIV.** 1. §.; — szolgálatuk felmondására 2. §. 6.; — számitása a dijnok 1 évi szolgálatának megállapitásánál 3. §.
— *esküdtbirósági ügyekben* **XXXIII.**; — az *elnök* és helyettese kijelölésének közzétételére 2. §.; — az *alaplajstrom* összeállitására 9. §., betekinthetésének közzé-

tételére, a betekintésre, felszólalásra, észrevételekre 10. §.; — a főszolgabiróhoz terjesztésére 11. §.; — a törvsz. elnökhöz beküldésére 12. §.; — végleges megállapitására 14. §.; — a *bizalmi férfiak* jegyzékének beküldésére 18. §.; — a *szolgálati* lajstrom összeállitására 19. §.; — az esküdt elmaradása vagy távozása kimentésére 25. §.; — mindezekre az életbeléptetéskor 36. §.; — a rendes esküdtszéki ülésszakokra 29. §.; — **a bűnvádi perrendtartás és esküdtbirósági törvény** *életbeléptetésére* **XXXIV.** 1. §.; — *alkalmazására:* új ügyekben 3. §. és 18. §. ut. bek., folyamatban lévő ügyekben 4. és 5. §§., a büntetések végrehajtásánál 6. §.; — a törvszéki vádtanács tagjainak kirendelésére 8 §.

Határidő az *egyetemi épitkezési* kölcsön törlesztésére **XXV.** 3. §.

— *a marhasó* árváltozásának életbeléptetésére **I.** 2. §.

— *a nyomdatermékek* beszolgáltatására **XLI.** 5. és 11. §§.; — elmulasztásának következményei 12. §

— az *osztálysorsjáték* haszonbérbeadásának tartamára **VII.** 2. §.; — a számsorsjáték megszünésére 6. §.

— a *sorsol. kötvényekre* vonatkozó félévi kimutatások bemutatására **XXXII.** 20. §.

— *a Temes-Béga-völgyi vizszabályozási társulat* új kölcsönének felmondására és törlesztésére **XXI.** 1. §.; — a régi kölcsön felmondására és visszafizetésére 2. §.; — a tartalékalap kiegészitésére 8 §.; — a Béga hajózó csatorna rendezésére vonatkozó javaslat benyujtására 12. §.

Határjelek elhelyezése, folyószámozása, minősége, térképelése, jegyzőkönyvelése és foganatositása *Magyarország és Bukovina és Gácsország közt* **XIV.** 2. §. határjelzés.

Határleirás Magyarország és Bukovina s Gácsország közt **XIV.** 2. §.

Határozat *esküdtbirósági* ügyben **XXXIII.**; — az alap- és az évi lajstrom megállapitása tárgyában 14. és 16. §§.; — az évi lajstrom helyesbitése tárgyá-

ban 17. §.; — a kizáró és mentő okok tárgyában 17. és 21. §§.; — a napidíj és utiköltség tárgyában 18. és 22. §.; — a pénzbirságolás tárgyában 28. §.; — a büntetés alól fölmentés tárgyában 25. §.

Határőrvidékre (polgárositott) kiterjesztése a *sajtótörvénynek* **XXXIV.** 21. §.

Határszél — kőrösmező — marmarosszigeti *m. á. v.* vonal épitési költségtöbbletének fedezéséről **XXVIII.**

Hatáskör *büntető ügyekben* **XXXIV.**; — új ügyekben 3. §. és 18. §. ut. bek.; — folyamatban lévő ügyekben 4. és 5. §§.; — esküdtbiróságoké 15. és 16. §§.; — törvényszékeké 16. és 17. §§.; — járásbiróságoké 18. §.; — közigazgatási hatóságoké 19. §.; — a védő-jogtanárok fegyelmi ügyeiben 24. §.; — az *esküdtek birságolására*, költségekben marasztalására stb. **XXXIII.** 28. §.

— *a kikötői illeték* kiszabására és beszedésére **IX.** 1. és 11. §.

— *a nyomdatermékek* bemutatása körül elkövetett kihágások elbirálására **XLI.** 13. §.

— *a statisztikai* kihágások elbirálására **XXXV.** 16. §.

Hatásköre a *közp. statisztikai hivatalnak* **XXXV.** 2. §.

— (és hivatása) *a számvevőségeknek* **XX.** 95—113. §§.

Hatóságok *statisztikai* adatszolgáltatási kötelezettsége **XXXV.** 9. §.; — felelőssége az adatszolgáltatásból kifolyólag 11. §.; — felszólamlási joga 12. §. *c*).

Hazai *pénzintézetek* kötvényeinek biztositásáról **XXXII.** l. Sorsolási kötvények a.

Hátralékok az *állami költségvetésben* **XX.** 11. §.; — a rovatszámadásban 84. §.; — az évi pénzkezelési kimutatásban 111. §. *a*), *b*) és *e*); — kezelési jegyzékei 95. §. *e*); — változása a pénzkezelési kimutatásokban 113. §. *c*).

Hátralékos kamatok biztositéka *telepitvényi birtokon* **XXXII.** 4. §. 2. bek.

Házalás a *Bulgáriával* kötött egyezmény szempontjából **XIX.** IV. cz. és zárjkv. ad I. 1.

Házkutatás polgári egyén ellen *katonai épületben* **XXXIV.** 22. §.
Helyesbitése az *esküdtek* alaplajstromának **XXXIII.** 14. §.; — évi lajstromának 17. §.; — szolgálati lajstromának 21. §.
Helyettes esküdtek száma **XXXIII.** 15.. 19. és 20. §§.; — kik közől választandók? 15. és 33. §§.
Helyettes lajstrom (*esküdteké*) — évi — összeállitása **XXXIII.** 15—17. és 37. §§.; — szolgálati 19. §.; — kiegészitése az alaplajstromokból 20. §.; — székhelyen kivüli főtárgyaláshoz 33. §.
Helyhatósági hivataloskodás alól mentesek Ausztria-Magyarország, illetve *Bulgária* alattvalói a másik állam területén **XIX.** II. cz.
Helyi érdekü vasutak engedélyezése: az árvavölgyié **XXVII.**
— a gattaja-lugos-marosillyeié **XVII.**
— a magyar-északnyugoti vasuté **VI.**
— a nagybecskerek-zsombolyaié **XII.**
— a püspökladány-füzesgyarmatié **XXXVIII.**
— a szécsány-számos-alibunárié és a számos-antalfalvaié **XXXIX.**
— a szolnok-kiskun-félegyházié **XIII.**
— a tiszalök—büd-szent-mihályié **IV.**
— a vésztő-kötegyán-hollódié **XL.**
Helyi érdekü vasutvonalak (mátrai, kisújszállás-dévaványa-gyomai és a békésmegyei) engedélyokiratainak egyesitése **XL**
Hiány, az ezredéves *országos kiállitásé*, fedezése **V.**
— fedezése az *állami költségvetési* törvényben **XX.** 14. §.; — igazolása a pénzkezelési kimutatásban 113. §. *b*); — megtéritése esetén felmentő végzés 134. §.; — miatt maraszlaló makacssági végzés 135. §.
Hidak (fa-) kicserélésére hitel a *m. államvasutaknál* **XXX.** 1. §. III. és 2. §. 3.
Hirdetések előállitása, mint kihágás **XXXVII.** 2 §.
Hirdetmények az *osztálysorsjáték* ügyében bélyeg- és illetékmentesek. **VII.** 3. §.

Hirlapok beszolgáltatása tud. czélra **XLI.** 2. §., 3. §. ut. bek., 4. §. 3., és 5. §.
Hitbizományi pénzek elhelyezésére használhatók a *sorsol. kötvények* **XXXII.** 22. §.
Hitel engedélyezése a *m. államvasutak* beruházási költségeire **XXX.** 1. §.; azok között átruházás és átvitel a következő évre 5. §.; — beillesztése a költségvetésbe és a zárszámadásba 7. §.; — fedezése 1897-ben ($3^1/_2$%-os koronajáradék) 6. §.; — későbbi években 9. §.
— az 1900. évi *párisi* kiállitással járó költségek fedezésére **XVIII.** 1. §.
— a marmarossziget-kőrösmező-határszéli *m. á. v.* vonalépitési költségtöbbletének fedezésére **XXVIII.** 1. §.
Hitelátruházás a *költségvetési törvény* keretén belül **XX.** 15. §.; bejelentése az országgyülésnek 18. §.; — tilos a költségvetési évek közt 31. §.; — esetén a számvevőség teendője 98. §.
Hitelátvitel a *m. á. v.* beruházásokra **XXX.** 5. §.
Hitel (*költségvetési*) elévülése **XX.** 26. és 27. §§.; — növelése tilos 23. §.
Hitelesitése a *sorsol. kötvények* kibocsátási alapja kivételes jogi természetére vomatkozó feljegyzésnek **XXXII** 17. §.
Hitellekötés a *költségvetésben* és alkalmazásának szabályozása. **XX.** 27. és 28 §§.
Hitelmüveletek — *államiak* — megkötéséhez a törvényhozás fölhatalmazása szükséges **XX.** 42. §.
Hitelnyitás alakjában való utalványozás **XX.** 24. §. *b).*
Hitelpapirok nem szolgáltatandók be tud. czélokra **XLI.** 3. §. 1., és 4. §.
Hiteltúllépés esetén *számvevőség* teendője **XX.** 98. §.
Hivatalból gyüjtése a *statisztikai* adatoknak az adatszolgáltatás elmulasztása esetén **XXXV.** 11. §.; — felszólamlás 12. §. *c).*
Hivatali (üzleti) nyomtatványok beszolgáltatása tud. czélokra **XLI.** 3. §. 2., ut. előtti és ut. bek. és 4. §.

Hivatali titok megsértése a közp. *statisztikai* hivatal tisztviselői részéről **XXXV.** 15. §.
Hivatali utódok felvilágositási kötelezettsége és felelőssége **XX.** 132. §.; — pénzbirságolása 135. §.
Hivatalos lapban közzéteendők a *sorsol. kötvényekre* vonatkozó félévi kimutatások **XXXII.** 20. §.
Hivatalos kodás alól mentesek Ausztria-Magyarország, illetve *Bulgária* alattvalói a másik állam területén **XIX.** II. cz.
Hivatása (feladatköre) a *pénztár- és anyagkezelő állami hivataloknak* **XX.** 60—84. §§.; — számfejtés 61—63. §§.; — pénz- és anyagkezelés 64—69. §§.; — számvitel 70—77. §§.; — számadás 78—84. §§.
Hollód-kötegyán-vésztői h. é. vasutvonal engedélyezése **XL.**
Honosság (magyar) a *honvéd nevelő- és képző-intézetekbe* való fölvétel föltétele **XXIII.** 2. §
Honvéd-főreáliskola **XXIII.** 1. §. *b*); — a fölvételi feltételek 2. §.; — rendeltetése 3. §. *a*); — alapitványi helyei és azokra horvát-szlavonországi ifjak fölvétele 5. §.; — részesedése a Ludovica-Akadémia alapitványaiban 5. §.; — épitésének engedélyezése 6. §.; — berendezési és fölszerelési költségei és ezek fedezése 7. §.
Honvéd-hadapród-iskolák **XXIII.** 1. §. *c*); — fölvételi feltételek 2. §.; — rendeltetésök 3. §. *c*); — épitésök engedélyezése 6. §.; — berendezéseik és felszerelésök költségei és ezek fedezése 7. §.
Honvéd-nevelő- és képző-intézetekről **XXIII.**; — rendszeresitett intézetek és a növendékek létszáma 1. §.; — fölvételi föltételek 2. §; — rendeltetésök 3. §.; — a tiszteknek és hadapródoknak a honvédséghez tartozása és a közös hadsereghez is beoszthatása 4. §.; — alapitványi, fizetéses és félfizetéses helyek 5. §.; — épitkezések engedélyezése 6 §.; — átalakitások, berendezések és felszerelések költségei, azok fedezése és törlesztése 7. §.; — fentartási költségek fedezése 8. §.; — életbelépésök, a Lud. Akad. tisztképző tanfolyam megszünése 9. §.

Honvédelmi minister osztja meg az *alapitványi* helyeket a Ludovica-Akadémia és a honvéd főreáliskola közt. **XXIII.** 5. §.

Honvédelmi minister szolgáltatja a véderőre vonatkozó *statisztikai* adatokat **XXXV.** 9. §.

Honvédséghez tartoznak a *honvéd nevelő- és képzőintézetekben* kiképzett tisztek és hadapródok, de a közös hadsereghez is beoszthatók **XXIII.** 4. §.

Honvédségi Ludovica-Akadémia l. Ludovica-Akadémia a.

Honvédtisztek kiképzésére rendszeresitett *intézetek* **XXIII** 1. §.

Hordók — használt üresek — leadása vagy felvétele nem *keresk. művelet* **IX.** 2. §. *f*).

Horvát-Szlavon-Dalmátország és Magyarország közt fennálló *pénzügyi egyezmény* meghosszabbitása **XLII.**

Horvát-Szlavonországban nyomott *nyomdatermékek* beszolgáltatása tud. czélokra **XLI.** 1. §; — nem érvényes az 1897:XLI. t.-cz. 17. §.

Horvát-szlavonországi ifjak fölvetele a Ludovica-Akadémiában vagy a honvéd-főreáliskolában magy. áll. *alapitványi helyekre* **XXIII.** 5. §.

Horvát-Szlavonországra nem terjed ki a *bűnvádi perrendtartás* és az esküdtbirósági törvény **XXXIV.** 2. §.

Hóvédművekre hitel a *m. á. v.*-nál **XXX.** 1. §. VI., és 2. §. 6.

Hullák partra szállitása nem *keresk. művelet* **IX.** 2. §. *e*).

Idegen hajók (gőzösök) *kikötői illeték mentessége* **IX.** 4. §. *c*); — az illeték mérve 6—10. §§; — átalány 7. és 8. §§.; — az illeték fizetési helye 1. §.

Ideiglenesen szabadságolt legénység nem lehet *esküdt* **XXXIII.** 6. § 3.

Időrendje a *m. á. v.* beruházásoknak **XXX.** 3. §.

Időszaki sajtó termékeinek beszolgáltatása tud. czélokra **XLI.** 2. §, 4. §. 3., és 5. §.

Időtartama az értékpapir-kézizálog kölcsönnek *sorsolási kötvényeknél* **XXXII.** 9. §. 3.

Igazolás *számadási* makacssági végzés ellen **XX** 136. §.
Igazolása az *esküdtek* elmaradásának vagy távozásának **XXXIII**. 25. §.
Igazgatóság — *sorsol. kötvényeket* kibocsátó intézeté — *kötelessége* a kibocsátási alap biztositása tekintetében **XXXII**. 17. §.; — a félévi kimutatások tekintetében 20. §.; — felelőssége és büntetése 21. §.
Igénye a *díjnokoknak* kedvezményekre **XXIV**. 1. §.
Illetékek és azok mérve a *Bulgáriával* való kereskedelmi forgalomban **XIX**. I. cz., zárjkv. ad I. 3. és ad X.
Illetékesség folyamatban lévő *bünvádi ügyekben* **XXXIV**. 4. és 5. §§.; — a védő-jogtanárok fegyelmi ügyeiben 24. §.; — *kivételes* 15. §. ut. bek. és 18. §. ut. és ut. előtti bek.
— *állami számviteli ügyekben* **XX**.; — a számfejtésre 63. §.; — az észrevételek átvételére 129. §.; — a felvilágositási határidő meghosszabbitására 133. §.; — fölmentő, marasztaló és makacssági végzés kiadására 134. §.; — igazolási kérelem elfogadására 136. §.
— *a kikötői illeték* kiszabására és beszedésére **IX**. 1. és 11. §§.; — a hajó szükségleteinek megállapitására 2. §. *d*); — az erőhatalom elbirálására 2. §. *h*).
Illetékmentes a *győr—sopron—ebenfurti* vasut beruházási kölcsöne **XXVI**. 1. §.
— az *osztálysorsjáték* szerződése stb. **VII**. 3. §.
— a *sorsol. kötvények* alapjául szolgáló jelzálogos kötvényekre vonatkozó tkvi bejegyzés és törlés **XXXII**. 17. §.; — a telepitési és feldarabolási szerződés és telekkönyvi bekebelezés 23. §.; — a sorsol. kötvények kibocsátására alkalmas követelések átruházása 24. §.
Illetékmentes a *Temes-bégavölgyi* vizszabályozó társulat kölcsönügyében minden beadvány és okmány stb. **XXI**. 10. §.
Indemnity az *áll. számvitelben*, megadása, hatálya, megszünése. **XX**. 19. §.

Indemnity az 1898. évi április hó végéig **XLIII.**

Indokolása a részletes költségvetéstől eltérő *utalványozásnak* **XX.** 22. §.

Ingatlanok (*államiak*) fentartási költségei és közadója a *költségvetésben* **XX.** 9. §.; — kezelése 35. §.; — törzskönyve és leltára 36. §.; — elidegenitésének föltételei 37. §.; — álladéka vagy értéke változásának igazolása a pénzkezelési kimutatásban 113. §. *a*).

— , mint a *sorsol. kötvények* biztositási alapja **XXXII.** 9. §. 5.; — azok kiváltságos jogi helyzete 10. §. (1876 : XXXVI. 5. §.); — tkvi feljegyzéssel megjelölése 10. §. (1876 : XXXVI. 8—10. §§.); — becsértéköknek közzététele 20. §. 4.

— *szerzési tilalma* a Bulgáriával való viszonylatban **XIX.** I. cz.; — közterhei II. cz.

Ingók (*államiak*) *leltára* **XX.** 36. §.; — álladéka vagy értéke változásának igazolása a pénzkezelési kimutatásban 113. §. *a*).

Ingyenes beszolgáltatása a nyomdatermékeknek *statisztikai* czélokra **XXXV.** 4. §.

Intézetek *statisztikai* adatszolgáltatási kötelezettsége **XXXV.** 9. §.; — könyveikbe stb. betekinthetés 10. §.; — ez ellen felszólamlás 12. §. *b*); — felelősségök az adatszolgáltatásból kifolyólag 11. §.

Ipari és kereskedelmi kedvezmények a *Bulgáriával* való viszonylatban **XIX.** I. cz. és zárjegyzőkönyv ad I.

Iparigazolvány az Ausztria-Magyarország és *Bulgária* közötti kereskedelmi forgalomban és annak joghatálya **XIX.** IV. cz. és minta.

Iparterméknek vámjának mérve a *Bulgáriával* való kereskedelmi forgalomban **XIX.** IX. cz.

Iparűzés tekintetében viszonosság Ausztria-Magyarország és *Bulgária* alattvalóira nézve **XIX.** I. cz. és zárjegyzőkönyv ad I.

Iparüzésből kizárása a vagyonkezelő *állami tisztviselőknek* **XX.** 46. §.

Iratok megtekinthetése a *statisztikai* adatszolgáltatás ellenőrzése végett **XXXV.** 10. §.; — ez ellen felszólamlás 12. §. *b*).
Irásbeli értesitése a *díjnokoknak* a kedvezményekre való igény megszerzéséről **XXIV.** 1. §.
Irni tudás magyar, illetve olasz nyelven, mint az *esküdtképesség* kelléke **XXXIII.** 4. §.
Iskolai értesitők beszolgáltatása tud. czélokra **XLI.** 2. §., és 4. §. 4.
Iskolai szünet *statisztikai* adatgyüjtés miatt **XXXV.** 8. §.
Járadék a *telefon-bérlet* megszüntetéseért **XVI.** 1. §.
Járadékadómentessége a *sorsol. kötvényeknek* és szelvényeiknek **XXXII.** 22. §.
Járadék-követelések. mint a *sorsol. kötvények* kibocsátási alapja **XXXII.** 2. §. 2. bek.; — azok aránya a kibocsátott kötvényekhez 12. §.
Járandóság (*állami*) utalványozása **XX.** 24. §. *c*); — utalványozásának föltétele 33. §.
Járásbiróság egyes biróságként jár el *büntető* ügyekben **XXXIV.** 7. §.: — eljárása idegen ingó vagyon megrongálása ügyeiben 18. §. ut. előtti bek.
Járásbiróság hatásköre a *nyomdatermékek* bemutatása körül elkövetett kihágásokban **XLI.** 13. §.
Járásbirósági *büntető* eljárásról szóló rendelet hatálytalanitása **XXXIV.** 27. §.
Játékjegyek előállitása, mint kihágás **XXXVII.** 2. §.
Jegyek hamisitása **XXXVII.** 1. §.
Jegyzék a *sorsol. kötvények* alapjául szolgáló czímletek ellenzárolásáról **XXXII.** 19. §.
Jelzálogos követelés, mint a *sorsol. kötvények* kibocsátási alapja **XXXII.** 2. §. 1. *c*); — *aránya* az ingatlan becsértékéhez 3—6. §§.; — a kibocsátott kötvényekhez 12. §.; — fennállása az ingatlan megszerzése esetén is 15. §.; — kivételes jogi természetének tkvi följegyzése és törlése 17. §.
Jogczímek az *állami kiadások* utalványozására **XX.** 24. §.

Jogegység érdekében használt perorvoslat fölött a curia héttagú tanácsban határoz **XXXIV.** 7. §.
Joggyakorlás tekintetében viszonosság Ausztria-Magyarország és *Bulgária* alattvalóira nézve **XIX.** I. cz. és zárjkv. ad I., 2. p.
Jogi személyek ingatlanszerzési korlátozása a *Bulgáriával* való viszonylatban **XIX** I. cz.
Jogi vélemény az *állami szerződések* tekintetében **XX.** 40. és 41. §§.
Jogtanár, mint védő, fegyelmi hatóságai és büntetései **XXXIV.** 24. §.
Jogvédelme a *sorsol. kötvények* birtokosainak **XXXII.** 21. §.
József műegyetem czéljaira telekvásárlás és *épitkezés* **XXV.**
Jövedelmi adók egyenlő mérve Ausztria-Magyarország és *Bulgária* alattvalóira nézve **XIX.** I. cz. és zárjegyzőkönyv ad I., 3. p.
Jövedéki (só-) törvények és szabályok alkalmazása a *marhasóra* **I.** 6. §.
Juhok vizsgálati díja a *Bulgáriával* való kereskedelmi forgalomban **XIX.** XI. cz. 5.
Kamatok az *államadóssági kötelezvények* után **XX.** 117. és 118. §§.; — a fizetési módozat és kamatláb kitüntetése a kötvényeken 114. §. *c*); — följegyzése 125. §.; — naplózása 123. §. *c*); — a tisztv. biztositék után és ennek elévülése 55. és 58. §§.
Kamat-hátralék biztositéka *telepitvényi birtokon* **XXXII.** 4. §. 2. bek.
Kamatlába az *egyetemi épitkezési* kölcsönnek **XXV.** 3. §.
— a *győr—sopron—ebenfurti* vasut megváltási évjáradékának **XXVI.** 2. §.
— (maximális) a *Temes-Béga-völgyi* vizszabályozó társulat új kölcsönének **XXI.** 1. §.
Kamatszelvényei a *Temes-Béga-völgyi* vizszabályozó társulat kölcsönkötvényei levonás nélkül váltatnak be **XXI.** 9. §.; — bélyeg- és illetékmentesek 10. §.

Karolina kórház, l. Kolozsvári egyetem a.
Kassa—oderbergi vasutból kiágazó *árvavölgyi* vasut engedélyezése és kezelése **XXVII.** 1. és 3. §§.
Kataszteri határ megállapitása *Bukovina* és Magyarország közt **XIV.** 2. §.
Katona (tényleges) nem lehet *esküdt* **XXXIII.** 6. §. 3.; — ideiglenes szolgálatot tevő mentes 7. §. 3.
Katonai akadémiákban és reáliskolákban a magy. áll. *alapi'ványi helyek* 150-re emeltetnek **XXII.** 1. §.
Katonai épületben polg. egyén ellen *házkutatás* stb. **XXXIV.** 22. §.
Katonai reáliskolákban és akadémiákban a magy. áll. *alapitványi helyek* 150-re emeltetnek **XXII.** 1. §.
Katonai szolgálat a *Bulgáriával* való viszonylatban **XIX.** II. cz.
Kártalanitás a *ragadós tüdőlob* vagy a fertőzés gyanúja miatt **X.**
Kártékony rovarok vagy más organismusok a *Bulgáriával* kötött kereskedelmi egyezmény szempontjából **XIX.** VI. cz.
Kártérités a *telefon-bérlet* megszüntetéseért **XVI.** 1. §.
Kártéritési kötelezettség, a *kincstáré és a vagyonkezelő tisztviselőké* **XX.** 52. és 59. §§.; — a rovancsoló biztosé 44. §.; — a számfejtés czimén 100. §.; — a számvevői észrevételek elmulasztása czimén 141. §.; — az elhalt számadóért 131. és 132. §§.
— — statisztikai ügyekben **XXXV.** 14. és 15. §§.; — megállapitására hatáskör 14. §.
Kedvezmények, áll. *díjnakokat* megilletők **XXIV.** 2. §. — iparlak és kereskedelmiek — a *Bulgáriával* való viszonylatban **XIX.** I. cz. és Zárjkv. ad I.; — a vasuti szállitásra vonatkozók XII. cz.
Kellékei az *áll. utalványozási* rendeletnek **XX.** 24. §.; — a hitelleköté snek 28. §.; — a rovatszámadásnak 84. §.; — az államadóssági kötelezvényeknek és ezek szelvényeinek 114., 116. és 117. §§.; — a lekötött (névre szóló) kötvényekre fizetett kamatok nyugtáinak 118. §.

Kellékei a *sorsol. kötvények* kibocsáthatásának **XXXII.** 7. és 8. §§.
Kereskedelmi alkuszok a *Bulgáriával* kötött egyezmény szempontjából **XIX.** Zárjkv. ad. I. 1.
Kereskedelmi műveletek *kikötői illeték* fizetésének föltétele **IX.** 1. §.; — ismérvei 3. §.
— és *vámszövetség* (1878 : XX. t.-cz.) VI. czikkének módositása **VIII.**
— társaságok ingatlanszerzési képessége a *Bulgáriával* való viszonylatban **XIX.** I. cz. és Zárjkv. ad I. 2.
— utazók a *Bulgáriával* való viszonylatban **XIX.** IV. cz.; — árúmustráinak vámmentes kezelése V. cz.; — iparigazolványának mintája (minta).
— ügynököket kinevezhet *Bulgária* bármely osztrák vagy magyar helyre **XIX.** XIV. cz.
Kereskedés szabad Ausztria-Magyarország és *Bulgária* közt. — **XIX.** I. cz.
Kereskedésből kizárása a vagyonkezelő *állami tisztviselőknek* **XX.** 46. §.
Kettős könyvvitel — kereskedelmi vagy kincstári — alkalmazása. **XX.** 76. §.
Képes ábrázolások beszolgáltatása tud. czélokra **XLI.** 2. §.
Képzettség a *honvéd nevelő és képző intézetekbe* való fölvételre **XXIII.** 2. §.
Kétség esetén fölvétel az *eskűdtképesek* névjegyzékébe **XXXIII.** 9. §.
Kézi zálogkölcsönök, mint a *sorsol. kötvények* kibocsátási alapja **XXXII.** 2. §. 2.; — aránya a kibocsátott kötvényekhez 12. §.; — csökkenésének következménye 13. §.; — mint a sorsol. kötvények biztositási alapja 9. §. 3.; — kivételes jogi természete 17. §.
Kéziratkép nyomtatott (másolt) *irói művek* beszolgáltatása tud. czélokra **XLI.** 2. §., és 3. §. 5.
Kiadó kötelessége a *nyomdatermékek* tud. czélra való beszolgáltatása tekintetében **XLI.** 1. és 9. §§.
Kiadási lajstrom a *marhasóról* **I.** 3. §.

Kiadási utalvány elévülése, megujitása és elszámolása **XX.** 30. §.

Kiadások (*állami költségvetésiek*) utalványozása **XX.** 21. §.; — utalványozásának jogczímei 24. §.; — szembeállitása a költségvetéssel 31. §.; — számfejtése (czélja és ideje) 61., 99. és 100. §§.; — teljesitésének föltétele 65. §.

Kiállitás, *ezredéves*, költségeinek fedezéséről **V.**

— 1900 évi *párisi* — részvételi költségének fedezése **XVIII.**

Kibocsátási alapja a *sorsolási kötvényeknek* **XXXII.** 2—6. §§.; — aránya a kibocsátott kötvényekhez 12. §.; — csökkenésének következménye 13. §.; — kivételes jogi természete 17. §.; — birtokosainak elsőbbsége csőd esetén 18. §.; — névértékének közzététele 20. §. 2.

Kibocsátási módozatai a *győr—sopron—ebenfurti* vasut III. sor. elsőbbségi kötvényeinek **XXVI.** 3. §.

Kiegészitése a *Temes-Béga-völgyi* vizszabályozó társulat tartalékalapjának **XXI.** 8. §.

Kihágás a hamis vagy valótlan *statisztikai adat* bevallása, vagy a bevallás megtagadása **XXXV.** 13. §.; — a hivatali titok megsértése 15. §.; — elbirálására hatáskör 16. §.

— a *marhasó*-lajstrom szabálytalan vezetése **I.** 3. §.; — a bárcza megőrzésének vagy átadásának elmulasztása 4. §.; — más czélra forditása vagy behozatala 5. §.

Kihágási *büntetőtörvénykönyv* módositása **XXXVII.**; — 59. §-ának hatályon kivül helyezése 5. §.

Kihágások a *nyomdatermékek* köteles beszolgáltatása körül **XLI.** 12. §.

Kiirtott állatért kártalanitás *ragadós tüdőlob miatt* **X.** 1. §.

Kikötői illetékekről **IX** Fizetési feltétel és kötelezettség 1. §.; a kötelezettség beállta, esedékesség, fizetési módozat és határidő, ujabb illetékfizetés alól mentesség, szavatosság a kikötői illetékért 2. §.;

kereskedelmi művelet ismérvei 3. §.; mentesség a kikötői illeték fizetésének kötelezettsége alól 4. §.; kiszabásának alapja 5. §.; *mérve:* gőzösökre 6. §., átalány 7. és 8. §§., vitorlás hajókra 9. §., idegen hajókra 10. §.; elévülése a beszedésnek, a kivetés helyesbitésének és a visszatérítési igényeknek, a kiszabásra 1—3. fokban hatáskör 11. §.; a tengerészeti és tengeri halászati segélyalapok 20% részesedése 12. §.

Kimutatás — félévi — közzététele és a törvényszékhez bemutatása a *sorsolási kötvényekről* **XXXII.** 20. §.

— a tud. czélra beszolgáltatott *nyom latermékekről* **XLI.** 6. §.; — szállitásuk postadíjmentes 10. §.

Kincstár állithat elő csakis mérsékelt árú *marhasót* **I.** 1. §.

Kincstári hajók *kikötői illeték*-mentesek **IX.** 4. §. b.

— jogügyek igazgatóságának szakvéleménye a kötendő *állami szerződésekre* vonatkozólag **XX.** 40. és 41. §§.

— utalványokba befektethető a *sorsolási kötvények* biztositási alapja **XXXII.** 9. §. 1.

Királyi ügyész nem lehet *esküdt* **XXXIII.** 6. §. 2.

— — végezheti az *ügyészségi megbizott* teendőit **XXXIV.** 14. §.

Kisajátitás alkalmával megszerzett *állami ingatlan* elidegenitése **XX.** 37. §.

Kisbirtokosok orsz. földhitelintézete zálogleveleibe befektethető a *sorsol. kötvények* biztositási alapja **XXXII.** 9. 1.

Kisebb adótétel mellett termelhető *alkoholmennyiség* felosztásáról **XXXI.**

— munkákra hitel a *m. á. v.*-nál **XXX.** 1. §. VI. és 2. §. 6.

Kiskorúság meghosszabbitása kizárja az *esküdtképességet* **XXXIII.** 5. §. 5.

Kiskun-félegyház—szolnoki h é. vasut engedélyezése. **XIII.**

Kisorsolása a szolgálattévő *esküdteknek* (szolgálati lajstrom) **XXXIII.** 19. §.

Kisorsolt értékpapirok leszámitolása, mint a *sorsolási kötvények* bizt. alapja **XXXII.** 9. §. 2.

Kisújszállás—dévaványa—gyomai, a mátrai és a Békés vármegyei h. é. vasutvonalak engedélyokiratainak egyesitése **XL.**

Kiszabása a *kikötői illetéknek* és ennek alapja **IX.** 5. és 11. §.

Kiválasztása az *esküdteknek* és helyettes esküdteknek az alaplajstromokból **XXXIII.** 15. §.

Kiválasztott esküdtek száma **XXXIII.** 15. §.; — fő- és helyettes lajstroma (évi lajstromok) 17. §.

Kiváltságok a *Bulgáriával* való viszonylatban **XIX.** I. cz.

Kivételek a *nyomdatermékek* beszolgáltatása alól **XLI.** 7. §.; — a sajtóügyi köteles példányok átadása alól 15. §.

Kivételes illetékesség egyes *büntetendő* cselekmények elbirálására **XXXIV.** 15. §. ut. bek. és 17. §. ut. és ut. előtti bek. (l. 1897 : XXXVII. t.-cz. 4. §-át is).

Kiviteli tilalom a *Bulgáriával* való kereskedelmi forgalomban **XIX.** VI. cz.

Kiviteli vámok nagysága *Bulgáriával* szemben **XIX.** Zárjkv. ad IX. 2.

Kizáró okok az *esküdtekre* nézve **XXXIII.** 5. és 6. §§.; — kétségessége esetén fölvétel a névjegyzékbe 9. §.; — a bizalmi férfiakra nézve 18. §.; — azok érvényesitése 17., 19. és 21. §§.; — szándékos elhallgatása miatt pénzbirság 26. §.

Kizárólagos illetékessége a bpesti kir. büntetőtörvényszéknek bank- *(pénz-)* jegyek *hamisitása* kérdésében **XXXIV.** 17. §. ut. bek.

Kizárólagos jog *osztálysorsjáték* rendezésére **VII.** 2. §.

Kolozsvári egyetem (Karolina orsz. kórház) czéljaira telekvásárlás és *épitkezés* **XXV.**; költségek 1. §.; — terv, költségvetés, telekvásárlás, befejezés 2. §.; — költségek fedezése 3.; — elszámolása 4. §.

Korcsmárosság a *Bulgáriával* kötött egyezmény szempontjából **XIX.** Zárjkv. ad I., I.
Kórházi ellátás (vagyontalan betegeké) tekintetében nemzetközi egyezmény *Olaszországgal* **XV.**
Korlátolt *verseny állami* megrendeléseknél **XX.** 38. §. 7.
Koronajáradék (3½%-os) kibocsátása a *m. á. v.* beruházások fedezésére **XXX.** 7. §.
Köhalmok, mint *határjelek* **XIV.** 2. §. határjelzés.
Kölcsön (*állami*) megkötéséhez a törvényhozás fölhatalmazása szükséges **XX.** 42. §.
— az *egyetemi* építkezésekre **XXV.** 3 §.; — ennek elszámolása 4. §.
— *győr—sopron—ebenfurti* vasut részére **XXVI.**
— a *Temes-bégavölgyi* vizszabályozó társulat pénzügyi viszonyainak rendezésére **XXI.**
Kölcsönkötvények, mint a *sorsol. kötvények* kibocsátási alapja **XXXII.** 2. §. 2. és ut. előtti bek.; — aránya a kibocsátott kötvényekhez 12. §. — l. Sorsolási kötvények a is.
Kölcsönösség Ausztria-Magyarország és *Bulgária* alattvalói irányában való elbánás tekintetében **XIX.** I. cz. és Zárjkv. ad I., II. cz. és IV. cz.
Költségvetés (*áll.*) elkészitése és összefoglalása **XX.** 2. §.; — a képviselőház elé terjesztésének ideje 3. §; — beosztása 5. §.
Költségvetésben kitüntetése *a m. á. v.* beruházásoknak **XXX.** 6. §.
Költségvetése az *egyetemi építkezéseknek* **XXV.** 2. §.
Költségvetési év **XX** 1. §.
Költségvetési törvény *szerkezete* **XX.** 12—19. §§.; — beosztása 12. §.; — külön törvényen alapuló bevételekre és kiadásokra való hivatkozás 13. §.; — hiányról és fölöslegről való intézkedés 14. §.; — átruházás (virement) 15. §.; — hatályának kiterjesztése (indemnity) 19. §.; — *végrehajtása* 20—34. §§.; — rendelkezési jog a megszavazott hitel keretén belül 20. §.; — utalványozása a bevételeknek vagy kiadásoknak 21. §.; — egy összegben megszavazott

hitel fölhasználása 22. §.; — bevételek növelése tilos 23. §.; — kiadások utalványozásának jogczímei 24. §.; — utalványozási jog terjedelme 25. §.; — hitel elévülése 26 §.; — építkezési hitelé 27. §.; — hitelkötés szabályozása 28. §.; — előlegekről számadás 29. §.; — kiadási utalvány elévülése, megujitása és elszámolása 30. §.; — költségvetési évek közt tilos a hitelátruházás 31. §.; — pót- vagy rendkivüli hitel reményében előleg utalványozása tilos 32. §.; — alkalmazottak állománya 33. §.; — többféle fizetés egy egyénnek nem utalványozható 34. §.

Könyomás útján másolt *kézirátok* beszolgáltatása tud. czélokra **XLI.** 3. §. 5., ut. előtti és ut. bek., és 4. §.

Könyvtára a *közp. statisztikai* hivatalnak **XXXV.** 4. §.

Kőolaj-egyedárúság behozható *Bulgáriában.* **XIX.** Zárjkv. ad VI.

Kőrösmező—marmarossziget—határszéli *m. á. v.* vonal épitési költség-többletének fedezéséről **XXVIII.**

Köszöntőjegyek beszolgáltatása tud. czélra **XLI.** 3. §. 4. és ut. előtti bek., és 4. §.

Kötegyán—vésztői és hollódi h. é. vasutvonal engedélyezése **XL.**

Köteles beszolgáltatása a *nyomdatermékeknek* statisztikai czélokra **XXXV.** 4. §.

Követelések, mint a *sorsol. kötvények* kibocsátási alapja **XXXII.** 2. §. 1. p. és 2. bek.; — *aránya* az ingatlan becsértékéhez 3—6. §§.; — a kibocsátott kötvényekhez 12. §.; — visszafizetésének következménye 13. §.; — azok kivételes jogi természete 17. §.; — névértékének közzététele 20. §. 2.

Közalapitványi jogügyigazgató hatásköre az *alap. jószágkezelés* körébe tartozó szerződések tekintetében **XX.** 40. és 41. §§.

Középiskolai zárvizsgát letévők *esküdtképesek* **XXXIII.** 4. §. 2.

Közhivatalok *statisztikai* adatszolgáltatási kötelezettsége **XXXV.** 9. §.; — felelőssége az adatgyüjtésből kifolyólag 11. §.; — felszólamlás 12. §. *c*).

Közigazgatási hatóságok hatásköre *kihágásokban* **XXXIV.** 19. §.; — eljárásának szabályozása kihágási ügyekben 28. §.

Közigazgatási hivataloskodás alól mentesek Ausztria-Magyarország, illetve *Bulgária* alattvalói a másik állam területén **XIX.** II. cz.

Közjegyző ellenzárolja a *sorsol. kötvények* alapjául szolgáló vasuti és csatornavállalati czímleteket **XXXII.** 19. §.; — munkadíja ezért 19. §.

Közös activák, mint a *közös tartozások* fedezeti alapja **III.** 2. §.

Közös hadsereg *katonai nevelő- és tisztképző-intézeteinél* a magyar állami alapitványi helyek 250-re emeltetnek **XXII.** 1. §.

Közös hadsereghez is beoszthatók a honvéd nevelő- és képző-intézetekben kiképzett *tisztek és hadapródok* **XXIII.** 4. §.

Közösügyek tárgyalására kiküldött bizottság tagjai mentesek az *esküdtszéki* szolgálat alól **XXXIII.** 7. §. 1.

Közösügyi póthitelre (1895. és 1896. évire) fizetendő összeg **III.**

Közösügyi zárszámadás — 1894. évi — alapján fizetendő összegről **III.**

Központi állampénztár rovancsolási időszakainak és módozatainak meghatározása **XX.** 43. §.; — a rendes államadóssági pénztár 122. §.; — naplói az államadósságokról 123. §.

Központi statisztikai hivatal *feladatköre* **XXXV.** 1. §.; — *hatásköre* 2. §.; — *alárendeltsége, ügyköre* és *ügyviteli szabályzata, munkaterve* és ennek változtatása 3. §.; — *könyvtára* és *térképgyüjteménye* és a beszolgáltatandó nyomdatermékek 4. §; — *évkönyve, havi füzetei* és *statisztikai közleményei* 5 §.; — kiadványai a törvényhatóságoknak megküldendők 5. §.; — szerzezete, minősités 6. §.; — jogai az adatgyüjtés tekintetében 11. §.; — tisztviselőinek kihágásai 15. §.

Községi határ megállapitása *Bukovina* és Magyarország közt **XIV.** 2. §.

Községi tartozás, mint a *sorsol. kötvények* kibocsátási alapja **XXXII.** 2. §. 2. bek.; — aránya a kibocsátott kötvényekhez 12. §.

Községi vagyon elhelyezésére használhatók a *sorsol. kötvények* **XXXII.** 22. §.

Közterhek, mint a *sorsol. kötvények* kibocsátási alapja **XXXII.** 2. §. 1. *a*); — azok aránya a kibocsátott kötvényekhez 12. §.

Közterhek vizeléséről stb. az 1898. év négy első hónapjában **XLIII.**

Köztisztviselő *esküdtképes* **XXXIII.** 4. §. 2.; — csak másodsorban választandó esküdtté 15. §.; — bizalmi férfi nem lehet 18. §.; — ügyészségi megbizott lehet **XXXIV.** 9. §.

Közvetlen fölvétel a *honvéd-főreáliskola és hadapród-iskolák* magasabb évfolyamaiba **XXIII.** 2. §.

Közvetlen idézés, mint *esküdtképességi* kizáró ok **XXXIII.** 5. §. 4.; — ellen felebbvitel és elintézése a bűnvádi prtts. életbeléptekor **XXXIV.** 4. §.; — hatálya fegyelmi szempontból 25. §.

Közzétételi módja a *statisztikai* adatoknak **XXXV.** 17. §.

Kralovántól az országhatárig menő *árvavölgyi vasut* engedélyezése **XXVII.**

Külföldi *bélyegek* stb. hamisitása **XXXVII.** 1. §.; — *érmek* stb. utánzása 2. §.

Külföldi (ausztriai is) *számsorsjátékban* való részvétel tilos **VII.** 4. §.

Külföldi vasutak kötvényei és részvényei, mint a *sorsol. kötvények* kibocsátási alapja **XXXII.** 2. §. 2. és ut. előtti bek.; — aránya a kibocsátott kötvényekhez 12. §.

Külföldön nyomott *nyomda'termékek* beszolgáltatása tud. czélokra **XLI.** 1. §.

Külön biztositási alapja a *sorsol. kötvényeknek* **XXXII**.; — létesitése és minimuma 8. §.; — elhelyezése és jövedelmeztetése 9. §.; — kiváltságos jogi természete 10. §.; — csökkentése a minimum-mértéken felül 11. §.; — aránya a forgalomban lévő kötvényekhez 11., 12. és 14. §§.; — mennyiségének és elhelyezésének közzététele 20. §. 3.; — megalkotásának igazolása 25. §. 2.

Lajstrom (*esküdteké*) l. Alaplajstrom, Főlajstrom, Helyettes lajstrom és Szolgálati lajstrom a.

Lajstrom a *marhasó* beszerzéséről és eladásáról **I.** 3. §.

Lakóhely feltüntetése az *esküdtképesek* névjegyzékében **XXXIII**. 9. §.; — változtatása bejelentendő 17. §.

Látogatójegyek beszolgáltatása tud. czélra **XLI**. 3. §. 4. és ut. előtti bek., és 4. §.

Lefoglalás polg. egyén ellen *katonai épületben* **XXXIV**. 22. §.

Lefoglalhatlansága a *Temes-béga-völgyi* vizszabályozó társulat tartalékalapjának **XXI**. 8. §.

Lekötése az előmutatóra szóló *államadóssági kötelezvényeknek* **XX**. 119. §.

Lekötött (vinculált) *államadóssági kötelezvények* után kamatfizetés **XX**. 118. §.

Lekötött hitel a *költségvetésben* és felhasználásának határideje **XX**. 27. §.; — hátralékára vonatkozó kezelési jegyzékek 95. §. *e*).

Lelkész *esküdtképes* **XXXIII**. 4. §. 2.; — mentes az esküdtszéki szolgálat alól 7. §. 2.

Leltárak az *állami ingatlanokról* és *ingókról* **XX**. 36. §.; — (honvédségiek) szigorlatának határideje 104. §.

Leltári elszámolás az *állami anyagok*, termesztmények és ingók tekintetében **XX**. 77. §.

Leltári készlet rovancsolása váratlan vizsgálat alkalmával **XX**. 43. §.

Leltári számadás *ellenszámlázásának* kötelezettsége **XX**. 107. §.

Leltárszaporitásra hitel a *m. á. v.*-nál **XXX**. 1. §. VI. és 2. §. 6.

Leölt állatért kártalanitás, *ragadós tüdőlob* miatt **X.** 1. §.
Leszállitása a *telefon-használati díjaknak* törvényhozási úton **XVI.** 3. §.
Leszámitolása az értékpapiroknak és váltóknak, mint a *sorsol. kötvények* biztositási alapja **XXXII.** 9. §. 2. és 4
Letéteményi napló az *idegen vagyonról* **XX.** 73. §.
Letéteményként kezelendő az utasitás nélkül teljesitett befizetés **XX.** 66. §.
Letétnapló — *államadóssági* — **XX.** 123. §. *g*)
Letétek — *bíróiak* — elszámolása a letéteményi naplókban **XX.** 73. §.; — kimutatása a havi forgalmi naplókban 74. §.
Letéti pénzek elhelyezésére használhatók a *sorsol. kötvények* **XXXII.** 22. §.
Levélpapirok beszolgáltatása tud. czélra **XLI.** 3. §. 4. és ut. előtti bek., és 4. §.
Lezárása a pénztári (kezelőhivatali) *főkönyvnek* **XX.** 76. §.; — a főkönyveknek 102. §.
Létszáma a *honvéd-nevelő és képző-intézetek* növendékeinek **XXIII.** 1. §.; — az államköltséges ludovica-akadémiai és honvéd-főreáliskolai növendékeknek 5. §.
Liquidálása a *Temes-béga-völgyi* vizszabályozó társulatot megillető adóvisszatéritésnek **XXI.** 6. §.
Lottójövedéki törvény módositása **VII.**; — szabályok érvényben hagyása 5. §.
Lovassági hadapród iskolákban nem tölthetők be a a *magy. áll. alapitványi helyek* **XXII.** 1. §.
Lőpor-egyedárúság behozható *Bulgáriában* **XIX.** Zárjkv. ad VI.
Ludovica-Akadémia, mint *honvéd-tisztképző-intézet* **XXIII.** 1. §. *a*); — fölvételi feltételek 2. §.; — rendeltetése 3. §. *b*); — alapitványi helyei és azokra horvát-szlavonországi ifjak fölvétele 5. §.; — alapitványai megosztandók a honvéd-főreáliskolával 5. §.; — átalakitási, berendezési és felszerelési költségei és ezek fedezése 7. §.; — általános alapjának jöve-

delme a honvéd-nevelő- és képző-intézetek fentartására fordítandó 8. §.; — jelenlegi tisztképző-tanfolyama megszünik 9. §.

Lugos-gattajai és lugos-marosillyei h. é. vasut engedélyezése **XVII.**

Magánszemélyek vagyoni és egyéni viszonyaira vonatkozó adatok a *statisztika* szempontjából **XXXV.** 3. §.; — adatszolgáltatási kötelezettsége 9. §.; — felelőssége az adatszolgáltatásból kifolyólag 11. §.; — felszólamlás 12. §. *c*).

Magyar állami *alapitványi helyek* a közös hadsereg katonai nevelő- és tisztképző-intézeteinél **XXII.** 1. §.; — a Ludovica-Akadémiában **XXIII.** 5. §.

Magyar államvasuti *beruházásokról* és azok költségeinek fedezéséről **XXX.**; — összes hitel mérve és ennek felosztása 1. §.; — az 1897. év végéig felhasználható összegek részletezése 2. §.; — a teljesitett kiadások jóváhagyása 2. §.; — a befektetések további idő- és sorrendjének megállapitása s erről jelentés 3. §.; — beruházások megváltoztatásához engedély kikérendő 4. §.; — átruházás (virement) kizárása, előző évi maradvány fölhasználása 5. §.; — a szükségelt összegeknek a költségvetésbe, a felhasználtaknak a zárszámadásba beillesztése 6. §.; — $3^1/_2$%-os koronajáradék kibocsátása fedezetül 7. §.; — erről jelentés 8. §.; — további beruházási szükséglet fedezése 9. §.; — törvény hatálybalépte és végrehajtása 10. §.

Magyar-északnyugoti h. é. gőzmozdonyú vasut engedélyezése **VI.**

Magyar hajók a *kikötői illetékek* szempontjából **VIII.** 1. §.

Magyar honosság a *honvédnevelő- és képzőintézetbe* való fölvétel föltétele **XXIII.** 2 §.; — az *esküdtképesség* föltétele **XXXIII.** 4. §.

Magyar kir. államnyomda részéről beszolgáltatandó *nyomdatermékek* **XLI.** 7. §.

Magyar kir. közp. *statisztikai hivatal* l. Központi] stat. hiv. a.
— korona országokbeli ifjak részére létesitett magyar *állami alapitványi helyek* 250-re emeltetnek a közös hadsereg katonai nevelő- és tisztképző intézeteinél **XXII.** 1. §.
— nemzeti muzeumnak beszolgáltatandó *nyomtatványok* **XLI.** 1., 2. és 5. §§.; — be nem szolgáltatandó nyomtatványok 3. §.
Magyarország és Ausztria (Besztercze-Naszód és Máramaros megyék és Bukovina s Gácsország) közötti *orsz. határvonal* megállapitása **XIV.**
— és Ausztria közt, a Szepes megyei Halastó körül vitás *országos határvonal* megállapitása **II.**
— által az 1894. évi *közösügyi zárszámadás* alapján fizettendő összegről **III.**
— és *Horvát-Szlavon-Dalmátországok* közt fennálló pénzügyi egyezmény meghosszabbitása **XLII.**
— részvételi költségeinek fedezése az 1900. évi *párisi* nemzetközi kiállitáson **XVIII.**
Magyar tudományos akadémia tagja *esküdtképes* **XXXIII.** 4. §. 2.
— — akadémiának beszolgáltatandó *nyomtatványok* **XLI.** 1., 4. és 5. §§.
Makacssági végzés, *számadási* **XX.** 135. §.
Mantuai, illetve Mantuában ápolt vagyontalan egyének *betegápolási költségeinek* megtéritése **XV.** IV. cz. és jkv.
Marhasó *elárusitása.* **I.** 1. §.; — ára és árváltozás 2. §.; — beszerzési és elárusitási lajstrom és árusok 3. §.; — bárcza 4. §.; — sósikkasztás és sócsempészet 5. §.; — jövedéki törvények alkalmazása 6. §.
Marmarossziget—körösmező-határszéli államvasuti vonal épitésénél fölmerült kiadási többletek fedezéséről **XXVIII.**
Marosillye-lugos—gattajai helyi érdekű vasut engedélyezése **XVII**
Maximális kamatlába a *Temes-béga-völgyi* vizszabályozó társulat új kölcsönének **XXI.** 1. §.

Maximuma a *feldarabolt egyes ingatlan részek* becsértékének **XXXII.** 6. §. 2. bek.; — az értékpapir-kézizálogra adható kölcsönnek (a sorsol. kötvények biztositási alapja elhelyezésénél) 9. §.; — a kibocsátható kötvényeknek a biztositási alaphoz képest 11. 14. §§., a kibocsátási alaphoz képest. 12. §.

Máramaros megye és Bukovina közötti *orsz. határvonal* megállapitása **XIV.**

Másodészrevételek és másodfelvilágositás (*állami számadási*) **XX.** 128. §.

Második vágányok épitésére hitel *m. á. v.-nál* **XXX.** 1. §. IV. és 2. §. 4.

Mátrai, kisújszállás-dévaványa-gyomai és Békés vármegyei h. é. vasutvonalak engedélyokiratainak egyesitése **XL.**

Meghivók beszolgáltatása tud. czélra **XLI.** 3. §. 4. és ut. előtti bek., és 4. §.

Meghosszabbitása a *czukoradóról* szóló 1896 : XIX. t.-czikknek **XXIX.**

— a Magyarország és a Horvát-Szlavon-Dalmátországok közt fennálló *pénzügyi egyezmények* **XLII.**

Megnehezitése a *statisztikai* adatgyüjtésnek és következményei **XXXV.** 14. §.

Megosztása az *alapitványi helyeknek* a Ludovica-Akadémia és a honvéd főreáliskola közt **XXIII.** 5. §.

— a *kikötői illetéknek* **VIII.** 1. §.

Megrongált *államadóssági kötelezvények* szelvényivek és szelvényutalványok helyett újak kiadhatása **XX.** 120. §.

Megsemmisitése az érvénytelenné vált *államadóssági kötelezvényeknek* **XX.** 121. §.; — helyettök *újak* kiállitása 120. §.; — elszámolási *naplók* 123. §.

Megszavazott hitel fölött intézkedés joga **XX.** 20. §.; — elévülése 26. és 27. §§.

Megszüntetése a budapesti m. kir. áll. *távbeszélő-hálózat* bérletének **XVI**

— a *számsorsjátéknak* **VII.** 1. és 6. §§.

Megtagadása a *statisztikai* adatszolgáltatásnak kihágás **XXXV.** 13. §.

Megtérítése a betegápolási és temetési költségeknek *Olaszországgal* szemben **XV.** II—IV. cz. és jkv.
Megújítása a *kiadási utalványnak* **XX.** 30. §.; — a lejárt áll. szerződéseknek 39. §.
Megváltoztatása a *m. á. v.* beruházásoknak engedélyhez van kötve **XXX.** 4. §.
Mellékilletékek a *Bulgáriával* való kereskedelmi forgalomban **XIX.** XI. cz.
Mellékletei az áll. *számadásoknak* **XX.** 83. §.; — a pénzkezelési kimutatásoknak 113. §.
Mellékletek a *Bulgáriába* bevitt árúk bevallásához **XIX.** *B.* mell. 1. cz.
Mennyisége a *kikötői illetéknek.* **IX.** 6—10. §§.
Mentes tőkekamatadó alól a *Temes-béga-völgyi* vizszabályozó társulat kölcsönének kamata **XXI.** 9. §.
Mentesség a *kikötői illeték* alól **IX.** 4. §.; — ujabb fizetési kötelezettség alól 6. és 9. §§
— az iparra és a kereskedésre vonatkozó, a *Bulgáriával* való viszonylatban **XIX.** I. cz.; — a katonai szolgálatra, katonai adóra, rendkivüli kényszerszolgáltatásokra és hivatalviselésre II. cz.
Mentőokok az *esküdtekre* nézve **XXXIII.** 7. §.; — a mentesség felfüggesztése 8. §.; — érvényesitése 17., 19, 21. és 31. §§.; — valótlan felhozása miatt birság 26. §.
Mesterségekből kizárása a vagyonkezelő *állami tisztviselőknek* **XX.** 46. §.
Mérnök — okleveles — *esküdtképes* **XXXIII.** 4. §. 2.
Mérve a *kikötői illetéknek* **IX.** 6—10. §§.
Minimuma a *díjnoki* napidíjaknak **XXIV.** 2. §. 1.
— a *feldarabolandó ingatlan* és feldarabolt egyes részei becsértékének **XXXII.** 6. §. 2—4. bek.; — a sorsolási kötvények külön biztositási alapjának 8., 11. és 14. §§.; — a sorsolási kötvények névértékének 16. §.;
— az *osztálysorsjáték* évi haszonbérének **VII.** 2. §.
Minister nem lehet *esküdt* **XXXIII.** 6. §. 1.
Ministeriumok *költségvetésének* elkészitése **XX.** 2. §.

Ministeriumokban bizottság a *díjnok* elbocsátásának megvizsgálására **XXIV.** 2. §. 7.

Ministertanács állapitja meg végleg az *áll. költségvetést* **XX.** 3. §.; — hozzájárulása szükséges a pótvagy rendkivüli hitelt igénylő költség utalványozásához 16. §.; — a lejárt szerződések meghosszabbitásához vagy megujitásához 39. §.

Minősitése a közp. *statisztikai* hivatal személyzetének **XXXV.** 6. §.

— az *esküdtképeseknek* **XXXIII.** 4. §. 2.; — kitüntetése a névjegyzékben 9. §.; — az ügyészségi megbizotté **XXXIV.** 9. §.

Minták oltalma külön egyezmény utján rendezendő Ausztria-Magyarország és *Bulgária* közt **XIX.** III. cz.; — vámmentes kezelése V. cz.

Mocsárkiszáritás l. Talajjavitás a.

Módositása a *büntetőtörvénykönyveknek* **XXXVII.**

— a *győr—sopron—ebenfurti* vasuttársaság alapszabályainak **XXVI.** 3. §.

— a *közp. statisztikai hivatal* munkatervének **XXXV.** 3. §.

— a *lottójövedéki* törvénynek **VII.**; — szabályok érvényben hagyása 5. §.

— a *pénz- és vagyonkezelési utasitásoknak* **XX.** 142. §.

— a *ragadós tüdőlob* kiirtásáról szóló 1893 : II. t.-czikknek **X.**

— a *vám- és kereskedelmi szövetség* VI. czikkének **VIII.**

Mulasztás a *statisztikai* adatszolgáltatásban és következményei **XXXV.** 11. §.; — felszólamlás 12. §. *b*.

Munkaterve a közp. *statisztikai* hivatalnak, ennek az országgyülés elé terjesztése és módositása **XXXV.** 3. §.

Mustrák vámmentes kezelése a *Bulgáriával* való viszonylatban **XIX.** V. cz.; — beviteli szabadság IV. cz.; — az érték megállapitása végett B. mell. 2. cz.

Muzeum l. Magyar nemzeti a.

Műegyetem l. József-műegyetem a.

Műhelyek- és vontatási telepekre engedélyezett hitel a m. *államvasutaknál* **XXX.** 1. §. I. és 2. §. 1.
Műsorok tud. czélra beszolgáltatandók **XLI.** 3. §.
Művészeti felsőbb iskolát végzettek *esküdtképesek* **XXXIII.** 4. §. 2.
Nagybecskerek—zsombolyai h. é. vasut engedélyezése **XII.**
Nagyszombat — országhatárszéli h. é. vasut engedélyezése **VI.**
Napidíj *esküdtbirósági* ügyekben **XXXIII.**; bizalmi férfiak és közig. főtisztviselők részére 18. §.; — esküdtek részére 22. §.; — bűnügyi átalányt terheli és csak kérelemre állapitható meg 18. és 22. §§.
Napidíj *(díjnoki)* minimuma **XXIV.** 2. §. 1.; — a díjnok betegsége idején 2. §. 3.
Napszámos nem lehet *esküdt* **XXXIII.** 6. §. 6.
Naptárak beszolgáltatása tud. czélokra **XLI.** 2. §. és 4. §. 4.
Nemzeti Muzeum l. Magyar nemzeti a.
Nemzetközi (párisi) *kiállitással* járó költségek fedezése **XVIII.**
— *egyezmény Olaszországgal* a vagyontalan betegek díjtalan ápolására vonatkozólag **XV.**
— *statisztikai adatok gyüjtése,* mint a központi statisztikai hivatal feladata **XXXV.** 1. §.
Népiskolai tanitók közreműködése a *statisztikai* adatgyüjtéseknél **XXXV.** 8. §.
Néptanitó — okleveles — *esküdtképes* **XXXIII.** 4. §. 2.; — az esküdtszéki szolgálat alól mentes 7. §. 6.
Névjegyzék összeállitása az *esküdtképes* férfiakról (alaplajstrom) **XXXIII.** 9—14. §§.; — ennek adatai 9 §.; — két példányban állitandó ki 9. §.; — a *szolgálatot teljesitett esküdtekről* 31. §.
Névtárak beszolgáltatása tud. czélokra **XLI.** 2. §. és 4. §. 4.
Nők nem lehetnek *esküdtek* **XXXIII.** 9. §.
Nyelvismeret feltüntetése az *esküdtképesek* névjegyzékében **XXXIII.** 9. §.

Nyeremény kifizetése az *államadósági kötelezvények* után **XX.** 117. §.

Nyeremények az *osztálysorsjátéknak* nyereményadómentesek **VII.** 3. §.

Nyilvános könyvtára és térképgyüjteménye a *közp. statisztikai* hivatalnak **XXXV.** 4. §.

Nyilvántartás az *áll. pénz- és értékpapirkezelésről* **XX.** 70. §.; — számvevőségi — szerkesztése 95. §. *b*).

Nyilvántartások megtekinthetése a *statisztikai adatszolgállatás* ellenőrzése végett **XXXV.** 10. §.; — ez ellen felszólamlás 12. §. *b*).

Nyitra—sarluska-üzbégh—galgócz-lipótvári h. é. vasut engedélyezése **VI.**

Nyomdatermékek ingyenes beszolgáltatása *statisztikai* célokra **XXXV.** 4. §.

Nyomdatermék-kimutatás l. Kimutatás a.

Nyomdatermékek *köteles példányainak* beszolgáltatása tudományos célokra **XLI.** 1—5. és 7. §§.; — kimutatás azokról és tartalma 6. §.; — felmentés a beszolgáltatás alól 7. §.; — példányok minősége 8. §.; — beszolgáltatásra a több nyomda egyetemleges felelőssége 9. §.; — azok postadíjmentes szállitása 10. §.; — beszolgáltatási határidő 5. és 11. §§.; — mulasztások büntetése 12. §.; — hatáskör 13. §.; — árában is marasztalandó a mulasztást elkövető 12. §.; — sajtóügyi köteles példányainak hováforditása 15. §.; — a törvény területi hatálya 17. §.

Nyomtató kötelessége a *nyomdatermékek* beszolgáltatására tud. czélból **XLI.** 1. §.

Nyomtatványok díja a *Bulgáriával* való kereskedelmi forgalomban **XIX.** XI. cz. 2. és 3.

— az *osztálysorsjáték* ügyében bélyeg- és illetékmentesek **VII.** 3. §.

Nyugdíjas *díjnok* nyugellátásban nem részesül **XXIV.** 3. §.

Nyugdíjazásnál a *díjnok* szolgálati éveinek beszámitása **XXIV.** 2. §. 5., és 3. §.
Nyugellátása a *díjnokoknak* **XXIV.** 2. §. 4., és 3. §.
Nyugtatvány az *állami pénztárakba* befizetett értékekről **XX.** 69. §.; — az államadóssági kötvények kamatairól 118. §.; — a meghagyás nélkül elfogadott befizetésekről 66. §.; — érvénytelensége 67. §.
Octroi-illetékek fokozatos beszedése a *Bulgáriába* bevitt áruk után **XIX.** zárjkv. ad IX.; — azok mérve zárjkv. ad X.
Okleveles egyének *esküdtképesek* **XXXIII.** 4. §. 2.
Okmányok az *állami számvitelben* **XX.** 83. §.; — kellékeinek megvizsgálása 61. §.
Olasz nyelv értése, azon irás és olvasás kellék Fiumében az *esküdtképességhez* **XXXIII.** 4. §.
Olaszországgal egyezmény vagyontalan *betegek díjtalan ápolására* vonatkozólag **XV.**
Ólompecsét alatt szállitott árúkkal elbánás a *Bulgáriával* való kereskedelmi forgalomban **XIX.** XIII. cz.; — az ólomzárolás díja XI. cz. 1.
Országgyülés elé terjesztendő a *statisztikai* évi munkaterv **XXXV.** 3. §.; — a statisztikai évkönyv 5. §.
— tagjai mentesek az *esküdtszéki* szolgálattól **XXXIII.** 7. §. 1.
Országos határvonal megállapitása a *Halastó* körül **II.**; — Bukovina- és Gácsországgal **XIV.**
Országos határozatok (állami *zárszámadásra* vonatkozók) részben érvényben maradnak **XX.** 143. §.
Országos kiállitás — *ezredéves* — költségeinek fedezéséről **V.**
Orvos (tudor) *esküdtképes* **XXXIII.** 4. §. 2.; — gyakorló mentes a szolgálattól 7. §. 4.
Osztálysorsjáték behozatala a *számsorsjáték* helyett **VII.** 1. §.; — rendezési jogának bérbeadása, állami ellenőrzése 2. §.; — szerződése, beadványai, nyomtatványai, hirdetményei és sorsjegyei bélyeg- és illetékmentesek, nyereményei adómentesek 3. §.

Osztrák hajók a *kikötői illeték* szempontjából **VIII.** 1. §.
Osztrák-magyar bank zálogleveleibe befektethető a *sorsol. kötvények* biztositási alapja **XXXII.** 9. §. 1.
Osztrák törvény hatályban lététől föltételezése a magyar *czukoradótörvénynek* **XXIX.** 1. §.
— vasuthoz csatlakozása az *árvavölgyi* vasutnak **XXVII.** 1. §.
Óvadékképesek a *Temes-bégavölgyi* vizszabályozó-társulat kölcsönkötvényei **XXI.** 9. §.
— a *sorsol. kötvények* **XXXII.** 22. §.
Öntözés l. Talajjavitás a.
Összeférhetlenség az *állami vagyonkezeléssel* stb. megbizott tisztviselők tekintetében **XX.** 46. és 50. §§.; — a pénztári naplók elkönyvelése és a számadások szigorlata tekintetében 105. §.
— az *eskűdtek* ugyanazon szolgálati lajstromában **XXXIII.** 19. §.
Összehasonlitása az *előirányzatnak* az előző évi *költségvetéssel* **XX.** 4. §.; — az eredménynek a költségvetéssel 111. §. *f)*.
Összeirás esetén új *államadóssági kötelezvény* kiállitása és a régiek átlyukasztása és megsemmisitése **XX.** 120. és 121. §§.
Összpontositott *állami pénzkezelési kimutatás* **XX.** 110. §.
Papirpénzhez hasonló tárgyak készitése kihágás **XXXVII.** 2. §.
Patakszabályozás l. Talajjavitás a.
Patens-illetéket fizetnek az ügynökök *Bulgáriában* **XIX.** zárjkv. ad I., 3.
Pályaudvarok kibővitésére hitel a *m. á. v.*-nál **XXX.** 1. §. V. és 2. §. 5.
Párisi (1900.) *kiállitás* költségeinek fedezése **XVIII.**
Pecsét alatt szállitott árúkkal elbánás a *Bulgáriával* való kereskedelmi forgalomban **XIX.** XIII. cz.; — díja XI. cz. 1.
Pecsétek hamisitása **XXXVII.** 1. §.

Pénzbirság *esküdtbirósági* ügyekben **XXXIII.**; községi biró ellen 11. §.; — a bizalmi férfiak ellen 18. §.; — esküdtek ellen késés miatt 23. §.; — elmaradás vagy távozás miatt 24. §.; — kötelességszegés miatt 26. §.; — igazolás 25. §.; — fölmentés következménye 27. §.; — megállapitása és felfolyamodás 28. §.; — a védő-jogtanárok ellen fegyelmi büntetésképen **XXXIV.** 24. §.; — hovaforditása 35. §.
— *számadási* felvilágositás megadása végett **XX.** 135. §.
Pénzbüntetés a *marhasó-lajstrom* szabálytalan vezetése miatt **I.** 3. §.; — a bárcza megőrzésének vagy átadásának elmulasztása miatt 4. §.; — sósikkasztásra vagy sócsempészetre 5. §.
— a *nyomdatermékek* köteles bemutatásának megszegése miatt **XLI.** 12. §.; — hováforditása 14. §.
— *statisztikai* kihágások miatt **XXXV.** 13. és 15. §§.
Pénzfölvételre való jogosultság igazolandó **XX.** 62. §.; — jogosultak nevei kifüggesztendők 67. §.
Pénz- és anyagkezelés **XX.** 64—69. §§.; — tartalma 64. §.; — kiadás vagy bevétel teljesitésének föltétele 65. §.; — utasitás nélküli befizetés elfogadása és hatálya 66. §.; — hivatlanok kezéhez történt fizetés hatálytalan 67. §.; — hivatalhelyiségekben és pénzszekrényekben idegen értékek nem tarthatók 68. §.; — elismervény és ellennyugtatvány kiállitása 69. §.
Pénzkezelési *kimutatás* **XX.** 95. §. *e)* és 109—113. §§.; — időszaki és egész évi 109. §.; — összpontositott 110. §.; — az egész évi pénzkezelési kimutatás tartalma 111. §.; — forgalmi főkönyv mellett is szükséges 112. §.; — mellékletei 113. §.; — összesitése a forgalmi naplóban 74. §.; — *utasitások* 142. §.
Pénzkezelő *állami közegek* biztositéka **XX.** 53—58. §§.; — lajstromai 70. §.; — számadási kötelezettsége 78. §.; — felelőssége és kártéritési kötelezettsége 52. §.; — ennek elévülése 141. §.; — *hivatalok* hivatása 60. §.

Pénzkészlet az *állami költségvetésben* **XX.** 10. §.; — rovancsolása váratlan vizsgálat alkalmával 43. §.

Pénztárak (*államiak*) szolgálata **XX.** 47—84. §§.; — kölcsönös összeköttetése 48. §.; — ellenőrzése 51. §.; — rovancsolása 95. §. *b*); — számvevőségi szigorlata 103—107. §§.

Pénztári *eredmény* kitüntetése a rovatszámadásban **XX.** 84. §.; — az egész évi pénzkezelési kimutatásban 111. §. *d*); — tekintetében lezárása a főkönyvnek 102. §.; — *főkönyv* a rovatszámadás mellett 76. §.; — *hivatal* főnaplója 70. §.; — *készletek* havi kimutatása 74. §.; — *lajstrom* 70. §.; — *naplók* 71. és 75. §§.; — ezek elkönyvelése tekintetében összeférhetlenség 105. §.; — *számadások* szigorlatának határideje 104. §.; — *számjejtés* 61—63. §§., 95. §. *c*), 99. és 100. §§.

Pénzügyi *egyezmény* — a Magyarország és a Horvát-Szlavon-Dalmátországok közt fennálló — meghosszabbitása **XLII.**

— felügyelet a *marhasó-árusok* fölött **I.** 3. §.

— kihágás a *marhasó-lajstrom* szabálytalan vezetése **I.** 3. §.; — a bárcza megőrzésének vagy átadásának elmulasztása 4. §.; — más czélra fordítása vagy behozata 5. §.

Pénzügyminister (földmívelésügyivel egyetértőleg) engedélye a kisebb becsértékű *ingatlan feldarabolásához* **XXXII** 6. §. 4. bek.

— bocsáthat áruba mérsékelt árú *marhasót* **I.** 1. §.; — árultathatja sóárusok útján 3. §.

— adja haszonbérbe az *osztálysorsjáték* rendezésének kizárólagos jogát **VII.** 2. §.

— engedélye szükséges a *Temes-Bégavölgyi* vizszabályozótársulat új kölcsönének felvételéhez **XXI.** 1. §. (l. 8. §.)

Pénzügyőrség tagja nem lehet *esküdt* **XXXIII.** 6. §. 5.

Polgári állás feltüntetése az *esküdtképesek* névjegyzékében **XXXIII.** 9. §.

Polgári hatóságok *statisztikai* adatszolgáltatási kötelezettsége **XXXV**. 9. §.; — mulasztás következménye 11. §.: — felszólamlás 12. §. *e*).
Polgárositott határőrvidékre kiterjesztése a *sajtótörvénynek* **XXXIV**. 21. §.
Politikai jogai gyakorlásának felfüggesztésére itélt nem *esküdtképes* **XXXIII**. 5. §. 2.
Ponyvairodalom termékeinek beszolgáltatása tudományos czélokra **XLI**. 2. §. és 4. §. 2.
Posta-alkalmazott *esküdtszéki* szolgálattól mentes **XXXIII**. 7. §. 7.
Postadíjmentessége a tudományos czélra beszolgáltatandó *kötelés példányoknak* és azok átvételi elismervényeinek **XLI**. 10. §.
— a *statisztikai* adatszolgáltatási levelezéseknek **XXXV**. 9. §.
Postajegy-hamisitás **XXXVII**. 1. §.
Postajegyhez hasonló tárgyak készitése, postajegyek utánzása, ezek forgalomba hozása (nem bérmentesitési czélokra) *kihágás* **XXXVII**. 2. §.
Pótadó a *czukortermelvényekre* **XXIX**. 1. §.
— vasutépités czéljára *Árvamegye* részéről **XXVII**. 2. §.
Póthitel az *áll. számvitelben* és elmellőzhetésének esetei **XX**. 16. §.; — elszámolási helyének kijelölése 17. §.; — elkönyvelése 108. §.; — reményében előleg utalványozása tilos 32. §.
Póthitelre (1895. és 1896. évi közösügyire) fizetendő összeg **III**.
Pótilletékek a *Bulgáriával* való kereskedelmi forgalomban **XIX**. XI. cz.
Pótkezelési negyed az *állami költségvetés* tekintetében **XX**. 25—27. §§.
Pótlása az áll. tisztv. *biztositéknak* **XX**. 56. §.
Pótlólagos kiszabása a *kikötői illetéknek* **IX**. 11. §.
Pótutalványozási időszak lefolytával szerkesztendő *pénzkezelési kimutatás* tartalma **XX**. 111. §.
Püspökladány—füzesgyarmati h. é. vasut engedélyezése **XXXVIII**.

Ragadós tüdőlob címén *kártalanitás* **X.**
Rakodást közvetitő járművek *kikötői illeték*-mentessége **IX.** 4. §. *f)*
Rakpart-illeték a *Bulgáriával* való kereskedelmi forgalomban **XIX.** XI. cz. 6.
Raktározása a *Bulgáriába* bevitt áruknak **XIX.** Zárjkv. ad IX.; — raktározási illetékek XI. cz. 7.
Recompensatio a *telefonbérlet* megszüntetéseért **XVI.** 1. §.
Rendelet (utasitás) nélkül *áll. kiadás vagy bevétel* nem teljesithető **XX.** 65. §.; — folytán ellenjegyzése az utalványozó rendeletnek 98. §.
Rendelkezési jog a megszavazott *hitel* keretén belül **XX.** 20. §.
Rendeltetése a *Temes-Bégavölgyi* vizszabályozó-társulat tartalékalapjának **XXI.** 8. §.
Rendes *esküdtszéki* ülésszak **XXXVIII.** 29—31. §§.
— kezelés osztálya a *költségvetésben* **XX.** 5. és 7. §§.
— és megbizott *államadóssági pénztárak* **XX.** 122. §.
Rendező állomásokra hitel a *m. á. v.*-nál **XXX.** 1. §. IV.
Rendkivüli *esküdtszéki* ülésszak **XXXIII.** 32. §.
— hitel és elmellőzhetésének esetei **XX.** 16. §.; — elszámolási helyének kijelölése 17. §.; — elkönyvelése 108. §.; — reményében előleg utalványozása tilos 32. §.
— kezelés osztálya a *költségvetésben* **XX.** 5. és 8. §§.
Rendőri tag vagy közeg nem lehet *esküdt* **XXXIII.** 6. §. 4.
Részletes áll. előirányzatok (évi) készitése **XX.** 95. §. *e)*.
Részletekben lefizetése a *tiszti biztositéknak* **XX.** 54. §.
Részletekben megtéritése a velenczei és mantuai kórházakkal szemben a *betegápolási költségeknek* **XV.** jkv.
Részletkötvények a *Temes-Béga-völgyi* vizszabályozó társulat kölcsönéről bélyeg- és illetékmentesek **XXI.** 10. §.

Részvények, mint a *sorsolási kötvények* kibocsátási alapja **XXXII**. 2. §. 2. és ut. előtti bek.; — aránya a kibocsátott kötvényekhez 12. §.
Részvénytársaságok üzleti könyveinek megtekinthetése *statisztikai* célokból **XXXV**. 10. §. — ez ellen felszólamlás 12. §. *b*).
— kölcsönös jogai a *Bulgáriával* kötött egyezmény értelmében **XIX** Zárjkv. ad I., 2. p.
Révhivatal illetékessége a *kikötői illeték* kiszabására és beszedésére **IX**. 1. és 11. §.; — a hajó-szükségleteinek megállapitására 2. §. *d*); — az erőhatalom elbirálására 2. §. *h*).
Rokonsági viszony az *esküdtképesek* névjegyzékében (alaplajstromában) **XXXIII**. 9. §.; — szolgálati lajstromában 19. §. 1. és 2.
— mint *összeférhetetlenségi* ok a pénz- vagy anyagkezelő állami tisztviselők közt **XX**. 50. §.
Rovatszámadás (állami) és kellékei **XX**. 84. §.; — *szigorlatának* határideje 104. §.
Rovancsolás a *közp. állampénztárban* **XX**. 43. §.; — váratlan vizsgálat alkalmával 43. §.
Rovancsolási *utasitás* **XX**. 45. §.
— *biztosok* felelőssége **XX** 44. §.
Rögtönbirósági szabályok hatályon kivül helyezése **XXXIV**. 27. §.
Sajtótörvény kiterjesztése *Erdélyre, a polgári határőrvidékre és Fiumére* **XXXIV**. 21. §.
— és rendeletek részleges *hatályon kivül* helyezése **XXXIV**. 27. §.
Sajtóügyi *köteles példányok* kezelése és azok hováforditása **XLI**. 15. §.
Sankolás l. Talajjavitás a.
Sarluska-üzbégh—galgócz lipótvári h. é. vasutnak elsőrendű vasutként engedélyezése és a többköltség fedezése **VI**. 1. és 2. §§.
Sebész *esküdtképes* **XXXIII**. 4. §. 2.
Sikkasztott *vámilleték* fogalma a *Bulgáriába* bevitt árúk tekintetében **XIX**. B. mell., 3. cz.

Só l. Marhasó a.
Só-egyedáruság behozható *Bulgáriában* **XIX.** Zárjkv. ad VI.
Sógorsági viszony feltüntetése az *esküdtképesek* névjegyzékében **XXXIII.** 9. §.; — összeférhetetlenségi ok a szolgálati lajstromban 19. §. 1. és 4.
— — *összeférhetetlenségi* ok a pénz- vagy anyagkezelő állami tisztviselők közt **XX.** 50. §.
Sommás főkönyv az *államadósságokról* **XX.** 125. §.
Sopron l. Győr—Sopron—ebenfurti a.
Sorsjátékban — külföldiben — részt venni tilos **VII.** 4. §.
Sorsjegyei az *osztálysorsjátéknak* bélyeg- és illetékmentesek **VII.** 3. §.
Sorsolási kötvények biztosításáról **XXXII.**; — azok *biztosítási alapja* 2—6. §§.; — kibocsátási föltételei 7., 8. és 25. §§.; — külön biztosítási alapjának mérve 8. §.; — elhelyezése 9. §.; — annak végrehajtás alól mentessége, ingónak külön kezelése, ingatlanra feljegyzés, és annak bélyeg- és illetékmentessége 10. §.; — *aránya* a külön bizt. alaphoz 11. és 14. §§.; — a kibocsátási alapokhoz 12. §; — névértékének minimuma 16. §.; — azok biztositékának kiváltságos jogi természete 17. §.; — birtokosaik elsőbbsége csőd esetén 18. §.; — kibocsátási alapjának ellenzárolása 19. §.; — kimutatásának közzététele 20. §. 1.; — birtokosaik jogai és az igazgatóság büntetése 21. §. — adómentessége 22. §.; — óvadékképessége, vagyonbefektetésül és biztositékul elfogadhatósága 22. §.; — alapjokul szolgáló követelések átruházása bélyeg- és illetékmentes 24. §.; — kibocsátásuk feltételeinek igazolása 25. §. 1.
Statisztikai adatok *adókivetés* alapjául nem szolgálhatnak **XXXV.** 17. §.; — közzétételök módja 17. §.
— adatgyűjtés **XXXV.** 1—3. §§.; — hivatalból a mulasztók terhére 11. §.; — felszólamlás 12. §.

Statisztikai adatszolgáltatás és annak postadíjmentessége **XXXV.** 9. §.; — ellenőrzése végett nyilvántartások, feljegyzések, ügykezelési iratok és üzleti könyvek megtekinthetése 10. §.; — elmulasztásának következménye 11. §.; — ügyében felszólamlás 12. §.; — megtagadása vagy hamis adat bevallása kihágás 13. §.
— bevallások *adókivetési alapul* nem szolgálhatnak **XXXV.** 17. §.
— évkönyv, havi füzetek és közlemények **XXXV.** 5. §.
— hivatal l. Központi stat. hiv. a.
— illeték a *Bulgáriával* való kereskedelmi forgalomban **XIX.** XI. cz. 8.
— kihágások **XXXV.** 13. és 15. §§.; — elbirálásukra hatáskör 16. §.
— kimutatások beszolgáltatása tud. czélokra **XLI.** 2. §. és 4. §. 4.
— kirendeltségek szervezendők **XXXV.** 10. §.
— közlemények **XXXV.** 5. §.
— szakvizsga és a vizsgáló bizottság szervezete **XXXV.** 7. §.
Stereotyp-nyomású *újabb kiadások* beszolgáltatandók tud. czélra **XLI.** 9 §.
Sulyosbitó körülmények hatása a *marhasó*-sikkasztás és csempészet körül **I.** 5. §.
Sürgősség esetén verseny kizárása *állami megrendeléseknél* **XX.** 38. §. 4.
Szabadalmakra — találmányiakra — vonatkozó nemzetközi elvek *Bulgáriában* törvénybe iktatandók **XIX.** III. cz.
Szabálytalan vezetése a *marhasó*-lajstromnak **I.** 3. §.
Szabályzat, a *dijnokok* szolgálatára vonatkozó **XXIV.** 4. §.
Szakértők a *Bulgáriába* bevitt árúk értékének megállapitása végett **XIX.** B. mell., 2—4. cz.
Szakiskolát — felsőbbet — végzettek *esküdtképesek* **XXXIII.** 4. §. 2.

Szarvasmarhák vizsgálati díja a *Bulgáriával* való kereskedelmi forgalomban **XIX.** XI. cz. 5.
Szarvasmarháért, *ragadós tüdőlob miatt*, kártalanitás **X.** 1. §.
Szavatosság a *kikötői illeték* fizetéseért **IX.** 2. §.
— az állam részéről a *Temes-bégavölggi* vizszabályozó társulat kölcsöneért **XXI.** 8. §.
— a *vagyonkezelő tisztviselő* által okozott károkért **XX.** 59. §.; — az elhalt számadóért 131. és 132. §.; — a számvevői észrevételek elmulasztása esetén 141. §.
Szavazólapok beszolgáltatása tud. czélra **XLI.** 3. §. 4. és ut. előtti bek., és 4. §.
Szállitási kedvezmények a *Bulgáriával* való kereskedelmi forgalomban **XIX.** XII. cz.
Szállitási költség a *marhasó* árában **I.** 2. §.
Szállitók patens-illetékkötelezettsége *Bulgáriában* **XIX.** zárjkv. ad I. 3. p.
Számadás az *állami anyagokról* stb. **XX.** 77. §.; — az állami *vagyonkezelésről* **XX.** 78—84. §§.; — számadási *kötelezettség* 78. és 79. §§.; — bizonyiték a számadó ellen 80. §.; — beadás után nem változtatható meg 81. §.; — elszámolás havi naplókkal 82. §.; — okmányai 83. §.; — rovatszámadás és kellékei 84. §.; — szigorlata és e tekintetben összeférhetlenség 104. és 105. §§.
Számadási okmányok (meghagyási igazolványok és teljesitési okmányok) **XX.** 83. §.
Számadási perrendtartás **XX.** 127—141. §§.; — *észrevételek és felvilágositás* 127. §.; — *másodészrevételek* és másodfelvilágositás 128. §.; — észrevételek megtételének helye 129. §.; — felvilágositás a hivatal, illetve a számadók által 130. §; — számadók elhalálozása, testi- vagy szellemi fogyatkozása esetén felvilágositás és azok hagyatékának szavatolása 131. és 132. §§.; — felvilágositásadási határidő meghosszabbitása 133. §.; — marasztaló, illetve fölmentő végzés 134. §.; — *makacssági végzés* 135. §.; — igazolás 136. §.; — számadási végzések kézbesitése

137. §.; — rendes perútra lépés 138. §.; — számadási végzések kiadatása 138. §.; — végrehajthatósága 139. §.; — végrehajtás foganatositása 140. §.; — felelősség elévülése 141. §.

Számadási szigorlat és könyvelés **XX.** 95. §. *d)* és 101—107. §§.; — könyvelés terjedelme 101. §.; — főkönyvek lezárása 102. §.; — szigorlat 103. §.; — tartalma és határideje 104. §.; — összeférhetlenség 105. §.; — ellenszámlázás rendeltetése és határideje 106. §.; — ellenszámlázás terjedelme 107. §.

Számadó (*áll.*) felelőssége **XX.** 52. §.; — személyes leszámolási kötelezettsége 79. §.; — felvilágositása és másodfelvilágositása 127., 128. és 130. §§.; — elhalálozása esetén felvilágositás 131. és 132. §§: — észrevételek 129. és 130. §§.; — joga rendes perútra lépni 138. §.; — felvilágositásadási és kártérítési kötelezettségének elévülése 141. §.; — ellen végrehajtás 140. §.; — nyugtatvány és ellennyugtatvány kiállitási kötelezettsége 69. §.

Számfejtés (*állami*) **XX.** t.-cz. 61—63. §§. és 95. §. *c)*; — előtt teendő 97. §.; — köre 99. §.; — czímén felelősség és kártérítési kötelezettség 100. §.

Számfejtő *felelőssége* és kártérítési kötelezettsége **XX.** 100. §.

Számos—alibunári és számos—antalfalvai h. é. vasutvonalak engedélyezése **XXXIX.**

Számozás az *államadósági kötelezvény* kelléke **XX.** 114. §. *a).*

Számozása a *határjeleknek* Magyarország és Gácsország s Bukovina közt **XIV.** 2. §.

Számsorsjáték megszüntettetik **VII.** 1. és 6. §§.; — *ausztriai számsorsjátékban* való részvétel tilos 4. §.

Számvevőségi tisztviselők *felelőssége* **XX.** 88. §.; — személyes ügyei 89. és 90. §§.

Számvevőségek *szolgálata* **XX.** 85—113. §§.; — *A)* szervezet és szolgálati viszonyok 85—94. §§.; — *B)* Hatáskör és hivatás 95—113. §§.; — illetékes-

sége 63. §.; — véleményének kötelező kikérése 96. §.; — kötelessége túlkiadás, előirányzat nélküli kiadás stb. esetében 98. §.; — könyvelési kötelezettségének terjedelme 101. §; — könyveinek lezárása 102. §.; — számadási szigorlata 103. §.; — észrevétele kérdőpontok alakjában 127. §.; — másodészrevétele 128. §.; — véleménye számadási felvilágositási ügyekben 133. és 134. §§.

Számvevőségi főnök *ügyköre* **XX.** 90., 97. és 98. §§.; — *felelőssége* észrevételek elmulasztása esetén 141. §.

Számvevőségi igazgató és *ügyköre* **XX.** 88—92. §§.; — alárendeltségi viszonya, felelőssége 88. §; — előterjesztési joga a számv. tisztviselők személyes ügyeiben 89. és 90 §§.; — fegyelmi eljárás elrendelése ellene és általa 91. és 92. §§.; — ellenőrzése a fedezet tekintetében 97. §.; — ellenjegyzése utalványozó rendeleten 98. §.; — felelőssége észrevételek elmulasztása esetén 141. §.; — jogköre a számadási felvilágositási ügyekben 133—135. §§.; — határozata ellen felfolyamodás és felebbezés 134. és 136. §§.

Számviteli — *állami* — **XX.** 70—77. §§.; — főnapló és pénztári lajstromok 70. §.; — tárczanaplók 71. §.; — alapok (alapitványok) vagyonának elszámolása 72. §.; — birói letétek, árvapénzek és egyéb idegen pénzek elszámolása 73. §.; — forgalmi napló 74. §.; — értékpapirok névértékben elszámolása 75. §.; — főkönyv a rovatszámadás mellett 76. §.; — anyagszámadás, illetve leltári elszámolás 77. §.

Számviteli utasitások kiadása és módositása **XX.** 142. §.

Származási bizonyitvány felmutatásának követelhetése a *Bulgáriába* való bevitelnél, azok kiállitási foruma, díjmentessége, mintája, láttamozása, forditása **XIX.** Zárjkv. ad VIII. és minta.

Szeghalom és Püspökladány közt h. é. vasut engedélyezése **XXXVIII.**

Szellemi fogyatkozás, mint *esküdtképességi* kizáró ok **XXXIII.** 5. §. 5.
Szellemi fogyatkozásban szenvedő *számadó* helyett felvilágositás **XX.** 132. §.; — ellene nincs makacssági végzés 135. §.
Szelvények, mint a *sorsol. kötvények* biztositási alapja **XXXII.** 9. §. 2.
— bemutatása és kellékei, az *államadóssági kötvényekéi* **XX.** 117. §.
Szelvényes (előmutatóra szóló) *államadóssági kötelezvények* kiegészitő része **XX** 116. §.; — lekötése, illetve névre átiratása és más névértékűre becserélése 119. §.
Szelvényív az *államadóssági kötelezvényekhez* **XX.** 116. §.; — újjal kicserélése 120. §.; — a régi átlyukasztása és megsemmisitése 121. §.
Szelvényutalvány az *államadóssági kötelezvényekhez* **XX.** 116. §.; — kicserélése újjal 120. §.; — a régi átlyukasztása és megsemmisitése 121. §.
Személyazonosság igazolandó *áll kifizetés* előtt **XX.** 62. §.
Személymotozás polg. egyén ellen *katonai épületben* **XXXIV.** 22. §.
Szepes megye területén, a Halastó körül vitás *orsz. határvonal* megállapitása **II.**
Szervezet és szolgálati viszonyok (*állami pénztári és anyagkezelési*) **XX.** 47—59. §§.; — közegek 47. §.; kölcsönös összeköttetés és bizományos fizetés 48. §.; — pénz, értékpapir és egyéb értékek együttes kezelése 49. §.; — rokonság és sógorság, mint összeférhetlenségi ok 50. §.; — ellenőr alkalmazása 51. §.; — vagyonkezelők felelőssége 52. §.; — biztositék 53. §.; — lefizetése 54. §.; — gyümölcsöztetése és a kamatok elévülése 55. §.; — bevonása, kiegészitése és pótlása 56. §.; — felszabadulása 57. §.; — kártéritési kötelezettség 59. §.
Szervezete a *közp. statisztikai hivatalnak* **XXXV.** 6. §.; — a statisztikai szakvizsga *vizsgáló bizottságának* 7. §.

Szervezete a *számvevőségeknek* **XX**. 85—90. §§.
Szerződés, az *osztálysorsjáték* haszonbérletére vonatkozó, bélyeg- és illetékmentes **VII**. 3. §.
Szerződések — *államiak* — megkötése verseny útján és ez alól kivételek **XX**. 38. §.; — meghosszabbitása vagy megujitása 39. §.; — kikérendő szakvélemény 40 és 41. §§.; — módositása, felbontása vagy állami követelés törlése 141. §.
Szeszadó-kedvezmény mellett termelhető *alkohol-mennyiség* felosztásáról **XXXI**.
Szécsány—számos—alibunári h. é. vasut engedélyezése **XXXIX**.
Szépirodalmi tartalmú művek *statisztikai* célokra nem szolgáltatandók be **XXXV**. 4. §. 1. és 2.
Szétirás esetén *új államadóssági kötelezvény* kiállitása **XX**. 120. §.; — a régiek átlyukasztása és megsemmisitése 121. §.
Szinlapok tud. czélra beszolgáltatandók **XLI**. 3. §. ut. bek.
Szolgálata a *pénztárak*- és anyagkezelő hivataloknak **XX**. 47—84. §§.; — a számvevőségeknek 85—113. §§.
Szolgálati biztositék l. Biztositék a.
— idő beszámitása (*díjnoké*) **XXIV**. 2. §. 5., és 3. §.
— lajstrom (*esküdteké*) **XXXIII**. összeállitása 19. §.; — kiegészitése az évi lajstromokból 20. §.; — a helyettes esküdtek szolgálati lajstromából 21. §.; — összeállitása rendkivüli ülésszakra 32. §.
— szabályzata a *díjnokoknak* **XXIV**. 4. §.
Szolgálatképtelenség esetén a *díjnokok* nyugellátása **XXIV**. 2. §. 4.
Szolnok—kiskun-félegyházi h. é. vasut engedélyezése **XIII**.
Szövetkezetek üzleti könyveinek megtekinthetése *statisztikai czélokból* **XXXV**. 10. §.; — ez ellen felszólamlás 12. §. *b*).
Szünet az elemi iskolákban *statisztikai* adatgyüjtés miatt **XXXV**. 8. §.

Takarmány után szedhetők fogyasztási illetékek *Bulgáriában* **XIX.** zárjkv. ad X. *A*).
Talajjavitás tárgyát képező birtokra bekebelezett követelés, mint a *sorsol. kötvények* kibocsátási alapja **XXXII.** 2. §. 1. *c*) és 5. §.; — aránya a kibocsátott kötvényekhez 12. §.
Találmányi szabadalmakra vonatkozó nemzetközi elvek *Bulgáriában* törvénybe foglalandók **XIX.** III. cz.
Tanár — okleveles — *esküdtképes* **XXXIII.** 4. §. 2.
Tanitók közreműködése a *statisztikai* adatgyűjtésnél **XXXV.** 8. §.
Tanitó — okleveles — *esküdtképes* **XXXIII.** 4. §. 2.
Tankönyvhelyettesitő könyomatos jegyzetek tud. czélra beszolgáltatandók **XLI.** 3. §. ut. bek.
Tartalékalap létesitése a *Temes-Béga-völgyi* vizszabályozó társulat új kölcsönéből és annak mérve **XXI.** 3. §.; — magassága, kiegészitése, rendeltetése és lefoglalhatlansága 8. §.; — létesitésének szükségtelensége 11. §.
Tartalma az *áll. számadási* szigorlatnak **XX.** 104. §.; — az egész évi pénzkezelési kimutatásnak 111. §.
Tárczanapló a *pénztár- és anyagkezelő hivataloknál* és annak szabályozása **XX.** 71. §.; — havi összegei a forgalmi naplóba vezetendők 74. §; — államadósságiak 123. §. *b*).
Tárgyai a *statisztikai* szakvizsgának **XXXV.** 7. §.
Társadalmi életre vonatkozó adatok a *statisztika* szempontjából **XXXV.** 3. §.
Társaságok — ausztria-magyarországi, illetve bulgáriaiak — kölcsönös *ingatlan-szerzési* képessége **XIX.** I. cz. és Zárjkv. ad I. 2.
Társulatok *statisztikai* adatszolgáltatási kötelezettsége **XXXV.** 9. §.; — könyveikbe stb. betekinthetés 10. §.; — ez ellen felszólamlás 12. §. *b*); — felelőssége az adatszolgáltatásból kifolyólag 11. §.
Távbeszélő hálózat (budapesti m. kir. állami) bérletének megszüntetése **XVI.**; — használat díjai 3. §.

Távirda-alkalmazott az *esküdtszéki* szolgálattól mentes **XXXIII.** 7. §. 7.

Táviróhuzalok elhelyezésével foglalkozó hajók *kikötői illeték*-mentessége **IX.** 4. §. *k*).

Távollevő számadók helyett *felvilágositás* **XX.** 130. §.

Telekkönyvi bekebelezés utján biztositása a *Temes-Béga-völgyi* vizszabályozó társulat kölcsönének és járulékának **XXI.** 7. §.; — bélyeg- és illetékmentessége 10. §.

Telekkönyvi bekebelezése a *telepitési* szerződésből folyó tulajdonjognak bélyeg- és illetékmentes **XXXII.** 23. §.; — a *sorsol. kötvények* kibocsátására alkalmas követelések átruházásának 24. §.

Telekkönyvi feljegyzés a *sors. kötvények* külön bizt. alapját képező ingatlanokra **XXXII.** 10. §. (1876: XXXVI. 8—10. §§.); — a jelzálogjog kiváltságos jogi természetét illetőleg 17. §.; — ennek bélyeg- és illetékmentessége 17. §.; — ennek igazolása 25. §. 4.

— törlése a *sors. kötvények* biztositására szolgáló jelzálogjognak **XXXII.** 15. §.; — a jelzálogjog kiváltságos jogi természetének 17. §.; — ennek bélyeg- és illetékmentessége 17. §.

— — a *Temes-béga-völgyi* vizszabályozó társulat kölcsönének bélyeg- és illetékmentes **XXI.** 10. §.

Telekvásárlás *egyetemi* czélokra **XXV.** 1. és 2. §§.; — költségek fedezése 3. §.; — elszámolása 4. §.

Telepitvényi birtokba bekebelezett követelés, mint a *sorsolási kötvények* kibocsátási alapja **XXXII.** 2. §. 1. *c*), 3. és 4. §§.; — aránya a kibocsátott kötvényekhez 12. §.; — szerződés és az abból folyó tkvi bekebelezés bélyeg- és illetékmentessége 23. §.

Teljesitési okmányok, mint *számadási* okmányok **XX.** 83. §.

Temes-béga-völgyi vizszabályozó társulat pénzügyi viszonyainak újabb rendezése **XXI.**; — új kölcsön fölvétele, neme, mérve, kamatlába, törlesztése 1. §.; — régi kölcsön fölmondása és ennek közzé-

tétele 2. §.; — tartalékalap létesitése 3. §.; — terhek kifizetése és fedezeti alapja 4. §.; — állami előlegek számitása és járulék-hátralékok elengedése 5. §.; — kölcsöntörlesztési járulékok fedezése (adóvisszatérítésekből, állami hozzájárulásból és az érdekeltek járulékából), azok elsőbbsége és behajtása 6. §.; — egyetemleges, utóbb egyénenkénti felelősség és jelzálogi biztositásra való jog 7. §.; — tartalékalap mérve, rendeltetése, lefoglalhatlansága és az állam szavatossága 8. §.; — részkötvények adómentessége és óvadékképessége 9. §.; — a kölcsönre vonatkozó okiratok és tkvi bejegyzések bélyeg és illetékmentessége 10. §.; — magyar földhitelintézettől leendő fölvétel esetén különleges rendelkezések 11. §.; — Béga hajózó csatorna rendezésére törvényjavaslat nyujtandó be 12. §.; — korábbi törvények hatályban tartása 13 §.; — a törvény életbelépte és végrehajtása 14. §.

Temetési költség megtérítésére vonatkozó egyezmény *Olaszországgal* **XV.** II. és III. cz.

Tengerészeti segélyalapok részesedése a *kikötői illetékekben* **IX.** 12. §.

Termelési adók mérve a *Bulgáriával* való kereskedelmi forgalomban **XIX.** X. cz.

Termesztmények (államiak) *elszámolása* **XX.** 77. §.

Területi hatálya a *Bulgáriával* kötött kereskedelmi egyezménynek **XIX.** XV. cz.

— — a *bűnvádi perrendtartási*, az életbeléptetési és az *esküdtbirósági törvénynek* **XXXIV.** 1. §.

— — a *nyomdatermékek* beszolgáltatásáról szóló törvénynek **XLI.** 17. §.

— hatásköre a *közp. statisztikai* hivatalnak **XXXV.** 2. §.

Terve az *egyetemi épitkezéseknek* **XXV.** 2. §.

Testi fogyatkozás, mint *esküdtképességi* kizáró ok **XXXIII.** 5. §. 6.

— fogyatkozásban szenvedő *számadó* helyett felvilágositás **XX.** 132. §.; — ellene nincs makacssági végzés 135. §.

Testületek *statisztikai* adatszolgáltatási kötelezettsége **XXXV.** 9. §.; — könyveikbe stb. betekinthetés 10. §.; — ez ellen felszólamlás 12. §. *b)*; — felelőssége az adatszolgáltatásból kifolyólag 11. §.
— ausztria-magyarországi és bulgáriaiak — kölcsönös *ingatlanszerzési* képessége **XIX.** I. cz.
— vagyonának elhelyezésére használhatók a *sorsol. kötvények* **XXXII.** 22. §.
Tényleges állományú *honvédtisztek* kiképzésére rendszeresitett intézetek **XXIII.** 1. §.
Térképek beszolgáltatása tud. czélokra **XLI.** 2. §. és 4. §. 4.
Térképgyüjteménye a *közp. statisztikai hivatalnak* **XXXV.** 4. §.
Tiszalök—büd-szent-mihályi h. é. gőzmozdonyú vasutvonal engedélyezése **IV.**
Tisztviselői állásokra a *díjnokok* elsőbbsége **XXIV.** 2. §. 2.
Tisztviselők (*állami vagyonkezelők*) felelőssége **XX.** 52. §.; — kártéritési kötelezettségének elévülése 141. §.
Titkot tartalmazó *állami nyomdatermékek* nem szolgáltatandók be **XLI.** 7. §.
Titoktartás szüksége esetén a *verseny mellőzése* állami megrendeléseknél **XX.** 38. §. 1.
Tonnatartalom a *kikötői illeték* kiszabásának alapja **IX.** 5. §.
Torontáli h. é. vasutvonalak engedélyezése **XXXIX.**
Tőkefizetés az *államadósági kötelezvények* után **XX.** 117. §.; — följegyzése 125. §.
Tőkekamatadó-mentessége a *sorsol. kötvényeknek* és szelvényeiknek **XXXII.** 22. §.
— a *Temes-bégavölgyi* vizszabályozó társulat kölcsönének **XXI.** 9. §.
Tőketörlesztése az *egyetemi* épitkezési kölcsönnek **XXV.** 3. §.

Tőketörlesztési járulék fedezése a *Temes-bégavölgyi* vizszabályozó társulat új kölcsöne után **XXI.** 6. §.; — erejéig egyetemleges, illetve egyénenkénti felelősség 7. §.

Tőketörlesztési terv kitüntetése az *államadóssági* kötelezvényeken **XX.** 104. §. *c*).

Tőkevisszafizetési *napló* (*államadóssági*) **XX.** t.-cz. 123 §. *d*); — *mód* kitüntetése az államadóssági kötvényeken 114. §. *c*).

Törlése az elévült *kiadási utalványnak* **XX.** 30. §.; — az állami követeléseknek (csak jogi szakvélemény alapján) 41. §.; — az államadóssági kötelezvényeknek a hitelkönyvekben 126. §.

Törlesztése az *egyetemi* épitkezési kölcsönnek **XXV.** 3. §.

Törlesztése a *honvéd nevelő- és képző-intézetek* épitési, átalakitási, berendezési és felszerelési költségeinek **XXIII.** 6. és 7. §§.

Törlesztéses követelések, mint a *sorsol. kötvények* kibocsátási alapja **XXXII.** 2. §. 2. bek.; — aránya a kibocsátott kötvényekhez 12. §.

Törlesztési határideje a *Temes-bégavölgyi* vizszabályozó társulat új kölcsönének **XXI.** 1. §.

Törlesztési módozatai a *győr—sopron—ebenfurti* vasut III. sor. elsőbbségi kötvényeinek **XXVI** 3. §.

Törlesztési terv (*államadósságoké*) följegyzése **XX.** 125. §.

Törlése a *sorsolási kötvények* biztositására szolgáló jelzálogjognak **XXXII.** 15. §.

Törvényes zálogjog l. Zálogjog a.

Törvényhatósági tartozás, mint a *sorsolási kötvények* kibocsátási alapja **XXXII.** 2. §. 2. bek.; — aránya a kibocsátott kötvényekhez 12. §.

Törvényhatóságoknak megküldendők a *közp. statisztikai* hivatal összes kiadványai **XXXV.** 5. §.

Törvényhozás joga a *telefon-használati díjak* leszállitása **XVI.** 3. §.

Törvényjavaslat benyujtandó a *Béga* hajózó csatorna rendezésére vonatkozólag **XXI.** 12. §.
Törvényszékhez bemutatandók a *sorsol. kötvényekre* vonatkozó félévi kimutatások **XXXII.** 20. §.; — a módositott alapszabályok 25. §. 1. és 3.
Törzskönyvek az *állami ingatlanokról* **XX.** 36. §.
Törzsrészvény nem szolgálhat a *sorsolási kötvények* kibocsátási alapjául **XXXII.** 2. §. 2.
Tudomány-egyetemek részére *telekvásárlás és épitkezés* **XXV.**
Tudományos akadémia l. Magyar tud. a.
— czélból járatott hajók *kikötői illetékmentessége* **IX.** 4. §. *l).*
— czélokra köteles beszolgáltatása a *nyomdatermékeknek* **XLI.**
Tudor *esküdtképes* **XXXIII.** 4. §. 2.
Túlkiadások fedezése **XX.** t.-cz. 16. §.; — azok bejelentése az országgyülésnek 18. §.; — esetén a számvevőség teendője 98. §.; — elkönyvelése 108. §.
Tűzelőszerek után szedhetők fogyasztási illetékek *Bulgáriában* **XIX.** zárjkv. ad X. *A).*
Új hajók *kikötői illetékmentessége* **IX.** 4. §. *i).*
Új kiadásból új példány mutatandó be tud. czélra **XLI.** 8. §.
Újrafelvétel esetén alkalmazása a *bűnvádi perrendtartásnak* **XXXIV.** 5. §.; — *megengedhetősége* kérdésében a kedvezőbb jogszabály alkalmazandó 5. §.
Új-Zsombolyáig Nagybecskerek-Bégapart állomástól vasut engedélyezése **XII.**
Utalvány — áll. kiadási — *elévülése*, megújitása és elszámolása **XX.** 30. §.; — szabályellenessége esetén a számvevőség teendője 98. §.
Utalványozás az *áll. költségvetési bevételek és kiadások* tekintetében **XX.** 21. §.; — jogczímei a kiadások tekintetében 24. §.; — tilos a munka vagy szállitás megtörténte előtt 28. §. *g)*; — kitüntetése a rovatszámadásban 84. §.; — szabályszerűségére fel-

ügyelet 97. §.; — tekintetében lezárása a főkönyveknek 102. §.; — az egész évi pénzkezelési kimutatásban 111. §. *c).*

Utalványozási jegyzékek **XX.** 95. §. *e)* és 108. §.

Utalványozási jog időbeli terjedelme **XX.** 25. §.

Utalványozási rendeletek kellékei **XX.** 24. §.

Utasitás (rendelet) nélkül *áll. kiadás vagy bevétel* nem teljesithető **XX.** 65. §. (l. 66. §-t is); — a rovancsolás teljesitésére 45. §.; — pénz- és vagyonkezelésre vonatkozó 142. §.

Utiköltség *ezküdtbirósági* ügyekben **XXXIII.**; bizalmi férfiak és közig. tisztviselők részére 18. §.; — esküdtek részére 22 §.; — bűnügyi átalányt terheli és csak csak kérelemre állapitható meg. 18. és 22. §§.

Utólagos felhasználása a *m. á. v.* hitelösszegeknek **XXX.** 5. §.

Ügyészségi megbizott köztisztviselő vagy ügyvéd is lehet **XXXIV.** 9. §.: — *minősitése* 9. §.; — *kirendelése* és a megbizás elvonása 10. §.; — *dijazása* 11. §.; — *alárendeltségi viszonya* 12. §.; — *fegyelmi hatósága* 13. §.; — *teendőit* ügyészek is végezhetik 14. §.; — *szolgálati viszonyainak* szabályozása 28. §.

Ügyészségi utasitás módositására felhatalmazás **XXXIV.** 28. §.

Ügyköre a közp. *statisztikai* hivatalnak **XXXV.** 3. §.

Ügynökök patens-illetéket kötelesek fizetni *Bulgáriában* **XIX.** Zárjkv. ad I. 3. p.

Ügyvéd — okleveles — *esküdtképes* **XXXIII.** 4. §. 2.; — (gyakorló) lehet *ügyészségi megbizott* **XXXIV.** 9. §.

Ügyvédi kamara *megkapja* az esküdtek évi lajstromát **XXXIII.** 17. §.; — *értesitendő* a szolgálattévő esküdtek kisorsolásáról 19. §.; — a védő-jogtanárok fegyelmi hatósága **XXXIV.** 24. §.

Ügyviteli szabályzata a közp. *statisztikai* hivatalnak **XXXV.** 3. §.

Ülésszak *(esküdtszéki)* számának is idejének megállapitása **XXXIII.** 29. §.; — tartama 30. §.; — *megkezdése előtt*: sorsolandó ki a szolgálati lajstrom 19. § ; — egészitendő ki az évi lajstrom 20. §.; — érvényesitendők a kizáró és mentő okok 21. §.; — *berekesztéséig* kell kérni a napidíj és utiköltség megállapitását 22. §.; — *befejezése előtt* engedelem nélkül távozott esküdt birságolandó 24. §.; — *végén* nyilatkozat a mentesség igénybe vétele tárgyában 31. §. — *rendkivüli* elrendelése 32. §.

Ürlapnapló *(államadóssági)* **XX.** 123. §. *f*).

Ürlapok beszolgáltatása tud. czélra **XLI.** 3. §. 3. és ut. előtti bek., és 4. §.

Üzemberendezési költségtöbblete fedezéséről a *marmarosszigeti—kőrösmező—határszéli* m. á. v. vonalnak **XXVIII.** 1. §.

Üzleti könyvek megtekinthetése a *statisztikai* adatszolgáltatás ellenőrzése végett **XXXV.** 10. § ; — ez ellen felszólamlás 12. §. *b*).

Üzleti nyomtatványok beszolgáltatása tud. czélokra **XLI.** 3. §. 2, ut. előtti és ut. bek., és 4. §.

Üzleti és forgalmi eszközökre engedélyezett hitel a *m. államvasutaknál* **XXX.** 1. § I. és 2. §. 2.

Vagyon, mint az *esküdtképesség* kelléke **XXXIII.** 4. §. 1.

Vagyonkezelés — *állami* — **XX.** 35—46. §§.; — ingatlanoké 35. §.; — törzskönyvek és leltárak 36. §.; — ingatlanok elidegenitése vagy cseréje 37. §.; — verseny a szabály, kivételek u. o. 38. §.; — lejárt szerződések megújitása vagy meghosszabbitása 39. §.; — jogi szakvélemény szükséges 40. és 41. §§.; — törvényhozási felhatalmazás szüksége 42. §.; — váratlan vizsgálat és foganatositása 43. §.; — rovancsoló biztosok felelőssége 44. §.; — rovancsolási utasitás 45. §.; — tisztviselők összeférhetlensége 46. §.; — ellenőrzése 51. §.; felelőssége és ennek elévülése 52. és 141. §§.

Vagyonkezelési közegek, *államiak* **XX.** 47. §.; — összeférhetlensége 46 §.; — felelőssége 52. §.; — ennek elévülése 141. §.; — biztositéka 53—58. §§.; — kártérítési kötelezettség sorrendje 59. §.
— utasitások kiadása és módositása **XX.** 142. §.
Vagyonkészlet kitüntetése a rovatszámadásban **XX.** 84. §.
Vagyon-összességére vonatkozó adatok gyüjtése nem vehetők fel a *statisztikai* munkatervbe **XXXV.** 3. §.
Vagyontalan betegek díjtalan ápolására vonatkozólag egyezmény *Olaszországgal* **XV.**
Vallás- és közokt. minister ad felmentést egyes *nyomdatermékek* beszolgáltatása alól **XLI.** 7. §.; — jelöli meg a sajtóügyi köteles példányokkal ellátandó *muzeumokat* (könyvtárakat) 15. §.
Valótlan *statisztikai* adat bevallása kihágás **XXXV.** 13. §.
Vasutengedélyezés, az árvavölgyi h. é vasuté **XXVII.**
— a gattaja – lugos—marosillyei h. é. vasuté **XVII.**
— a magyar északnyugoti vasuté **VI.**
— a nagybecskerek – zsombolyai h. é. vasuté **XII.**
— a püspökladány – füzesgyarmati h. é. vasuté **XXXVIII.**
— a szécsány – számos – alibunári és a számos—antalfalvai h. é. vasutvonalaké **XXXIX.**
— a szolnok—kiskun-félegyházi h é. vasuté **XIII.**
— a tiszalök – büd-szentmihályi h é. vasuté **IV.**
— a vésztő—kötegyán—hollódi h. é. vasuté **XL.**
Vasutengedélyezési okiratok egyesitése, a mátrai, kisújszállás-dévaványa-gyomai és a Békés vármegyei h. é. vasutvonalaké **XL.**
Vasutépitési czélra pótadókivetési felhatalmazás *Árvamegye* részére **XXVII.** 2. §.
Vasuti *alkalmazott* az *esküdtszéki* szolgálat alól mentes **XXXIII.** 7. §. 7.
Vasuti *beruházási kölcsön* engedélyezésére a *győr-sopron-ebenfurti* vasut részére **XXVI.**

Vasuti *elsőbbségi és kölcsönkötvények* és részvények, mint a *sorsol. kötvények* kibocsátási alapja **XXXII.** 2. §. 2. és ut. előtti bek.; — aránya a kibocsátott kötvényekhez 12. §.; — elkülönitett kezelése (közjegyzői ellenzár alatt) 19. §.; — elsőbbségi kötvényekbe befektethető a biztositási alap 9. §. 1.

Vasuti forgalmi elszámolási stb. *utasitások* stb. utólagos közlése a számvevőszékkel **XX.** 142. §.

Vasuti megváltási *évjáradék* kamatlába, a *győr-sopron-ebenfurti* vasuté **XXVI.** 2. §.

Vasuti *szállitási kedvezmények a Bulgáriával* való kereskedelmi forgalomban **XIX.** XII. cz.

Vád alá helyezett nem *esküdtképes* **XXXIII.** 5. §. 4.

Vádlott kötelező jelenléte kir. táblai *felebbviteli* főtárgyaláson **XXXIV.** 23. §.

Vágányok (második) épitésére hitel a *m. á. v.-nál* **XXX.** 1. §. IV. és 2. §. 4.

Választása *esküdtbirósági* ügyekben a bizalmi férfiaknak **XXXIII.** 18. §.

Választott biróság a *Halastó* körül vitás országos határvonal megállapitására **II.**

— biróság a *Bulgáriába* bevitt árúk megbecslésére **XIX.** *B* mell. 4. cz.

Vállalatokból kizárása a *vagyonkezelő állami tisztviselőknek* **XX.** 46. §.

Változás a *m. á. v.* beruházásokban engedélyhez van kötve **XXX.** 4. §.

Változás igazolása az *állami pénzkezelési kimutatásokban* **XX.** 113. §. *a*) és *c*).

Változások a *marhasó* árában **I.** 2. §.

Váltók, mint a *sorsol. kötvények* biztositási alapja **XXXII.** 9. §. 4.

Vám- és kereskedelmi *szövetség* (1878: XX. t.-cz.) VI. czikkének módositása **VIII.**

Vám a *Bulgáriával* való viszonylatban **XIX.**; — *mérve és beszedése* VIII. cz., *A*) mell, IX. cz. és Zárjkv. ad IX.; *bevallás* díja XI. cz. 2. *b*); — *biztositási eljárás* alá eső árúkkal elbánás XIII. cz.; — *egyesülés*

Zárjkv. ad. IX. 1.; — *hivatal* eladási joga *B*) mell. 5. cz.; — *nyomtatványok* díja XI. cz. 2. és 3.; — *szemle* ideje *B*) mell. 2. cz.; — *jövedéki* btő eljárás következményei Zárjkv. ad IX. 3.; — *mentes* kezelése az árúmustráknak V. cz ; — *visszaküldése* az árúknak ad IX. 3.; — *raktározása* a bevált árúknak Zárjkv. ad. IX.

Vándoripar a *Bulgáriával* kötött egyezmény szempontjából **XIX.** IV. cz. és Zárjkv. ad I. 1.

Vegyész — okleveles — *esküdtképes* **XXXIII.** 4. §. 2.

Velenczei, illetve Velenczében ápolt vagyontalan egyének *betegápolási költségeinek* megtéritése. **XV.** IV. cz. és jkv.

Verseny az *állami szerződések* stb. megkötésénél és kivételek **XX.** 38. és 39. §§.

Védjegyek — gyáriak — külön egyezmény útján rendezendők Ausztria-Magyarország és *Bulgária* közt. **XIX.** III. cz.

Véderőre vonatkozó *statisztikai* adatok szolgáltatása **XXXV.** 9. §.

Védkötezettségöknek a honvédségnél tesznek eleget a *honvédnevelő- és képző*-intézetben kiképzett tisztek és hadapródok **XXIII.** 4. §.

Védművek létesitésére fenhagyandó összeg a *Temes-Bégavölgyi* vizszabályozó társulat uj kölcsönéből **XXI.** 4. §.

Végleges *utalványozás* jogczímei **XX.** 24. §. *a*).

Végrehajtás alá nem vonhatók a *sors. kötvények* külön bizt. alapja **XXXII.** 10. §.

Végrehajtás az elmarasztalt *számadók* ellen **XX.** 140. §.

Végrehajtási ideje a vagyontalan betegek ápolása iránt *Olaszországgal* kötött egyezménynek **XV.** V. cz.

Végrehajthatósága a *számadási* végzéseknek **XX.** 139. §.

Véleményadás a *számvevőség* részéről **XX** 95. §. *a*) és 96. §.

Vésztő—kötegyán—hollódi h. é. vasut engedélyezése **XL.**

Vétség, mint *esküdtképességi* kizáró ok **XXXIII.** 5. §. 1. és 4.
Vétségek elbirálásánál a *bűnvádi perrendtartás* alkalmazása **XXXIV.** 3—5. §§. és 18. §. ut. bek.; — elbirálására *hatáskör* 15. §. II., 16. §., 17. §. 2—4. és 18. §. I—III. (l. 1897 : XXXVIII. t.-cz 4. §-át is).
Vignetta l. Czímke a.
Világitóanyagok után szedhetők fogyasztási illetékek *Bulgáriában* **XIX.** zárjkv. ad X. *A*).
Virement l. Hitelátruházás és Átruházás a.
Vis major l. Erőhatalom a.
Viszonosság a *külföldi bélyegek* hamisitása esetében **XXXVII.** 1. §.; — érmek stb. utánzása esetében 2. §.
Viszonosság Ausztria-Magyarország és *Bulgária* alattvalóira nézve kereskedés, hajózás, iparűzés, joggyakorlás és ingatlanszerzés, továbbá illetékek, díjak, adók, kiváltságok, mentességek és kedvezmények tben **XIX.** I. cz. és zárjkv. ad I.; — haszonbérlői közterhek mérve és a hivatalviselés alól mentesség tben II.; — bevásárlás és megrendelés-gyüjtés tben IV. cz.
Visszaadása a tisztv. *biztositéknak* **XX.** 57. §.
Visszaható ereje a *czukoradótörvénynek* **XXIX.** 1. §.
Visszkereseti joga a *kincstárnak* a tisztviselők ellen **XX.** 59. §.
Visszatérítése (megosztása) a *kikötői illetéknek* **VIII.** 1. §.
Vitorlás hajók *kikötői illetékének* mérve **IX.** 9. §.
Vizlecsapolás l. Talajjavitás a.
Vizmosások megszüntetése l. Talajjavitás a.
Vizsgálat alatt álló nem *esküdtképes* **XXXIII.** 5. §. 4.
Vizsgálata — váratlan — az *állampénztáraknak* és anyagkezelő hivataloknak **XX.** 43. §.
Vizsgálati díja a szarvasmarháknak és a juhoknak a *Bulgáriával* való kereskedelmi forgalomban **XIX.** XI. cz. 5
Vizszabályozó társulat — a *Temes-Bégavölgyi* — pénzügyi viszonyainak újabb rendezéséről **XXI.** l. Temes-Béga-völgyi a.

Vonalátalakitásokra hitel a *m. á. v.-nál* **XXX.** 1. §. IV. és 2. §. 4.
Vonalzott könyvek (ürlapok) beszolgáltatása tud. czélra **XLI.** 3. §. 3. és ut előtti bek., és 4. §.
Vontatási telepek- és műhelyekre engedélyezett hitel a m. *államvasutaknál* **XXX.** 1. §. I. és 2. §.
Yachtok *kikötői illetékmentessége* **IX.** 4. §. *d).*
Zálog l. Jelzálog és Kézizálog a.
Zálogjog — törvényes — a *telepitvényi* birtok függő termésére **XXXII.** 4. §. 2. bek.
Záloglevelekbe befektethető a *sorsol. kötvények* biztositási alapja **XXXII.** 9. §. 1.
Zár alatt szállitott árúkkal elbánás a *Bulgáriával* való kereskedelmi forgalomban **XIX.** XIII. cz.
Zár alól feloldása a tisztv. *biztositéknak* **XX.** 57. és 58. §§.
Záros határidő a *nyomdatermékek* beszolgáltatására **XLI.** 11. §.; — elmulasztásának következménye 12. §.
Zárszámadás (1894. évi *közösügyi*) alapján fizetendő összegről **III.**
Zárszámadásban kitüntése a *m. á v.* beruházásoknak **XXX.** 6. §.
Zárszámadási *fölmentés* az előirányzatot meghaladó kiadásokért **XX.** 16. §.
Zárszámadásra — államira — vonatkozó *országos határozatok* részleges érvényben hagyása **XX.** 143. §.
Zsombolya—nagybecskereki h. é. vasut engedélyezése **XII.**

I. TÖRVÉNYCZIKK

mérsékelt árú marhasóról.

(Szentesitést nyert 1897. évi január hó 24-én. — Kihirdettetett az »Országos Törvénytár«-ban 1897. évi január hó 28-án.)

1. §.

Az 1868. évi XI. törvényczikk 12. §-a hatályon kivül helyeztetik és a pénzügyminister felhatalmaztatik, hogy a rendelet utján közzéteendő feltételek alatt, az állattenyésztés czéljaira, külön készitett marhasót bocsáthasson ismét árúba.

Másnak, mint a kincstárnak, nincs megengedve marhasót előállitani.

2. §.

A marhasó eladási ára a termelési helyeken métermázsánként 10 koronában állapittatik meg, mely alapárhoz az országban fennálló kir. sóhivataloknál az időnkénti számitási költség hozzáütendő.

Az eme számitás alapján a sóárakban történő változások mindenkor az illető év julius havának 1-ső napján léptetendők életbe.

3. §.

A pénzügyminister felhatalmaztatik, hogy a marhasót a kir. sóhivatalokon kivül, engedélyes sóárúsok utján is árultassa.

Az engedélyes sóárúsok pénzügyi felügyelet alá helyeztetnek, minélfogva a marhasó beszerzéséről és eladásáról, az előállitási költség megtéritése mellett hiva-

talból kiszolgáltatandó nyomtatványon, bevételi és kiadási lajstromot kötelesek vezetni.

A lajstromnak hiányos, rendetlen vagy oly módon való vezetése, mely pénzügyi kihágásra nyujthat alkalmat, vagy a pénzügyi kihágás felfedezését megnehezíti avagy lehetetlenné teszi: 4 koronától 400 koronáig terjedhető pénzbüntetés alá esik.

4. §.

A kir. sóhivatalok és az engedélyes sóárúsok a vevőnek az eladott marhasóról a lajstrom adataival egyező bárczákat kötelesek kállitani; ezeket a bárczákat a vevő mindaddig, a mig marhasó-készlete tart, megőrizni s a pénzügyi közegeknek kivánatára előmutatni, esetleg igazolvány ellenében átadni tartozik; ennek elmulasztása, a mennyiben súlyosabb beszámitás alá eső pénzügyi kihágás esete nem forog fenn, az 1883. évi XLIV. törvényczikk 101. és 102. §-ai szerint büntetendő pénzügyi kihágást képez.

5. §.

A ki a marhasót nem állatok etetésére, hanem más czélra forditja vagy fordittatja: sósikkasztást, — a ki pedig külföldről vagy a birodalmi tanácsban képviselt királyságokból és országokból avagy Boszniából és Herczegovinából marhasót a magyar állam területére behoz, s azt vagy maga felhasználja, vagy másnak ingyen vagy pénzért átengedi: sócsempészetet követ el, mely kihágások, a marhasó elkobzásán kivül, minden kilogramm után 1 korona 40 fillér pénzbüntetés alá esnek. Súlyosbitó körülmények között a pénzbüntetés kétszeres összegben szabandó meg.

6. §.

Az 1868. évi XI. törvényczikk 13. §-a és az 1875. évi L. törvényczikk 14. §-a által érvényben tartott, a sójövedék iránti törvények és szabályok hivatalos összeállitásában foglalt szabályok, a mennyiben a jelen törvény határozmányaival nem ellenkeznek, a marhasóra nézve is megfelelő alkalmazást nyernek.

7. §.

Jelen törvény az 1897. évi február hó 1-én lép életbe. Végrehajtásával a pénzügyminister bizatik meg, a ki Horvát-Szlavonországokra nézve Horvát-Szlavon- és Dalmátországok bánjával egyetértőleg jár el.

II. TÖRVÉNYCZIKK

a Magyarország és Ausztria közt Szepes vármegye és Gácsország szélén, az ugynevezett Halastó körüli területen, az országos határvonalnak választott bíróság által leendő megállapitása tárgyában.

(Szentesitést nyert 1897. évi január hó 25-én. — Kihirdettetett az »Országos Törvénytár«-ban 1897. évi január hó 28-án.)

1. §.

A ministerium felhatalmaztatik, hogy Magyarország és Ausztria közt Szepes vármegye és Gácsország szélén, az ugynevezett Halastó körüli területen, az országos határvonal megállapitását választott bíróság döntése alá bocsáthassa és ezen választott bíróság alakitása és kiküldése iránt az osztrák kormánynyal egyetértőleg intézkedjék.

2. §.

Ezen törvény végrehajtásával a ministerium bizatik meg.

III. TÖRVÉNYCZIKK

az 1894. évi közösügyi zárszámadásra alapitott végleges leszámolás szerint Magyarország terhére mutatkozó tartozás fedezéséről, továbbá az 1895. és 1896. évi közösügyi kiadásokra Magyarország által pótlólag fizetendő összegről.

(Szentesitést nyert 1897. évi január hó 30-án. — Kihirdettetett az »Országos Törvénytár«-ban 1897. évi február hó 9-én.)

1. §.

A pénzügyminister felhatalmaztatik, hogy az 1894. évi közösügyi zárszámadásra alapitott végleges leszámolás folytán a magyar korona országaira eső tartozás kiegyenlitésére pótlólag 1,457.467 frt 19½ krt, továbbá a közös ügyek tárgyalására kiküldött országos bizottságok által az 1895. és 1896. évi közösügyi póthitelkép megszavazott 1,167.050 forintból a magyar korona országait terhelő 366.453 frt 70 krt, összesen tehát 1,823.920 frt 89½ krajczárt fizethessen a közös pénzügyministernek.

2. §.

Az előző szakaszban megjelölt kiadásból 1,531.977 frt 63 kr. az 1896. évi VI. t.-cz. 2. §-ának »*A*) Rendes kiadások« IV. fejezete, 291.943 frt 26½ kr. pedig »*C*) Rendkivüli közösügyi kiadás« I. fejezete alatt számolandó el, és az egész 1,823.920 frt 89½ krnyi összegből 1,509.920 frt 89½ kr. a pénztári készletekből, mig a

fenmaradó 314.000 frt a közös activákból fedezendő, mely utóbbi összeg, mint bevétel, az 1896. évi VI. t.-cz. 3. §-ának »*C*) Rendkivüli közösügyi bevétel« fejezete alatt számolandó el.

3. §.

Ennek a törvénynek végrehajtásával a pénzügyminister bizatik meg.

IV. TÖRVÉNYCZIKK

a tiszalök—büd-szent-mihályi helyi érdekű gőzmozdonyú vasutvonal engedélyezéséről.

(Szentesitést nyert 1897. évi február hó 4-én. — Kihirdettetett az »Országos Törvénytár«-ban 1897. évi február hó 9-én.)

1. §.

A ministerium a tiszapolgár-nyiregyházai helyi érdekű vasut Tisza-Lök állomásától a debreczen-hajdunánási helyi érdekű vasut Büd-Szent-Mihály állomásáig vezetendő helyi érdekű gőzmozdonyú vasutnak az 1880. évi XXXI. és az ezt kiegészitő 1888. évi IV. törvényczikkekben foglalt feltételek alatt leendő engedélyezésére felhatalmaztatik.

2. §.

A kereskedelemügyi minister az 1-sö §-ban emlitett vonal engedélyezésének megtörténtéről az 1880. évi XXXI. törvényczikk 1. §-a értelmében az országgyülésnek jelentést teend.

3. §.

Jelen törvény az országos törvénytárban való kihirdetésének napján lép életbe és végrehajtásával a kereskedelemügyi és pénzügyministerek bizatnak meg.

V. TÖRVÉNYCZIKK

az ezredéves országos kiállitás költségeinek fedezéséről.

(Szentesitést nyert 1897. évi február hó 27-én. — Kihirdettetett az »Országos Törvénytár«-ban 1897. évi márczius hó 2-án.)

1. §.

A pénzügyminister felhatalmaztatik, hogy az ezredéves országos kiállitás bevételeinek és kiadásainak végleszámolásából eredő és ideiglenesen a pénztári készletekből fedezett hiány összegét 550.000, szóval: ötszázötvenezer forint erejéig végleg e készletek terhére vállalhassa át.

Az ez alapon kifizetett összegek az 1896-ra vonatkozó állami zárszámadásban a kereskedelmi tárcza kiadásai között előirányzat nélküli kiadásként számolandók el.

2. §.

Jelen törvény végrehajtásával a kereskedelemügyi és pénzügyi minister bizatnak meg.

VI. TÖRVÉNYCZIKK

a magyar-északnyugoti helyi érdekű gőzmozdonyú vasut engedélyezése tárgyában.

(Szentesitést nyert 1897. évi február hó 27-én. — Kihirdettetett az »Országos Törvénytár«-ban 1897. évi márczius hó 2-án.)

1. §.

A ministerium a m. kir. államvasutak Nyitra állomásából, mint forgalmi végpontból kiidulva, a nyitra—sarluska-üzbéghi vonal együttes használata mellett, Sarluska-Üzbégh állomásból kiágazólag Galgócz-Lipótvárig, — továbbá ugyancsak a m. kir. államvasutak Nagyszombat állomásától, Nádason és Jablonitzon át, a m. kir. államvasutak Kutti állomásáig s innen Broczkón át, Lundenburg irányában, az ország határáig vezetendő magyar-északnyugoti helyi érdekű gőzmozdonyú vasutnak az 1880. évi XXXI. és az 1888. évi IV. törvényczikkben foglalt feltételek alatt leendő engedélyezésére és az engedélyokirat kiadására, valamint arra is, hogy az osztrák területen Lundenburgtól Broczkó irányában a magyar határig tervezett vasuthoz a csatlakozást engedélyezhesse — ezennel felhatalmaztatik.

2. §.

Felhatalmaztatik továbbá a ministerium, hogy a m. kir. államvasutak nyitra—sarluska-üzbéghi vonalrészének elsőrangú vasutak szabványai szerint leendő átépitésére szükséges 410.000 frtnyi költséget, — valamint az 1. §-ban megnevezett helyi érdekű vasut sarluska-

üzbégh—galgócz-lipótvári vonalának elsőrangú vasutként leendő megépitése következtében felmerülő 440.000 frtnyi többköltséget, együttesen tehát 850.000 frt = nyolczszázötvenezer frtnyi költségeket a pénztári készletekből fedezhesse.

3. §.

A kereskedelemügyi minister az 1. §-ban emlitett vasut engedélyezésének megtörténtéről az 1880. évi XXXI. törvényczikk 1. §-a értelmében az országgyülésnek jelentést teend.

4. §.

Jelen törvény az országos törvénytárban való megjelenése napján lép életbe s végrehajtásával a kereskedelemügyi és pénzügyministerek bizatnak meg.

VII. TÖRVÉNYCZIKK

a lottójövedékről szóló 1868 : XV. törvényczikk módositása iránt.

(Szentesitést nyert 1897. évi február hó 27-én. — Kihirdettetett az »Országos Törvénytár«-ban 1897. évi márczius hó 2-án.)

1. §.

A lottójövedék fentartása mellett, a magyar korona országaiban a számsorsjáték megszüntettetik, s helyébe az osztálysorsjáték hozatik be.

2. §.

A pénzügyminister felhatalmaztatik, hogy az osztálysorsjáték rendezésének a kir. kincstárt megillető kizárólagos jogát — az állami ellenőrzés fentartása mellett — husz év tartamára, meghatározott évi haszonbér ellenében, mely 1,200.000 forintnál kevesebb nem lehet, magánvállalatra átruházhassa.

3. §.

A 2. §. alapján a kir. kincstár és az illető vállalat között létrejött szerződés, a vállalatnak az ezen szerződésből folyó beadványai — a birói eljárásban beadottak kivételével, — nyomtatványai, hirdetményei s a kibocsátandó sorsjegyek bélyeg- és illetékmentesek, a nyeremények pedig nyereményadómentesek.

4. §.

A lottójövedék iránti törvényesitett szabályok 4. §-ában foglalt azon intézkedés, mely szerint külföldi

sorsjátékokban betétek által részt venni mindenkinek tiltatik, a birodalmi tanácsban képviselt királyságok s országok területén fennálló számsorsjátékra is kiterjesztetik.

5. §.

Jelen törvény által az 1868. évi XV. törvényczikk 2. §-a hatályát veszti, a lottójövedék iránti törvényesitett szabályoknak jelenleg még érvényben lévő, a jelen törvény által nem érintett határozmányai ellenben továbbra is érvényben maradnak.

6. §.

Jelen törvény 1897. évi május 1-én lép életbe, a számsorsjáték azonban csak ugyanezen év október 1-én szünik meg.

E törvény végrehajtásával a pénzügyminister bizatik meg.

VIII. TÖRVÉNYCZIKK

az 1878. évi XX. törvényczikkbe iktatott és az 1887. évi XXIV. törvényczikkel meghosszabbitott vám- és kereskedelmi szövetség VI. czikkének módositásáról.

(Szentesitést nyert 1897. évi február hó 27-én. — Kihirdettetett az »Országos Törvénytár«-ban 1897. évi márczius hó 20-án.)

1. §.

Az 1878. évi XX. törvényczikkbe iktatott és az 1887. évi XXIV. törvényczikkel meghosszabbitott vám- és kereskedelmi szövetség VI. czikkének nyolczadik bekezdése a magyar kormány és Ő Felsége többi királyságainak és országainak kormánya közt lérejött megállapodás alapján hatályon kivül helyeztetik és helyette a következő határozatok lépnek életbe:

A két fél hajói, kikötői, révei és tengerpartjának egyéb pontjai, a kikötői illeték fizetését illetőleg egyenlőknek tekintetnek.

Az összes hajózási illetékek elvileg a beszedő állam javára esnek.

Mindkét állam hajói, melyek a kikötői illetéknek a folyó naptári évre egyszerre való lefizetése kedvezményét igénybe veszik, a megfelelő illetéket azon kikötőben tartoznak lefizetni, a melyben lajstromozva vannak.

A két fél hajóival egy tekintet alá eső idegen hajók, melyek ugyanezen kedvezményt igénybe veszik, a kikötőilletéket választásuk szerint az egyik vagy másik államterület bármely kikötőjében fizethetik. Az egyik államterület kikötőiben ilykép beszedett illeték fele a másik

állam tengerészeti igazgatásának javára visszatérítésképen átengedtetik.

Ugyanezen eljárásnak van helye azon hajók kikötői illetékei tekintetében, melyek az illeték lefizetése után a 20, illetve 60 nappal megállapitott illetékmentesség tartama alatt a másik államterület tengerpartjának valamely kikötőjét, révét, vagy más pontját érintik és ott kereskedelmi műveletet végeznek.

2. §.

Ezen törvény kihirdetése napján lép életbe és végrehajtásával a kereskedelemügyi minister bizatik meg.

IX. TÖRVÉNYCZIKK

a kikötői illetékekről.

(Szentesitést nyert 1897. évi február hó 27-én. — Kihirdettetett az »Országos Törvénytár«-ban 1897. évi márczius hó 20-án.)

1. §.

Minden hajó, mely belföldi tengeri kikötőben vagy révben, vagy a tengerpart egyéb pontján kiköt és ott kereskedelmi műveletet végez, a kikötői illetéket ezen törvény határozatai szerint az illetékes révhivatalnál (révhivatal vagy révkirendeltség) lefizetni tartozik.

2. §.

A kikötői illeték fizetésének kötelezettsége azon pillanattól kezdve áll be, melyben a hajó a kereskedelmi műveletet megkezdi. A fizetés a hajó távozása előtt teljesitendő. A tengerészeti hatóság azonban különleges esetekben más fizetési módozatot engedélyezhet. A hajó, mely kereskedelmi művelet eszközlése után valamely kikötőben leszereltetik, vagy ezen kikötőből más okok miatt három hó alatt nem távozik, a kikötői illetéket legkésőbben az érkezés napjától számitott három hó leteltével tartozik lefizetni.

Az ily hajó a kikötői illeték ujbóli fizetése alól mindaddig mentes, mig árúknak vagy utasoknak felvétele vagy kiszállitása végett valamely más belföldi tengeri kikötőben, révben, vagy a tengerpart valamely más pontján ki nem köt.

A kikötői illeték fizetéséért a hajó szavatol.

3. §.

Ezen törvény értelmében kereskedelmi műveletnek az utasok vagy árúk felvétele és kiszállitása tekintetik.

Kereskedelmi műveletnek nem tekintetik:

a) a posta felvétele vagy leadása;

b) csolnakok partra küldése;

c) leveleknek vagy egyszerű mintáknak átadása vagy átvétele;

d) kizárólag a hajó szükségletére szolgáló élelmi szereknek, a kőszénkészletnek és a hajófelszerelési és elhasználási tárgyaknak utánpótlása, a mennyiben ezek a hajó utjának folytatására szükségesek, mi iránt az illetékes révhivatal határoz;

e) kalauzoknak, rakodó munkásoknak, letartóztatottaknak és vagyontalan hazaszállitottaknak felvétele vagy partra szállitása, az útközben megbetegedett személyeknek, az utazás tartama alatt meghaltak holttesteinek, végül az útközben felvett hajótörést szenvedetteknek partra szállitása;

f) használt üres hordóknak vagy más használt üres tartályoknak leadása vagy felvétele;

g) hajóknak vontatása;

h) az árúk kirakása oly hajóról, mely szenvedett sérülés következtében köt ki, a mennyiben a javitási munkálatok befejezése után a kirakott árúk ugyanazon hajó által ujból felvétetnek;

i) utasoknak és árúknak felvétele vagy partra szállitása, a mennyiben ez hatósági rendeletre, vagy erőhatalom következtében történik, mely utóbbi esetben az illetékes révhivatal határoz.

4. §.

A kikötői illetékek fizetése alól mentesek:

a) a hadihajók, továbbá a kizárólag katonai czélokra bérelt hajók;

b) a kincstári hajók;

c) mindazon belföldi és ezekkel egy tekintet alá eső idegen hajók, melyeknek tiszta tonnatartalma a 25 tonnát meg nem haladja;

d) bármily lobogójú yachtok, ha az illető államok részéről ilyenekül elismervék, és kereskedelmi műveletet nem végeznek;

e) a halászat űzésére szolgáló járművek, azon esetben is, ha friss halat vagy csalétket szállitanak;

f) a hajórakomány kirakását vagy feladását közvetitő rakodó járművek;

g) belföldi hajók és más járművek, melyek kizárólag nyilvános kikötői épitkezések munkálataira szánt anyagokat szállitanak;

h) kizárólag belcsatornákon és folyókon közlekedő járművek;

i) ujonnan épült hajók, melyek valamely belföldi hajóépitő-telepről vizrebocsátva, belföldi kikötőbe mennek, hogy ott az első rakodást megkezdjék;

k) tenger alatti táviróhuzalok elsülyesztésével, emelésével vagy igazitásával foglalkozó hajók, feltéve, hogy bármily kereskedelmi művelet teljesitésétől tartózkodnak;

l) oly hajók, melyek kizárólag tudományos vagy oktatási czélból tesznek utakat, a mennyiben ezen körülmény fenforgását a tengerészeti hatóság elismeri.

5. §.

A kikötői illeték a tengeri hajók köbözésére nézve érvényes szabályok értelmében megállapitott tiszta tonna-

tartalom alapján szabatik ki, 50%-nál nagyobb töredék egész tonnának számittatik, 50% vagy ennél kisebb töredék számba nem vétetik.

6. §.

Belföldi, valamint ezekkel egy tekintet alá eső idegen gőzösök tiszta tonnánként a következő illetéket fizetik:

a) ha külföldről érkeznek:

ugyanazon naptári évben az első és második útról való érkezés alkalmával . 40 krt,

a harmadik és negyedik útról való érkezés alkalmával . . . . . 30 »

az ötödik és minden további útról való érkezés alkalmával . . . . . 20 »

b) ha belföldről érkeznek . . . . . 15 »

A mely gőzös az ezen §-ban megállapitott illetékek egyikét megfizette, azon első érkezés napjától számitandó 20 napon át, mely érkezésért az illeték lerovatott, az összes belföldi kikötőkben, révekben és a tengerpart minden egyéb pontjain illetékmentes, feltéve:

1. hogy ezen idő alatt külföldi kikötőt nem érint, kivéve az erőhatalom eseteit, de akkor is a nélkül, hogy ily kikötés alkalmával kereskedelmi műveletet teljesitene;

2. hogy az *a)* pont alatt emlitett gőzös belföldi kikötők, révek és a tengerpart egyéb pontjai között forgalmat nem közvetit, kivéve azon egyedüli esetet, midőn valamely rendes hajójáraton szállitott árúk vagy személyek az ugyanazon társaság által fentartott más rendes hajójáraton szállittatnak tovább.

Oly gőzös, mely ezen határozatot meg nem tartja, minden oly kikötőben, révben, vagy a tengerpart egyéb pontján, melyet az emlitett 20 nap alatt belföldi forga-

lom közvetitése végett érint, mindannyiszor tiszta tonnánként 15 krnyi illetéket fizetni tartozik.

7. §

Belföldi, valamint ezekkel egy tekintet alá eső idegen gőzösök, melyek lajstromozási okmányok alapján kizárólag az adriai tengeren való hajózásra jogositvák, és pedig nyugat felé a Santa Maria di Leuca hegyfokig, kelet felé a Clarenza fokig, ideértve a lepantói öblöt, a joniai szigeteket, a zantei kikötőt és csatornát és az ezen vizekbe ömlő folyókat, — magukat a folyó naptári évre a 6. §-ban megállapitott kikötői illetékek fizetése alól megválthatják, ha tiszta tonnánként 4 forintot lefizetnek.

8. §.

Belföldi és ezekkel egy tekintet alá eső idegen gőzösök, melyek kizárólag belföldi kikötők, révek, és a tengerpart egyéb pontjai között közlekednek, és melyek nem érintenek külföldi kikötőt, kivéve az erőhatalom eseteit, de akkor is a nélkül, hogy ily kikötés alkalmával kereskedelmi műveletet végeznének, magukat egy naptári évre a 6. §-ban megállapitott kikötői illetékek fizetése alól megválthatják, ha tiszta tonnánként azon esetben, ha tiszta tonnatartalmuk 100 tonnáig terjed: 50 krt, — azon esetben pedig, ha tiszta tonnatartalmuk a 100 tonnát meghaladja: 2 forintot fizetnek.

9. §.

Belföldi és ezekkel egy tekintet alá eső idegen vitorlás hajók tiszta tonnánként a következő illetéket fizetik:

a) ha a külföldről érkeznek:

azon esetben, ha tiszta tonnatartalmuk 100 tonnáig terjed . . . . . 4 krt,
azon esetben pedig, ha tiszta tonnatartalmuk a 100 tonnát meghaladja . 10 »

b) ha a belföldről érkeznek:
azon esetben, ha tiszta tonnatartalmuk 100 tonnáig terjed . . . . . 2 »
azon esetben pedig, ha tiszta tonnatartalmuk a 100 tonnát meghaladja . 5 »

A mely vitorlás hajó az ezen §-ban megállapitott illetékek egyikét megfizette, azon első érkezés napjától számitandó 60 napon át, mely érkezésért az illeték lerovatott, az összes belföldi kikötőkben, révekben, és a tengerpart egyéb pontjain illetékmentes, feltéve, hogy ezen idő alatt külföldi kikötőt nem érint, kivéve az erőhatalom eseteit, de akkor is a nélkül, hogy ily kikötés alkalmával kereskedelmi műveletet teljesitene.

A vitorlás hajók magukat a fenti kikötői illetékek fizetése alól a folyó naptári évre megválthatják, ha a bel- vagy külföldi hajózás szerint tiszta tonnánként a megfelelő kikötői illeték kétszeres összegét lefizetik.

10. §.

A belföldiekkel egy tekintet alá nem eső idegen hajók minden érkezés alkalmával tiszta tonnánként egy forintnyi illetéket fizetnek.

11. §.

Az államnak azon joga, hogy az ezen törvény helytelen alkalmazása következtében be nem szedett, vagy csak kisebb összegben beszedett kikötői illetéket pótlólag kiszabja, azon naptól számitott egy év alatt évül el, a mely napon az illeték lefizetendő lett volna.

Ugyanezen határidő alatt érvényesithetők a felek részéről az illetéktelenül teljesitett fizetések visszatérítésére vonatkozó igények.

A kikötői illetéket az illetékes révhivatal szabja ki.

A kiszabás körül felmerülő vitás kérdések felett másodfokúlag a tengerészeti hatóság, harmadfokúlag és végérvényesen a kereskedelemügyi minister határoz.

12. §.

Az ezen törvény alapján beszedett kikötői illetékekből eredő összes bevételek 20 százaléka a tengerészeti és tengeri halászati segélyalapokba folyik.

13. §.

Ezen törvény kihirdetése napján lép életbe és általa a kikötői illetékekről szóló 1883. évi XXXII. törvényczikk hatályon kivül helyeztetik.

14. §.

Ezen törvény végrehajtásával a kereskedelemügyi minister bizatik meg.

X. TÖRVÉNYCZIKK

a ragadós tüdőlob kiirtásáról szóló 1893. évi II. törvényczikk módosítása tárgyában.

(Szentesitést nyert 1897. évi márczius hó 30-án. — Kihirdettetett az »Országos Törvénytár-«ban 1897. évi április hó 20-án.)

1. §.

Az 1893. évi II. t.-cz. 3. §-a helyébe a következő rendelkezés lép életbe:

A ragadós tüdőlob gyökeres kiirtása czéljából hatósági rendeletre való leölés végett az államkincstár által átvett szarvasmarháért az állat birtokosa a következő kártalanitást kapja:

a) a ragadós tüdőlob-betegség miatt, vagy ezen betegségnek gyanuja miatt levágott állatért a becsértéknek kilenczven százalékát, —

b) ellenben a fertőzésnek gyanuja miatt a szabályszerű becslés útján az államkincstár tulajdonába átment és leölés végett vágóhidra hatóságilag eltávolitott szarvasmarhákért az állat birtokosa a teljes becsértéknek megfelelő kártalanitást kap.

2. §.

Az 1893. évi II. t.-cz. 7. §-a hatályon kivül helyeztetik.

3. §.

Jelen törvény végrehajtásával a földmivelésügyi minister bizatik meg.

XI. TÖRVÉNYCZIKK

az 1897. évi állami költségvetésről.

(Szentesitést nyert 1897. évi április hó 16-án. — Kihirdettetett az »Országos Törvénytár«-ban 1897. évi április hó 20-án.)

1. §.

Az 1897. évre a magyar korona országainak

rendes kiadásai:

Négyszáznegyvenegy millió kétszázötvenhatezerháromszáznyolczvanegy o. é. forintban;

átmeneti kiadásai:

Nyolcz millió tizenháromezer kilenczszázötvenkét o. é. forintban;

beruházási kiadásai:

Tizenkilencz millió egyszázegyezer hatszázötvenegy o. é. forintban;

rendkivüli közösügyi kiadásai:

Hat millió nyolczszázkilenczvenhétezer nyolczszáznyolczvanhat o. é. forintban

állapittatnak és ajánltatnak meg.

2. §.

Ez összegek a következő fejezetek, czimek és rovatok szerint oszlanak meg:

Fejezet	Czím		Rovatonként	Czímenként	Fejezetenként
			forint		
		A) Rendes kiadások.			
I.		**A királyi udvartartás költségei**	. . .	. . .	4,650.000
II.		**Ő cs. és ap. királyi Felsége kabineti irodája és e kabineti iroda nyugdijai**	. . .	. . .	79.500
III		**Országgyülés:**			
	1	A főrendiház kiadásai	. . .	61.530	
	2	A képviselőház kiadásai	. . .	1,680.513	
	3	A magyar delegatió kiadásai	. . .	26.000	
	4	Az állami közös függő adósságot ellenőrző bizottság kiadásai	. . .	7.000	
		Együtt (III. fejezet, 1—4. czím)	. . .	. . .	1,775.043
		Átvitel	. . .	. . .	6,504.543

Fejezet	Czím		Rovatonként	Czímenként	Fejezetenként
			forint		
		Áthozat . . .	. . .	. . .	6,504.543
IV.		Az 1897. évre megállapitott **közösügyi kiadásokból** a magyar korona országait illető összeg . . .	. . .	. . .	27,881.803
V.		Az 1849. évtől az 1867. évig tényleg fennállott **központi kormány közegeinek nyugdíjai**	. . .	. . .	26.416
VI.		**Nyugdíjak:**			
	1	Országgyülés: *a)* főrendiház	. . .	2.614	
		b) képviselőház	. . .	18.443	
	2	Állami számvevőszék	. . .	53.781	
	3	Ministerelnökség	. . .	21.679	
	4	Ő cs. és ap. kir. Felsége személye körüli ministerium	. . .	22.057	
	5	Horvát-szlavon-dalmát ministerium	. . .	3.299	
	6	Belügyministerium	. . .	754.000	
	7	Pénzügyministerium	. . .	2,712.000	
	8	Kereskedelemügyi ministerium	. . .	1,046.000	
	9	Földmívelésügyi ministerium	. . .	612.901	
	10	Vallás- és közoktatásügyi ministerium	. . .	430.000	

	11	Igazságügyi ministerium	. . .	1,855.000	
	12	Honvédelmi ministerium	. . .	818.600	
		Együtt (VI. fejezet, 1—12. czím)	. . .	. . .	8,350.374
VII.		**Állami adósságok:**			
	1	Az 1867. évi XV. törv.-czikkben elvállalt államadósági járulék:			
		Évi járulék folyó pénzértékben	17,384.953		
		Évi járulék ezüstben	11,776.000		
		Évi törlesztési járulék folyó pénzértékben . .	1,000.000		
		Évi törlesztési hányad ezüstben	150.000		
		Összesen (1. czím)	. . .	30,310.953	
	2	Földtehermentesités és örökváltságok:			
		Kamatok	7,789.146		
		Járadékok	109.549		
		Tőketörlesztés	723.400		
		Kárpótlások	150.000		
		Póttized kárpótlások	1,500.000		
		Kezelési költségek	8.500		
		Összesen (2. czím)	. . .	10,280.595	
		Átvitel	. . .	40,591.548	42.763.136

Fejezet	Czim		Rovatonként	Czimenként	Fejezetenként
			forint		
		Áthozat	. . .	40,591.548	42,763.136
	3	Szőlődézsmaváltság:			
		Kárpótlások: tőkében	20.000		
		kamatban	22.000		
		Kezelési költségek	11.000		
		Összesen (3. czím)	. . .	53.000	
	4	Maradvány- és irtványföldek megváltása:			
		Kárpótlás: tőkében	50.000		
		kamatban	1.250		
		Kezelési költségek	2.250		
		Összesen (4. czím)	. . .	53.500	
	5	Italmérési jogok után adott kártalanitási tőkék kamataira és törlesztésére az 1888. évi XXXVI. t.-cz. alapján:			
		Kamatok	10,209.818		
		Tőketörlesztés	620.750		
		Kezelési költségek	7.300		
		Összesen (5. czím)	. . .	10,837.868	

6	Az 1888. évi XXXII. t.-cz. alapján kibocsátott $4^1/_2$%-os adómentes államvasuti aranykölcsön:			
	Kamatok	9,598.302		
	Tőketörlesztés	505.750		
	Kezelési költségek	15.023		
	Összesen (6. czím) . . .		10,119.075	
7	Az 1888. évi XXXII. t.-cz. alapján kibocsátott $4^1/_2$%-os adómentes államvasuti ezüstkölcsön:			
	Kamatok	5,296.050		
	Tőketörlesztés	280.000		
	Kezelési költségek	8.150		
	Összesen (7. czím) . . .		5,584.200	
8	Az 1870. évi X. t.-cz. alapján felvett sorsolási kölcsön:			
	Évi járadék	1,224.000		
	Jutalékátalány a »Wiener Bankverein«-nak .	40.000		
	Kezelési és sorsolási költségek	1.000		
	Összesen (8. czím) . . .		1,265.000	
	Átvitel . . .		68,504.191	42,763.136

Fejezet	Czím		Rovatonként	Czímenként	Fejezetenként
			f o r i n t		
		Áthozat . . .		68,504.191	42,763.136
	9	Az 1880. évi VIII., 1881. évi XI. és XXXII., 1887. évi XXXII., 1888. évi VI. és 1892. évi XXI. t.-cz. alapján kibocsátott 4%-os magyar aranyjáradék-kölcsön:			
		Kamatok	32,463.200		
		Kezelési költségek	98.995		
		Összesen (9. czím) . . .		32,562.195	
	10	Az 1892. évi XXI. t.-cz. alapján kibocsátott 4%-os magyar koronajáradék-kölcsön:			
		Kamatok	21,240.000		
		Kezelési költségek	23.500		
		Összesen (10. czím) . . .		21,263.500	
	11	Az 1880. évi XX. t.-cz. alapján felvett tiszai és szegedi nyereménykölcsön:			
		Évi járulék	2,437.160		

	Kezelési költségek	5.200		
	Összesen (11. czím)	. . .	2,442.360	
12	Az 1895. évi XVI. t.-czikk alapján kibocsátott 3%-os aldunai Vaskapu szabályozási kölcsön:			
	Kamatok	673.560		
	Tőketörlesztés	54.000		
	Kezelési költségek	1.650		
	Összesen (12. czím)	. . .	729.210	
13	Függő adósság:			
	A közös függő adósság kezelési költségeiből Magyarországot terhelő 30%	68.640		
	Pénztári jegyek, birói-, árva- és közjegyzői letétek kamataira, továbbá a pénztári jegyek előállítási, kezelési költsége és bankjutalék .	1,489.915		
	A tiszai és szegedi alap pénzeiből állami kiadások fedezésére igénybe vett összegek évi járulékaira	1,971.463		
	Összesen (13. czím)	. . .	3,530.018	
	Együtt (VII. fejezet, 1—13. czím)	. . .	. . .	129,031.474
	Átvitel	. . .	. . .	171,794.610

Fejezet	Czím		Rovatonként	Czímenként	Fejezetenként
			forint		
		Áthozat	. . .	. . .	171,794.610
VIII.		**Kamatbiztositást élvezett és más vasutak átvétele folytán elvállalt adósságok:**			
	1	Az 1876. évi L. t.-cz. alapján a keleti vasut megváltása folytán a részvények beváltására felvett 9,989.300 frtnyi kölcsön:			
		Kamatok	566.618		
		Tőketörlesztés	37.842		
		Kezelési költségek	1.170		
		Összesen (1. czím)	. . .	605.630	
	2	Az 1880. évi XXXVIII. t.-cz. alapján a tiszavidéki vasut megváltása folytán elvállalt adósság: 15,750.000 frtnyi sorsjegykölcsön:			
		Kamatok	605.761		
		Törlesztés	213.239		
		Kezelési költségek	285		
		Összesen (2. czím)	. . .	819.285	

3	Az 1880. évi XLIV. t.-cz. alapján a zágráb-károlyvárosi vasutvonal megvétele folytán a cs. kir. szab. déli vasuttársaságnak fizetendő évi járulék 34. és 35. részlete	. . .	285.600	
4	Az 1889. évi XIV. t.-cz. alapján az első magyar-gácsországi vasut magyar vonalának megváltása folytán elvállalt adósság:			
	I. kibocsátású elsőbbségi kölcsön kamatai . . .	360.000		
	I. » » » tőketörlesztése	25.407		
	II. » » » kamatai . . .	127.760		
	II. » » » tőketörlesztése	22.517		
	III. » » » kamatai . . .	85.785		
	III. » » » tőketörlesztése	6.956		
	Az 1888. évi XVII. t.-cz. alapján felvett egyesitett vasuti beruházási kölcsönből az első magyar-gácsországi vasutra eső részösszeg kamataira és tőketörlesztésére	177.418		
	Kezelési költségek	2.000		
	Összesen (4. czím)	. . .	807.843	
	Átvitel	. .	2,518.358	171,794.610

Fejezet	Czím		Rovatonként	Czímenként	Fejezetenként
			f o r i n t		
		Áthozat . . .		2,518.358	171,794.610
	5	Az 1889. évi XV. t.-cz. alapján a budapest-pécsi vasut megváltása folytán elvállalt adósság:			
		Az elsőbbségi kölcsön kamatai	366.804		
		» » » tőketörlesztése	35.400		
		Kezelési költségek	1.410		
		Összesen (5. czím) . . .		403.614	
	6	Az 1890. évi XXXI. t.-cz. alapján a magyar északkeleti vasut megváltása folytán elvállalt adósság:			
		Beruházási kölcsön	481.564		
		Kezelési költségek	900		
		Összesen (6. czím) . . .		482.464	
	7	Az 1891. évi XXV. t.-cz. alapján a szabadalmazott osztrák-magyar államvasuttársaság magyarországi vasutvonalainak megváltása folytán elvállalt évi járadékok:			
		Évi megváltási járadék	2,598.500		

	6·5 millió arany forintnyi részösszeg után a 17%-ot meghaladó 2% felpénztöbblet	130.000		
	Az osztrák-magyar államvasuttársaság által a magyar kormány rendelkezésére bocsátott 5 millió frtnyi előleg évi törlesztési járadéka	250.000		
	Az arad-temesvári vasut elsőbbségi és részvény-adósságának évi törlesztési járadéka	288.745		
	Összesen (7. czím) . . .		10,267.245	
	Együtt (VIII. fejezet, 1—7. czím) . . .		. . .	13,671.681
IX.	**Előlegezések a vasuti kamatbiztosítás alapján** .	. . .	. . .	499.078
X.	**Horvát-Szlavonországok beligazgatási szükséglete**	. . .	. . .	8,356.364
XI.	**Állami számvevőszék:**			
	Személyi járandóságok	139.348		
	Dologi kiadások	9.200		
	Együtt (XI. fejezet)	. . .	. . .	148.548
XII.	**Közigazgatási bíróság:**			
	Személyi járandóságok	219.987		
	Dologi kiadások	21.000		
	Együtt (XII. fejezet)	. . .	. . .	240.987
	Átvitel	. . .	. . .	194,711.268

Fejezet	Czím		Rovatonként	Czímenként	Fejezetenként
			forint		
		Áthozat	. . .	. . .	194,711.268
XIII.		**Miniszterelnökség:**			
	1	A miniszterelnökség költségei:			
		Személyi járandóságok	114.810		
		Dologi kiadások	87.500		
		Összesen (1. czím)	. . .	202.310	
	2	A fiumei és a magyar-horvát tengerparti kormányzó és személyzete költségei:			
		Személyi járandóságok	30.850		
		Dologi kiadások	7.300		
		Összesen (2. czím)	. . .	38.150	
	3	Rendelkezési alap	. . .	200.000	
		Együtt (XIII. fejezet, 1—3. czím)	. . .	. . .	440.460
XIV.		**Ő cs. és ap. királyi Felsége személye körüli ministerium:**			
		Személyi járandóságok	56.708		

		Dologi kiadások	14.100		
		Együtt (XIV. fejezet) . . .		. . .	70.808
XV.		**Horvát-szlavon-dalmát minister és személyzete:**			
		Személyi járandóságok	35.600		
		Dologi kiadások	7.478		
		Együtt (XV. fejezet) . . .		. . .	43.078
XVI.		**Belügyministerium:**			
	1	Központi igazgatás és földtehermentesitési pénzalap m. kir. igazgatósága:			
		Személyi járandóságok	413.723		
		Dologi kiadások	47.500		
		Összesen (1. czím) . . .		461.223	
	2	Országos levéltár:			
		Személyi járandóságok	35.874		
		Dologi kiadások	4.000		
		Összesen (2. czím) . . .		39.874	
	3	Vármegyék közigazgatási-, árva- és gyámhatósági kiadásai	. . .	5,550.000	
	4	Főispánok és a budapesti főpolgármester, valamint a főispáni titkárok fizetései és lakpénzei . . .	. . .	363.849	
		Átvitel . . .		6,414.946	195,265.614

Fejezet	Czím		Rovatonként	Czímenként	Fejezetenként
			forint		
		Áthozat	. . . .	6,414.946	195,265.614
	5	Anyakönyvi kiadások:			
		Személyi járandóságok és dologi kiadások . .	. . . .	979.354	
	6	Színművészeti kiadások:			
		A magy. kir. operaház állami javadalmazása .	215.000		
		A magy. kir. operaház 315.000 frtos kölcsönének törlesztésére	19.750		
		A budapesti nemzeti szinház állami javadalmazása	53.000		
		A budapesti nemzeti szinház 450.000 frtos kölcsönének törlesztésére	38.000		
		A budapesti nemzeti szinház nyugdíjintézetének segélyezésére	14.000		
		A kolozsvári nemzeti szinház állami segélyezésére	20.000		
		A budapesti nemzeti szinházi alapok jövedelméből a szinház segélyezésére	27.300		
		A magyar szinész-egyesület segélyezésére . . .	5.000		
		A vidéki magyar szinészet segélyezésére . . .	20.000		
		Összesen (6. czím)	. . .	412.050	
	7	Közegészségügyi kiadások:			

	Bacteriologiai és egészségtani intézet	4.10		
	Betegápolási költségek	823.20		
	Himlőoltási költségek	75.000		
	Járványok és más rendkivüli okoknál fogva felmerülhető költségek	25.000		
	A trachoma elfojtására szánt költségek . . .	50.000		
	Diphteria elleni gyógyserum-termelő intézet .	9.720		
	Tébolydai kiadások	656.733		
	Vegyes és előre nem látható közegészségügyi kiadások	2.000		
	Lelenczek és törvénytelen ágyból származott gyermekek tápdíjai	47.000		
	Összesen (7. czím)	. . .	1,700.759	
8	Közbiztonsági kiadások:			
	Közbiztonsági alap	150.000		
	Országos csendőrség és a predeali nemzetközi vasuti állomáshoz kirendelt személyzet szükséglete	4,796.504		
	Fő- és székvárosi államrendőrség szükséglete .	1,727.078		
	Toloncz-kiadások: *a*) vidéki	41.000		
	b) fővárosi	49.672		
	Életmentési díjak	800		
	Hulla kifogásokért vagy egyébként talált hullák feljelentéseért járó jutalomdij	1.000		
	Összesen (8. czím)	. . .	6,766.054	
	Átvitel	. . .	16,273.163	195,265.614

Fejezet	Czím		Rovatonként	Czímenként	Fejezetenként
			forint		
		Áthozat	. . .	16,273.163	195,265.614
	9	Közjótékonysági kiadások:			
		A kolozsvári Szt.-Erzsébet aggháznak I. Ferencz Ő Felsége alapitványa folytán kijáró 2.000 mázsa só ára fejében	5.802		
		Zárdák segélyezése a betegek ápolásáért . . .	4.168		
		A budapesti gyermekkórház-egyesület segélyezésére	6.500		
		A budapesti önkéntes tűzoltó-egylet segélyezésére	5.000		
		A m. orsz. tűzoltó-szövetkezet segélyezésére s a kiküldendő biztosok költségeinek fedezésére .	2.000		
		A budapesti első gyermekmenhely-egylet segélyezésére	3.000		
		A budapesti önkéntes mentő-egyesület segélyezésére	6.000		
		A fehérkereszt-egyesület segélyezésére	5.000		
		A budapesti szünidei gyermektelep-egyesület segélyezésére	1.000		
		A budapesti általános poliklinikai egyesület segélyezésére	1.000		
		Összesen (9. czím)	. . .	39.470	

	10	*Általános közigazgatási kiadások:*			
		Hivatalos lap költsége	8.800		
		Országos törvények és rendeletek tárának költségei	40.908		
		Távirati kiadások	25.000		
		Útlevelek kiállításával járó költségek	5.660		
		Előre nem látható költségek	6.000		
		Karhatalmi költségek	5.000		
		Országgyülési képviselők választása és a választók névjegyzékének kiigazitása alkalmával felmerülő költségekre	25.000		
		Katonai előfogati díjpótlékokra szükséges költségek	9.500		
		Központi tisztviselők, főispánok, anyakönyvi felügyelők és közbiztonsági közegek államvasuti bélyegjegy-költségeire	9.000		
		Összesen (10. czím)	. . .	134.868	
		Együtt (XVI. fejezet, 1—10. czím)	. . .	. . .	16,447.501
XVII.		**Pénzügyministerium:**			
	1	Központi igazgatás:			
		Személyi járandóságok	836.947		
		Dologi kiadások	186.800		
		Összesen (1. czím)	. . .	1,023.747	
		Átvitel	. . .	1,023.747	211,713.115

Fejezet	Czím		Rovatonként	Czímenként	Fejezetenként
			forint		
		Áthozat	. . .	1,023.747	211,713.115
	2	Pénzügyigazgatóságok, fő- és székvárosi adófelügyelő, központi díj- és illetékkiszabási hivatal:			
		Személyi járandóságok	2,538.105		
		Dologi kiadások	534.388		
		Összesen (2. czím)	. . .	3,072.493	
	3	Kataszteri helyszinelési felügyelőségek és a kolozsvári kataszteri igazgatóság:			
		Személyi járandóságok	176.313		
		Dologi kiadások	44.297		
		Összesen (3. czím)	. . .	220.610	
	4	Állami pénztárak:			
		Személyi járandóságok	130.820		
		Dologi kiadások	11.000		
		Összesen (4. czím)	. . .	141.820	
	5	Adóhivatalok:			
		Személyi járandóságok	1,705.307		
		Dologi kiadások	222.480		
		Összesen (5. czím)	. . .	1,927.787	

6	Pénzügyőrség:				
	Személyi járandóságok	2,361.425			
	Dologi kiadások	764.168			
	Összesen (6. czím) . . .		3,125.593		
7	Jogügyi igazgatóságok:				
	Személyi járandóságok	107.848			
	Dologi kiadások	4.431			
	Összesen (7. czím) . . .		112.279		
8	Kincstári ügyészségek:				
	Személyi járandóságok	63.935			
	Dologi kiadások	7.678			
	Összesen (8. czím) . . .		71.613		
9	Pénzügyi törvényszékek Horvát-Szlavonországokban	. . .	6.161		
10	Országos kataszteri felmérés:				
	Személyi járandóságok és dologi kiadások . .	. . .	631.000		
11	Bányászati és erdészeti akadémia Selmeczbányán és bányásziskolák:				
	Személyi járandóságok	98.978			
	Dologi és üzleti kiadások	51.610			
	Összesen (11. czím) . . .		150.588		
	Átvitel . . .		10,483.691		211,713.115

Fejezet	Czím		Rovatonként	Czímenként	Fejezetenként
			forint		
		Áthozat	. . .	10,483.691	211,713.115
	12	Egyenes adók és földtehermentesitési pótlékok:			
		a) Kezelési, kivetési és beszedési költségek . .	632.243		
		b) A hadmentességi díjról szóló 1880. évi XXVII. t.-cz. 6. §-a értelmében, a külön alap javára fordítandó	851.387		
		c) A horvát-szlavon földtehermentesitési adósság évi törlesztési kamat- és kezelési szükséglete	361.893		
		Összesen (12. czím)	. . .	1,845.523	
	13	Fogyasztási és italadok:			
		a) Beszedési költségek	1,291.627		
		b) A mezőgazdasági szeszfőzdék részére járó jutalmak	1,350.000		
		c) Fogyasztási adó visszatérítések és kiviteli jutalmak felosztásából	2,600.000		
		d) A zárt városokat, valamint a nyilt községeket az 1888. évi XXXV. t.-czikk 69. §-a alapján megillető részesedési jutalék . . .	1,200.000		
		e) A volt határőrvidéki községeket az 1888. évi			

	XXXV. t.-czikk 69. §-a [illegible] illető kamatjárandóság	23.000		
	f) Horvát-szlavonországi italmérési jogok után adott kártalanitási tőkék kamataira és törlesztésére az 1888. évi XXXV. t.-cz. alapján . .	791.487		
	Összesen (13. czím)	. . .	7,256.114	
14	**Határvám kezelési költségei:**			
	Személyi járandóságok	311.780		
	Dologi kiadások	119.090		
	Összesen (14. czím)	. . .	430.870	
15	**Bélyeg:**			
	Személyi járandóságok	9.803		
	Dologi kiadások	388.337		
	Összesen (15. czím)	. . .	398.140	
16	Jogilletékek és díjak kezelési költségei	. . .	41.000	
17	Fémjelzés kezelési és üzemi kiadásai	. . .	15.423	
18	Út-, hid- és révvám Horvát-Szlavonországokban	. . .	51.400	
19	**Dohányjövedék:**			
	Dohányjövedéki központi igazgatóság	118.780		
	Vétel	17,286.435		
	Gyártás	5,529.682		
	Eladás	1,152.087		
	Összesen (19. czím)	. . .	24,086.984	
	Átvitel	. . .	44,609.145	211,713.115

Fejezet	Czím		Rovatonként	Czímenként	Fejezetenként
			forint		
		Áthozat . . .		44,609.145	211,713.115
	20	Lottójövedék	. . .	1,515.225	
	21	Sójövedék	. . .	2,494.310	
	22	Perköltségek	. . .	40.014	
	23	Állami jószágigazgatóság:			
		Személyi járandóságok	43.582		
		Dologi kiadások	12.930		
		Összesen (23. czím)	. . .	56.512	
	24	Állami jószágok	. . .	152.849	
	25	Bányaigazgatóságok	. . .	178.631	
	26	Fémbányászat és opálbánya	. . .	2,826.483	
	27	Fémkohászat	. . .	3,857.972	
	28	Pénzverés és fémbeváltás	. . .	10,160.527	
	29	Vasművek:			
		a) Pénzügyministeri vasműosztály, mint a vasgyárak központi vezetősége	19.888		

	b) Vasgyárak	6,680.112			
	Összesen (29. czím)	. . .	6,700.000		
30	Zsilvölgyi kőszénbánya	. . .	17.193		
31	Sótermelés	. . .	955.684		
32	Felhagyott bányaművek és a bányászat körüli egyházi és jótékony czélok	. . .	76.284		
33	Bányakapitányságok:				
	Személyi járandóságok	76.480			
	Dologi kiadások	17.209			
	Összesen (33. czím)	. . .	93.689		
34	Állami nyomda:				
	Személyi járandóságok	263.878			
	Dologi és üzleti kiadások	390.292			
	Összesen (34. czím)	. . .	654.170		
35	Állami épületek	. . .	66.991		
36	Budapesti állami hidak	. . .	215.364		
37	Különféle kiadások	. . .	526.193		
	Együtt (XVII. fejezet, 1—37. czím)	. . .	. . .	75,197.236	
	Átvitel	. . .	. . .	286,910.351	

Fejezet	Czím		Rovatonként	Czímenként	Fejezetenként
			forint		
		Áthozat	. . .	. . .	286,910.351
XVIII.		**Kereskedelemügyi ministerium:**			
	1	Központi igazgatás:			
		1. Személyi járandóságok	496.425		
		2. Dologi kiadások	148.536		
		3. Tarifa-bizottság és vasuti tisztképző tanfolyam	8.000		
		4. Vasuti kormánybiztosok	6.500		
		5. Műszaki kiképzés elősegitésére és utazási ösztöndíjakra	4.000		
		Összesen (1. czím)	. . .	663.461	
	2	Államépitészeti hivatalok:			
		Személyi járandóságok	640.220		
		Dologi kiadások	150.750		
		Összesen (2. czím)	. . .	790.970	
	3	Közutak:			
		1. Állami közutak fentartása	3,175.300		
		2. Az 1890. évi I. t.-cz. 23. §-a értelmében létesitendő állami alapra, a törvényhatóságoknak közutjaik és hidjaik fentartására, és az e czímeken elvállalt kötelezettségek teljesitésére	500.000		

	3. Törzskönyvek, távolsági térképek és közuti térkép elkészitésére	20.000		
	Összesen (3. czím)	. . .	3,695.300	
4	Ipari, kereskedelmi és külkereskedelmi czélok:			
	1. Ipari és kereskedelmi oktatás előmozditására	486.286		
	2. Az ipar és kereskedelem fejlesztésére . . .	310.000		
	3. Külkereskedelmi czélokra	150.000		
	4. Kereskedelmi és ipari ösztöndijakra	3.132		
	Összesen (4. czím)	. . .	949.418	
5	Posta, távirda és távbeszélő:			
	Személyi járandóságok	7,225.600		
	Dologi kiadások	6,572.000		
	Összesen (5. czím)	. . .	13,797.600	
6	Magyar királyi postatakarékpénztár:			
	1. Személyi járandóságok	256.206		
	2. Dologi kiadások	88.850		
	3 Üzleti kiadások	473.974		
	4. A postatakarékpénztári tanács költségei . .	2.000		
	5. Nyugdijak	3.900		
	6. Az 1885. évi IX. t.-czikk 7. és 8., illetőleg az 1889. évi XXXIV. t.-czikk 5. §-ai értelmében a tartalékalap növelésére	209.770		
	Összesen (6. czím)	. . .	1,034.700	
	Átvitel	. . .	20,931.449	286,910.351

Fejezet	Czím		Rovatonként	Czímenként	Fejezetenként
			forint		
		Áthozat	. . .	20,931.449	286,910.351
	7	Tengeri hajózás:			
		1. Tengerészeti igazgatás:			
		Személyi járandóságok	115.918		
		Dologi kiadások	200.000		
		2. Szakoktatás:			
		Személyi járandóságok	25.564		
		Dologi kiadások	13.550		
		Összesen (7. czím)	. . .	355.032	
	8	M. kir. államvasutak:			
		Személyi járandóságok	25,343.150		
		Dologi kiadások	3,136.950		
		Rendes fentartási és üzemi kiadások	26,393.400		
		Átalakitási munkák	2,793.000		
		Rendkivüli kiadások	713.500		
		Összesen (8. czím)	. . .	58,380.000	
	9	M. kir. államvasutak gépgyára:			
		Személyi járandóságok	290.710		
		Dologi kiadások	65.200		

	Üzemi és fentartási kiadások	6,459.090		
	Összesen (9. czím) . . .		6,815.000	
10	**Diósgyőri m. kir. vas- és aczélgyár:**			
	Személyi járandóságok	346.220		
	Dologi kiadások	125.100		
	Üzemi és fentartási kiadások	5,863.065		
	Összesen (10. czím) . . .		6,334.385	
11	Budapesti kir. zálogházak	. . .	230.000	
12	Mértékhitelesités. **Fegyvervizsgálati és borvizsgálati bizottságok:**			
	Személyi járandóságok	12.320		
	Dologi kiadások	17.060		
	Összesen (12. czím) . . .		29.380	
13	Statisztikai hivatal:			
	Személyi járandóságok	95.285		
	Dologi kiadások	164.440		
	Összesen (13. czím) . . .		259.725	
14	Szabadalmi hivatal és szabadalmi tanács:			
	Személyi járandóságok	81.095		
	Dologi kiadások	73.100		
	Összesen (14. czím) . . .		154.195	
	Együtt (XVIII. fejezet, 1—14. czím) . . .		. . .	93,489.166
	Átvitel . . .		. . .	380,399.517

Fejezet	Czím		Rovatonként	Czímenként	Fejezetenként
			forint		
		Áthozat	. . .	. . .	380,399.517
XIX.		**Földmívelésügyi ministerium:**			
	1	Központi igazgatás:			
		Személyi járandóságok	334.333		
		Dologi kiadások	167.592		
		Összesen (1. czím)	. . .	501.925	
	2	Állami erdők	. . .	5,311.688	
	3	Erdőfelügyelőségek:			
		Személyi járandóságok	146.891		
		Dologi kiadások	9.000		
		Összesen (3. czím)	. . .	155.891	
	4	Erdőőri szakiskolák	. . .	50.205	
	5	Országos erdei alap	. . .	100.000	
	6	Gödöllői koronauradalom és állami lótenyészintézetek:			
		1. Lótenyészintézeti központi igazgatás	40.308		
		2. Méneskari hadapród-iskola	6.000		

	3. Menesbirtok-gazdaságok és gödöllői koronauradalom	2,685.676			
	4. Ménesek	1,154.243			
	5. Méntelepek	1,470.051			
	6. Lóversenyek és a vidéki versenyek segélyezésére	30.000			
	7. Lótenyésztési jutalmakra, csikó legelők létesitésére és fentartására s lóértékesités előmozditására	40.000			
	8. Tenyészanyag vásárlására és a káposztásmegyeri kancza-telep szükségletére	14.340			
	Összesen (6. czím)	. . .	5,440.618		
7	Állategészségügy:				
	Személyi járandóságok	147.396			
	Dologi kiadások	190.462			
	Összesen (7. czím)	. . .	337.858		
8	Gazdasági tanintézetek és mezőgazdasági ismeretek terjesztése	. . .	914.024		
9	Állattenyésztés és tejgazdaság:				
	Személyi járandóságok és dologi kiadások	. . .	363.998		
10	Országos vizépitészeti és talajjavitási hivatal:				
	Személyi járandóságok és dologi kiadások	. . .	151.720		
11	Folyammérnöki hivatalok:				
	Személyi járandóságok és dologi kiadások	. . .	291.473		
	Átvitel	. . .	13,619.400	380,399.517	

Fejezet	Czím		Rovatonként	Czímenként	Fejezetenként
			forint		
		Áthozat . . .		13,619.400	380,399.517
	12	Vizi munkálatok	. . .	405.307	
	13	Kulturmérnöki hivatalok	. . .	250.825	
	14	Halászat:			
		Személyi járandóságok	7.850		
		Dologi kiadások	19.000		
		Összesen (14. czím)	. . .	26.850	
	15	Szőlészet és borászat:			
		Személyi járandóságok és dologi kiadások . .	. . .	128.840	
	16	Kincstári birtokok	. . . .	152.000	
	17	A kincstári birtokok peres ügyeinek kezelésével járó perköltségek	. . .	6.000	
	18	Gazdasági műszaki hivatal:			
		Személyi járandóságok	16.750		
		Dologi kiadások	14.800		
		Összesen (18. czím)	. . .	31.550	

	19	A mező- és közgazdaság különböző ágai . . .	. . .	338.168	
	20	Mezőgazdasági statisztika és káros rovarok elleni intézkedések	. . .	44.160	
	21	Országos meteorologiai és földmágnességi központi intézet:			
		Személyi járandóságok	23.557		
		Dologi kiadások	16.257		
		Összesen (21. czím)	. . .	39.814	
	22	Selyemtenyésztés emelésére	. . .	2,507.000	
	23	Földtani intézet:			
		Személyi járandóságok	35.998		
		Dologi kiadások	21.600		
		Összesen (23. czím)	. . .	57.598	
		Együtt (XIX. fejezet, 1—23. czím)	. . .	. . .	17,607.512
XX.		**Vallás- és közoktatásügyi ministerium:**			
	1	Központi igazgatás:			
		Személyi járandóságok	299.707		
		Dologi kiadások	61.700		
		Összesen (1. czím)	. . .	361.407	
		Átvitel	. . .	361.407	398,007.029

Fejezet	Czím		Rovatonként	Czímenként	Fejezetenként
			forint		
		Áthozat	. . .	361.407	398,007.029
	2	Országos közoktatásügyi tanács:			
		Személyi járandóságok	10.600		
		Dologi kiadások	3.300		
		Összesen (2. czím)	. . .	13.900	
	3	Budapesti kir. egyetem:			
		Személyi járandóságok és dologi kiadások . .	. . .	869.170	
	4	Kolozsvári egyetem:			
		Személyi járandóságok és dologi kiadások . .	. . .	356.280	
	5	Budapesti középiskolai tanárképző intézet, a vele kapcsolatos gyakorló főgymnasium és a »báró Eötvös József-collegium«:			
		Személyi járandóságok és dologi kiadások . .	. . .	78.792	
	6	Kolozsvári középiskolai tanárképző intézet:			
		Személyi járandóságok és dologi kiadások . .	. . .	19.032	
	7	Kolozsvári ev. ref. középiskolai tanárképző segélyezése	. . .	6.000	
	8	József-műegyetem:			
		Személyi járandóságok és dologi kiadások . .	. . .	294.583	
	9	Kassai kir. jogakadémia:			
		Személyi járandóságok és dologi kiadások . .	. . .	26.588	

10	Érdemes egyetemi magántanárok jutalmazására		6.000	
11	Utazási ösztöndíjak felsőbb iskolai tanárjelöltek számára		10.000	
12	Tankerületi főigazgatóságok: Személyi járandóságok és dologi kiadások . .		77.638	
13	Állami gymnasiumok: Személyi járandóságok és dologi kiadások . .		641.677	
14	Állami reáliskolák: Személyi járandóságok és dologi kiadások . .		770.590	
15	Felekezeti-, törvényhatósági- és községi középiskolák segélyezésére		458.100	
16	A középiskolai internatusok, alumneumok és convictusok segélyezésére		14.400	
17	Állami felsőbb leányiskolák: Személyi járandóságok és dologi kiadások . .		336.436	
18	Vizsgálati bizottmányok		17.400	
19	Utazási ösztöndíjak középiskolai tanárjelöltek számára		6.000	
20	A debreczeni ev. ref. collegium részére az Apaffy-alapitvány kárpótlásául		4.000	
21	Népnevelési tanfelügyelőségek: Személyi járandóságok és dologi kiadások . .		277.385	
	Átvitel		4,645.378	398,007.029

Fejezet	Czím		Rovatonként	Czímenként	Fejezetenként
				forint	
		Áthozat	. . .	4,645.378	398,007.029
	22	Elemi népiskolák	. . .	2,273.036	
	23	Felső nép- és polgári iskolák	. . .	918.699	
	24	Népnevelési intézetek közös szükséglete	. . .	403.060	
	25	Elemi és polgári tanitó-képzők: Személyi járandóságok és dologi kiadások	. . .	492.589	
	26	Elemi és polgári tanitónő-képzők: Személyi járandóságok és dologi kiadások	. . .	329.761	
	27	Felekezeti képezdei tanárok illetményeinek kiegészitésére	. . .	4.000	
	28	Kisdedóvónők és menedékház-vezetőnők képzése	. . .	65.500	
	29	Kisdedóvó intézetek és menedékházak	. . .	226.200	
	30	Testi nevelés	. . .	11.500	
	31	Gazdasági ismétlő iskolák segélyezése	. . .	8.000	
	32	Iparos tanulók iskolái	. . .	85.100	

33	Állami felső kereskedelmi iskolák: Személyi járandóságok és dologi kiadások . .	. . .	97.055	
34	Keleti kereskedelmi tanfolyam	. . .	15.300	
35	Kereskedelmi iskolák segélyezésére	. . .	28.500	
36	Bábaképezdék: Személyi járandóságok és dologi kiadások . .	. . .	61.090	
37	Siketnémák m. kir. országos nevelő és tanitóképző intézete Váczon: Személyi járandóságok és dologi kiadások . .	. . .	54.425	
38	Siketnémák iskolája Budapesten: Személyi járandóságok és dologi kiadások . .	. . .	7.957	
39	Vakok országos tanintézete Budapesten: Személyi járandóságok és dologi kiadások . .	. . .	51.316	
40	A vakok országos tanintézetéből kilépő növendékek segélyezésére, az ápoldai alap tiszta jövedelme	. . .	2.957	
41	A hülyék és gyenge elméjűek országos tanintézete: Személyi járandóságok és dologi kiadások . .	. . .	22.928	
42	Balatonfüredi »Erzsébet« szeretetház: Személyi járandóságok és dologi kiadások . .	. . .	16.018	
43	Emberbaráti tanintézetek segélyezése	. . .	19.805	
	Átvitel	. . .	9,840.174	398,007.029

Fejezet	Czím		Rovatonként	Czímenként	Fejezetenként
			forint		
		Áthozat . . .		9,840.174	398,007.029
	44	Képzőművészet és művészi ipar	. . .	50.760	
	45	Festészeti és szobrászati mesteriskolák:			
		Személyi járandóságok és dologi kiadások . .	. . .	28.696	
	46	Országos mintarajziskola és rajztanárképző:			
		Személyi járandóságok és dologi kiadások . .	. . .	63.420	
	47	M. kir. női festőiskola:			
		Személyi járandóságok és dologi kiadások . .	. . .	6.420	
	48	Iparművészeti iskola:			
		Személyi járandóságok és dologi kiadások . .	. . .	48.925	
	49	Zeneművészet fejlesztése	. . .	9.500	
	50	Országos zeneakadémia:			
		Személyi járandóságok és dologi kiadások . .	. . .	63.796	
	51	Országos szinművészeti akadémia:			
		Személyi járandóságok és dologi kiadások . .	. . .	14.673	
	52	Országos muzeum és könyvtárbizottság	. . .	15.000	

53	Magyar nemzeti muzeum:		
	Személyi járandóságok és dologi kiadások	166.699	
54	Országos képtár és magyar történelmi képcsarnok:		
	Személyi járandóságok és dologi kiadások	46.260	
55	Iparművészeti muzeum:		
	Személyi járandóságok és dologi kiadások	29.520	
56	Műemlékek országos bizottsága:		
	Személyi járandóságok és dologi kiadások	11.250	
57	Műemlékek fentartása	26.200	
58	A magyar tudományos akadémia segélyezése	40.000	
59	A magyar földrajzi, földtani és természettudományi társulat segélye	6.000	
60	A nápolyi »Stazione Zoologicá«-nak segélyezésére . . .	1.252	
61	Tudományos, irodalmi vagy művészi pályán működő segélyre szorult egyének vagy ilyenek családjainak istápolására	10.000	
62	Közegészségtani előadások díjazására a jogakadémiákon	600	
63	A nemzetközi földmérés berlini központi irodájának fentartási költségeihez	285	
64	Ösztöndíjak	48.083	
65	Egyházak segélyezésére	604.172	
	Átvitel . . .	11,131.685	398,007.029

Fejezet	Czím		Rovatonként	Czímenként	Fejezetenként
			forint		
		Áthozat . . .		11,131.685	398,007.029
	66	Állami tanintézetek építésére felvett kölcsönök törlesztése:			
		I. Befejezett építkezések:			
		1. Az eddigelé létesitett épületek költségeire az országos tanitói nyugdíj- és gyám-alapból felvett és 1892. év végével 3,891.566 frt 04 krt tevő kölcsön törlesztésére V-ik részletül	231.794		
		2. Az eddigelé létesitett épületek költségeire a magyar vallásalapból felvett és 1892. év végével 491.631 frt 81 krt tevő kölcsön törlesztésére V. részletül	29.283		
		3. Az eddigelé létesitett épületek költségeire az egyetemi alapból felvett és 1892. év végével 526.537 frt 26 krt tevő kölcsön törlesztésére V. részletül	31.362		
		4. Az eddigelé létesitett épületek költségeire több alapból felvett és 1892. év végével 2,079.491 frt 06 krt tevő kölcsön V. törlesztési részleteül	123.861		
		II. Be nem fejezett építkezések:			
		5. A kolozsvári egyetemi boncztani intézet 354.325 forint építési és belső felszerelési költségének törlesztésére 15-ik, illetőleg 12-ik részlet	19.488		
		6. A kolozsvári egyetem egészségtani és élettani in-			

tézetének építésére és belső felszerelésére fordított 216.801 frt kamata és törlesztési 12-ik részlete	11.924		
7. A mármaros-szigeti állami férfitanitóképző telkének és épületének vásárlására felvett 90.000 frt, valamint annak bővitésére felveendő 48.167 frt, együtt tehát 138.167 frt kölcsön 13-ik törlesztési részlete	7.599		
8. A budapesti állami ipariskola és technologiai iparmuzeum épületének felépitésére forditott 349.940 frt kamata s törlesztésére 11-ik részletül	19.246		
9. A technologiai iparmuzeum s állami ipariskola új épületének belső felszerelésére felvett 57.411 frt kölcsön 9-ik törlesztési részlete	3.158		
10. A székely-udvarhelyi állami reáliskola épitésére eddig felvett 97.616 frt kölcsön kamata és törlesztésére 8-ik részlet	5.369		
11. A brassói állami felső kereskedelmi és faipariskola épületének létesitésére felveendő 63.157 frt kölcsön kamata és 7-ik törlesztési részlete	3.474		
12. A budapesti egyetemi boncztani intézet létesitésére felveendő 450.000 forint kölcsönből az 1897. év végeig beruházandó mintegy 350.000 frtnak kamata és 5-ik törlesztési részlete fejében	19.250		
13. A Beleznay-telken a műegyetem czéljaira emelendő épület költségeire felveendő 181.382 forint kölcsön kamata és 7-ik törlesztési részlete fejében	9.979		
Átvitel	515.787	11,131.685	398,007.029

Fejezet	Czím		Rovatonként	Czímenként	Fejezetenként
			f o r i n t		
		Áthozat	515.787	11,131.685	398,007.029
		14. A budapesti VII. ker. állami gymnasium elhelyezésére szükséges épület létesitésére fordítandó 234.872 frt, és illetőleg a telek egy részének eladása után befolyó 46.000 forint levonása után felveendő 188.872 frt kölcsön kamata és 7-ik törlesztési részlete fejében	10.388		
		15. A második mesteriskola épületének létesitésére felveendő 30.000 frt kölcsön kamata és 6-ik törlesztési részlete	1.650		
		16. A pozsonyi állami felsőbb leányiskola épületének kibővitésére, valamint az új helyiségek belső felszerelésére felveendő 58.478 frt kölcsön kamata és 6-ik törlesztési részlete	3.216		
		17. A kolozsvári állami tanitónőképző épületének létesitésére felveendő 115.000 frt kölcsön kamata és 6-ik törlesztési részlete	6.325		
		18. A pozsonyi állami reáliskola számára emelendő épület telkének megvételére és az épület létesitésére felveendő 193.150 frt kölcsön kamata és 6-ik törlesztési részlete	10.623		
		19. A győri állami főreáliskola épitési költségeire a város által felajánlott 55.000 frton felül kölcsön utján fedezendő 67.000 frt kamata és 6-ik törlesztési részlete	3.685		

20. A Bajai tanitóképző internátusának felépitésére felveendő 50.000 frt kölcsön kamata és 5-ik törlesztési részlete	2.750		
21. A dévai állami elemi és felső leányiskola épületére felveendő 42.987 frt kamata és 5-ik törlesztési részlete	2.364		
22. A fiumei áll. iskolák épületének telkére felveendő 135.000 frt kölcsön kamata és 5-ik törlesztési részlete	7.425		
23. A beszterczebányai állami felső leányiskola telkére és épületére felveendő 100.000 forint kamata és 5-ik törlesztési részlete	5.500		
24. A kassai áll. felsőbb leányiskola épületére, belső felszerelésére és tanszerbeli felszerelésére felveendő 197.000 frtból az 1897. év végeig igénybe veendő 143.000 frt kölcsön kamata és 5-ik törlesztési részlete	7.865		
25. Állami elemi és polgári iskolák épületeinek létesitésére felveendő 1,896.000 frtból az 1897. év végeig igénybe veendő 1,396.000 frt kamata és 5-ik törlesztési részlete . .	76.780		
26. A kolozsvári egyetem központi épületének folytatólagos kiépitésére felveendő 450.000 forint kamata és 5-ik törlesztési részlete .	24.750		
27. A nagyszebeni főgymnasium telkére és épületére az 1897. év végéig felveendő 249.720 frt kölcsön kamata és 5-ik törlesztési részlete	13.735		
28. Az iparművészeti muzeum és iskola épitésére és belső felszerelésére szükséges 1,264.456 frt kamata és 5-ik törlesztési részlete . .	69.545		
Átvitel	762.388	11,131.685	398,007.029

Fejezet	Czím		Rovatonként	Czímenként	Fejezetenként
			f o r i n t		
		Áthozat	762.388	11,131.685	398,007.029
		29. A budapesti egyetemen létesitendő I. szülészeti és nőgyógyászati kóroda felépitésére és belső felszerelésére szükséges 600.000 frtból az 1897. év végeig felhasználandó 520.000 frt kamata és 5-ik törlesztési részlete	28.600		
		30. A budapesti egyetemen létesitendő II. szülészeti és nőgyógyászati kóroda felépitésére szükséges 423.000 frtból az 1897. év végéig felhasználandó 380.000 frt kamata és 5-ik törlesztési részlete	20.900		
		31. A temesvári tanitóképző épületének létesitésére felveendő 46.500 frt kamata és 4-ik törlesztési részlete	2.558		
		32. A budapesti II. ker. áll. tanitónőképző épületének kibővitésére, valamint az új helyiségek felszerelésére felveendő 156.737 frt kamata és 4-ik törlesztési részlete	8.620		
		33. A brassói áll. elemi és polg. leányiskola számára vásárlandó telek ára fejében felveendő 12.870 frt kamata és 4-ik törlesztési részl.	708		
		34. A soproni kereskedelmi akadémia számára épület vásárlásra és az épület átalakitására felveendő 51.500 frt 4-ik részlete	2.883		
		35. A budapesti VIII. ker. gymnasium telkére, épületére és belső felszerelésére szükséges 388.875 frt kamata és 4-ik törlesztési részlete . .	21.388		

36. A fiumei áll. leányiskola építésére felveendő 160.000 frt kamata és 3-ik törlesztési részlete	8.800		
37. Az eperjesi áll. kisdedóvónő-képző intézet telkére, épületére és belső felszerelésére felveendő 108.200 frt kamata és 3-ik törlesztési részlete	5.951		
38. A pozsonyi áll. kisdedóvónő-képző intézeti tanfolyam mintaóvodájára szükséges 17.400 forint kamata és 3-ik törlesztési részlete	957		
39. A losonczi tanitóképző internátusának kibővitésére szükséges 25.000 frt kamata és 3-ik törlesztési részlete	1.375		
40. A nagyváradi bábaképezde épületének kibővitésére és belső felszerelésére szükséges 42.600 frt kamata és 3-ik törlesztési részlete	2.343		
41. A szombathelyi bábaképezde épületére és belső felszerelésére szükséges 65.525 frt kamata és 3-ik törlesztési részlete	3.604		
42. A lugosi áll. gymnasium épületére és belső felszerelésére szükséges 148.400 frt kamata és 3-ik törlesztési részlete	8.162		
43. A zalaegerszegi gymnasium épületére és belső felszerelésére szükséges 161.000 frt kamata és 3-ik törlesztési részlete	8.855		
44. A fehértemplomi gymnasium épületére szükséges 90.000 frt kamata és 3-ik törlesztési részlete	4.950		
45. Az országos mintarajziskola és rajztanárképző épületének kibővitésére, valamint a jelenlegi épület megváltására felveendő 427.212 frt kamata és 3-ik törlesztési részlete . .	23.497		
Átvitel	916.539	11,131.685	398,007.029

Fejezet	Czím		Rovatonként	Czímenként	Fejezetenként
			forint		
		Áthozat	916.539	11,131.685	398,007.029
		46. A képzőművészeti kiállítási épület létesitésére felveendő 300.000 frt kamata és 3-ik törlesztési részlete	18.128		
		47. A kolozsvári állami felsőbb leányiskola telkére és épületére szükséges 120.000 frtból a város által fedezendő 20.000 forinton felül felveendő 100.000 frt kamata és 2-ik törlesztési részlete	5.500		
		48. A budapesti I. kerületi gymnasium telkére és épületére szükséges összegből 1897. évig felveendő 260.000 frt kamata és 2-ik törlesztési részlete	14.300		
		49. A szegzárdi gymnasium épületére szükséges 140.000 forintból a város által fedezendő 90.000 forinton felül felveendő 50.000 frt kamata és 2-ik törlesztési részlete	2.750		
		50. A budapesti VI. kerületi reáliskola telkére és épületére 1897. év végéig felveendő 240.000 forint kamata és 2-ik törlesztési részlete .	13.200		
		51. A hülyék és gyenge elméjűek intézetének államositása folytán átveendő telek és épület megváltási ára fejében felveendő 124.000 frt kamata és 2-ik törlesztési részlete . .	6.820		
		52. Az egri reáliskola épületére a város által			

	fizetendő 40.000 frton felül kölcsön utján fedezendő 40.000 frt 1-ső törlesztési részlete	2.200		
53.	A szegedi állami felsőbb leányiskola épületére a város által fizetendő 50.000 frton felül kölcsön utján fedezendő 140.000 frt 1-ső törlesztési részlete	7.700		
54.	A lőcsei reáliskola épitésére szükséges 130.000 forintból a város által fizetendő 50.000 frton felül kölcsön utján fedezendő 80.000 frt 1-ső törlesztési részlete	4.400		
55.	A dévai reáliskola és internátus kibővitésére felveendő 15.000 frt 1-ső törlesztési részlete	825		
56.	A nagykállói reáliskola épületének átalakitására és tornacsarnok épitésére felveendő 11.000 frt 1-ső törlesztési részlete . . .	605		
57.	A szamosujvári gymnasium épületére és belső felszerelésére felveendő 85.000 frt 1-ső törlesztési részlete	4.675		
58.	A szabadkai tanitónőképző épületének létesitésére felveendő 66.000 frt 1-ső törlesztési részlete	3.630		
59.	A fiumei állami felső kereskedelmi-, elemi- és polgári fiúiskola épületére szükséges 300.000 frtból 1897-ben felveendő 100.000 forint 1-ső törlesztési részlete	5.500		
60.	A m. kir. képzőművészeti akadémia épületeire és az Epreskert keritésére felveendő 143.000 forint 1-ső törlesztési részlete	7.865		
	Összesen (66. czim) . . .		1,014.637	
	Együtt (XX. fejezet, 1—66. czim) . . .		. . .	12,146.322
	Átvitel . . .		. . .	410,153.351

Fejezet	Czím		Rovatonként	Czímenként	Fejezetenként
			forint		
		Áthozat	. . .	. . .	410,153.351
XXI.		**Igazságügyi ministerium:**			
	1	Központi igazgatás:			
		Személyi járandóságok	235.082		
		Dologi kiadások	71.106		
		Összesen (1. czím)	. . .	306.188	
	2	Királyi Curia:			
		Személyi járandóságok	510.744		
		Dologi kiadások	136.136		
		Összesen (2. czím)	. . .	646.880	
	3	Királyi táblák:			
		Személyi járandóságok	1,145.370		
		Dologi kiadások	101.000		
		Összesen (3. czím)	. . .	1,246.370	
	4	Királyi főügyészségek:			
		Személyi járandóságok	72.990		
		Dologi kiadások	10.880		
		Összesen (4. czím)	. . .	83.870	

5	Királyi törvényszékek és járásbíróságok:			
	Személyi járandóságok és dologi kiadások . .	. . .	9,480.944	
6	Királyi ügyészségek:			
	Személyi járandóságok	1,146.069		
	Dologi kiadások	1,379.280		
	Összesen (6. czím)	. . .	2,525.349	
7	Országos fegyintézetek, kerületi börtön, gyüjtő fogház, közvetitő intézet és államfogház:			
	Személyi járandóságok	452.165		
	Dologi kiadások	683.048		
	Összesen (7. czím)	. . .	1,135.213	
8	Büntetéspénzek országos alapja	. . .	481.426	
9	Telekkönyvezés:			
	Személyi járandóságok	7.322		
	Dologi kiadások	340		
	Összesen (9. czím)	. . .	7.662	
10	Az 1889. évi XLV. t.-cz. alapján alkalmazott birák személyi járandóságai és törvények szerkesztése	. . .	43.800	
11	Országos birósági vegyészeti intézet:			
	Személyi járandóságok	7.000		
	Dologi kiadások	1.700		
	Összesen (11. czím)	. . .	8.700	
	Együtt (XXI. fejezet, 1—11. czím)	. . .	. . .	15,966.402
	Átvitel	. . .	. . .	426,119.753

Fejezet	Czím		Rovatonként	Czímenként	Fejezetenként
			forint		
		Áthozat	. . .	. . .	426,119.753
XXII.		**Honvédelmi ministerium:**			
	1	Központi igazgatás:			
		Személyi járandóságok	248.320		
		Dologi kiadások	91.989		
		Összesen (1. czím)	. . .	340.309	
	2	Honvédségi intézetek:			
		Központi ruhatár	70.391		
		Központi fegyvertár és lőszer-bizottság	45.987		
		Ludovika akadémia	416.428		
		Honvéd-menház	37.642		
		Összesen (2. czím)	. . .	570.448	
	3	Ujonczozás-felülvizsgálati költségek	. . .	25.000	
	4	Honvéd főparancsnokság	. . .	66.975	
	5	Kerületi parancsnokságok	. . .	375.819	

6	Csapatok:			
	1. Pénzbeli illetékek	5,614.555		
	2. Elhelyezés	2,177.531		
	3. Élelmezés	2,285.397		
	4. Lóeleség	828.039		
	5. Ruházat és felszerelés	1,175.330		
	6. Betegápolási költségek	167.339		
	7. Töltények beszerzése	407.347		
	8. Pótlovazás	674.018		
	Összesen (6. czím)		13,329.556	
7	Csendőrségi költségek		28.889	
8	Honvéd hadbiróság		80.472	
9	Honvéd hadbiztosság		118.313	
10	Honvéd számvevőség		134.647	
11	Alapitványi helyek a közös katonai intézetekben		66.200	
	Együtt (XXII. fejezet, 1—11. czím)			15,136.628
	Rendes kiadások összege			**441,256.381**

Fejezet	Czím		Rovatonként	Czímenként	Fejezetenként
			forint		
		***B)* Átmeneti kiadások és beruházások.**			
		I. Átmeneti kiadások.			
I.		**Közigazgatási bíróság:**			
		A m. kir. közigazgatási bíróság helyiségeinek átalakitására, bebutorozására és felszerelésére . .	. . .	. . .	22.000
II.		**Ministerelnökség:**			
	1	A ministerelnökségi épület nagyobbitására szükséges 165.000 frtból I. részletként	. . .	50.000	
	2	Gróf Andrássy Gyula emlékszobrára	. . .	30.000	
	3	Milleniumi műemlékek:			
		a) Budapesten a honalapitó Árpádot és a nemzet történelmi multját megörökitő emlékmű költségeire	. . .	100.000	
		b) az ország 7 pontján emlékoszlopok emelésére	. . .	197.396	
		c) Szent István lovas szobrának felállitására és e szobor körüli tér rendezésére	. . .	30.000	

	4	1848/49-iki honvédek segélyezésére és az azzal kapcsolatos kezelési költségekre	. . .	400.000	
		Együtt (II. fejezet, 1—4. czím)	. . .	. . . .	807.396
III.		**Ő cs. és ap. királyi Felsége személye körüli ministerium:**			
	1	A közösügyi bizottságok részére fentartott termek falainak és nagy műbecscsel biró diszitményeinek alapos helyreállitására szükséges 16.404 frtból II. részletként	. . .	8.202	
	2	Villamos világitás behozatalára az épületekbe . .	. . .	10.000	
	3	A ministerium épületeinek alapos helyreállitására I. részletként	. . .	10.000	
		Együtt (III. fejezet, 1—3. czím)	. . . .	. . .	28.202
IV.		**Belügyministerium:**			
	1	A polgárositott magyar határőrvidéken fennálló házközösségi intézménynek megszüntetésével járó rendkivüli kiadásokra az 1885. évi XXIV. t.-cz. alapján:			
		Személyi járandóságok	34.380		
		Dologi kiadások	1.100		
		Összesen (1. czím)	. . .	35.480	
		Átvitel	. . .	35.480	857.598

Fejezet	Czím		Rovatonként	Czímenként	Fejezetenként
				forint	
		Áthozat	. . .	35.480	857.598
	2	A m. kir. csendőrség állományának és alosztályainak tervezett szaporitásából, valamint a tárkarabélyok és háti bőröndök folytatólagos beszerzéséből egyszersmindenkorra felmerülő költségekre	. . .	68.427	
	3	Országos határrendezési és határkiigazitási költség	. . .	6.000	
	4	A m. k. operaháznál alkalmazandó magyar énekesek s énekesnők kiképzésére szolgáló ösztöndijak	. . .	5.000	
	5	Törvény-előkészités és szerkesztés czéljaira . . .	. . .	15.000	
	6	A magyar-román határrendezésből kifolyó háromszögelési munkálatok keresztülvitele alkalmával felmerülő költség	. . .	10.000	
	7	Torontál vármegyei jegyzői szaktanfolyam segélyezésére	. . .	1.000	
		Együtt (IV. fejezet, 1—7. czím)	. . .	. . .	140.907
V.		**Pénzügyministerium :**			
	1	A rendelkezés alá jutott állami tisztviselők illetményeire	. . .	5.000	
	2	Az állami javaknál a bérhátralékok leszámolásának keresztülvezetésére, a telepitvényes ügyek lebonyolitására, és az állami javak eladásának előkészitésére szükséges tervek és helyszini szemlék költségeire	. . .	10.000	

3	Az 1867. év végeig befektetett tiszti biztositékok visszafizetésére		3.000	
4	Az 1883. évi XLI. t.-cz. alapján felvett 6,764.800 frtnyi jelzálogkölcsön kamat- és tőketörlesztésére . . .		475.000	
5	Az állami javak eladásának előmozditása, czéljából felvett záloglevélkölcsönök tőke- és kamattörlesztésére, még pedig:			
	$4^1/_2$%-os: 1884. évi kölcsön	52.195		
	1885. » »	52.228		
	1886. » »	23.392		
	4%-os: 1886. » »	4.990		
	1887. » »	20.045		
	1889. » »	550		
	esetleges rendkivüli tőketörlesztésekre . . .	186.600		
	Összesen (5. czím) . . .		340.000	
6	A Rába és mellékfolyóinak szabályozására . . .		19.800	
7	Az ezüstár hanyatlása folytán sujtott bányavidékek iparának segélyezésére s azok részére adható kölcsönökre		100.000	
8	Fémbeszerzésekre		1,723.666	
9	Egyes állomáshelyeknek a mostaninál magasabb lakbérosztályzatba leendő besorozása esetén az állami alkalmazottaknak járó lakpénztöbbletekre . . .		8.025	
10	A Budapesten alkalmazott és szolgálattételre beosztott nős vagy családos altisztek és szolgáknak rendkivüli segélyezésére		40.000	
11	Petroleum mély furásokra előlegképen		50.000	
	Együtt (V. fejezet, 1—11. czím) . . .		. . .	2,774.491
	Átvitel . . .		. . .	3,772.996

Fejezet	Czím		Rovatonként	Czímenként	Fejezetenként
			forint		
		Áthozat	. . .	. . .	3,772.996
VI.		**Kereskedelemügyi ministerium:**			
	1	Az »Adria« magyar kir. tengerhajózási részvénytársaság szerződésszerű segélyezésére	. . .	570.000	
	2	Egyéb tengeri hajózási vállalatok szerződésszerű segélyezésére és felügyelésére	. . .	224.000	
	3	Az 1893. évi XXII. t.-cz. alapján a tengeri szabadhajózás segélyezésére	. . .	80.000	
	4	Az 1895. évi XXXIV. t.-czikk alapján a tengeri hajók építésének segélyezésére	. . .	50.000	
	5	Az »Adria« magyar kir. tengerhajózási részvénytársaság ministeri biztosának díjazására . . .	. . .	4.000	
	6	A magyar folyam- és tengerhajózási részvénytársaság segélyezésére az 1894. évi XXXVI. t.-cz. alapján	. . .	400.000	
	7	A magyar folyam- és tengerhajózási részvénytársaság ministeri biztosának dijazására	. . .	4.000	
	8	A balatontavi gőzhajózási társaság segélyezésére	. . .	6.000	
		Együtt (VI. fejezet, 1—8. czím)	. . .	. . .	1,338.000
VII.		**Földmivelésügyi ministerium:**			
	1	Az állat-kiállitás területének fentartási és gondozási költségeire	. . .	10.000	

2	Állami lótenyészintézeteknél	. . .	28.000	
3	Gazdasági szakoktatás körében	. . .	38.780	
4	Vizügyi szolgálat körében	. . .	191.000	
5	Phylloxera rovar ellen való védekezés czéljaira .	. . .	239.800	
6	A phylloxera által elpusztitott szőlők felujitásának előmozditásáról szóló 1896. évi V. t.-cz. végrehajtására	. . .	200.000	
7	A kincstári birtokokon folyamatban levő és folyamatba teendő telepitési műveletek fejlesztése és előkészitése czéljából helyszini szemlék, felmérések, egyéb munkálatok s a telepités érdekében foganatositandó másszerű intézkedések, a régibb telepitvények rendezése, egyházi és iskolai épületekkel való ellátása	. . .	50.000	
8	A kincstári fürdők balneotechnikai fejlesztésére, a szükséges beruházások és épitkezések eszközlésére s a hazai magán-gyógyfürdők emelése érdekében teendő beruházások, tanulmányok, geologiai felvételek és vegyelemzések, s a nevezetesebb fürdők ismertetésének terjesztésére . .	. . .	15.000	
9	Gazdasági ismeretek terjesztése: magyar-óvári növénytermelési kisérleti és magvizsgáló állomás fejlesztése; budapesti magvizsgáló állomás, állatélettani és takarmányozási kisérleti állomás, dohánytermelési kisérleti állomás, földtani intézet felszerelése stb.	. . .	20.450	
10	Meteorologiai intézetnél	. . .	3.100	
	Együtt (VII. fejezet, 1—10. czim)	. . .	. . .	796.130
	Átvitel	. . .	. . .	5,907.126

Fejezet	Czím		Rovatonként	Czímenként	Fejezetenként
			forint		
		Áthozat	. . .	. . .	3,772.996
VI.		**Kereskedelemügyi ministerium:**			
	1	Az »Adria« magyar kir. tengerhajózási részvénytársaság szerződésszerű segélyezésére	. . .	570.000	
	2	Egyéb tengeri hajózási vállalatok szerződésszerű segélyezésére és felügyelésére	. . .	224.000	
	3	Az 1893. évi XXII. t.-cz. alapján a tengeri szabadhajózás segélyezésére	. . .	80.000	
	4	Az 1895. évi XXXIV. t.-czikk alapján a tengeri hajók építésének segélyezésére	. . .	50.000	
	5	Az »Adria« magyar kir. tengerhajózási részvénytársaság ministeri biztosának díjazására . . .	. . .	4.000	
	6	A magyar folyam- és tengerhajózási részvénytársaság segélyezésére az 1894. évi XXXVI. t.-cz. alapján	. . .	400.000	
	7	A magyar folyam- és tengerhajózási részvénytársaság ministeri biztosának dijazására	. . .	4.000	
	8	A balatontavi gőzhajózási társaság segélyezésére	. . .	6.000	
		Együtt (VI. fejezet, 1—8. czím)	. . .	. . .	1,338.000
VII.		**Földmivelésügyi ministerium:**			
	1	Az állat-kiállitás területének fentartási és gondozási költségeire	. . .	10.000	

2	Állami lótenyészintézeteknél	. . .	28.000	
3	Gazdasági szakoktatás körében	. . .	38.780	
4	Vizügyi szolgálat körében	. . .	191.000	
5	Phylloxera rovar ellen való védekezés czéljaira .	. . .	239.800	
6	A phylloxera által elpusztitott szőlők felujitásának előmozditásáról szóló 1896. évi V. t.-cz. végrehajtására	. . .	200.000	
7	A kincstári birtokokon folyamatban levő és folyamatba teendő telepitési műveletek fejlesztése és előkészitése czéljából helyszini szemlék, felmérések, egyéb munkálatok s a telepités érdekében foganatositandó másszerű intézkedések, a régibb telepitvények rendezése, egyházi és iskolai épületekkel való ellátása	. . .	50.000	
8	A kincstári fürdők balneotechnikai fejlesztésére, a szükséges beruházások és épitkezések eszközlésére s a hazai magán-gyógyfürdők emelése érdekében teendő beruházások, tanulmányok, geologiai felvételek és vegyelemzések, s a nevezetesebb fürdők ismertetésének terjesztésére . .	. . .	15.000	
9	Gazdasági ismeretek terjesztése: magyar-óvári növénytermelési kisérleti és magvizsgáló állomás fejlesztése; budapesti magvizsgáló állomás, állatélettani és takarmányozási kisérleti állomás, dohánytermelési kisérleti állomás, földtani intézet felszerelése stb.	. . .	20.450	
10	Meteorologiai intézetnél	. . .	3.100	
	Együtt (VII. fejezet, 1—10. czim)	. . .	. . .	796.130
	Átvitel	. . .	. . .	5,907.126

Fejezet	Cím		Rovatonként	Címenként	Fejezetenként
			forint		
		Áthozat	. . .	. . .	5,907.126
VIII.		**Vallás- és közoktatásügyi ministerium:**			
	1	A ministerium butorzatának helyreállitására és megujitására	. . .	3.000	
	2	A közoktatási kormánynak és a főiskoláknak a külföld nevezetesebb tudományos mozgalmaiban való képviseletére	. . .	2.000	
	3	A budapesti királyi tudomány-egyetemi kör segélyezésére	. . .	1.500	
	4	A budapesti általános poliklinikai egyesület segélyezésére	. . .	1.000	
	5	A műegyetemen tartandó párhuzamos előadásokra	. . .	10.000	
	6	A műegyetemi olvasókör segélyezésére	. . .	1.000	
	7	A műegyetem czéljaira bérelt helyiségekért . . .	. . .	13.600	
	8	A Röntgen-sugarakkal eszközlendő tudományos kisérletekre	. . .	1.000	
	9	Felekezeti-, törvényhatósági-, valamint községi középiskoláknál befektetésekre	. . .	47.000	
	10	A középiskolai tanárok részére tartandó rendkivüli tanfolyamok költségeire (természetrajzi, geographiai, nyelvészeti)	. . .	1.000	
	11	A »Szabad Lyceum« segélyezésére	. . .	300	
	12	Természetrajzi képekre	. . .	2.000	
	13	Magyar fali és kézi térképek készitésének segélyezésére	. . .	3.000	

14	A gyakorlati háztartás (főzőiskolák) intézményének segélyezésére	4.000	
15	A háromszékmegyei »Erzsébet« árvaleány nevelőintézet épületének kibővitésére és helyreállitására . . .	4.075	
16	Az udvarhelymegyei székház épitési költségeihez a tanfelügyelői iroda elhelyezése fejében hozzájárulás	2.000	
17	A kolozsvári állami tanitó-képző intézet ideiglenes internátusának költségeire szükséges 13.766 frt 1-ső részlete	6.883	
18	A pozsonyi állami tanitónőképző épületének helyreállitása	4.290	
19	A pozsonyi kereskedelmi akadémia épitkezésére nyujtandó 20.000 frt segély 4-ik részlete . . .	5.000	
20	Az új országház nagy gypsmintájának szétszedési és raktározási költségeire	900	
21	Az országos mintarajziskola fedezetlen tartozásainak kiegyenlitésére	1.000	
22	Az iparművészeti iskola összes régibb tartozásainak kiegyenlitésére	2.500	
23	A magyar nemzeti muzeum épületének tatarozási költségeire 7. részlet	5.000	
24	A magyar nemzeti muzeum levéltári osztályának kiegészitésére 3. részlet	20.000	
25	A magyar történelmi képcsarnok rongált állapotban fenmaradt képanyagának helyreállitására 4. részlet	1.700	
	Átvitel . . .	143.748	5,907.126

Fejezet	Czím		Rovatonként	Czímenként	Fejezetenként
				forint	
		Áthozat	. . .	143.748	5,907.126
	26	Az iparművészeti muzeum régibb tartozásainak törlesztésére utolsó részlet	. . .	4.000	
	27	Magyarország néprajzi leirásának költségeire 13-ik évi átalány	. . .	6.000	
	28	A magyar földrajzi társaságnak a Balaton tudományos monografiájának kiadására segélyül . .	. . .	3.000	
	29	Egy classika-philologiai realis encyclopédia szerkesztői és irói költségeire 5-ik részlet	. . .	500	
	30	Középiskolai műszavak szótárára egyelőre . . .	. . .	500	
	31	Középiskolai tanárok és tanárjelöltek számára készitendő tudományos kézi és segédkönyvekre	. . .	6.000	
	32	Nemzetiségi tankönyvekre	. . .	2.000	
	33	Az ág. hitv. és evang. ref. hitv. egyházak alapjának gyarapitására	. . .	150.000	
		Együtt (VIII. fejezet, 1—33. czím)	. . .	. . .	315.748
IX.		**Igazságügyi ministerium**			
		Központi igazgatás: felszerelésekre	. . .	. . .	2.000

X.		**Honvédelmi ministerium:**			
	1	A 10 népfölkelési huszárosztály számára 1—1 pótcsapat (félszázad erővel) rendszeresitendő, tehát a ruházat, felszerelés és fegyverzet beszerzésére 140.000 frt hat évre felosztva, a negyedik részlet	. . .	23.400	
	2	Lőterek biztositására (kisajátitásokra), azok telepitésére és berendezésére még szükséges 435.000 frt négy évre felosztva, az utolsó részlet	. . .	108.750	
	3	A lovassági ujonczoknak egy sorványban leendő kiképeztethetése czéljából a honvéd lovasságnál felemelt legénységi és lólétszám elhelyezésére szükséges férőhelyek előállitására, a laktanya-telepek kibővitésére szükséges telkek megszerzésére, valamint a helyiségeknek felszerelésére és berendezésére 1,200.000 frt hat évre felosztva, negyedik részletként	. . .	300.000	
	4	A honvédség részére szükséges füstnélküli lőszer beszerzésére 2,097.240 frt öt évre felosztva, a harmadik részlet	. . .	495.990	
	5	23 népfölkelési zászlóaljnak ismétlő-fegyverrel való ellátására szükséges 23.200 darab puska beszerzésére, a megkivántató fegyvertartozékokkal és az átvételi költségekkel 812.522 frt három évre felosztva, az utolsó részlet	. . .	112.522	
		Átvitel	. . .	1,040.662	6,224.874

Fejezet	Czím		Rovatonként	Czímenként	Fejezetenként
			forint		
		Áthozat . . .		1,040.662	6,224.874
	6	23 népfölkelési zászlóaljnak ismétlő-fegyverrel történő ellátása folytán szükséges ruházat, felszerelés és töltényekre, a kiszállítási költséggel együtt 1,276.970 frt négy évre felosztva, a harmadik részlet		206.000	
	7	Sátrak beszerzésére szállítási költségekkel és időközi kamatokkal 800.440 frt öt évre felosztva, a harmadik részlet		134.000	
	8	A népfölkelésnek kincstári járművekkel történt ellátása folytán az eddigi polgári kocsisok helyett alkalmazandó hajthonvédek ruházatának, felszerelésének beszerzésére szállítási költséggel együtt szükséges 60.000 frtból, mint utolsó részlet		18.000	
	9	A 3 dandár lovagló tanfolyam számára Szegeden, Váczon és Pécsett épitendő fedett lovardák költségeire szükséges 75.000 frtból, mint második részlet		25.000	
	10	A honvéd gyalog-századok hadi állományának 27 fővel történt szaporitása folytán a hadi kellálladék kiegészitésére megkivántató ruházat és felszerelés beszerzésére a szállitási költséggel együtt szükséges 282.500 frtból, mint első részlet . .		98.000	

	11	A népfölkelési csapatok legénységével mozgósitás esetén tartandó lőgyakorlatokhoz szükséges czéllövés gyakorló-töltények beszerzésére a szállitási költségekkel együtt	. . .	18.000	
	12	A Werndl-fegyverrel felszerelt népfölkelési csapatok kellálladékát képező 1877. évi mintájú töltények megujitására, és az időközben megrongált kéregpapir-dobozok pótlására, szállitási költséggel együtt	. . .	91.000	
	13	A gyalogsági századok békelétszámának 1896. október hó 1-től történt felemelése folytán szükséges férőhelyek előállitására, a laktanya-telepek kibővitésére szükséges telkek megszerzésére, valamint a helyiségeknek felszerelésére és berendezésére megkivántató 1,500.000 frtból, mint első részlet	. . .	100.000	
	14	2.000 póttartalékos kiképeztetésére	. . .	58.416	
		Együtt (X. fejezet, 1—14. czím)	. . .	. . .	1,789.078
		Átmeneti kiadások összege	. . .	. . .	**8,013.952**
		II. Beruházások.			
I.		**Állandó országház épitésére** az 1884. évi XIX. t.-czikk alapján	. . .	. . .	850.000
II.		**Belügyministerium:**			
	1	A pozsonyi orsz. kórház telkének, valamint az ezen kórház felépitése előtt a telken fennállott épületeknek megváltására fizetendő kilenczedik részlet, s a még fenmaradó tartozás 5%-os kamatja fejében	. . .	5.500	
		Átvitel	. . .	5.500	850.000

Fejezet	Czím		Rovatonként	Czímenként	Fejezetenként
			forint		
		Áthozat	. . .	5.500	850.000
	2	A belügyministerium hivatalos helyiségeinek új butorzattal való fokozatos felszerelésére . . .	. . .	2.500	
	3	A lipótmezei országos tébolydában a megromlott padlózat fokozatos helyreállitása, illetve parquettirozása 60.000 frtnyi költségének IV. részlete	. . .	9.800	
	4	A Nagy-Kállóban létesitett országos tébolyda épületének vételárára és átalakitási költségeire, valamint felszerelésére a közigazgatási fog- és tolonczházi alapból felvett 115.000 frt tőke és 4%-os kamatja törlesztésének III. részlete	. . .	10.000	
	5	A lipótmezei országos tébolydában létesitendő fürdők és sütőkemenczék költségeire a közigazgatási fog- és tolonczházi alapból felvett 60.000 frt tőke és 4%-os kamatja törlesztésének II. részlete	. . .	4.387	
	6	A kolozsvári nemzeti szinház részére szükséges ruha- és diszlettári felszerelés beszerzésére . .	. . .	15.000	
	7	A nagyszebeni orsz. tébolydában létesitendő csatornázás és vizvezetéki berendezés, továbbá az árnyékszék-rendszer megváltoztatásából felmerülő berendezési költségekre, nemkülönben az ugyanott létesitendő villamos világitás folytán felmerülő berendezési költségekre, valamint a			

		női dühöngő osztályon elromlott asphalt burkolatnak asphalt parquettel való felszerelésére, és a főzőkonyhában szükséges új takarék-tűzhely és egyéb berendezések költségeire	. . .	28.900	
	8	A belügyministerium ablakainak redőnyökkel való ellátásából felmerülő 10.000 frt költségnek I-ső részlete	. . .	5.000	
		Együtt (II. fejezet, 1—8. czím)	. . .	. . .	81.087
III.		**Pénzügyministerium:**			
	1	Építkezésekre a dohányjövedéknél	. . .	226.000	
	2	Építkezésekre az állami jószágoknál	. . .	192.000	
	3	Beruházások a bányászat és pénzverésnél:			
		1. A körmöczbányai »Nándor« altárna berendezésére	125.000		
		2. A szélaknai bányahivatal alá tartozó bányaműveknél teljesitendő feltárási munkálatokra	60.000		
		3. A kapnikbányai bányák és zúzóműveknél ujabb berendezésekre	10.000		
		4. »Finsterort«-táró és »Brenner«-táró társulati bányák vételárának II. törlesztési részlete . .	10.000		
		5. A zalatnai patak szabályozására	15.000		
		6. Verespatakon egy tiszti és egy bányaiskolaszolgai lakás felépitésére	8.000		
		7. A gurarosi-i érczelőkészitő műtelep berendezésének átalakitására	25.000		
		8. A selmeczi bányászati és erdészeti akadémia villamos telepénél szükséges gépre	3.725		
		9. A selmeczi bányászati akadémia új épületére	100.000		
		Átvitel	356.725	418.000	931.087

Fejezet	Czím		Rovatonként	Czímenként	Fejezetenként
			forint		
		Áthozat	356.725	418.000	931.087
		10. A tiszolcz-zólyom-brézói helyi érdekű vasutra törzsrészvények ellenében	50.000		
		11. Beruházások a vasműveknél:			
		a) A vasművasutak épitésére felvett kölcsönök törlesztési részlete	127.400		
		b) A vasműveknél eszközlendő egyéb beruházásokra	80.000		
		Összesen (3. czím) . . .		614.125	
	4	A zombori pénzügyigazgatóság helyiségeinek bővitése czéljából egy szárnyépület létesitésére .	. . .	15.000	
	5	Brassóban a pénzügyi hivatalok elhelyezésére szolgáló épület létesitésére fordítandó s kölcsön utján beszerzendő	. . .	200.000	
		Együtt (III. fejezet, 1—5. czím)	. . .	. . .	1,247.125
IV.		**Kereskedelemügyi ministerium:**			
		Uj állami közutak és hidak épitése.			
		a) Magyarországban:			
	1	A Barcs és Terézienfeld közti Drávahid kölcsöntörlesztési költsége	. . .	22.450	

2	Pozsonynál a Dunán épített vasfelszerkezetű állandó hidra IX. részlet, nemkülönben az 1890. évi XXXIII. t.-czikk értelmében a pozsony-szombathelyi vasut részére 8 éven át adandó 22.000 forintnyi hetedik évi járadékra	. . .	200.000	
3	Komáromnál a Dunán létesitett vasfelszerkezetű állandó hidra VII. részlet	. . .	153.300	
4	Az Esztergom és Párkány közt épitendő dunai vashidra V. részlet	. . .	185.500	
5	A duna-tisza-közösközi alföldi transversalis állami közút kiépitésére IV. részlet	. . .	160.000	
6	Trencsén vármegyében a diószeg-jablunkai állami közuton Trencsén város mellett levő vámos Vághid helyett épitendő vasfelszerkezetű hid épitésére és felügyeletére III. részlet	. . .	50.000	
7	Esztergomi primatialis hidnak kőpillér és vasfelszerkezettel leendő ujból épitésére és felügyeletére I. részlet	. . .	50.000	
8	Komáromi kisdunahidnak kőpillérekkel és vasfelszerkezettel leendő ujból épitésére és felügyeletére I. részlet	. . .	100.000	
	b) Horvát-Szlavonországokban:			
9	A varasdi közuti Drávahid ujból épitésére és felügyeletére II. részlet	. . .	30.000	
10	A pozsega—bektezs—lipiki állami közuton levő 190. számú pakráczi hidnak ujból épitésére és a kapcsolatos munkákra	. . .	20.000	
	Átvitel	. . .	971.250	2,178.212

Fejezet	Czím		Rovatonként	Czímenként	Fejezetenként
			forint		
		Áthozat . . .		971.250	2,178.212
		Egyéb beruházások:			
	11	A fiumei kikötő építésére és felügyeletére:			
		a) építésekre	961.000		
		b) felügyeletre	39.000		
		Összesen (11. czím) . . .		1,000.000	
	12	A fiumei kikötő kövezési munkáira VIII. részlet .	. . .	15.000	
	13	Uj vontató gőzös beszerzésére IV. részlet	. . .	25.000	
	14	Kisebb kikötők fejlesztésére IV. részlet	. . .	20.000	
	15	Budapesti kereskedelmi kikötő előmunkálataira .	. . .	20.000	
	16	A távirda és távbeszélő hálózat fejlesztése és a posta és távirda részére megszerzett ingatlanok utáni résztörlesztések	. . .	300.000	
	17	Állami ipariskolák új épületeinek emelésére és a már meglevő iskola-épületek kibővitésére . .	. . .	100.000	
	18	Vicinalis vasutak segélyezésére	. . .	550.000	
	19	Deés-zilahi vasutra VIII. részlet	. . .	117.000	

20	Kiegészitési munkálatokra és leltárszaporitásra az állami vasutaknál:			
	a) Épitmények és felszerelések kiegészitésére .	1,300.000		
	b) Leltárszaporitásra	200.000		
	Összesen (20. czím) . . .		1,500.000	
21	Új épitkezésekre és új forgalmi eszközök beszerzésére az állami vasutaknál, nemkülönben a vasuti beruházások czéljaira fölveendő kölcsön szükségletére:			
	a) Pozsony állomáson rendező pályaudvar épitésére V. és utolsó részlet	150.000		
	b) Fahidaknak vasszerkezettel való kicserélésére	100.000		
	c) 172 drb. mozdony vételárának VI. részlete .	500.000		
	d) 1.200 drb. teherkocsi vételárának IX. részlete	229.500		
	e) 576 drb. személykocsi vételárának VIII. részlete	525.230		
	f) 4.000 drb. teherkocsi vételárának VII. részlete	1,008.340		
	g) a vasuti beruházások czéljaira felveendő kölcsön szükséglete	1,600.000		
	Összesen (21. czím) . . .		4,113.070	
22	Beruházások és új épitkezések a m. k. államvasutak gépgyáránál és a diósgyőri m. k. vas- és aczélgyárnál	. . .	210.000	
	Együtt (IV. fejezet, 1—22. czím)	. . .	. . .	8,941.320
	Átvitel	. . .	. . .	11,119.532

Fejezet	Czím		Rovatonként	Czímenként	Fejezetenként
			forint		
		Áthozat	. . .	. . .	11,119.532
V.		**Földmivelésügyi ministerium:**			
	1	Állami erdőknél	. . .	230.000	
	2	Állami lótenyészintézeteknél és a gödöllői koronauradalomnál	. . .	117.834	
	3	Gazdasági szakoktatás körében	. . .	186.685	
	4	Vizi munkálatokra Magyarországban és Horvát-Szlavonországokban: A Dunán és a Tiszán, valamint a mellékfolyókon végrehajtandó szabályozási munkálatokra, azok felvételére és felügyeletére, nemkülönben a Ferencz-csatorna tiszai torkolatának áthelyezésére stb.	. . .	3,000.000	
	5	A vinczelléri-iskolánál: az érdiószegi vinczelléri-iskolánál szükséges építkezésekre	. . .	4.000	
	6	A kincstári birtokoknál	. . .	16.000	
	7	Gazdasági ismeretek terjesztésénél és a földtani intézetnél	. . .	8.400	
	8	A kertészet és gyümölcsészet körében	. . .	7.000	
	9	Az országos meteorologiai és földmágnességi központi intézetnél	. . .	9.000	

	10	Selyemtenyésztésnél	. . .	50.000	
		Együtt (V. fejezet, 1—10. czím)	. . .	. . .	3,621.919
VI.		**Vallás- és közoktatásügyi ministerium:**			
		A) Valódi beruházások.			
	1	A budapesti egyetem két kórboncztani tanszékének pótlólagos tudományos felszerelésére szükséges 10.000 frt 2. részlete	. . .	5.000	
	2	A kolozsvári egyetem új központi épülete második szárnyának belső berendezésére szükséges 25.000 forintnak 1. részlete	. . .	9.000	
	3	A kolozsvári egyetem élet- és egészségtani intézetének tanszerekkel való felszerelésére 8-ik részlet	. . .	4.000	
	4	A kolozsvári egyetem elmekórtani, gyógyszertani és általános kórtani intézeteinek pótlólagos felszerelésére	. . .	4.000	
	5	A kolozsvári egyetem vegytani intézetè hiányos tudományos felszerelésének pótlására	. . .	1.500	
	6	A kolozsvári egyetem mechanikai műhelyének felszerelésére	. . .	725	
	7	A »József« műegyetemen még hiányzó felszerelésekre	. . .	15.000	
	8	A budapesti VIII. ker. gymnasium ideiglenes elhelyezésére (átalakitás és butorozás)	. . .	3.000	
	9	A budapesti VI. ker. állami reáliskola bebutorozására és felszerelésére	. . .	3.000	
		Átvitel	. . .	45.225	14,741.451

Fejezet	Czím		Rovatonként	Czímenként	Fejezetenként
			forint		
		Áthozat	. . .	45.225	14,741.451
	10	Állami középiskolák tanszerbeli alapfelszerelésére	. . .	10.000	
	11	Állami középiskolák butorbeli felszerelésének pótlására	. . .	6.000	
	12	A győri főreáliskola illemhelyeinek vizvezetékkel való ellátására	. . .	2.000	
	13	A kir. tanfelügyelői irodák bebutorozására . . .	. . .	2.000	
	14	A brassói felső kereskedelmi iskola keritésének kiegészitésére, járda kövezésére és a tűzveszélyes fáskamara átalakitására szükséges 5.434 frt 1. részlete	. . .	3.000	
	15	A siketnémák váczi intézetében a Slöjd és női ipari helyiségek berendezésére	. . .	1.000	
	16	Az iparművészeti iskola igazg. irodájának és tanácskozási termeinek berendezésére	. . .	2.300	
	17	Az iparművészeti iskola tanszereinek kiegészitésére az új épületbe való áthelyezés alkalmából, domború és lapmintákra 2. részletül	. . .	2.000	
	18	Az orsz. zeneakadémia számára egy hangverseny-zongora vételére	. . .	800	
	19	A magyar nemzeti muzeum laboratoriumainak felszerelésére 7-ik részlet	. . .	1.000	

0	A magyar nemzeti muzeum ablakainak és padlójának, valamint több terme nagy butorzatának megujitására	. . .	4.000	
21	A magyar nemzeti muzeum könyvtárának butorozására és egyéb átalakitásokra	. . .	2.500	
22	A magyar nemzeti muzeum levéltári új helyiségeinek és az állattári helyiségeknek butorozására szükséges 6.000 frt 1. részlete	. . .	3.000	
23	A magyar nemzeti muzeum ásványtára részére beszerzendő új szekrényekre	. . .	3.500	
24	A magyar nemzeti muzeum néprajzi osztálya részére új szekrényekre	. . .	1.000	
25	A Haynald-féle szakkönyvtár hiányainak pótlására	. . .	3.000	
26	A magyar nemzeti muzeum villámháritójának megujitására	. . .	1.000	
27	Az országos képtár részére megkivántató szekrények beszerzésére 7-ik részlet	. . .	2.000	
28	A magyar történelmi képcsarnok metszetgyüjtemény szekrényeire	. . .	1.000	
29	A magyar történelmi képcsarnok felállitása alkalmából képkeretek, kartonok és porte-feuillek tömeges beszerzésére 4-ik részlet	. . .	2.000	
30	A létesitendő szépmüvészeti muzeum anyagának gyarapitására	. . .	150.000	
31	A zólyomi vár 3.000 frtnyi vételárának 3. részlete	. . .	1.000	
	Átvitel	. .	249.325	14,741.451

Fejezet	Czím		Rovatonként	Czímenként	Fejezetenként
			forint		
		Áthozat	. . .	249.325	14.741.451
		B) Beruházások kölcsön utján.			
	32	Az egyetemi épitkezésekre kölcsön utján 1-ső részlet	. . .	1,500.000	
	33	A budapesti egyetemen létesitendő I. szülészeti és nőgyógyászati kóroda felépitésére, belső felszerelésére és a szomszéd telek megvételére szükséges 600.000 frtból az 1897. évben beruházandó 5-ik részlet	. . .	150.000	
	34	A budapesti egyetem új boncztani intézet épületére szükséges összegből 1897. évben beruházandó	. . .	50.000	
	35	A budapesti egyetemen létesitendő II. szülészeti és nőgyógyászati kórodára szükséges 423.000 forintból 1897. évben beruházandó	. . .	180.000	
	36	A kolozsvári egyetem központi épületének folytatólagos kiépitésére szükséges 480.000 frtból az 1897. évben kölcsön utján beszerzendő 5-ik részlet	. . .	40.000	
	37	A budapesti I. kerületi gymnasium telkére és épületére szükséges összegből 1897. évben beruházandó 2-ik részlet	. . .	160.000	
	38	A budapesti VIII. kerületi gymnasium telkére, épületére és belső felszerelésére a város által fize-			

	tendő összegen felül szükséges 388.875 frtból a 4-ik és utolsó részlet	. . .	40.875	
39	A nagyszebeni főgymnasium telkére és épületére szükséges 255.000 frtból 5-ik részlet	. . .	75.000	
40	A szegzárdi gymnasium épületére szükséges 140.000 frtból a város által fedezendő 90.000 forinton felül kölcsön utján beszerzendő 2. részlet	. . .	25.000	
41	A budapesti VI. ker. reáliskola telke és épületére	. . .	120.000	
42	Az egri reáliskola épületének kibővitésére szükséges 80.000 frtból a város által fedezendő összegen felül kölcsön utján	. . .	40.000	
43	A lőcsei reáliskola épületére a város által fedezendő 50.000 frt és kölcsön utján beruházandó 80.000 frt, összesen tehát	. . .	130.000	
44	A dévai főreáliskola és internatus épületének kibővitésére	. . .	15.000	
45	A nagykállói reáliskola épületének átalakitására és tornacsarnokának épitésére	. . .	11.000	
46	A szamosujvári főgymnasium épületére és belső felszerelésére	. . .	85.000	
47	A temesvári állami gymnasium épületére szükséges 200.000 frtból a város által fedezendő . .	. . .	50.000	
48	A kolozsvári állami felsőbb leányiskola telkére és épületére szükséges 120.000 frtból a város által fedezendő 20.000 forinton felül beruházandó 2. részlet	. . .	70.000	
	Átvitel	. . .	2,991.200	14,741.451

Fejezet	Czím		Rovatonként	Czímenként	Fejezetenként
				forint	
		Áthozat . . .		2,991.200	14,741.451
	49	A szegedi állami felsőbb leányiskola épületére szükséges 190.000 frtból a város által fedezendő összegen felül	. . .	140.000	
	50	A mezőtúri állami felsőbb leányiskola épületére a város által fedezendő	. . .	20.000	
	51	Állami elemi és polgári iskolák épületeinek létesitésére	. . .	500.000	
	52	A szabadkai állami tanitónőképző intézet épületének létesitésére és belső felszerelésére a város által fizetendő összegen felül	. . .	66.000	
	53	A breznóbányai állami elemi és polgári iskola épületének költségeihez a város által fizetendő és 1897. évben beruházandó	. . .	40.000	
	54	A fiumei állami felső kereskedelmi-, elemi és polgári fiúiskola épületére szükséges 300.000 frtból 1. részlet	. . .	100.000	
	55	A m. kir. képzőművészeti akadémia épületeire és az Epreskert keritésére	. . .	143.000	
		Együtt (VI. fejezet, 1—55. czím)	. . .	. . .	4,000.200

VII.		**Igazságügyi ministerium:**			
		Törvénykezési s ügyészségi új épitkezésekre, átalakitásokra és felszerelésekre	. . .	. . .	300.000
VIII.		**Honvédelmi ministerium:**			
		A honvédfőparancsnokság elhelyezésére létesitendő épület előállitására szükséges 260.000 frtnyi költség utolsó részlete	. . .	. . .	60.000
		Beruházások összege	. . .	. . .	**19,101.651**
I.		## *C*) Rendkivüli közösügyi kiadás.			
	1	Rendkivüli közösügyi kiadás	. . .	5,801.084	
	2	A Bosznia és Herczegovinában, továbbá a Lim területén álló parancsnokságok, intézetek és csapatok 1897. évi rendkivüli szükséglete 3,493.000 frt után	. . .	1,096.802	
		Együtt (I. fejezet, 1—2. czím)	. . .	. . .	**6,897.886**
		Kiadások főösszege	. . .	. . .	**475,269.870**

3. §.

Az előbbi szakaszban megajánlott kiadások fedezésére Magyarország jövedelmei, a magyar korona országait együtt illető közös költségekre és Horvát-Szlavonországok beligazgatási szükségletére nézve egyszersmind Horvát-Szlavonországok bevételei jelöltetnek ki, a következő előirányzat szerint:

Fejezet	Czím		Rovatonként	Czímenként	Fejezetenként
			forint		
		***A)* Rendes bevételek:**			
I.		**Állami adósságok:**			
	1	Szőlődézsmaváltság:			
		A váltságkötelezettek járadékai	. . .	70.000	
	2	Maradvány- és irtványföldek megváltása:			
		A váltságkötelezettek járadékai	186.000		
		Véglefizetések	24.000		
		Összesen (2. czím)	. . .	210.000	
	3	Sorsolási kölcsön:			
		A budapesti állami hidak tiszta jövedelméből .	650.000		
		A főváros által a rakpartokért fizetendő haszonbér	10.000		
		Az 1870. évi X. t.-cz. 4. §-ában megjelölt társulatok és vállalatok által fizetendő községi pótlékok	220.000		
		Összesen (3. czím)	. . .	880.000	

	4	4%-os magyar aranyjáradék-kölcsön: A pécs-barcsi vasuti részvénytársaság hozzájárulása ezen kölcsön kamat- és érczpénzbeszerzési költségszükségletéhez	. . .	20.390	
	5	Az 1880. évi XX. t.-cz. alapján fölvett tiszai és szegedi kölcsön pénzeiből adott kölcsönök évi járulékai	. . .	2,437.160	
	6	Az aldunai Vaskapu szabályozási kölcsön kamat- és tőketörlesztési szükségletének fedezésére . .	. . .	727.560	
		Együtt (I. fejezet, 1—6. czím)	. . .	. . .	4,345.110
II.		**Ő cs. és ap. királyi Felsége személye körüli ministerium:**			
		A külföldre szóló útlevelek kiállitási díjaiból . .	. . .	. . .	800
III.		**Belügyministerium:**			
	1	Országos levéltár	. . .	6.307	
	2	A nemzeti szinházi alapok jövedelme	. . .	27.300	
	3	Közegészségügyi bevételek:			
		Betegápolási költségtéritmény	86.200		
		Tébolydai bevételek	184.250		
		Törvénytelen ágyból származott gyermekek tápdíjtéritményei	46.000		
		Összesen (3. czím)	. . .	316.450	
		Átvitel	. . .	350.057	4,345.910

Fejezet	Czím		Rovatonként	Czímenként	Fejezetenként
			forint		
		Áthozat	. . .	350.057	4,345.910
	4	Közbiztonsági bevételek:			
		Országos csendőrségi téritmény	46.681		
		Fő- és székvárosi állami rendőrség utáni téritmény	865.479		
		Összesen (4. czím)	. . .	912.160	
	5	Általános közigazgatási bevételek:			
		Hivatalos lap jövedelme	76.600		
		Országos törvények és rendeletek tárának jövedelme	64.600		
		Útlevelek kiszolgáltatásáért járó díjakból . . .	31.000		
		Különféle bevételek	300		
		Összesen (5. czím)	. . .	172.500	
		Együtt (III. fejezet, 1—5. czím)	. . .	. . .	1,434.717
IV.		**Pénzügyministerium:**			
		Egyenes adók és földtehermentesitési potlékok:			

1	Földadó	. . .	34,306.000	
2	Házadó	. . .	10,960.000	
3	Keresetadó	. . .	20,720.000	
4	Nyilvános számadásra kötelezett vállalatok és egyletek adója	. . .	2,962.600	
5	Bánya-adó	. . .	150.000	
6	Tőkekamat- és járadék-adó	. . .	4,035.400	
7	Vasuti és gőzhajózási szállitás használata utáni adó	. . .	5,760.000	
8	Nyereményadó	. . .	200.000	
9	Fegyveradó és vadászati adó	. . .	450.000	
10	Hadmentességi díj	. . .	1,850.000	
11	Általános jövedelmi pótadó	. . .	16,200.000	
12	Késedelmi kamat	. . .	1,206.000	
13	Adóbehajtási illetékek	. . .	140.000	
14	Adóbehajtási költségtéritmény	. . .	80.000	
	Összesen (1—14. czím)		99,020.000	
	Fogyasztási és italadók:			
15	Szeszadó	. . .	28,500.000	
16	Ellenőrzési illetékek	. . .	94.000	
17	Sajtolt élesztő utáni fogyasztási adó	. . .	150.000	
18	Söradó	. . .	2,700.000	
19	Czukoradó	. . .	5,500.000	
	Átvitel	. . .	36,944.000	5,780.627
			99,020.000	

Fejezet	Czím		Rovatonként	Czímenként	Fejezetenként
			forint		
		Áthozat . . .		99,020.000 36,944.000	135,780.627
	20	Ásványolaj-adó	. . .	4,500.000	
	21	Húsfogyasztási adó	. . .	3,300.000	
	22	Czukorfogyasztási adó	. . .	2,550.000	
	23	Bor italadó	. . .	7,500.000	
	24	Sör italadó	. . .	3,960.000	
	25	Szesz italmérési adó	. . .	11,000.000	
	26	Italmérési illeték Magyarországban	. . .	500.000	
	27	Italmérési illeték Horvát-Szlavonországokban .	. . .	100.000	
	28	Italmérési adó Horvát-Szlavonországokban . .	. . .	900.000	
	29	Sörfogyasztási adó Horvát-Szlavonországokban.	. . .	180.000	
		Összesen (15—29. czím)	. . .	71,434.000	
	30	Aranyagio-nyeremény	. . .	687.000	
	31	Határvám	. . .	454.888	
	32	Bélyeg	. . .	14,237.540	
	33	Jogilletékek	. . .	21,110.000	
	34	Díjak	. . .	567.600	

35	Fémjelzés			65.230	
36	Út-, híd- és révvám Horvát-Szlavonországokban			30.000	
37	Dohányjövedék:				
	Vétel	4,303.000			
	Gyártás	35.000			
	Eladás	49,230.000			
	Összesen (37. czím)			53,568.000	
38	Lottójövedék			2,512.000	
39	Sójövedék			15,631.815	
40	Perköltségek			42.022	
41	Állami jószágok			401.103	
42	Bányaigazgatóságok			40.853	
43	Fémbányászat és opálbánya			2,838.231	
44	Fémkohászat			3,857.972	
45	Pénzverés és fémbeváltás			10,069.144	
46	Vasművek			6,950.000	
47	Zsilvölgyi kőszénbánya			70.000	
48	Sótermelés			955.684	
49	Felhagyott bányaművek és a bányászat körüli egyházi és jótékony czélok			1.825	
50	Bányailletékek			145.000	
51	Állami nyomda			824.000	
	Átvitel			305,513.907	5,780.627

Fejezet	Czím		Rovatonként	Czímenként	Fejezetenként
				forint	
		Áthozat	. . .	305,513.907	5,780.627
	52	Állami épületek	. . .	46.298	
	53	Budapesti állami hidak	. . .	215.364	
	54	Állami ingó vagyon	. . .	110.638	
	55	Különféle bevételek	. . .	1,696.099	
		Együtt (IV. fejezet, 1—55. czím)	. . .	. . .	307,582.306
V.		**Kereskedelemügyi ministerium:**			
	1	Központi igazgatás	. . .	12.900	
	2	Államépitészeti hivatalok	. . .	260.687	
	3	Közutak	. . .	153.407	
	4	Ipari, kereskedelmi és külkereskedelmi czélok	. . .	86.366	
	5	Posta, távirda és távbeszélő	. . .	18,900.000	
	6	Magyar kir. postatakarékpénztár	. . .	1,034.700	
	7	Tengeri hajózás	. . .	285.765	
	8	M. k. államvasutak	. . .	95,400.000	
	9	M. k. államvasutak gépgyára	. . .	8,125.000	
	10	Diósgyőri m. k. vas- és aczélgyár	. . .	7,523.000	
	11	Budapesti kir. zálogházak	. . .	230.000	

	12	Mértékhitelesítés. Fegyvervizsgálati és borvizsgálati bizottságok	. . .	2.050	
	13	Statisztikai hivatal	. . .	193.000	
	14	Szabadalmi hivatal és szabadalmi tanács . . .	. . .	201.000	
		Együtt (V. fejezet, 1—14. czím)	. . .	. . .	132,407.875
VI.		**Földmivelésügyi ministerium:**			
	1	Állami erdők	. . .	8,518.684	
	2	Erdőőri szakiskolák	. . .	8.000	
	3	Országos erdei alap	. . .	100.000	
	4	Gödöllői koronauradalom és állami lótenyészintézetek:			
		1. Ménesbirtok-gazdaságok és gödöllői koronauradalom	3,376.121		
		2. Ménesek	535.270		
		3. Méntelepek	618.330		
		4. A lótenyésztési alap jövedelme	14.340		
		Összesen (4. czím)	. . .	4,544.061	
	5	Állategészségügy	. . .	59.180	
	6	Gazdasági tanintézetek	. . .	260.995	
	7	Állattenyésztés és tejgazdaság	. . .	178.882	
	8	Országos vizépitészeti és talajjavitási hivatal . .	. . .	10.500	
	9	Vizi munkálatok	. . .	11.000	
	10	Kulturmérnöki hivatalok	. . .	8.000	
		Átvitel	. . .	13,699.302	445,770.808

Fejezet	Czím		Rovatonként	Czímenként	Fejezetenként
			forint		
		Áthozat	. . .	13,699.302	445,770.808
	11	Szőlészet és borászat	. . .	36.590	
	12	Kincstári birtokok	. . .	327.328	
	13	A kincstári birtokok peres ügyeinek kezelése során befolyó perköltségek	. . .	3.000	
	14	A mező- és közgazdaság különböző ágai	. . .	61.936	
	15	Meteorologiai és földmágnességi központi intézet	. . .	500	
	16	Selyemtenyésztés	. . .	2,492.000	
	17	Alapok, alapitványok és különféle bevételek:			
		Alapok	20.000		
		Alapitványok	1.747		
		Különféle bevételek	26.162		
		Összesen (17. czim)	. . .	47.909	
		Együtt (VI. fejezet, 1—17. czím)	. . .	. . .	16,668.565
VII.		**Vallás- és közoktatásügyi ministerium:**			
	1	Központi igazgatás	. . .	94.653	
	2	Budapesti kir. egyetem	. . .	441.249	
	3	Kolozsvári egyetem	. . .	34.231	

	vele kapcsolatos gyakorló főgymnasium és a »b. Eötvös József-collegium«	. . .	5.300	
5	József-műegyetem	. . .	26.700	
6	Kassai kir. jogakadémia	. . .	150	
7	Állami gymnasiumok	. . .	235.840	
8	Állami reáliskolák	. . .	244.261	
9	Állami felsőbb leányiskolák	. . .	133.000	
10	Vizsgálati bizottmányok	. . .	12.800	
11	Elemi népiskolák	. . .	71.778	
12	Felső nép- és polgári iskolák	. . .	61.348	
13	Elemi és polgári tanitó-képzők	. . .	25.730	
14	Elemi és polgári tanitónő-képzők	. . .	96.600	
15	Kisdedóvónők és menedékház-vezetőnők képzése	. . .	6.800	
16	Kisdedóvó intézetek és menedékházak	. . .	600	
17	Iparos tanulók iskolái	. . .	500	
18	Állami felső kereskedelmi iskolák	. . .	7.400	
19	Keleti kereskedelmi tanfolyam	. . .	1.200	
20	Bábaképezdék	. . .	7.000	
21	Siketnémák m. kir. országos nevelő és tanitóképző intézete Váczon	. . .	26.131	
22	Siketnémák iskolája Budapesten	. . .	4.000	
23	Vakok országos tanintézete Budapesten	. . .	20.800	
	Átvitel	. . .	1,558.071	462,439.373

Fejezet	Czim		Rovatonként	Czímenként	Fejezetenként
				forint	
		Áthozat	. . .	1,558.071	462,439.373
	24	Vakok ápoldai alapjának jövedelme	. . .	2.957	
	25	A hülyék és gyenge elméjűek országos tanintézete	. . .	12.000	
	26	Balatonfüredi »Erzsébet« szeretetház	. . .	3.100	
	27	Képzőművészet és művészi ipar	. . .	1.260	
	28	Festészeti és szobrászati mesteriskolák	. . .	200	
	29	Országos mintarajziskola és rajztanárképző	. . .	2.500	
	30	Iparművészeti iskola	. . .	750	
	31	Országos zeneakadémia	. . .	14.020	
	32	Országos szinművészeti akadémia	. . .	2.400	
	33	Magyar nemzeti muzeum	. . .	3.750	
	34	Országos képtár és magyar történelmi képcsarnok	. . .	410	
	35	Műemlékek fentartása	. . .	2.130	
	36	Ösztöndijak	. . .	7.320	
	37	Állami tanintézetek épitésére fölvett kölcsönök	. . .	7.000	
		Együtt (VII. fejezet, 1—37. czim)	. . .	. . .	1,617.868
VIII.		**Igazságügyi ministerium :**			
	1	Központi igazgatás		8.000	

	2	Királyi főügyészségek			
	3	Királyi törvényszékek és járásbíróságok		34.227	
	4	Királyi ügyészségek		73.640	
	5	Országos fegyintézetek, kerületi börtön, gyüjtő fogház, közvetitő intézet és állami fogház		193.367	
	6	Büntetéspénzek országos alapja		481.426	
		Együtt (VIII. fejezet, 1—6. czím)			793.660
IX.		**Honvédelmi ministerium:**			
	1	A Ludovika-akadémiai általános alapnak jövedelmeiből és a fizetéses növendékekért fizetett tápdíjakból		222.810	
	2	Honvéd-menházalap jövedelme		1.590	
	3	Az elárverezett, továbbá a ló-vállalkozók által megtéritett lovakért		19.180	
	4	Haszonvehetlen töltényhüvelyek és szabályszerütlen ólomért		12.000	
	5	Nyugdíjak: a közös hadügyi tárcza által, a hadsereg állományából a honvédséghez áthelyezett tisztek után fizetendő téritmények		87.800	
	6	Az elviselt ruházati és felszerelési czikkek hulladékainak eladásából		800	
	7	Haszonbérek		3.000	
		Együtt (IX. fejezet, 1—7. czím)			347.180
		Rendes bevételek összege			**465,198.081**

Fejezet	Czím		Rovatonként	Czímenként	Fejezetenként
			forint		
		B) Átmeneti bevételek.			
I.		**Miniszterelnökség:**			
		Budapest székes főváros hozzájárulása a Szent István-szobor költségeihez	. . .	. . .	30.000
II.		**Pénzügyministerium:**			
	1	Állami javak eladása, és pedig:			
		a) Állami javak eladásából	1,300.000		
		b) A telepitvényesek által fizetendő vételárak és kamatok (hátralékokkal együtt)	1,000.000		
		c) A maradvány- és irtványföldek váltságdíjai	25.000		
		Összesen 1. (czím)	. . .	2,325.000	
	2	Állami előlegekből	. . .	1,690.000	
	3	A pénzverésből eredő bevétel	. . .	976.715	
	4	A pénzverésnél a valutarendezéssel kapcsolatosan mutatkozó kezelési hiány fedezésére az 1893—1895. években elért bevételi többletnek alapszerüen kezelt maradványából		838.334	

	5	A fernezelyi kohónál építendő szállópor-kamarákra, csatornákra és egy központi kéményre tiz év alatt a kohójövedelemből visszatérítendő előlegképen engedélyezett 60.000 frtnak III. törlesztési részlete	. . .	6.000	
	6	Brassóban a pénzügyi hivatalok elhelyezésére szolgáló épület létesitésére fölveendő kölcsön . .	. . .	200.000	
	7	A létesitendő szépmüvészeti muzeum anyagának gyarapitására a vallás- és közoktatásügyi ministerium beruházásai között fölvett kiadás fedezésére az állam tulajdonában levő regale kártalanitási kötvények eladásából	. . .	150.000	
		Együtt (II. fejezet, 1—7. czím)	. . .	. . .	6,186.049
III.		**Kereskedelemügyi ministerium:**			
	1	Az »Adria« m. kir. tengerhajózási részvénytársaság által az állami felügyelet czimén a ministeri biztos díjazására fizetendő	. . .	4.000	
	2	A magyar folyam- és tengerhajózási részvénytársaság által az állami felügyelet czimén a ministeri biztos díjazására fizetendő	. . .	4.000	
		Együtt (III. fejezet, 1—2. czím)	. . .	. . .	8.000
		Átvitel	. . .	. . .	6,224.049

Fejezet	Czím		Rovatonként	Czímenként	Fejezetenként
				forint	
		Áthozat . . .		. . .	6,224.049
IV.		**Földmivelésügyi ministerium:**			
	1	Az állami szőlőtelepek bevétele szőlővessző és egyéb termények eladásából	. . .	16.500	
	2	A duna-bogdányi és visegrádi kincstári kőbányákban termelt s előállitott terméskövek stb. eladásából befolyó összeg	. . .	137.000	
	3	A mezőhegyesi czukorgyártól a fennálló szerződés értelmében a szerződés tartamáig az ottani élővíz-csatorna fentartási költségeinek részben való fedezésére	. . .	6.000	
		Együtt (IV. fejezet, 1—3. czím)	. . .	. . .	159.500
V.		**Vallás- és közoktatásügyi ministerium:**			
	1	Az egyetemi épitkezésekre kölcsön utján beszerzendő	. . .	1,500.000	
	2	A budapesti egyetemen létesitendő I. szülészeti			

	szerelésére és a szomszéd telek megvételére szükséges 600.000 frtból az 1897. év folyamán kölcsön utján beszerzendő	. . .	150.000	
3	A budapesti egyetemen létesitendő II. szülészeti és nőgyógyászati kóroda épületére	. . .	180.000	
4	A budapesti egyetem új boncztani intézetére 1897. évben kölcsön utján beszerzendő	. . .	50.000	
5	A kolozsvári egyetem központi épületének folytatólagos kiépitésére 1897. évben kölcsön utján beszerzendő	. . .	40.000	
6	A budapesti I. ker. gymnasium telkére és épületére szükséges összegből 1897. évben kölcsön utján beszerzendő	. . .	160.000	
7	A budapesti VIII. ker. gymnasium telkére, épületére és belső felszerelésére szükséges 388.875 frtból kölcsön utján beszerzendő	. . .	40.875	
8	A nagyszebeni főgymnasium telkére és épületére szükséges 255.000 frtból kölcsön utján beszerzendő	. . .	75.000	
9	A szegzárdi gymnasium épületére kölcsön utján beszerzendő	. . .	25.000	
10	A budapesti VI. ker. reáliskola telkére és épületére kölcsön utján beszerzendő	. . .	120.000	
	Átvitel	. . .	2,340.875	6,383.549

Fejezet	Czím		Rovatonként	Czimenként	Fejezetenként
			forint		
		Áthozat	. . .	2,340.875	6,383.549
	11	Az egri reáliskola épületének kibővitésére szükséges 80.000 frtból kölcsön utján fedezendő .	. . .	40.000	
	12	A lőcsei reáliskola épületére a város által fedezendő 50.000 frt, és kölcsön utján beszerzendő 80.000 frt, összesen tehát	. . .	130.000	
	13	A dévai főreáliskola és internátus épületének kibővitésére kölcsön utján beszerzendő	. . .	15.000	
	14	A nagykállói reáliskola épületének átalakitására és tornacsarnok épitésére kölcsön utján beszerzendő	. . .	11.000	
	15	A szamosujvári főgymasium épületére és belső felszerelésére kölcsön utján beszerzendő . . .	. . .	85.000	
	16	A temesvári állami gymnasium épületére szükséges 200.000 frtból a város által fizetendő . .	. . .	50.000	
	17	A kolozsvári állami felsőbb leányiskola telkére			

	szükséges 190.000 frtból a város által fedezendő összegen felül kölcsön utján beszerzendő . . .	. . .	140.000	
19	A mezőtúri állami felsőbb leányiskola épületére a város által fizetendő	. . .	20.000	
20	Állami elemi és polgári iskolák épületeinek létesitésére kölcsön utján beszerzendő	. . .	500.000	
21	A szabadkai állami tanitónőképző-intézet épületének létesitésére és belső felszerelésére kölcsön utján beszerzendő	. . .	66.000	
22	A breznóbányai állami polgári iskola épületére a város által fizetendő	. . .	40.000	
23	A fiumei állami felső kereskedelmi-, elemi- és polgári fiúiskola épületére szükséges 300.000 frtból 1897. évben kölcsön utján beszerzendő	. . .	100.000	
24	A m. kir. képzőművészeti akadémia épületeire és az Epreskert keritésére	. . .	143.000	
	Együtt (V. fejezet, 1—24. czím)	. . .	. . .	3,750.875
	Átmeneti bevételek összege	. . .	. . .	**10,134.424**
	Bevételek főösszege	. . .	. . .	**475,332.505**

4. §.

A 2-ik §-ban megállapitott s összesen . . . . . 475,269.870 frtot tevő kiadásokat, a 3-ik §-ban megajánlott s összesen . . . . . 475,332.505 frtot tevő jövedelmek és bevételek . . 62.635 frttal haladják meg, mely összeg a pénztári készletek gyarapitására forditandó.

5. §.

Hogy az államnak a 3. §-ban elősorolt jövedelmei folyóvá tétethessenek, a törvényekbe iktatott egyenes és fogyasztási adók, jövedékek, díjak, bélyegek és illetékek, ugy szintén az adóköteles jövedelmek után az 1883. évi XLVI. t.-cz. 9. és 10. §-aiban megállapitott százalékokban kivetendő általános jövedelmi pótadó, a hadmentességi díj, az út-, hid- és révvám, és az állami vagyon jövedelmei s az állam egyéb bevételei, az eddigi törvényekben eszközölt és a törvényhozás által netalán még teendő módositások megtartásának kikötése mellett, az 1897. évre ezennel megajánltatnak és megszavaztatnak.

6. §.

Az előbbi §-ban megszavazott, valamint a 3-ik §-ban előirányzott bevételek csupán a jelen törvényben megajánlott kiadásokra fordittathatnak, és átruházás e kiadásoknak sem fejezetei, sem czimei, sem rovatai között nem engedtetik.

Kivételnek csak a rendes kiadások XVIII. fejezet 3. czimének 1. és 2. rovatai között, ugyanezen fejezet 4. czimének 1—3. rovatai között, a XIX. fejezet 6. czimének 4. és 5. rovatai között, ugyanezen fejezet 10., 11. és 13. czimei között, a XX. fejezet 13. és 14. czimei között,

ugyanezen fejezet 22. és 23. czimei között, ugyanezen fejezet 25. és 26. czimei között, végre a XXII. fejezet 6. czimének 1—4. rovatai között van helye; ezek között az átruházási jog megengedtetik.

7. §.

Felhatalmaztatik a kormány, hogy azokra a tisztviselői, altiszti és szolgai állásokra nézve, a melyek a jelen állami költségvetésben a végett rendszeresittettek, hogy az egyes fizetési osztályokba tartozó fizetési fokozatokban ez állások arányosabban osztassanak meg, a fokozatos előléptetéseket az 1897. évi január hó 1-től számitandó hatálylyal foganatosithassa, s a magasabb fizetéseket, az 1893. évi IV. törvényczikk 13. §-ának 1. *b*) pontjában körülirt időponttól eltérőleg, kivételesen 1897. évi január hó 1-től folyósithassa.

8. §.

Az 1888. évi IV. törv.-czikk 7. §-ának ama rendelkezése, mely szerint a helyi érdekű vasutak segélyezése czimén az állami költségvetés évenként 300.000 frtnál nagyobb összeggel meg nem terhelhető, az 1897. évre hatályon kivül helyeztetik.

9. §.

Jelen törvény kihirdetése után azonnal életbe lép és végrehajtásával a pénzügyminister bizatik meg.

XII. TÖRVÉNYCZIKK

a nagybecskerek-zsombolyai keskenyvágányú helyi érdekű gőzmozdonyú vasut engedélyezéséről.

(Szentesítést nyert 1897. évi április hó 16-án. — Kihirdettetett az »Országos Törvénytár«-ban 1897. évi április hó 20-án.)

1. §.

A ministerium a torontáli helyi érdekű vasutak Nagybecskerek-Bégapart állomásától kiindulva, Katalinfalván át Uj-Zsombolyáig vezetendő keskenyvágányú helyi érdekű gőzmozdonyú vasutnak az 1880. évi XXXI. és az azt kiegészítő 1888. évi IV. t.-czikkben foglalt feltételek alatt leendő engedélyezésére felhatalmaztatik.

2. §.

A kereskedelemügyi minister az 1-sö §-ban emlitett vonal engedélyezésének megtörténtéről az 1880. évi XXXI. t.-cz. 1. §-a értelmében az országgyülésnek jelentést teend·

3. §.

Jelen törvény az országos törvénytárban való kihirdetésének napjával lép életbe, s végrehajtásával a kereskedelemügyi és pénzügyi minister bizatik meg.

XIII. TÖRVÉNYCZIKK

a szolnok-kiskun-félegyházi helyi érdekű vasutnak engedélyezéséről.

(Szentesitést nyert 1897. évi április hó 16-án. — Kihirdettetett az »Országos Törvénytár«-ban 1897. évi április hó 20-án.)

1. §.

A ministerium ezennel felhatalmaztatik, hogy a m. kir. államvasutak Szolnok állomásából kiinduló és a m. kir. államvasutak Kiskún-Félegyház állomásáig vezető helyi érdekű gőzmozdonyú vasutvonalnak megépitésére és üzletére az 1880. évi XXXI. és az 1888 : IV. törvényczikkekben foglalt feltételek alatt az engedélyt kiadhassa.

2. §.

A kereskedelemügyi minister az 1-sö §-ban emlitett vonal engedélyezésének megtörténtéről az 1880. évi. XXXI. törvényczikk 1. §-a értelmében az országgyülésnek jelentést teend.

3. §.

Jelen törvény az országos törvénytárban való megjelenése napján életbe lép, s végrehajtásával a kereskedelemügyi és a pénzügyminister bizatik meg.

XIV. TÖR-

a Magyarország és Ausztria között, egyrészt Besztercze-Naszód országos határvonal

(Szentesitést nyert 1897. évi április hó 17-én. — Kihirdet-

1.

A Magyarország és Ausztria között egyrészt Besz-szélén elhuzódó országos határvonal megállapitása végett bizottságnak javaslatai az illető kormányok által jóváhagyat-tartott bizottsági ülésekről szóló jegyzőkönyvben foglalt iktattatnak.

2.

A vegyes bizottsági jegyzőkönyv szövege következő:

Bizottsági jegyzőkönyv.

A m. kir. és cs. kir. belügyministerium részéről a Bukovina és Magyarország (Erdély) közötti határvillongá-sok elintézése czéljából elrendelt s Bécsben 1887. évi január hó 17-én s a következő napokon megejtett tárgya-lásokról.

A bizottság 1887. évi január hó 17-én megalakulván, annak tagjai a következők:

A cs. és kir. közös hadügyministerium képviseletében:

Fabini Lajos cs. kir. táborkari ezredes, és a 17. számú gyalogsági dandár parancsnoka.

A m. kir. belügyministerium képviseletében:

VÉNYCZIKK

és Máramaros vármegyék, másrészt Bukovina szélén elhuzódó megállapitásáról.

tetett az »Országos Törvénytár«-ban 1897. évi május hó 1-én.)

§.

tercze-Naszód és Máramaros vármegyék, másrészt Bukovina az érdekelt két állam kormányai részéről kiküldött vegyes ván: a Bécsben 1887. évi január hó 17-én és folytatva megállapodás szövegezése szerint az ország törvényei közé

§.

Commissions-Protocoll

de dato Wien 17-ten Jänner 1887 und folgende Tage anlässlich der zwischen dem kgl. ungarischen und k. k. Ministerium des Innern angeordneten Verhandlung zur Austragung der Grenzstreitigkeiten zwischen der Bukowina und Ungarn (Siebenbürgen).

Die Commission hat sich am 17-ten Jänner 1887 constituirt und besteht aus folgenden Mitgliedern:

Als Vertreter des k. u. k. gemeinsamen Reichskriegsministeriums, dem k. k. Obersten des Generalstabscorps und Commandanten der 17-ten Infanterie-Brigade Ludwig Fabini.

Als Vertreter des kgl. ungarischen Ministeriums des Innern:

1. Torkos László m. kir. ministeri tanácsos.

2. Kiszely Károly, nyugalmazott m. kir. ministeri osztálytanácsos.

A cs. kir. belügyministerium képviseletében:

1. Gróf Kielmansegg Erich, cs. kir. ministeri tanácsos;

2. Pawlowski Antal, cs. kir. építészeti tanácsos, s a bukovinai országos kormány építészeti osztályának főnöke.

A tárgyalások kezdetén a cs. kir. belügyministerium képviselői határozottan kinyilatkoztatták, hogy a Bukovina és Magyarország (Erdély) közötti tényleges határra nézve fenlevő viszályok elintézése jelen bizottság egyedüli feladatát képezi, s a cs. kir. kormány igényeinek elismerésére nevezett országok közötti jogi határra következtetést ne képezzen, sőt inkább, hogy a cs. kir. kormány kénytelen magának fentartani, Bukovinának a jogi határra nézve Magyarország (Erdély) ellen fennálló igényeit adandó alkalommal érvényre juttatni.

A cs. kir. belügyministerium képviselői részéről kifejezett ezen fentartás ellenében, a m. kir. belügyministerium képviselői kényszeritve látják magukat kijelenteni, hogy tekintettel azon körülményre, miként a Priporu-Candri és Piatra-Dorni közötti, s jelen tanácskozás tárgyát képező határvonal kivételével, — a Bukovina és Magyarország (Erdély) közötti határvonalon, a Podu de Piatrán lévő hármas határponttól kezdve, a Bukovina, Gácsország és Magyarország (Erdély) között levő hármas határpontig, kétség nem forog fenn, de egyáltalában jelenleg viszályok sem léteznek: a Bukovina és Magyarország (Erdély) között fennálló jelenlegi határ mint valóságos országos határnak tekintendő. Ezen nyilatkozatnak indokolása a m. kir.

1. Dem kgl. ung. Ministerialrathe Ladislaus von Torkos.
2. dem kgl. ung. pens. Sectionsrathe Karl von Kiszely.

Als Vertreter des k. k. Ministeriums des Innern:

1. dem k. k. Ministerialrathe Erich Grafen Kielmansegg,
2. dem k. k. Baurathe und Vorstande des Baudepartements der bukowinaer Landesregierung Anton Pawlowski.

Bei Beginn der Verhandlungen erklären die Vertreter des k. k. Ministeriums des Innern ausdrücklich, dass die Austragung der Differenzen bezüglich der factischen Grenze zwischen der Bukowina und Ungarn (Siebenbürgen), welche allein Aufgabe der Commission ist, den Ansprüchen der k. k. Regierung auf die Anerkennung der rechtlichen Grenze zwischen den genannten Ländern nicht präjudicirlich sein dürfe, dass sich vielmehr die k. k. Regierung vorbehalten müsse im gegebenen Momente die Ansprüche der Bukowina auf deren rechtliche Grenze gegen Ungarn (Siebenbürgen) geltend zu machen.

Entgegen dieser seitens der Vertreter des k. k. Ministeriums des Innern gemachten Verwahrung, sehen sich die Vertreter des k. ung. Ministeriums des Innern bemüssigt zu erklären, dass in Anbetracht des Umstandes, als mit Ausnahme der den Gegenstand der gegenwärtigen Verhandlung bildenden Strecke zwischen Priporu-Candri, und Piatra-Dorni, in dem Grenzzuge vom triplex confinium auf Podu de Piatra bis zum triplex zwischen Bukowina, Galizien und Ungarn (Siebenbürgen) kein Zweifel obwaltet, und überhaupt dermalen auch keine Differenzen vorhanden sind: die zwischen Bukowina und Ungarn (Siebenbürgen) bestehende gegenwärtige Grenze als wirkliche Landesgrenze zu gelten hat.

kormány részéről azon időpontra tartatik fenn, melyben a cs. kir. osztrák kormány képviselői által a jogi határra nézve jelzett igényeit érvényre hozni fogja. Mindkét kormány képviselői részéről egyetértőleg megállapittatik, hogy a tényleges határvonalra nézve évek óta fennálló viszályoknak elintézésével, valamint Bukovina és Magyarország (Erdély) között és pedig Priporu-Candritól Piatra-Dorniig terjedő vonalon, egy új országos határnak megállapitásával az országos határ egyszersmind kölcsönösen községi és kataszteri határul irányadónak tartandó ugyan, de nem lehet az egyszersmind befolyással a magánbirtok és tulajdonjogi viszonyokra, és hogy ez utóbbiakra vonatkozó esetleges perlekedések az illetékes birósági hatóságok eldöntésének maradnak fentartva.

Minek utána mindkét ministeri képviselőség első vonalban a rendelkezésére bocsátott adatokat és iratokat, névszerint az 1878. és 1879. években a helyszinére kirendelve volt vegyes ministeri bizottság iratait behatólag átvizsgálta, s mindkét részről a cs. és kir. közös hadügyministerium képviselőjének ezen adatok és iratok betekintésére alkalom nyujtatott, valamint a határvillongások eredete és fejleménye felől a szükséges értesitések megadattak, az összbizottságnak 1887. évi január 17-én tartott első összejövetele alkalmából egy bizalmas és nem kötelező eszmecsere fejlődött. A kölcsönös megvitatásokból kitünt, hogy a bizottság előtt levő különböző határ- és kataszteri leirásoknak a terepre való alkalmazása, a mint azt az 1 : 25.000-nyi mértékben készitett bizottsági térkép láttatja, ezen leirások mindegyike különböző s egymástól lényegesen eltérő eredményre vezet. A bizottság ennélfogva

Die Begründung dieser Erklärung wird der k. ung. Regierung für den Zeitpunkt vorbehalten, zu welchem die k. k. österr. Regierung, die von ihren Vertretern angedeuteten Ansprüche auf die rechtliche Grenze zur Geltung bringen wird. Es wird seitens der Vertreter der beiderseitigen Regierungen einvernehmlich constatirt, dass die Austragung der seit Jahren bestehenden Differenzen bezüglich des factischen Grenzzuges und die Vereinbarung einer neuen Landesgrenze zwischen Bukowina und Ungarn (Siebenbürgen) und zwar in der Strecke zwischen Priporu-Candri, und Piatra-Dorni, wohl für die beiderseitigen Gemeinde- und Catastral-Grenzen massgebend, nicht jedoch von irgend welchem Einflusse auf die privaten Besitz- und Eigenthumsrechte zu sein hat und dass allfällige Streitigkeiten bezüglich der letzteren, ausdrücklich der Entscheidung der competenten Gerichtsbehörden vorbehalten bleiben.

Nachdem die beiderseitigen Ministerialvertretungen zunächst die ihnen an die Hand gegebenen Behelfe und Akten, namentlich die Akten der in den Jahren 1878 und 1879 an Ort und Stelle entsendet gewesenen gemischten Ministerialcommissionen einer genauen Durchsicht unterzogen und beiderseits dem Vertreter des k. u. k. gemeinsamen Reichskriegs-Ministeriums Einsicht in diese Akten und Behelfe gegeben, sowie auch die nothwendigen Informationen über die Genesis und Entwicklung der Grenzdifferenzen ertheilt hatten, fand bei der ersten Zusammentretung der Gesammtcommission am 17-ten Jänner 1887 ein freundschaftlicher und unverbindlicher Gedankenaustausch statt. Nach diesen Erörterungen ergab sich, dass die Anwendung der verschiedenen der Commission vorliegenden Grenz- und Catastralbeschreibungen auf den Terrain, wie ihn die Commissionskarte im Masstabe

feladatának tartotta, mindenek előtt a viszályos határ menetén azon állandó pontokat kipuhatolni, melyekre nézve a különböző határleirásokban több vagy kevesebb határozott és hasonnemű támpontok találhatók. Ezen feladattal legközelebb Kiszely ministeri osztálytanácsos és Pawlowski építészeti tanácsos, a bizottságnak műszaki tagjai lettek megbizva, kik részéről tanácskozásukba a cs. és kir. közös hadügyministerium képviselője is belevonatott.

Az összbizottság a f. évi január 22-én tartott ülésében, az albizottságnak javaslatai folytán abban állapodott meg, hogy a fentemlitett állandó pontok gyanánt a következők ösmerendők el:

1. a bizottsági térképen mint Priporu-Candri jelzett pont, mely mintegy 240 méter távolságban délnyugatnak a háromszögelési ponttól (magassági mérjegy (Cote) 1.117) fekszik, a hol a fennálló országos és kataszteri határ az államutat átmetszi;

2. a Dealu-Russ-on Poiana Tamasului és Poiana Russului között levő s 1.113 magassági mérjegygyel ellátott pont;

3. a Zimbrului (Cifor) pataknak a Dornisora patakkal való összefolyásánál, mely mintegy 200 méter távolságban délnek fekszik a Dornisora patakon 953 magassági mérjegygyel ellátott ponttól;

4. a Piatra-Dornin, a fennálló országos és kataszteri határnak 1.650 magassági mérjegygyel ellátott háromszögelési ponttól mintegy 120 méter távolságban délnyugatnak fekvő pontja.

von 1:25.000 genau darstellt, bezüglich jeder einzelnen dieser Beschreibungen zu wesentlich von einander differirenden Resultaten führe. Die Commission musste es daher als ihre Aufgabe betrachten, vorerst jene Fixpunkte im Zuge der strittigen Grenze zu ermitteln, für welche in den verschiedenen Grenzbeschreibungen sich mehr oder weniger bestimmte und gleichartige Anhaltspunkte finden. Mit dieser Aufgabe wurden zunächst die technischen Mitglieder der Commission Sectionsrath von Kiszely und Baurath Pawlowski betraut, welche ihrerseits den Vertreter des k. u. k. gemeinsamen Reichskriegsministeriums zu ihren Berathungen zuzogen. Auf Grund der Anträge dieser Subcommission einigte sich sodann die Gesammtcommission in ihrer Zusammentretung am 22-sten Jänner 1887 als solche oben bezeichnete Fixpunkte die folgenden anzuerkennen:

1. den in der Commissionskarte als Priporu-Candri bezeichneten Punkt, welcher circa 240 Meter südwestlich von dem Triangulirungspunkte (Cote 1.117) liegt, woselbst die bestehende Landes- und Catastralgrenze die Reichsstrasse schneidet;

2. den mit 1.113 cotirten Punkt auf dem Dealu-Russ, zwischen den Poiana Tamasului und Russului;

3. den Zusammenfluss des paren Zimbrulu (Cifor) mit dem paren Dornisora, welcher circa 200 Meter südlich des mit 953 cotirten Punktes am Dornișora Bache liegt;

4. den circa 120 Meter südwestlich vom Triangulirungspunkte Cote 1.650 Piatra-Dorni gelegenen Punkt der bestehenden Landes- und Catastral-Grenze.

A tárgyalás további folyamában ily állandó pontok gyanánt, melyek a fentebbi 3. és 4. számú tételek alatt megnevezett pontok közé illesztendők, — még a következők puhatoltattak ki, illetve elfogadtattak:

a) azon hely, a hol a Borcutului patak a Dorna folyóba ömlik, a bizottsági térképen 991 magassági mérjegygyel megjelölt pontnál;

b) a bizottsági térképben megjelölt azon szögpont, mely a sub Piatra-Dorni hegyháton 1.325 magassági mérjegygyel megjelölt ponttól, mintegy 80 méter távolságban északkeletnek fekszik.

Tekintettel mindkét képviselet azon feladatára, hogy a határviszályok barátságos és előzékeny módon végleg megoldassanak, tekintettel továbbá azon körülményre is, hogy ujabbi viszályok kikerülése végett nagy mértékben kivánatos, hogy a fentebb emlitett állandó pontok között, a hol az lehetséges, a terepen könnyen felismerhető és természetes határok előállittassanak: az összbizottság egyhangúlag abban állapodott meg, hogy a határvonal a többször emlitett állandó pontokon át az alantabb körülirt, s a bizottsági térképben vörös vonallal tüzetesen berajzolt módon és renden huzassék.

Ezen határtárgyalás befejezte után, az összbizottság f. évi január hó 25-én tartott ülésében abban állapodott meg, hogy az illető kormányokhoz mindkét részről javaslat tétessék, miként a Bukovina és Magyarország (Erdély) közötti országos határra nézve minden lehető kételyek kikerülése végett a határnak necsak a Priporu-Candri-tól Piatra-Dorni-ig terjedő része, hanem az annak egész kinyulásában is a Podu de Piatrától kezdve végig, azaz a Magyarország, Gácsország és Bukovina között levő hármas

Im weiteren Verlaufe der Verhandlungen wurden als derlei Fixpunkte, welche zwischen die oben sub Nr. 3 und 4 genannten Punkte einzuschalten kommen, noch die folgenden eruirt und beziehungsweise vereinbart :

a) Die Einmündungsstelle des paren Borcutului in den Dorna-Fluss bei Cote 991 der Commissions-Karte.

b) Der Winkelpunkt in der Commissionskarte, welcher auf dem Bergrücken sub Piatra-Dorni circa 80 Meter nordöstlich der Cote 1.325 gelegen ist.

In Anbetracht der beiden Vertretungen gestellten Aufgabe die Grenzdifferenzen in freundschaftlicher und entgegenkommender Weise zum endlichen Austrage zu bringen, und im fernern Anbetrachte, dass es zur Vermeidung weiterer Differenzen in hohem Grade wünschenswerth sein müsse, zwischen den obenverzeichneten Fixpunkten, wo immer dieses möglich, auf dem Terrain leicht kenntliche und natürliche Grenzen zu schaffen, hat die Gesammtcommission einstimmig beschlossen, die Grenzlinie über die ofterwähnten Fixpunkte in der weiter unten beschriebenen und in der Commissionskarte mit rother Linie genau eingezeichneten Art und Weise zu ziehen.

Nach Abschluss der obigen Grenzverhandlung einigte sich die Gesammtkommission in ihrer Zusammentretung am 25-sten Jänner 1887 dahin, bei ihren Regierungen zu beantragen, dass im Interesse der Vermeidung jedes etwa sonst möglichen Zweifels bezüglich der Landesgrenze zwischen der Bukowina und Ungarn (Siebenbürgen) dieselbe nicht nur in der Strecke von Priporu-Candri bis Piatra-Dorni, sondern vielmehr in ihrer gesammten Ausdehnung von Podu de Piatra bis zu ihrem Ende am triplex

határpontig jeleztessék, s hogy az itten felállitandó határjelek a Podu de Piatrán levő hármas határponttól kezdve folyó számokkal, és pedig az egyik oldalon B. (Bukovina), a másik oldalon M. O. (Magyarország) jelzéssel elláttassanak.

Tekintettel ezen javaslatra, az alább következő határleirás kiterjesztetett a jelen értekezlet tulajdonképeni tárgyát képező, a Priporu-Candri-tól Piatra-Dorni-ig terjedő vitás határvonalon túl, a Tesna Imputita-tól a Podu de Piatrán levő hármas határpontig és a bizottsági térképbe berajzoltatott, daczára annak, hogy a meghoszszabbitott vonalon a tényleges országos határ eddigelé vitás nem volt.

Minthogy az utóbbi körülmény a két ország közötti határnak Tesna Imputitától kezdve a Magyarország, Gácsország és Bukovina között levő hármas határpontig északnak terjedő vonalára nézve is fennáll: az összbizottság azon nézetben van, hogy a szóban levő javaslatának elfogadása esetére, a mindkét kormány részéről kirendelendő határjelzési küldöttség a határjelzőknek a határnak északi vonalán leendő felállitását is minden akadály nélkül egyetértőleg eszközöltetheti.

Ennek utána ugyancsak az összbizottságnak folyó évi január 25-én tartott ülésében a következő határleirás lőn egyetértőleg megállapitva.

Határleirás.

A határvonal a Tesna-Imputita patakból a pareu Priporu-Candri patakocskát követi s ezen patakban fölfelé a Pripor-Candri nevű magaslat azon pontjára vezet, a hol nyugatra és az ugyanott elvonuló államút előtt egy

confinium zwischen Ungarn, Galizien und der Bukowina markirt werde, und dass die hiebei aufzustellenden Grenzmarken vom Triplex auf Podu de Piatra an mit fortlaufenden Nummern und einerseits mit B. (Bukowina), andererseits mit M. O. (Magyarország) bezeichnet werden sollen.

Im Hinblicke auf diesen Antrag wurde die folgende Grenzbeschreibung über die bisher strittige und den eigentlichen Gegenstand der Verhandlung bildende Strecke zwischen Priporu-Candri, und Piatra-Dorni ausgedehnt und von der Tesna Imputita bis zum Triplex confinium auf Podu de Piatra verfasst und in die Commissionskarte eingezeichnet, trotzdem in dieser erweiterten Strecke die thatsächliche Landesgrenze bisher nicht strittig war.

Da das letztere auch von dem weitern nördlichen Grenzzuge zwischen beiden Ländern, nämlich aus der Tesna Imputita bis zum ungarisch-galizisch-bukowinaer Triplex gilt, glaubt die Gesammtcommission, dass bei Annahme ihres in Rede stehenden Antrages, die von beiden Regierungen zu entsendende Abmarkungscommission die Grenzzeichen ohne jeden Anstand in diesem weitern nördlichen Grenzzuge einvernehmlich werde setzen können.

Hienach wurde in derselben Commissions-Zusammentretung am 25-sten Jänner 1887 vereinbart die folgende:

Grenzbeschreibung.

Der Grenzzug führt aus dem Bache Tesna Imputita in das Bächlein paren Priporu Candri und in diesem aufwärts auf die Anhöhe Pripor-Candri, wo sich westlich und vor der daselbst vorbeiziehenden Staatsstrasse ein alter

régi határdomb létezik. Innen a határ egyenes vonalban az államutat keresztbe átmetszve egy második, kelet felé s ezen úthoz közel fekvő határdombhoz vezet, mely utóbbi határdomb a Pripor-Candri-n levő s 1.117 magassági mérjegygyel jelzett háromszögelési állandó ponttól mintegy 220 méter távolságban délnyugatnak fekszik. Ezen utóbbi határdombtól a határ egyenes vonalban délkeleti irányban a Russului patak két ágát átmetszve, a Poiana-Tamasului (Magyarországban) és Poiana-Russului (Bukovinában) között fekvő Dealu-Russului hegyen levő 1.113 magassági mérjegygyel jelzett ponthoz vezet.

Ezen ponttól a határvonal kissé balra fordulva egyenes vonalban a Dornisora-Cracu patakot átszelve a Dealul-Zimbrilor tetejére 1.103 magassági mérjegygyel jelzett pontra vezet, — innen egyenes vonalban közel keleti irányban a Zimbrului (Cifor) pataknak a Dornisora patakkal összefolyásáig.

Ezen ponttól egyenes vonalban dél-keleti irányban a Dealul dentre Voi hegyen keresztül a Borcutului pataknak a Dorna folyóba beömléséig vezet, 991 magassági mérjegygyel jelzett pontnál.

Innen a Borcutului patak folyása és pedig annak bal ága, mintegy 2.650 méter távolig légvonalban a Dorna folyótól képezi a természetes határt, mely határvonal az 1.068 magassági mérjegygyel jelzett ponttól északnak mintegy 80 méter távolságban vonul el, a honnan a határvonal jobbra fordulva, egy poiana Muzzi nevű hegyen levő 1.224 magassági mérjegygyel jelzett ponttól mintegy 160 méter távolságban északkeleti irányban vonuló vizszakadást követi, ezen vizszakadás eredetétől a vonal egyenes irányban a sub Piatra-Dorni hegyháton levő azon ponthoz vezet, mely az 1.327 magassági mér-

Grenzhügel befindet. Von diesem führt eine gerade Linie die Staatsstrasse quer durchschneidend zu einem zweiten östlich und in der Nähe dieser Strasse befindlichen Grenzhügel, der südwestlich des auf Pripor-Candri befindlichen trigonometrischen Fixpunktes-Cote 1.117 in einer Entfernung von circa 220 Meter sich befindet. Von diesem letzteren Grenzhügel führt eine gerade Linie in südöstlicher Richtung zwei Arme des paren Russului durchschneidend auf den Berg Dealu-Russului zur Cote 1.113 zwischen der Poiana-Tamasului (in Siebenbürgen) und der Poiana-Russului (in der Bukowina).

Von diesem Punkte wendet sich die Grenzlinie etwas links und führt in gerader Linie den paren Dornisora-Cracu durchschneidend auf den Gipfel des Dealul-Zimbrilor Cote 1.103 und von hier in gerader Linie und nahe zu östlicher Richtung zu dem Zusammenflusse des paren Zimbrului (Cifor) mit dem Dornisora Bache.

Von diesem Punkte führt eine gerade Linie in südöstlicher Richtung den Dealul dentre Voi überschreitend zu der Einmündungsstelle des paren Borcutului in den Dornafluss bei Cote 991.

Von da bildet der Bachlauf paren Borcutului und zwar in seinem linksseitigen Arme bis auf die Entfernung von circa 2.650 Meter (Luftlinie) vom Dornaflusse die natürliche Grenze, welche nördlich der Cote 1.068 circa 80 m. vorbeizieht, worauf die Grenzlinie sich nach rechts wendend einem von der Cote 1.224 auf poiana Muzzi circa 160 m. in nordöstlicher Richtung vorbeiziehenden Wasserrisse folgt, von dem Ursprung dieses Wasserrisses führt sie in gerader Linie auf den Bergrücken sub Piatra-Dorni zu dem Punkte, welcher circa 80 m. nordöstlich der Cote 1.327 sich befindet.

jegygyel jelzett ponttól mintegy 80 méter távolságban északkeletnek fekszik.

Innen a határvonal ezen hegyháton vezet, észak-keleti irányban Piatra-Dorni hegyre, mintegy 120 méter távolig délnyugatnak az 1.650 magassági mérjegygyel jelzett háromszögelési ponttól, azután mintegy 100 méter hosszban délkeletnek és azon túl keleti irányban és egyenes vonalban az 1.172 magassági mérjegygyel jelzett ponthoz vezet, mely pont a pareu Imprestit pataknak a Negrișora patakkal való egyesülés helyén fekszik. Innen követi a határvonal a Negrișora nevű patak ágyát fölfelé annak eredetéig, s végül a Pietri le Rosii nevű hegyen levő s Podu de Piatra-nak nevezett nyeregre vezet, a hol Magyarország (Erdély), Bukovina és Románia között a hármas határpont létezik.

Határjelzés.

A fentebb körülirt határvonalnak megjelölése oly módon eszközlendő, hogy az alantabb megnevezett állandó pontokon, u. m. a Pripor-Candri, Dealul-Russ és Dealul Zimbrilor nevű hegyek a határleirásban megjelölt pontjain, a Zimbrilor (Cifor) pataknak a Dornisora patakkal összefolyásánál az ottani földnyelven, átellenben a parcu Borcutului-nak a Dorna folyóba beömlésénél és pedig ez utóbbinak a bal partján, azután ezen folyótól 2.650 méternyi távolságban az ottani vizszakadás alsó végénél, azután a poiana Muzzi nevű hegyen 1.224 magassági mérjegygyel jelzett ponttól keletnek mintegy 160 méter távolságban levő helyen a sub Piatra-Dorni hegyháton és a Piatra-Dorni nevű hegyen az Imprestit és Negrișora patakok összefolyásánál, és végül az utóbb nevezett patak eredeténél, 70 ctm. magas és $\frac{25}{40}$ ctm. vastag határkövek he-

Von diesem Punkte führt die Grenzlinie auf diesem Bergrücken in nordöstlicher Richtung auf Piatra-Dorni bis circa 120 m. südwestlich des trig. Punktes Cote 1.650, sodann in der Länge von circa 100 m. südöstlich und hierauf in östlicher Richtung und geraden Linie zur Cote 1.172, welche Cote an der Vereinigungsstelle des paren Inprestit mit dem Bache Negrișora sich befindet.

Von hier folgt der Grenzzug dem Bachbette paren Negrișora aufwärts bis zu seinem Ursprunge und führt endlich in den Sattel auf Pietri le Rosii genannt Podu de Piatra, woselbst das Triplex confinium zwischen Ungarn (Siebenbürgen), der Bukowina und Rumänien sich befindet.

Grenzmarkirung.

Die Markirung des oben beschriebenen Grenzzuges hat in der Weise zu erfolgen, dass an den Fixpunkten am Pripor-Candri, Dealul-Russ, Dealul-Zimbrilor, am Zusammenflusse des paren Zimbrilor (Cifor) mit dem Dornișora Bach auf der Landzunge daselbst, dann gegenüber der Einmündung des paren Borcutului in den Dorna-Fluss am linken Ufer dieses letzteren Flusses, sodann 2.650 m. von diesem entfernt, am untern Ende des Wasserrisses, dann östlich der Cote 1.224 (auf poiana Muzzi) circa 160 m. entfernt, auf dem Rücken sub Piatra-Dorni, an der Einmündung des paren Imprestit in den Negrisora-Fluss, und schliesslich am Ursprunge desselben, steinerne circa 70 cm. hohe 25/40 cm. dicke Grenzsteine gesetzt werden, welche einerseits mit B. (Bukowina) und andererseits mit M. O. (Magyarország) zu bezeichnen sind.

lyeztessenek el, melyek az egyik oldalon B. betűvel (Bukovina), a másik oldalon M. O. betűkkel (Magyarország) jelölendők meg.

Ezen határkövek Podu de-Piatratól kiindulva északnyugati irányban folytatólagosan megszámozva és álló helyeiken egymástóli távolságuk, valamint a szögökkel, melyeket az összekötő határvonalak képeznek, pontos meghatározásával s az országos felmérés háromszögelési hálózatába való befoglalásával pontosan állandósíttatnak. Ezen állandó pontok közt, a határvonal mintegy 1 méter magas és 2—2$_{5}$/$_{10}$ méter alsó átmérőjű kőhalmokkal jelöltetik meg, melyek megfelelő távolságokban akként helyezendők el, hogy minden egyes ily határjegytől mindkét irányban egy másik határjegy látható legyen.

Az erdőkben a határvonal mindkét oldalán egyenkint 3 méter, s igy összesen 6 méter széles átvágás eszközlendő.

Valamennyi határjel felállításuk után egy határtérképen és egy jegyzőkönyvbe följegyeztetnek, mely okmányok két példányban kiállitva a megjelölő bizottság által szerkesztendők. A határmegjelölés költségeit egyenlő részben a két kormány viseli.

Ezen határmegjelölés foganatositásának idejéül egyetértőleg a jelen megállapodásoknak a két kormány részéről történt helybenhagyását közvetlenül követő nyár vétetik kilátásba.

Közvetlenül a határmegjelölés foganatositása után, ezen eddigi vitás területen (szakasz) az új határvonal mint tényleges országos határ veendő.

Ezen két példányban szerkesztett jegyzőkönyv, melynek

Diese Grenzsteine erhalten vom Podu de Piatra an in nordwestlicher Richtung fortlaufende Nummern, und werden in ihren Standorten durch genaue Bestimmung der Entfernungen untereinander, den Winkeln, welche die sie verbindenden Grenzlinien bilden und durch Einbeziehung in das trig. Netz der Landes-Vermessung genau fixirt. Zwischen diesen Fixpunkten wird die Grenzlinie weiters durch Steinhügel von circa 1 m. Höhe und 2—2·5 dcm. unteren Durchmesser markirt, welche in angemessenen Entfernungen derart zu errichten sein werden, dass von einer jeden Grenzmarke aus nach beiden Richtungen immer eine zweite Grenzmarke sichtbar sein soll.

In den Waldungen werden beiderseits der Grenzlinie je 3 m., zusammen daher 6 m. breite Durchhaue bewirkt.

Die sämmtlichen Grenzmarken werden nach deren Aufstellung in einer Grenzkarte und in einem Protokolle verzeichnet, welche Akte in doppelter Ausfertigung durch die Abmarkungscommission zu verfassen sein werden.

Die Kosten der Errichtung der Grenzmarken tragen beide Regierungen zu gleichen Theilen.

Als Zeitpunkt für die Durchführung der Grenzmarkirung wird der, der Ratification der vorstehenden Abmachungen seitens der beiden Regierungen unmittelbar folgende Sommer einvernehmlich in Aussicht genommen.

Unmittelbar nach erfolgter Abmerkung hat der in der bisher strittigen Strecke neue Grenzzug als factische Landesgrenze zu gelten.

Das Protokoll wurde in der heute, am 15-ten Februar

mindegyikéhez az összbizottság részéről aláirt bizottsági térkép két-két példánya mellékeltetett, — az összbizottságnak mai napon 1887. február 15-ik napján tartott zárüléshen felolvastatván, összehasonlittatván, minden részről aláiratott.

Torkos László *s. k.,*
m. kir. ministeri tanácsos.

Kiszely Károly *s. k.,*
nyug. minist. oszt. tanácsos.

3.

A határmegállapitás következtében Ausztriából Ma- megyébe kebeleztetnek.

4.

Jelen törvény végrehajtásával a bel-, igazság- és

1887 stattgehabten Schlusssitzung der Gesammtcommission in zwei Pareien, deren jedem zwei Exemplare der von der Gesammtcommission gefertigten Commissionskarten beigeschlossen sind, verlesen, collationirt und allseitig unterschrieben.

Fabini *m. p.*,
k. k. Oberst.

Erich Graf Kielmansegg *m. p.*,
k. k. Ministerialrath.

Anton Pawlowski *m. p.*,
k. k. Baurath.

§.

gyarországba szakadt területek Besztercze-Naszód vár-

§.

pénzügyi ministerek bizatnak meg.

XV. TÖR-

az Olaszországgal a vagyontalan betegek kölcsönös díjtalan nemzetközi egyezmény

(Szentesitést nyert 1897. évi április hó 17-én. — Kihirdet-

1.

Az osztrák-magyar monarchia mindkét államának dalmi tanácsban képviselt királyságok és országok, vala- vagyontalan olasz állampolgárok, s viszont az olaszországi állampolgárok díjtalan kórházi ellátása iránt létrejött, s junius 25-én aláirt nemzetközi egyezmény, miután az az közé iktattatik.

Az egyezmény szövege a következő:

2.

Fordítás.

Egyezmény

Ausztria-Magyarország és Olaszország között a vagyontalan betegeknek kölcsönös ingyen ápolásáról.

Az Olaszországban megbetegedett osztrák vagy magyar alattvalók és viszont Ausztriában vagy Magyarországban megbetegedett olasz alattvalók kórházi ellátásának tüzetesebb szabályozása czéljából, és különösen a vagyontalan betegeknek kölcsönös ingyen ápolását illetőleg 1861-ben Ausztria és a Szárd királyság között kicserélt nyilatkozatok hatályát az egész Olasz királyságra kiterjeszteni óhajtva, alulirottak e végre kellőleg meghatalmazva, következőkben egyeztek meg:

VÉNYCZIKK

kórházi ellátása iránt Bécsben 1896. évi junius 25-én kötött beczikkelyezéséről.

tetett az »Országos Törvénytár«-ban 1897. évi május hó 1-én.)

§.

kormányai és az olasz királyi kormány között a biromint a magyar korona országainak kórházaiban ápolt kórházakban ápolt vagyontalan osztrák, illetőleg magyar a mindkét részről meghatalmazottak által 1896. évi országgyülés által elfogadtatott, ezennel az ország törvényei

§.

Eredeti szöveg.

Convention

entre l'Autriche-Hongrie et l'Italie sur l'assistance gratuite réciproque des malades indigents.

Afin de régler d'une manière plus précise l'assistance à prêter aux sujets, autrichiens ou hongrois tombés malades en Italie et, réciproquement, aux sujets italiens tombés malades en Autriche ou en Hongrie et désirant, en particulier, étendre à tout le Royaume d'Italie les effets des déclarations échangées en 1861 entre l'Autriche et le Royaume de Sardaigne concernant le traitement gratuit réciproque des malades indigents, les Soussignés, dûment autorisés à cet effet, sont convenus de ce qui suit:

I. Czikk.

Szerződő felek mindegyike kötelezi magát arra, hogy gondoskodni fog arról, miszerint területén a másik fél vagyontalan alattvalói, kik testi vagy elme-betegség folytán orvosi segélyre és gondozásra szorulnak, saját alattvalóival egy és ugyanazon ápolásban részesittessenek mindaddig, mig hazájukba való visszatérésök saját vagy más személy egészségének veszélyeztetése nélkül lehetséges.

II. Czikk.

E segély és gondozás, valamint az eltemetés költségei azon államnak, a melyhez a segélyezett személyek tartoznak, sem állami, tartományi vagy községi pénztáraitól, sem pedig valamely más közpénztárától nem fognak követeltetni.

III. Czikk.

A szóban forgó költségek megtéritése csakis azon esetben követelhető, hogy ha ezen költségek megfizetése vagy maga a segélyben részesült személynek, vagy pedig a hatályban levő törvényeknél fogva helyette és érette fizetni köteles személyeknek módjában áll.

E tekintetben a szerződő felek mindegyike kötelezettséget vállal arra nézve, hogy diplomatiai uton történt megkeresés következtében a másik félt az ország törvényei által megengedett mérvben támogatja a végből, hogy ezen költségek, melyek a szokásban levő díjak szerint számitandók, az arra jogosult igényt tartóknak megtérittessenek.

IV. Czikk.

A jelen egyezmény hatályba léptének napjáig a velenczei és mantuai tartományokból való vagyontalan egyének ápolása által osztrák és magyar kórházaknak, vagy oly

Article I.

Chacune des Parties contractantes s'engage à pourvoir à ce que, sur son territoire, les ressortissants indigents de l'autre qui, par suite de maladie physique ou mentale, ont besoin de secours et de soins médicaux, soient traités à l'égal de ses propres ressortissants, jusqu'à ce que leur rapatriement puisse être effectué sans danger pour leur santé ou celle d'autre personne.

Article II.

Les frais de ces secours et de ces soins ainsi que ceux de l'enterrement ne seront pas réclamés aux Caisses de l'Etat, des Provinces ou des Communes, ni à quelque autre Caisse publique de l'Etat auquel la personne secourue appartient.

Article III.

Le remboursement des frais en question ne pourra être réclamé que dans le cas où la personne assistée elle-même ou d'autres personnes, obligées en son lieu et place en vertu des lois en vigueur, sont en état de répondre à ses frais.

À cet effet chacune des Parties contractantes s'engage, sur une demande faite par voie diplomatique, à prêter à l'autre Partie l'appui admissible aux termes de la législation du Pays, afin que ces frais, qui seront calculés d'après les taxes en usage, soient remboursés à qui de droit.

Article IV.

Les frais qui jusqu'à la date où le présent arrangement entrera en vigueur, auront été occasionnés aux hôpitaux autrichiens et hongrois par le traitement des individus

vagyontalan betegek ápolása által, kik osztrák vagy magyar alattvalók, az imént említett olasz tartományok kórházainak okozott költségek, az illető kormányok által az eddigelé követett rendszer szerint meg fognak térittetni.

V. Czikk.

Jelen egyezmény végrehajtásának ideje, mihelyt a szerződő felek alkotmányos törvényei által előirt alakiságok tetjesittettek, közös megegyezéssel fog megállapittatni.

Ez egyezmény mindaddig érvényben marad, mig hatályának megszüntetésére irányuló szándékát a felek egyike vagy másika — egy évvel előbb — ki nem jelenti.

Minek hiteléül alulirottak jelen egyezményt aláirták és pecséteikkel ellátták.

Kelt Bécsben, két példányban, 1896. junius hó 25-én.

Ausztria és Magyarország részéről:

Az osztrák-magyar monarchia külügyeinek ministere:

(P. H.) *Goluchowski* s. k.

Olaszország részéről:

Ő Felsége Olaszország Királyának nagykövete Ő Csász. és Apostoli Királyi Felségénél:

(P. H.) *Nigra* s. k.

indigents ressortissant des provinces vénitiennes et de Mantoue, ou aux hôpitaux des dites provinces italiennes par le traitement des malades indigents, sujets autrichiens ou hongrois seront remboursés par les gouvernements respectifs d'après le système observé jusqu'à présent.

Article V.

Le terme de la mise à exécution du présent arrangement sera fixé de commun accord des que les formalités prescrites par les lois constitutionnelles des Parties contractantes auront été accomplies.

Il restera en vigueur jusqu'à ce que l'une ou l'autre des Parties contractantes aura annoncé — une année d'avance — son intention d'en faire cesser les effets.

En foi de quoi les Soussignés ont signé le présent accord et y ont apposé le cachet de leurs armes.

Fait à Vienne en double expédition le 25 juin 1896.

Pour l'Autriche et pour la Hongrie:

Le Ministre des étranesair affgères d'Autriche-Hongrie:

(L. S.) *Goluchowski m. p.*

Pour l'Italie:

L'Ambassadeur de Sa Majesté le Roi d'Italie auprès de Sa Majesté Impériale et Royale Apostolique:

(L. S.) *Nigra m. p.*

Jegyzőkönyv.

A vagyontalan betegek kölcsönös ingyen ápolását tárgyazó jelen Egyezmény aláirásának alkalmával a szerződő felek nevében alulirottak egyezőleg kijelentik, miszerint a felek egyetértenek abban, hogy a jelen Egyezmény IV. czikkében emlitett költségek kölcsönös megtéritése két évi részletben lesz eszközölhető.

Kelt Bécsben, két példányban, 1896. évi junius hó 25-én.

Ausztria és Magyarország részéről:

Az osztrák-magyar monarchia külügyeinek ministere:

(P. H.) *Goluchowski s. k.*

Olaszország részéről:

Ő Felsége Olaszország Királyának nagykövete Ő Császári és Apostoli Királyi Felségénél:

(P. H.) *Nigra s. k.*

3.

Jelen törvény végrehajtásával a belügyminister bi-

Protocole.

Au moment de procéder à la signature de la présente Convention concernant l'assistance gratuite réciproque des malades indigents, les Soussignés sont convenus de déclarer au nom des Parties contractantes qu'il est bien entendu entre Elles que le remboursement réciproque des frais visés par l'article IV de la présente Convention, pourra s'effectuer à deux échéances distantes d'un an l'une de l'autre.

Fait à Vienne en double expédition le 25 juin 1896.

Pour l'Autriche et pour la Hongrie:

Le Ministre des affaires étrangères d'Autriche-Hongrie:

(L. S.) *Goluchowski m. p.*

Pour l'Italie:

L'Ambassadeur de Sa Majesté le Roi d'Italie auprès de Sa Majesté Impériale et Royale Apostolique:

(L. S.) *Nigra m. p.*

§.

zatik meg.

XVI. TÖRVÉNYCZIKK

a budapesti m. kir. állami távbeszélő-hálózat bérletének megszüntetéséről.

(Szentesitést nyert 1897. évi május hó 10-én. — Kihirdettetett az »Országos Törvénytár«-ban 1897. évi május hó 13-án.)

1. §.

A kereskedelemügyi minister felhatalmaztatik, hogy a budapesti m. kir. állami távbeszélő-hálózat bérletét, már a folyó 1897. évi márczius hó 1-étől számitott joghatálylyal megszüntesse, és a további bérleti jövedelmekről lemondás ellenértékeül a budapesti m. kir. állami távbeszélő-hálózat bérleti vállalata részvénytársaságnak vagy jogutódjának a szerződésnek 1917. évi augusztus hó 31-ig még hátralevő tartamára, félévi előzetes részletekben évi 368.000 forint járadékot fizessen, fentartva mindazonáltal az állam részére a jogot, hogy az évjáradéknak megfelelő hátralékos tőkeösszeget egyszerre bármikor kifizethesse.

2. §.

Felhatalmaztatik és utasittatik a kereskedelemügyi minister, hogy az átveendő távbeszélő-hálózat folyó évi kiadásait, ideértve az 1. §-ban emlitett évjáradékot és az új előfizetők bekapcsolásából származó költségeket is, — ugyancsak az emlitett távbeszélő-hálózat folyó évi bevételeiből fedezhesse és hogy e czélra a bérlet megszüntetése folytán a kincstár szabad rendelkezésébe átszálló 50.000 forint külön biztositéki alapot is felhasz-

nálhassa, és úgy ezen bevételeket, mint az emlitett kiadásokat, a kereskedelemügyi tárcza 1897. évi rendes bevételei és kiadásai 5-ik czíme (posta, távirda, távbeszélő) alatt a zárszámadásokban megfelelően elszámolhassa.

3. §.

A budapesti távbeszélő-hálózat előfizetői által fizetendő használati díjak, melyek jelenleg magánfelek számára havi 12 forint 50 krban, hatóságok, valamint a jótékonyczélú és közintézetek számára havi 6 forint 25 krban vannak megállapitva, 1917. évi augusztus hó 31-ig változatlanul maradnak, illetve csak a törvényhozás által szállithatók le.

4. §.

Ezen törvény a törvénytárban való megjelenése napján lép hatályba s végrehajtásával a kereskedelemügyi és a pénzügyi minister bizatik meg.

XVII. TÖRVÉNYCZIKK

a gattaja-lugos-marosillyei helyi érdekű gőzmozdonyú vasut engedélyezéséről.

(Szentesitést nyert 1897. évi május hó 10-én. — Kihirdettetett az »Országos Törvénytár«-ban 1897. évi május hó 13-án.)

1. §.

A ministerium ezennel felhatalmaztatik, hogy az 1895. évi XLV. törvényczikk alapján engedélyezett versecz-gattajai h. é. vasut folytatásaként a m. kir. államvasutak Gattaja állomásától a m. kir. államvasutak Lugos állomásáig, és innét a m. kir. államvasutak Marosillye állomásáig vezetendő helyi érdekű gőzmozdonyú vasutnak megépitésére és üzletére az 1880. évi XXXI. és az 1888. évi IV. törvényczikkben foglalt feltételek alatt az engedélyt kiadhassa.

2. §.

A kereskedelemügyi minister az 1-sö §-ban emlitett vonal engedélyezésének megtörténtéről az 1880. évi XXXI. törvényczikk 1. §. értelmében az országgyülésnek jelentést teend.

3. §.

Jelen törvény az országos törvénytárban való megjelenése napján életbe lép és végrehajtásával a kereskedelemügyi és a pénzügyminister urak bizatnak meg.

XVIII. TÖRVÉNYCZIKK

Magyarországnak az 1900. évi párizsi nemzetközi kiállításon leendő hivatalos részvételével járó költségek fedezéséről.

(Szentesitést nyert 1897. évi május hó 10-én. — Kihirdettetett az »Országos Törvénytár«-ban 1897. évi május hó 13-án.)

1. §.

Magyarországnak az 1900. évi párizsi nemzetközi kiállításon leendő hivatalos részvételéből folyó összes kiadások fedezésére 3,000.000, szóval: három millió korona hitel engedélyeztetik.

2. §.

Felhatalmaztatik a pénzügyminister, hogy az előző §-ban jelzett 3,000.000 korona összegből az 1897. évben felmerülő költségek fedezésére az állampénztári készletekből 200.000 koronát bocsásson a kereskedelemügyi minister rendelkezésére, mely összeg az 1897. évi állami költségvetés átmeneti kiadásainak VI. fejezete alatt számolandó el.

3. §.

Jelen törvény kihirdetése napján lép életbe, végrehajtásával a kereskedelemügyi és a pénzügyi minister bizatnak meg.

XIX. TÖRVÉNYCZIKK

a Bulgáriával 1896. évi deczember hó 21/9-én kötött kereskedelmi egyezmény beczikkelyezéséről.

(Szentesitést nyert 1897. évi május hó 10-én. — Ezen egyezmény hitelesitési okmányainak kölcsönös kicserélése Bécsben, 1897. év május hava 13. napján történt meg. — Kihirdettetett az »Országos Törvénytár«-ban 1897. évi május hó 16-án.)

A Bulgáriával 1896. évi deczember hó 21/9-én kötött kereskedelmi egyezmény ezennel az ország törvényei közé iktattatik.

Szövege

Ő Felsége Ausztria császárja, Csehország királya stb. és Magyarország apostoli királya

és

Ő királyi Fensége Bulgária fejedelme

— azon czélból, hogy az osztrák-magyar monarchia és Bulgária közt a kereskedelmi viszonyokat kereskedelmi egyezmény által szabályozzák — meghatalmazottaikká kinevezték, még pedig:

Ő Felsége Ausztria császárja, Csehország királya stb. és Magyarország apostoli királya:

goluchowoi Goluchowsky Agénor gróf urat, valóságos belső titkos tanácsosát, kamarást, a császári és királyi ház és a külügyek ministerét, az aranygyapjas rend és az I. osztályú vaskoronarend lovagját,

és

Ő királyi Fensége Bulgária fejedelme:

Stancioff Dimitri I. urat, jogtudort, diplomacziai ügynökét, a bulgár nemzeti polgári érdemrend főtisztjét, a Medsidje-rend nagyszalagjának tulajdonosát, és

Séraphimoff Konstantin G. urat, Bulgária legfelsőbb semmitőszékének tagját, a bulgár nemzeti polgári érdemrend tisztjét,

kik jó és kellő alakban talált meghatalmazásaik kölcsönös közlése után a következőkben állapodtak meg:

a következő:

Afin de régler les relations commerciales entre la Monarchie austro-hongroise et la Bulgarie par une Convention de commerce,

Sa Majesté l'Empereur d'Autriche, Roi de Bohême etc. et Roi Apostolique de Hongrie

et

Son Altesse Royale le Prince de Bulgarie ont nommé pour Leurs Plénipotentiaires, savoir:

Sa Majesté l'Empereur d'Autriche, Roi de Bohême etc. et Roi Apostolique de Hongrie

le Sieur Agenor Comte Goluchowski de Goluchowo, Son Conseiller intime actuel, Chambellan, Ministre de la Maison Impériale et Royale et des affaires étrangères, Chevalier de l'Ordre de la Toison d'Or et Chevalier de 1-ère classe de l'Ordre Impériale de la Couronne de fer

et

Son Altesse Royale le Prince de Bulgarie

le Sieur Dimitri J. Stancioff, docteur en droit, Son Agent diplomatique, Grand-officier de l'Ordre National Bulgare du Mérite Civil, Grand-Cordon de l'Ordre du Médjidié, et

le Sieur Constantin G. Séraphimoff, Membre à la Haute Cour de Cassation de Bulgarie, Officier de l'Ordre National Bulgare du Mérite Civil,

lesquels après s'être communiqué leurs pleins-pouvoirs respectifs trouvés en bonne et due forme sont convenus de ce qui suit:

I. Czikk.

Ausztria-Magyarország és Bulgária közt a kereskedés és a hajózás teljesen szabad lesz. A szerződő felek alattvalói a kereskedés, hajózási vállalatok és iparüzletek felállitása és üzése, úgymint bármily természetű jogok szerzése, átruházása, gyakorlása és keresése tekintetében kölcsönösen teljesen egyenlő elbánásban fognak részesittetni. Ép úgy a szerződő felek alattvalói kereskedésük és iparuk tekintetében az illető államok kikötőiben, városaiban és helyein — akár véglegesen telepednek le, akár csak ideiglenesen tartózkodnak ott, nem fognak semmiféle czím alatt más vagy magasabb illetékek, díjak, adók vagy jövedelmi adók alá vettetni, mint a melyek a saját nemzetbeliektől szedetnek és mindazon kiváltságok, mentességek és bármily más kedvezmények, melyeket a kereskedés vagy az ipar tekintetében a szerződő felek egyikének alattvalói élveznek, a másik szerződő fél alattvalóira is kiterjednek.

Magától értetik, hogy mindegyik szerződő félnek alattvalói az ezen czikkben emlitett ügyek tekintetében csakis az illető államnak a saját nemzetbeliekre és a legnagyobb kedvezésben részesülő nemzet alattvalóira is érvényes általános törvényeihez és rendeleteihez tartoznak alkalmazkodni, a nélkül azonban, hogy az ezen czikkben részökre biztositott jogok gyakorlására nézve az ország hatóságainak külön felhatalmazását vagy jóváhagyását kérni kötelesek volnának.

Az egyik szerződő fél területein lévő alapitványok, testületek, egyesületek és általában valamennyi jogi személyek, kivéve a kereskedelmi, szállitási és biztositó

Article Ier.

Il y aura pleine et entière liberté de commerce et de navigation entre l'Autriche-Hongrie et la Bulgarie. En ce qui concerne l'établissement et l'exercice d'un commerce, d'une entreprise de navigation ou d'une industrie, ainsi que par rapport à l'acquisition, la transmission, l'exercice et la poursuite des droits de toute nature les sujets des Parties contractantes seront traités réciproquement sur le pied d'une parfaite égalité. De même les sujets des Parties contractantes ne seront soumis par rapport à leur commerce et à leur industrie dans les ports, villes et lieux des Etats respectifs, soit qu'ils s'y établissent, soit qu'ils y résident temporairement, à des droits, taxes, impôts ou patentes, sous quelque dénomination que ce soit, autres ni plus élevés, que ceux qui seront perçus sur les nationaux, et les privilèges, immunités et autres faveurs quelconques, dont jouiraient en matière de commerce ou d'industrie les sujets de l'une des Parties contractantes, seront communes à ceux de l'autre.

Il est bien entendu que les sujets de chacune des Parties contractantes auront à se conformer à l'égard des matières dont il est fait mention dans cet article, uniquement aux lois et règlements généraux du pays applicables aux nationaux et aux sujets de la nation la plus favorisée, toutefois sans qu'ils soient astreints, en ce qui concerne l'exercice des droits qui leur sont conférés dans cet article, à demander une autorisation ou approbation spéciale des autorités du pays.

Les fondations, corporations, associations et en général toutes les personnes morales qui existent dans les territoires d'une des Parties contractantes sont, à

társaságokat, ki vannak zárva azon jogositványból, hogy a másik fél területein akár ingyen, akár ellenszolgáltatás mellett ingatlan javakat szerezhessenek.

II. Czikk.

Mindegyik szerződő fél alattvalói a másik fél területein minden katonai szolgálat és minden katonai megadóztatás, valamint bárminemű kivételes körülmények következtében elrendelt rendkivüli kényszerszolgáltatás alól is mentesek lesznek. Mindazonáltal ki vannak véve az ingatlan javak bármily czímen való birtoklásával egybekötött terhek, valamint azon katonai megadóztatások és kényszerszolgáltatások is, melyeket az összes belföldiek is, mint ingatlanok tulajdonosai vagy haszonbérlői viselni tartoznak.

Hasonlóképen fel lesznek mentve bármily birósági, közigazgatási vagy helyhatósági hivataloskodás minden kötelezettsége alól.

III. Czikk.

A szerződő felek kötelezik magukat arra, hogy a hajózásra vonatkozó kérdéseket, mihelyt lehetséges, külön egyezmény megkötése utján rendezni fogják.

Épúgy külön egyezmény fog köttetni a gyári védjegyek és a minták oltalmára vonatkozólag is. Ezen egyezmény aláirásáig a szerződő felek alattvalói a legnagyobb kedvezésben részesülő nemzet irányában alkalmazott bánásmódban fognak kölcsönösen részesittetni.

A bulgár kormány a találmányi szabadalmakról az e tekintetben elfogadott nemzetközi elveknek megfelelő

l'exception des sociétés commerciales, de transport et d'assurance, exclues de la faculté d'acquérir, soit à titre gratuit, soit à titre onéreux, des biens immeubles sur les territoires de l'autre Partie.

Article II.

Les sujets de chacune des Parties contractantes seront exempts sur les territoires de l'autre, de tout service militaire et de toute prestation militaire, ainsi que de toutes réquisitions extraordinaires qui seraient établies par suite de circonstances exceptionnelles. Sont toutefois exceptées les charges qui sont attachées à la possession à titre quelconque d'un bien-fonds, ainsi que les prestations et les réquisitions militaires auxquelles tous les nationaux peuvent être appelés à se soumettre comme propriétaires, fermiers ou locataires d'immeubles.

Ils seront dispensés également de toute fonction officielle obligatoire, judiciaire, administrative ou municipale quelconque.

Article III.

Les Parties contractantes s'engagent à régler les questions qui se rapportent à la navigation aussitôt que faire se pourra par la conclusion d'une convention spéciale.

De même on procédera à la conclusion d'une convention spéciale, visant a la protection des marques de fabriques et des modèles. Jusqu'à la signature de cette convention les sujets des Parties contractantes seront traités reciproquement sur le pied de la nation la plus favorisée.

Le Gouvernement bulgare présentera au Sobranjé et tâchera de faire sanctionner dans le plus bref délai

törvényt fog a sobranje elé terjeszteni és oda hatni, hogy az a legrövidebb idő alatt szentesittessék.

IV. Czikk.

Azon kereskedők, gyárosok és más iparosok, kik hazájuk hatóságai által kiállitott iparigazolványnyal bizonyitják, hogy azon államban, melyben állandóan tartózkodnak, kereskedésök vagy iparuk üzésére jogositva vannak és hogy a törvényes illetékeket és adókat fizetik, jogosultak arra, hogy a másik szerződő fél területein akár személyesen, akár a szolgálatukban álló utazók utján kereskedőknél, vagy nyilvános eladási helyiségekben, vagy pedig az illető árúkat előállitó személyeknél bevásárlásokat tehessenek. Jogositva lesznek továbbá kereskedőknél vagy más személyeknél, kik a felajánlott árúkat iparukban használják, mustrák mellett is megrendeléseket gyüjteni. Ezért semmi esetben sem lesznek külön illeték fizetésére kötelezve.

Iparigazolvánnyal ellátott iparosok (kereskedelmi utazók) csak mustrákat vihetnek magukkal, nem pedig árúkat is.

Az iparigazolványok a mellékelt minta szerint állitandók ki.

A szerződő felek kölcsönösen közölni fogják egymással, hogy az iparigazolványok kiállitására mely hatóságok illetékesek és hogy ezen igazolványok birtokosainak iparuk gyakorlásában minő szabályokhoz kellend alkalmazkodniok.

A fentebbi határozatok nem alkalmazhatók a vándoriparra, a házaló-kereskedésre és a kereskedést vagy

une loi sur les brevets d'invention conforme aux principes internationaux adoptés à cet égard.

Article IV.

Les négociants, fabricants et autres industriels qui prouvent, par l'exhibition d'une carte de légitimation industrielle délivrée par les autorités de leur pays, que, dans l'Etat où ils ont leur domicile, ils sont autorisés à exercer leur commerce ou industrie et qu'ils acquittent les taxes et impôts légaux, auront le droit, personnellement ou par des voyageurs à leur service, de faire des achats dans les territoires de l'autre Partie contractante, chez les negociants ou dans les locaux de vente publics, ou chez les personnes qui produisent ces marchandises. Ils pourront aussi prendre des commandes, même sur échantillons, chez les négociants ou autres personnes qui emploient dans leur industrie des marchandises du genre offert. Dans aucun cas ils ne seront astreints à acquitter pour cela une taxe speciale.

Les industriels (voyageurs de commerce) munis d'une carte de légitimation industrielle, ont le droit d'avoir avec eux des échantillons, mais non des marchandises.

Les cartes de legitimation industrielle devront être délivrées conformément au modèle ci-annexé.

Les Parties contractantes se feront réciproquement connaître quelles autorités sont compétentes pour délivrer les cartes de legitimation industrielle, et quelles prescriptions doivent être observées par les titulaires de ces cartes pour l'exercice de leur profession.

Les dispositions ci-dessus ne sont pas applicables aux industries ambulantes, au colportage et à la recherche

ipart nem űző személyeknél való megrendelések gyüjtésére.

Azon alakszerűségeket illetőleg, melyeknek a kereskedelmi utazók a szerződő felek területein alávetve vannak vagy alávettetni fognak, az osztrákok és a magyarok Bulgáriában és a bulgárok az osztrák-magyar monarchiában a legnagyobb kedvezményt élvező nemzet irányában alkalmazott bánásmódban fognak részesülni.

V. Czikk.

A bulgár gyárosok, kereskedők vagy kereskedelmi utazók által az osztrák-magyar vámterületre, és az osztrák vagy magyar gyárosok, kereskedők vagy kereskedelmi utazók által Bulgáriába bevitt és árúmustrákul szolgáló oly tárgyak, melyek beviteli vám alá esnek, a szerződő felek mindenike részéről ideiglenesen vámmentesen bocsáttatnak be, azon vámkezelési alakszerűségek megtartása mellett, melyek ismétkivitelök vagy közraktárba való visszahelyezésök biztositására szükségesek. Ezen alakszerűségek az illető országokban hozott vagy jövőben hozandó törvények és rendeletek szerint teljesitendők.

VI. Czikk.

A szerződő felek kötelezik magukat arra, hogy a kölcsönös kereskedelmi forgalmat semmiféle beviteli, kiviteli vagy átviteli tilalommal nem fogják gátolni.

Ezen szabály alól kivételnek helye lehet csupán:

a) a jelenleg érvényben levő vagy a jövőben netán életbeléptetendő állami egyedárúságoknál;

b) egészség- és állategészségrendőri tekintetekből;

c) hadi szükségleteknél kivételes körülmények közt.

de commandes chez des personnes, n'exerçant ni commerce ni industrie.

En ce qui concerne les formalités auxquelles les voyageurs de commerce sont ou seront soumis dans les territoires des Parties contractantes, les Autrichiens et les Hongrois en Bulgarie et les Bulgares dans la Monarchie austro-hongroise jouiront du traitement de la nation la plus favorisée.

Article V.

Les objets passibles d'un droit d'entrée, qui servent d'échantillons et qui sont importés dans le territoire douanier austro-hongrois par des fabricants, des marchands ou des voyageurs de commerce bulgares, et en Bulgarie par des fabricants, des marchands ou des voyageurs de commerce autrichiens ou hongrois seront, de part et d'autre, admis en franchise temporaire, moyennant les formalités de douane nécessaires pour en assurer la réexportation ou la réintegration en entrepôt. Ces formalités s'accompliront selon les lois ou réglements qui sont ou seront édictés dans les pays respectifs.

Article VI.

Les parties contractantes s'engagent à ne pas entraver le commerce réciproque par des prohibitions quelconques d'importation, d'exportation ou de transit.

Elles ne pourront faire d'exceptions à cette règle que:

a) pour les monopoles d'Etat actuellement en vigueur ou qui pourraient être établis à l'avenir;

b) par égard à la police sanitaire et vétérinaire;

c) dans des circonstances exceptionnelles par rapport aux provisions de guerre.

A *b*) alatt kifejezett fentartás kiterjed azon tiltó intézkedésekre is, melyek a földmívelés érdekében kártékony rovarok vagy más kártékony organismusok elterjedésének meggátlása czéljából tétetnek.

VII. Czikk.

A szerződő felek egyikének területeiről érkező vagy odamenő mindennemű árúk a másik fél területein minden átviteli vám és mindennemű fogyasztási illeték alól kölcsönösen mentesek lesznek, történjék az átvitel akár közvetlenül, akár pedig úgy, hogy az árúk átvitel közben lerakatnak, raktároztatnak vagy újból berakatnak.

VIII. Czikk.

Az osztrák vagy magyar eredetű termények vagy iparczikkek Bulgáriába való bevitelöknél a jelen egyezmény *A)* mellékletében megállapitott vámdíjak mellett fognak bebocsáttatni.

Minden osztrák vagy magyar eredetű termény vagy iparczikk Bulgáriába való bevitelénél a legnagyobb kedvezményt élvező nemzet irányában alkalmazott bánásmódban fog részesittetni.

A bulgár eredetű termények vagy iparczikkek az osztrák-magyar vámterületre való behozataluknál a legnagyobb kedvezményt élvező nemzet irányában alkalmazott bánásmódban fognak részesittetni.

Ha törvények vagy harmadik államokkal kötött egyezmények következtében Bulgáriában az árúk behozatalára nézve más vámkezelés léptettetnék életbe vagy más vámok alkalmaztatnának, mint a melyek az *A*) melléklet szerint megállapittattak, az osztrák vagy magyar árúk bevivője ezen utóbbi vámkezelés és ezen vámok,

La réserve exprimée sous *b*) s'étend également aux mesures prohibitives prises dans le but d'empêcher, dans l'intérêt de l'agriculture, la propagation d'insectes ou d'autres organismes nuisibles.

Article VII.

Les marchandises de toute nature venant des territoires de l'une des Parties contractantes ou y allant seront réciproquement affranchies, dans les territoires de l'autre, de tout droit de transit et de taxes de consommation de toute sorte, soit qu'elles transitent directement, soit que pendant le transit elles doivent être déchangées, déposées ou rechargées.

Article VIII.

Les marchandises d'origine ou de manufacture autrichenne ou hongroise, acquitteront, à leur entrée en Bulgarie les droits fixés dans l'annexe *A)* de la présente Convention.

Toute marchandise d'origine ou de manufacture autrichienne ou hongroise, sera traitée à l'entrée en Bulgarie, sur le pied de la nation la plus favorisée.

Les marchandises d'origine ou de manufacture bulgare, seront traitées, à l'entrée dans le territoire douanier austro-hongrois, sur le pied de la nation la plus favorisée.

Si, par suite de lois ou de conventions conclues avec de tiers Etats, il était appliqué en Bulgarie à l'importation des marchandises un autre traitement douanier ou d 'autres droits que ceux concertés en vertu de l'annexe *A)*, l'importateur de marchandises autrichennes ou

valamint az *A)* mellékletben megállapitottak között választhat.

A bevivő ezen különböző elbánás és vámok közt minden esetben saját tetszése szerint szabadon választhat és ebben sem közvetlenül, sem közvetve meg nem akadályozható.

A *B)* melléklet azon eljárásra vonatkozó részletes határozatokat tartalmazza, mely az értékvám alá eső árúk vámkezelésére nézve megállapittatott.

IX. Czikk.

Mindegyik szerződő fél kötelezi magát arra, hogy nemcsak a behozatalnál és a kivitelnél szedendő vámok és mellékilletékek magasságát, hanem ezen vámok és mellékilletékek beszedését és biztositását, valamint általában a behozatali, az átviteli és a kiviteli vámeljárást illetőleg a másik fél föld- és ipartermékeit mindazon kedvezményben, mentességben és könnyebbségben fogja részesiteni, a melyeket valamely harmadik hatalomnak már nyujtott vagy jövőben nyujtani fog, még pedig akkép, hogy minden ily kedvezmény a másik szerződő fél föld- és ipartermékeire azonnal, már e ténynél fogva és ellenkedvezmény nélkül ki fog terjesztetni.

X. Czikk.

Azon belső adók, melyek akár az állam, akár a községek vagy testületek javára az ország termékeinek előállitását, gyártását vagy fogyasztását terhelik vagy terhelni fogják, semmi szin alatt sem terhelhetik nagyobb mértékben, sem terhelőbb módon a másik szerződő fél területeiről származó hasonló termékeket.

hongroises aura le choix entre ce dernier traitement et ces droits et ceux convenus dans l'annexe *A)*.

Dans tous les cas l'importateur sera libre de choisir, d'après sa propre convenance, entre ces différents traitements et droits et n'en pourra être empêché ni directement ni indirectement.

L'annexe *B)* contient les dispositions détaillées sur le procédé établi pour le traitement douanier des marchandises soumises à un droit ad valorem.

Article IX.

Chacune des Parties contractantes s'engage, non seulement quant au montant des droits et taxes accessoires à percevoir à l'entrée et à la sortie, mais aussi quant à la perception et à la garantie de ces droits et taxes accessoires, comme en général, quant au traitement douanier à l'importation, au transit et à l'exportation, à faire profiter les produits du sol et de l'industrie de l'autre Partie de toute faveur, immunité ou facilité qui serait déjà accordée ou qui pourrait être à l'avenir accordée à une tierce Puissance, de manière que toute faveur pareille sera étendue immédiatement, par ce fait même, et sans compensation, aux produits du sol et de l'industrie de l'autre Partie contractante.

Article X.

Les droits internes de production, de fabrication ou de consommation, qui grèvent ou grèveraient les produits du pays, soit pour le compte de l'Etat, soit pour le compte des administrations municipales ou corporations, ne pourront frapper, sous aucun prétexte, d'un taux plus élevé ni d'une manière plus onéreuse les produits similaires provenant des territoires de l'autre Partie contractante.

XI. Czikk.

Miután az osztrák-magyar monarchiában a bulgár eredetű termények és iparczikkek a vámok és mellékilletékek fizetését illetőleg abban a bánásmódban részesittetnek, a mely a legnagyobb kedvezményt élvező nemzet irányában fennáll: ennélfogva az osztrák vagy magyar eredetű termények és iparczikkek szintén nem lesznek Bulgáriában semmiféle vám-, helyi vagy bármi másnemű pótdíjnak, vagy pedig új, vagy azoknál magasabb mellékilletékeknek alávetve, mint a melyek jelenleg a legnagyobb kedvezményt élvező nemzetek irányában fennállnak, t. i.:

1. Az ólomzárolás díja, nevezetesen:

a) minden nagy ólomzárért — ide értve zsineget is — 30 centime és

b) minden kis ólomzárért vagy pecsétért — ide értve a zsineget is — 5 centime.

2. A vámhivatal által kiszolgáltatott következő nyomtatványok minden példányáért 10 centime díj szedetik:

a) árúnyilatkozat vagy ennek kivonata;

b) vámbevallás;

c) a valamely bulgár kikötőből más bulgár kikötőbe szállitott árúkra nézve kiszolgáltatott kisérő jegyek;

d) átvitelre szóló kisérő jegyek;

e) a belépti vámhivatal részéről valamely más vámhivatalnál vámkezelendő árúk szállitására nézve kiállitott kisérő jegyek.

3. Nyomtatott nyugtatványoknak a vámhivatal által kiszolgáltatott minden példányáért 5 centime díj szedetik be.

A vámhivatal által kiszolgáltatott minden egyéb nyomtatványokért szintén 5 centime díj szedetik be.

Article XI.

Les marchandises d'origine et de manufacture bulgare étant traitées dans la Monarchie austro-hongroise, quant à l'acquittement des droits et taxes accessoires, d'après les dispositions en vigueur à l'égard de la nation la plus favorisée, les marchandises d'origine et de manufacture autrichienne ou hongroise ne seront également soumises en Bulgarie à aucun droit additionnel de douane, local ou de tout autre genre, à des taxes accessoires nouvelles ou supérieures à celles qui existent actuellement à l'égard des nations les plus favorisées, savoir:

1. Le droit de plombage, à savoir:

a) 30 centimes pour chaque grande plomb, la ficelle y comprise, et

b) 5 centimes pour chaque petit plomb ou cachet, la ficelle y comprise.

2. Il est perçu une taxe de 10 centimes pour chaque exemplaire des imprimés suivants, fournis par la douane:

a) manifeste ou extrait de manifeste;

b) déclarations en douane;

c) feuilles délivrées pour les marchandises transportées d'un port bulgare dans un autre port bulgare;

d) feuilles de transit;

e) feuilles de transport délivrées par le bureau de douane d'entrée pour les marchandises devant être dédouanées par un autre bureau de douane.

3. Une taxe de 5 centimes est perçue pour chaque exemplaire de quittance imprimée, délivré par la douane.

Il est également perçu une taxe de 5 centimes pour tous les autres imprimés fournis par la douane.

4. A bélyegilleték az érvényben lévő bélyegtörvénynek megfelelően szedetik be.

5. A szarvasmarhák megvizsgálásáért járó díj; a juhok után szedett díjak (beglik).

6. A rakpart-illeték az 1885. évi április hó 15/3-án kelt körrendeletnek megfelelően.

7. A raktározási illetékek a vámtörvény 64. czikkének megfelelően szedetnek.

8. Statistikai illeték:

a) a postaküldemények kivételével csomagonként 10 centime;

b) a csomagolatlanul feladott árúk után 1.000 kgr.-onként 15 centime;

c) marhák után darabonként 10 centime.

A statistikai illeték úgy a bevitelnél, mint a kivitelnél is szedetik.

Magától értetik, hogy a mellékilletékek csak annyiban szedhetők, a mennyiben azon szolgálatok, a melyekre ezen illetékek ki vannak szabva, valósággal és a vámszabályoknak és törvényeknek megfelelően teljesittettek.

Egyébiránt megegyezés jött létre arra nézve, hogy ezen mellék- vagy pótilletékeknek bárminemű csökkentése, mely valamely harmadik állam árúira nézve nyujtatnék, hasonlókép az osztrák vagy magyar eredetű hasonló nemű czikkekre is haladéktalanul alkalmaztatni fog.

XII. Czikk.

A szállitás módozatait és az arra vonatkozó költségeket, könnyitéseket és egyéb kedvezményeket illetőleg a bulgár kormány arra kötelezi magát, hogy az osztrák-magyar monarchiának árúit, föld- és ipartermékeit, melyek Bulgáriában vasuton szállittatnak, teljesen ugyanazon el-

4. Le droit de timbre est perçu conformément à la loi sur le timbre en vigueur.

5. La taxe pour l'inspection des bestiaux ; les taxes (beglik) sur les moûtons.

6. Le droit de quaiage conformément à la circulaire du 15/3 avril 1885.

7. Les droits de magasinage sont perçus conformément à l'article 64 de la loi des douanes.

8. Droit de statistique :

a) 10 centimes par colis à l' exception des envois postaux ;

b) 15 centimes les 1000 kg des marchandises chargées en vrac ;

c) 10 centimes par tête de bétail.

Le droit de statisque est perçu tant à l'importation qu' à l'exportation.

Il est entendu que les taxes accessoires ne peuvent être perçues qu'en tant que les services auxquels ces taxes sont affectées ont été rendus effectivement et conformément aux prescriptions et lois douanières.

Il demeure en outre convenu que toute diminution de ces taxes additionnelles ou accessoires qui serait accordée aux marchandises d'un tiers Etat sera également appliquée sans délai aux articles similaires d'origine autrichienne ou hongroise.

Article XII.

En ce qui concerne les modes de transport, les frais, les facilités et autres avantages y afférents, le Gouvernement bulgare s'engage à traiter les marchandises, produits du sol et de l'industrie de la Monarchie austro-hongroise, transportés par voie ferrée dans la Bulgarie, exactement

bánásban fogja részesiteni, mint a legtöbb kedvezményt élvező nemzet árúit vagy a belföldi árúkat.

XIII. Czikk.

Azon külön megállapodások sérelme nélkül, melyek a vasuti forgalomban alkalmazandó vámeljárásra vonatkoznak, megegyezés jött létre arra nézve, hogy azon árúk, melyek az egyik szerződő fél területein vámbiztositási eljárás alá esnek, és ezen vagy más okból ott már zár alá helyeztettek, ha máskép az ellenőrzés kivánalmainak elég tétetett, a másik fél területein nem fognak felbontatni és a sértetlenül talált zárak és ólompecsétek helyett mások nem fognak alkalmaztatni.

XIV. Czikk.

Bulgária jogositva lesz a kereskedelmére nézve fontossággal biró bármely osztrák és magyar helyre kereskedelmi ügynököket kinevezni.

Ausztria-Magyarországnak azon eddig is gyakorolt joga, hogy Bulgáriába consuli tisztviselőket kinevez, továbbra is fentartatik.

XV. Czikk.

Jelen egyezmény kiterjed azon országokra vagy területekre is, melyek vámegylet alapján a szerződő felek egyikével jelenleg egyesitve vannak, vagy jövőben egyesitve lesznek.

XVI. Czikk.

A jelen egyezmény 8 nappal a jóváhagyási okmányoknak — legkésőbb 1897. évi $\frac{\text{május hó 18-ig}}{\text{május hó 1-ig}}$ — eszközlendő kicserélése után lép életbe és 1903. évi $\frac{\text{deczember hó 31-ig}}{\text{deczember hó 18-ig}}$ marad érvényben.

de la même manière que les marchandises de la nation la plus favorisée ou les marchandises indigènes.

Article XIII.

Sans préjudice des arrangements spéciaux sur le traitement douanier du trafic sur les chemins de fer, il est convenu que les marchandises qui sont soumises sur les territoires de l'une des Parties contractantes au traitement de l'acquit-à-caution et qui, pour cette même raison ou pour une autre, y ont déjà été mises sous scellés, ne seront point déballées dans les territoires de l'autre Partie, et les scellés et plombs trouvés intacts ne seront pas remplacés pourvu que l'on ait satisfait aux exigences du contrôle.

Article XIV.

La Bulgarie aura le droit de nommer des agents commerciaux dans toutes les places autrichiennes et hongroises qui ont une importance pour son commerce.

Le droit de nommer des fonctionnaires consulaires en Bulgarie, exercé jusqu'à présent par l'Autriche-Hongrie, reste maintenu.

Article XV.

La présente Convention s'étend aussi aux pays ou territoires unis, actuellement ou à l'avenir, par une union douanière à l'une des Parties contractantes.

Article XVI.

La présente Convention entrera en vigueur 8 jours après l'échange des ratifications qui aura lieu au plus tard le $\frac{\text{13. mai}}{\text{1-er mai}}$ 1897; elle restera exécutoire jusqu' au $\frac{\text{31. décembre}}{\text{18. décembre}}$ 1903.

Ha azonban tizenkét hónappal az emlitett időszak lejárta előtt a szerződő felek egyike sem jelentené ki abbeli szándékát, hogy az egyezmény hatálya megszünjék, az azontúl is érvényben marad, még pedig az egyik vagy másik szerződő fél részéről megtörtént felmondás napjától számitott egy év lefolyásáig.

A szerződő felek fentartják maguknak a jogot, hogy a jelen egyezményben közös egyetértéssel mindazon módositásokat megtehessék, melyek az egyezmény szellemével és elveivel nem ellenkeznek, és a melyek hasznosságát a tapasztalat igazolná.

XVII. Czikk.

Minek hiteléül a meghatalmazottak a jelen egyezményt aláirták és pecsétjeikkel ellátták.

Kelt Bécsben, kettős kiadásban, 1896. évi $\frac{\text{december hó 21-én.}}{\text{december hó 9-én.}}$

(P. H.) ***Goluchowski*** *s. k.*

(P. H.) ***Dr. Stancioff*** *s. k.*

(P. H.) ***C. Séraphimoff*** *s. k.*

Dans le cas où aucune des Parties contractantes n'aurait notifié, douze mois avant la fin de ladite période, son intention d'en faire cesser les effets, ladite Convention demeurera obligatoire jusqu'à l'expiration d'un an à partir du jour où l'une ou l'autre des Parties contractantes l'aura dénoncée.

Les Parties contractantes se réservent la faculté d'introduire dans la présente Convention d'un commun accord toutes modifications qui ne seraient pas en opposition avec son esprit et ses principes et dont l'utilité serait demontrée par expérience.

Article XVII.

En foi de quoi, les Plénipotentiaires ont signé la Convention et l'ont revêtue du cachet de leurs armes.

Fait, à Vienne, en double expédition, le $\frac{\text{21 décembre}}{\text{9. décembre}}$ mil huit cent quatre-vingt-seize.

(L. S.) ***Goluchowski*** *m. p.*

(L. S.) ***Dr. Stancioff*** *m. p.*

(L. S.) ***C. Séraphimoff*** *m. p.*

Minta.

Iparigazolvány kereskedelmi utazók számára.

.....évre. Az igazolvány száma.....

(Czímer.)

Érvényes

az osztrák-magyar monarchiában és Bulgáriában.

Tulajdonos:

(Vezeték- és keresztnév.)

Kelt (hely).....n (év, hó, nap).

(Pecsét.) (Illetékes hatóság.)

Aláírás.

Ezennel igazoltatik, hogy a jelen igazolvány tulajdonosa:

{.....ben ..... czég alatt ..... (a gyár vagy kereskedés megjelölése) bir.

{.....-ben ..... kereskedőczégnél, mely ott helyben ..... (a gyár vagy kereskedés megjelölése) bir, mint kereskedelmi utazó van alkalmazva.

Miután a jelen igazolvány tulajdonosa ezen kereskedő-czég, valamint még a .....-ben lévő következő $\frac{\text{czég}}{\text{czégek}}$ (a gyár vagy kereskedés megjelölése) számára árúmegrendeléseket keresni és árúvásárlásokat tenni szándékozik, az is igazoltatik, hogy az emlitett $\frac{\text{czég kereskedése (ipara)}}{\text{czégek kereskedései (iparuk)}}$ üzéseért ezen országban a törvényesen megállapitott adókat fizetni $\frac{\text{köteles}}{\text{kötelesek}}$.

Modèle.

Carte de légitimation pour Voyageurs de commerce.

Pour l'année..... No. de la carte.....

(Armoiries.)

V a l a b l e

dans la Monarchie austro-hongroise et en Bulgarie.

Porteur.

(Prénom et nom de famille.)

Fait à..... le (jour, mois, année).

(Sceau) (Autorité compétente.)

Signature.

Il est certifié que le porteur de la présente carte

{possède un (désignation de la fabrique ou du commerce) à ..... sous la raison ....

{est employé, comme voyageur de commerce dans la maison ..... à ..... qui y possède un (désignation de la fabrique ou du commerce).

Le porteur de la présente carte désirant rechercher des commandes et faire des achats pour le compte de sa maison, ainsi que $\frac{\text{de la maison suivante}}{\text{des maisons suivantes}}$ (désignation de la fabrique ou du commerce) à .....,

il est certifié, en outre, que $\frac{\text{ladite maison est tenue}}{\text{lesdites maisons sont tenues}}$ d'acquitter dans ce pays-ci les impôts légaux pour l'exercice de $\frac{\text{son}}{\text{leur}}$ commerce (industrie).

A tulajdonos személyleirása:

Különös ismertető jelei: .....
Kora: .....
Termete: .....
Haja: .....

Aláirás.

.....

Figyelmeztetés.

Ezen igazolvány tulajdonosa csakis utazás közben és csak a fentnevezett $\frac{\text{czég}}{\text{czégek}}$ számára van jogositva árúmegrendeléseket keresni vagy árúvásárlásokat tenni. Hordhat magával mustrákat, de nem árúkat. Egyebekben alkalmazkodni tartozik a mindenik államban érvényben lévő határozmányokhoz.

Jegyzet. Ott, hol a fentebbi minta kettős szöveggel bir, az igazolványok kiállitására használandó bárczában elegendő hely lesz hagyandó a végből, hogy a fenforgó eset körülményeihez képest az egyik vagy másik szöveg beiktatható legyen.

Signalement du porteur:

Signes particuliers:.....
Age:.....
Taille: .....
Cheveux:.....

Signature.

.....

Avis.

Le porteur de la présente carte ne pourra rechercher des commandes ou faire des achats autrement qu'en voyageant et pour le compte $\frac{\text{de la maison susmentionnée}}{\text{des maisons susmentionnées}}$. Il pourra avoir avec lui des échantillons, mais point de marchandises. Il se conformera, d'ailleurs, aux dispositions en vigueur dans chaque Etat.

Nota. Là où le modèle ci-dessus contient un double texte, le formulaire à employer pour l'expédition des cartes présentera l'espace nécessaire pour y insérer l'un ou l'autre des textes, suivant les circonstances du cas particulier.

A) melléklet.

Vámok a Bulgáriába való bevitelnél.

Az árúk megnevezése.	Beviteli vámok
1. Czukor nem finomitva, finomitva, kristályczukor; czukrosságok: dragées (czukros magvak), czukorkák, lokoum, halwa, pekmez (főtt must) és czukorral bevont gyümölcsök	érték után 20%
2. Szeszes italok: szesz, szőlő és szilvapálinka, arak, rum, cognac, likőrök és mindennemű más pálinka . . .	a származásra való tekintet nélkül egyenlőképen alkalmazandó külön becslés szerint 18%
3. Gyertyák és közönséges szappanok (lugszappanok)	érték után 18%
4. Mindennemű bőr	érték után 16%
5. Bőrárúk	érték után 16%
6. Kötelek és mindennemű kötélverő-árúk, a zsineget kivéve	érték után 25%
7. Mindennemű czipészárúk bőrtalppal	100 kg. tiszta súly után 280 frank
	Beviteli vámok
8. Készruhaneműek, melyek külsőoldalán a túlnyomó anyag tiszta vagy vegyes gyapjúszövetből áll	300 frank.

Jegyzet. A 7. és 8. sz. alá nem tartozó czipészárúk és kész ruhaneműek épúgy, mint a mindenféle fehérnemű, a kalapok és a közvetlen használatra szolgáló különböző divatárúk a 22. szám alatt megállapitott vám alá esnek.

Annexe *A*).

Droits d'entrée en Bulgarie.

Dénomination des marchandises.	Droits d'entrée
1. Sucre non raffiné, raffiné, candis; sucreries: dragées, bonbons, lokoum, halwa, pekmez (jus de raisins cuits) et fruits glacés avec sucre . .	ad val. 20%
2. Boissons spiritueuses: alcool, eau-de-vie de raisins et de prunes, arak, rhum, cognac, liqueurs et autres eaux-de-vie de toute sorte	d'après une estimation spéciale appliquée également à toutes les provenances 18%
3. Bougies et savons ordinaires (savons de lessive)	ad val. 18%
4. Cuirs de toute sorte . . .	ad val. 16%
5. Articles de cuir	ad val. 16%
6. Cordes et articles de corderie de toute sorte à l'exception des ficelles	ad val. 25%
7. Chaussures de toute sorte avec semelles de cuir	les 100 kg. nets. 280 frcs.
8. Vêtements confectionnés dont la matière dominante à la superficie consiste en tissu de laine pure ou mélangée	300 frcs.

Observation: Les chaussures et vêtements confectionnés qui n'entrent pas dans les No 7 et 8, de même que la lingerie de toute sorte, les chapeaux et les diverses confections pour un usage immédiat suivent le régime du No 22.

9. Posztók és szövetek gyapjúból, melyek négyszögméterenként 400 grammnál nagyobb súlyúak	érték után 18%
10. Ablaküveg	érték után 20%
11. Üvegárúk általában . . .	érték után 12%
12. Porczellán és faience árúk. .	érték után 12%
13. Apró árúk és kefekötő-árúk .	érték után 12%

Jegyzet. Ide tartoznak az 1894. évi bulgár statisztika 413., 414., 517., 531., 534—537. (bezárólag) és 741—760. (bezárólag) számai alatt említett árúk, beleértve a mindennemű gombokat és fésűket is. Megállapittatik azonban, hogy a valódi ékszerek, azaz az aranyból és a drágakövekből készült czikkek, fémekkel kapcsolatban is, ezen osztályzatból ki vannak zárva.

14. Lenfonalak	érték után 10%
15. Lenszövetek	érték után 10%
16. Gabonaliszt	érték után 10%
17. Tüzifa, épületfa, fürészelt fa (ide értve a fürészelt deszkákat) és dongák	érték után 8%
18. Ásványvizek	érték után 10%
19. Mezőgazdasági gépek és eszközök, ipari czélokra szolgáló mindennemű szerszámok, kályhák és tűzhelyek ipari czélokra, műhelyek, gyárak stb. számára	érték után 8%
20. Vasöntvényből való nem csiszolt, nem fénymázolt, nem festett közönséges munkák	érték után 10%
21. Csavarok	érték után 8%
22. Külön meg nem nevezett minden más árú	érték után 14%

9. Draps et étoffes en laine, le mètre carré pesant plus de 400 grammes	ad val.	18%
10. Verres à vitres	ad val.	20%
11. Verreries en général . . ,	ad val.	12%
12. Porcelaines et faïences . . .	ad val.	12%
13. Articles de mercerie, de quincaillerie et de brasserie	ad val.	12%

Observation. Rentrent ici les marchandises mentionnées sous les numéros 413, 414, 517, 531, 534—537 inclusivement, 741—760 inclusivement de la statistique bulgare de l'année 1894, y compris les boutons et les peignes de toute sorte. Il est cependant entendu que les articles de vraie bijouterie c'est à dire les articles en or et les articles en pièrres précieuses, même en combinaison avec des métaux sont exclus de cette catégorie.

14. Fils de lin	ad val.	10%
15. Tissus de lin	ad val.	10%
16. Farine de blé	ad val.	10%
17. Bois à brûler, bois de construction, bois sciés (y compris les planches sciées) et douves	ad val.	8%
18. Eaux minérales	ad val.	10%
19. Machines et instruments agricoles, ustensiles de toute sorte pour arts et métiers, poëles et fourneaux pour l'industrie, ateliers, fabriques etc.	ad val.	8%
20. Ouvrages ordinaires en fonte non polis, non vernis, non peints . .	ad val.	10%
21. Vis	ad val.	8%
22. Tous les autres articles non spécialement dénommés	ad val.	14%

B) melléklet.

Az értékvámoknak a Bulgáriába bevitt árúk után való beszedésére vonatkozó külön határozatok.*)

1. Czikk.

A bevivő a bevitt árú értékét és a kereskedésben szokásos megnevezését a bevallásban irásbelileg megjelölni tartozik.

Az értékvámok a bevallott érték után fognak számittatni, mely az árúknak a származás vagy elszállitás helyén való tényleges eladási árából, a határig felmerült szállitási költségekből és a rendeltetési helyig tényleg felmerült csomagolási, biztositási és bizományi költségekből áll.

A bevivő bevallásához az eladási árúszámlát (facturát) és a fuvarlevelet vagy a hajó-elismervényt mellékelni tartozik.

Az árú értéke a bevallásban levekben (frankokban) és annak törteiben fejezendő ki. Ha az ár és a csomagolási költségek az árúszámlában o. é. forintokban vannak kitéve, ezek a vámkezelés czéljára az o. é. forintnak a szofiai nemzeti bank által közzétett frank árfolyama alapján frankokra fognak átszámittatni. A szállitási, biztositási és bizományi költségek ugyanazon alapon számitandók át.

2. Czikk.

Az árúk vámhivatali szemléje a bevallást követő 48 óra alatt fog megtörténni.

*) Jelen határozatok az *A*) mellékleten 2. sz. alatt megnevezett szeszes italokra nem alkalmazhatók.

Annexe *B*).

Dispositions spéciales concernant la perception des droits ad valorem des marchandises importées en Bulgarie.*)

Article 1.

L'importateur est tenu d'indiquer par écrit dans la déclaration la valeur et la dénomination commerciale de la marchandise importée.

Les droits ad valorem seront calculés sur la valeur déclarée qui se constituera du prix réel de vente des marchandises au lieu d'origine ou d'expédition, des frais de transport jusqu'à la frontière et des frais d'emballage, d'assurance et de commission réellement occasionnés jusqu'au lieu de destination.

L'importateur devra joindre à sa déclaration la facture de vente et la lettre de voiture ou le connaissement.

La valeur de la marchandise sera portée sur la déclaration en levs (francs) et fractions. Si le prix et le frais d'emballage sont indiqués dans la facture en florins v. a., ils seront pour le traitement douanier, réduits en francs d'après le cours du florin v. a. en francs, publié par la banque nationale de Sophia. Les frais de transport, d'assurance et de commission seront réduits sur la même base.

Article 2.

La visite douanière des marchandises aura lieu dans les 48 heures qui suivent la déclaration.

*) Ces dispositions ne s'appliquent pas aux boissons spiritueuses denommées au No 2 de l'annexe *A*).

A vámhivatal a beviteli vámnak a bevivő által bevallott érték után való számitását csak az esetben tagadhatja meg, ha a bemutatott árúk minőségének és természetének lelkiismeretes becslése után az érték helyessége tekintetében alapos kételyei volnának.

Ha a vámhivatal ezen határozatnak megfelelve a bevallott értéket a tényleges értéknél csekélyebbnek tartja, a vámhivatali szemlét követő 24 órában joga van a bevallott értéket felemelni.

Ha a bevivő ezen felemelésbe nem egyezik, a vámhivatal az elővásárlás jogát gyakorolhatja, vagy szakértők meghallgatását kivánhatja.

Elővásárlás esetén a vámhivatal a bevivőnek a bevallott értéknek 5 százalékkal megtoldott összegét 15 napi határidő alatt megfizetni tartozik; magától értetik, hogy sem a beviteli vám, sem bárminemű illeték nem fog szedetni.

Szakértők meghallgatása esetén, minek 15 napi határidő alatt kell megtörténni, a vámhivatal tartozik a bevivőnek, ha ez azt kivánja, az árút mustrák visszatartása mellett és mindenkor azon feltétel alatt, ha a bevivő a beviteli vám, a mellékilletékek és a szakértők meghallgatásából eredhető vámpótlékok biztositására elegendő biztositékot ad, szabad rendelkezésére kiszolgáltatni; a bevivőnek szabadságában áll, hogy a szakértőknek — tájékoztatásukra — az illetékes kereskedelmi és iparkamara által a bevitt árú tényleges áráról kiállitott bizonyitványt bemutasson.

3. Czikk.

A vámhivatal elővásárlási joga megszünik, mihelyt a szakértők meghallgatása kéretett.

Ha a szakértői szemle megállapitja, hogy az árú értéke a bevivő által bevallott értéket nem többel, mint

La douane ne pourra refuser de calculer le droit d'entrée d'après la valeur déclarée par l'importateur que dans le cas où, par suite d'une appréciation rigoureuse de la qualité et de la nature des marchandises présentées, elle a des doutés fondés sur l'exactitude de la valeur.

Si la douane, en conformité de cette disposition, juge que la valeur declarée est inférieure à la valeur réelle, elle a, dans les 24 heures après la visite douanière, le droit d'augmenter la valeur déclarée.

Si l'importateur ne consent pas à cette augmentation, la douane aura le droit d'exercer la préemption ou de recourir à l'expertise.

En cas de préemption la douane aura à payer à l'importateur dans un délai de 15 jours la valeur déclarée, augmentée de 5 pour cent; il est entendu qu'il ne sera perçu ni le droit d'entrée ni une taxe quelconque.

Dans les cas d'une expertise laquelle aura lieu dans un terme de 15 jours, la douane sera tenue de remettre à la libre disposition de l'importateur, s'il le demande, la marchandise, en retenant des échantillons, à condition toutefois que l'importateur fournisse caution suffisante à garantir le droit d'entrée, les taxes additionnelles et les suppléments dudit droit qui pourraient résulter de l'expertise; l'importateur aura la faculté de présenter aux experts, à titre de renseignement, un certificat délivré par la chambre de commerce et d'industrie compétent sur le prix réel de la marchandise introduite.

Article 3.

Le droit de préemption de la douane est déchu dès que l'expertise est demandée.

Si l'expertise constate que la valeur de la marchandise ne dépasse pas de plus de 10 pour cent celle

10%-kal haladja meg, a beviteli vám a szakértők által meghatározott érték után szedetik.

Ha a szakértők által megállapitott érték a bevallott értéket 10%-kal haladja felül, a bevalló birság alá esik, melyet a pénzügyminister határoz meg, és mely a sikkasztott vámilletékeknek tizszeres összegéig terjedhet.

Megállapittatott, hogy a »sikkasztott vámilletékek« kifejezés alatt a bevallott érték után számitott vámilletékek és a szakértők által meghatározott érték után számitott vámilletékek közti különbözet értendő.

A szakértői szemle költségeit felerészben a bevivő, és felerészben a vámhivatal viseli, ha a szakértők által meghatározott érték a bevallott értéket nem többel, mint 5%-kal haladja meg; egyéb esetekben a vesztes fél viseli azokat.

Mihelyt a vám, a mellékilletékek és a szakértői szemléből netán eredő birság a vámhivatal által beszedetik, az árú a bevivőnek kiszolgáltatandó, vagy ha az árú már kiadatott, a biztositéki összeg maradéka a bevivőnek haladéktalanul visszaadandó.

4. Czikk.

Szakértők meghallgatása esetén a vámhivatal főnöke és a bevivő 8 napon belül a szakértők meghallgatása iránti kivánság nyilvánitása után egy-egy szakértőt nevezznek meg. A szakértők véleménykülönbség esetén, vagy ha a bevivő ezt kivánja, már a választott bíróság megalakulása alkalmával 8 napi határidőn belül egy harmadik választott birót választanak. Ha ezen választásra nézve nem tudnak megegyezni, akkor a harmadik választott biró az illetékes kerületi törvényszéknek elnöke, vagy oly he-

qui à été déclarée par l'importateur, le droit d'entrée sera perçu sur la valeur déterminée par les experts.

Si la valeur déterminée par les experts dépasse de 10 pour cent celle qui a été declarée, le déclarant sera passible d'une amende qui sera fixée par le Ministre des Finances et qui pourra s'élever jusqu'au décuple des droits fraudés.

Il a été constaté que sous l'expression »droits fraudés« sera comprise la différence entre les droits calculés sur la valeur déclarée et les droits calculés sur la valeur fixée par les experts.

Les frais d'expertise seront supportés à moitié par l'importateur et la douane, si la valeur déterminée par l'expertise n'excède pas de plus de 5 pour cent la valeur déclarée; dans les autres cas ils seront supportés par la partie succombante.

Aussitôt que le droit, les taxes additionnelles et l'amende résultant éventuellement de l'expertise auront été perçus par la douane, la marchandise sera delivrée à l'importateur, ou le reste du montant du cautionnement lui sera rendu sans délai, si la marchandise avait déjà été retirée.

Article 4.

En cas d'expertise le chef de la douane et l'importateur nommeront chacun un expert dans les huit jours qui suivent la demande de l'expertise. En cas de partage de voix ou, si l'importateur le requiert, au moment même de la constitution de l'arbitrage, les experts choisiront dans un délai de 8 jours un tiers arbitre. S'il y a désaccord entre eux, le tiers arbitre sera nommé par le président du tribunal de département compétent ou, aux

lyeken, hol kerületi törvényszék nincs, az illetékes községbiró (Mirowii sadia) által neveztetik ki.

A választott birósági itélet a választott birók megnevezésére következő 5 nap alatt hozandó.

5. Czikk.

Azon esetben, ha a beviteli vámok, a vámpótlékok, a birság és a költségek öt napon belül azon időtől számitva, midőn a fél a szakértők határozatáról értesitve lett, nem fizettetnek meg, az árúk, — a 2. czikk utolsó bekezdésében az árúnak biztositék ellenében való kiszolgáltatására vonatkozólag megállapitott esetet kivéve — a vámhivatal által eladhatók.

Az eladásból befolyt összeg vagy a biztositék — a beviteli vámok, a vámpótlékok, a birság és a költség levonása — után az igényjogosult rendelkezésére fog tartatni és pedig eladás esetén az eladás napjától számitott egy év tartamáig, biztositék nyujtása esetén pedig a végérvényes határozat értesitése napjától számitott egy év tartamáig.

Ha a rendelkezésre álló összeg kiadása a megállapitott határidő alatt nem szorgalmaztatik, az véglegesen az államkincstár javára esik.

endroits où il n'existe pas de tribunal de département, par le juge local (Mirowii sadia) compétent.

La décision arbitrale devra être rendue dans les cinq jours qui suivront la nomination des arbitres.

Article 5.

En cas de non paiement des droits d'entrée, des droits supplémentaires, de l'amende et des frais, au plus tard endéans les cinq jours de la notification de la décision des experts les marchandises, sauf le cas prévu par le dernier alinéa de l'article 2 concernant la délivrance de la marchandise contre cautionnement, pourront être vendues par la douane.

Le produit de la vente ou le cautionnement, après déduction des droits d'entrée, des droits supplémentaires, de l'amende et des frais, sera tenu à la disposition de l'ayant droit, en cas de vente, pendant une année à partir du jour de la vente, en cas de cautionnement pendant une année à partir du jour de la notification de la décision définitive.

Si la somme disponible n'est pas réclamée dans le délai fixé, elle restera définitivement acquise au Trésor.

Zárjegyzőkönyv.

Az Ausztria-Magyarország és Bulgária közt a mai napon kötött kereskedelmi egyezmény aláirásánál az alulirt meghatalmazottak a következő fentartásokat és nyilatkozatokat tették, melyek magának az egyezménynek kiegészitő részét képezendik.

Az egyezmény I. czikkéhez.

1. Az I. czikknek az iparüzletek felállitására és gyakorlására vonatkozó határozatai nem fognak alkalmaztatni:

a) az osztrák-magyar monarchiában a gyógyszerészekre, a kereskedelmi alkuszokra és a vándoriparra, ideértve a házalást is;

b) Bulgáriában a falusi korcsmárosokra, a gyógyszerészekre, a kereskedelmi alkuszokra és a vándoriparra, ideértve a házalást is.

Megegyezés jött létre, hogy a *b*) alatti határozat nem alkalmazható azon osztrák vagy magyar gyógyszerészekre, kik ezen ipart Bulgáriában jelenleg üzik.

2. A szerződő felek egyikének területein az illető törvények értelmében megalakult részvénytársaságok, részvényekre alakult betéti társaságok és bármily nemü biztositási ágakkal foglalkozó társaságok a másik fél területein, ha az e részben ott fennálló és minden más nemzet társaságaira nézve is alkalmazható törvényeknek és

Prtocole final.

Au moment de procéder à la signature de la Convention de commerce conclue à la date de ce jour entre l'Autriche-Hongrie et la Bulgarie, les Plénipotentiaires soussignés ont fait les réserves et déclarations suivantes qui auront à former partie intégrante de la Convention même:

Ad article I de la Convention.

1. Les dispositions de l'article I relatives à l'établissement et l'exercice des professions ne seront pas appliquées:

a) dans la Monarchie austro-hongroise aux pharmaciens, aux courtiers, au colportage, au commerce et aux professions exercés exclusivement en ambulant;

b) en Bulgarie aux cabaretiers de village, aux pharmaciens, aux courtiers, au colportage, au commerce et aux professions exercés exclusivement en ambulant.

Il est convenu que la disposition indiquée sous *b*) ne pourra être appliquée aux pharmaciens autrichiens ou hongrois qui exercent actuellement cette profession en Bulgarie.

2. Les sociétés anonymes et celles en commandites par actions, ainsi que les sociétés d'assurance de tout genre, existant sur les territoires de l'une des Parties contractantes en vertu des lois respectives, pourront, réciproquement, exercer sur les territoires de l'autre tous les droits, y compris celui d'ester en justice, en se

szabályoknak megfelelnek, kölcsönösen mindennemű jogokat, ideértve a perbenállási jogot is, gyakorolhatják.

3. A szerződő felek egyikének alattvalói, kik az illető területek különböző pontjai közt szállitással foglalkoznak, vagy kik hajózást űznek, ezen foglalkozás és iparok űzése tekintetében nem fognak a másik fél területein semmiféle ipari vagy külön adó alá vettetni, ha székhelyök hazájok területein van. Azonban ügynökeik Bulgáriában, mint az országban ipart űző egyének, jövedelmeik arányában a patensilletéket (jövedelmi adót) fizetni kötelesek. Ép úgy azon szállitók, kik az ország belsejében két pont közt árúszállitásokkal foglalkoznak, az ezen ügyletekből eredő jövedelem után a patens-illetékek alá fognak vettetni.

A VI. czikkhez.

Bulgária a jelen egyezmény tartama alatt sóra, dohányra, lőporra és kőolajra hozhat be egyedárúságot. Úgyszintén behozhat egyedárúságot azon czikkekre is, melyek a jelen egyezmény tartama alatt Ausztria-Magyarországban egyedárúság tárgyát képeznék.

A VIII. czikkhez.

Hogy az árúk a szerződéses bánásmódot élvezhessék, az árúbevallásnak magában kell foglalnia az árúk származásának megjelölését is.

Általában a bulgár, osztrák vagy magyar árúk bevivői a származási bizonyitványok felmutatásának köte-

conformant aux lois et prescriptions qui y sont en vigueur sur cette matière et qui sont applicables aux sociétés de toute autre nation.

3. Les sujets de l'une des Parties contractantes qui exercent le métier d'expéditeur entre les divers points des territoires respectifs ou qui se livrent à la navigation ne seront soumis, par rapport à l'exercice de ce métier et de ces industries, à aucune taxe industrielle ou spéciale sur les territoires de l'autre, pourvu qu'ils aient leur résidence dans les territoires de leur propre pays. Toutefois, leurs agents en Bulgarie, en leur qualité de personnes exerçant un métier dans le pays, devront acquitter le droit de patente (impôt sur le revenu) proportionnellement à leurs revenus. De même, les expéditeurs qui s'occuperaient d'expéditions de marchandises entre deux points dans l'intérieur du pays seront soumis aux droits de patente, quant au revenu résultant de ces affaires.

Ad article VI.

La Bulgarie aura la faculté d'introduire pendant la durée de la présente Convention des monopoles sur le sel, le tabac, la poudre et le pétrole. Elle pourra de même introduire des monopoles sur les articles qui, pendant la dureé de la présente Convention, seraient monopolisés en Autriche-Hongrie.

Ad article VIII.

Pour faire jouir les marchandises du traitement conventionnel, la déclaration des marchandises devra indiquer leur origine.

Les importateurs de marchandises bulgares, autrichiennes ou hongroises seront, en règle générale, récipro-

lezettsége alól kölcsönösen fel lesznek mentve. Mindazonáltal a származási bizonyitványok felmutatását a szerződő felek egyike kivételesen követelheti azon esetben, ha az árúk eredete szerint különbözeti vámokat állapitott meg, és ha az általános helyzet szerint úgy a vámok, valamint a szállitási feltételek tekintetében valószinűvé válnék, hogy oly harmadik államból, mely a fenforgó esetben a kedvezményes vámkezelésből ki lenne zárva, — eredő árúk hozatnak be a másik szerződő fél területeiről.

Az emlitett bizonyitványok kiállithatók a kiviteli hely helyhatósága vagy a kiviteli eljárást teljesitő vámhivatal által, legyen ez akár az ország belsejében, akár a határon, vagy végre consuli tisztviselő vagy kereskedelmi ügynök által; szükség esetén ezen bizonyitványokat az árúszámla is pótolhatja, ha az illető kormányok ezt megfelelőnek találják.

A származási bizonyitványok díjmentesen állitandók ki és a mellékelt minta szerint szerkesztendők. Ugyanez áll a consuli láttamozásra vagy valamely kereskedelmi ügynök láttamozására nézve is, ha ezen láttamozás a helyi hatóságok vagy a vámhivatalok által kiszolgáltatott származási bizonyitványokon kivántatik meg.

Mindegyik szerződő fél azon bizonyitványokhoz, melyek nem a saját vámszolgálatában használt nyelven vannak kiállitva, forditás melléklését kivánhatja. Ezen forditás a kiviteli országnak valamely hivatalos pecsét használatára feljogositott alkalmazottja által is kiállitható.

A gyarmatárúk, fűszerek, olajok, déli gyümölcsök, drogeriák, festő és cserző anyagok, mézgák és gyanták

quement dispensés de l'obligation de produire des certificats d'origine. Toutefois, la production de certificats d'origine pourra exceptionnellement être exigée par une des Parties contractantes pour le cas où elle aurait établi des droits différentiels d'après l'origine des marchandises, et que, selon la situation générale, tant par rapport aux droits douaniers, qu'en ce qui concerne les conditions de transport, il deviendrait probable que des marchandises provenant d'un tiers Etat qui, dans le cas dont il s'agit, y serait exclu du régime de faveur, soient introduites des territoires de l'autre Partie contractante.

Lesdits certificats pourront émaner de l'autorité locale du lieu d'exportation ou du bureau de douane d'expédition, soit à l'intérieur, soit à la frontière, ou bien d'un fonctionnaire consulaire ou d'un agent commercial; enfin ils pourront, au besoin, même être remplacés par la facture, si les gouvernements respectifs le croient convenable.

Les certificats d'origine doivent être délivrés gratuitement et seront rédigés d'après le formulaire annexé. Il en est de même du visa consulaire ou du visa d'un agent commercial, lorsque ce visa est exigé pour les certificats d'origine délivrés par les autorités locales ou par les bureaux de douane.

Chacune des Parties contractantes pourra exiger la présentation d'une traduction des certificats d'origine qui ne seraient pas dressés dans la langue employée dans son service douanier. Cette traduction pourra aussi être délivrée par un fonctionnaire du pays exportateur autorisé à se servir d'un sceau officiel.

Quant aux denrées coloniales, aux épices, aux huiles, aux fruits du midi, aux drogues, aux matières tincto-

Ausztria-Magyarországból való bevitelöknél Bulgáriában még akkor is a szerződéses bánásmódban fognak részesülni, ha a származási bizonyitványokkal ellátva nincsenek.

A IX. czikkhez.

1. A IX. czikk határozatai nem alkalmaztatnak:

a) azon kedvezményekre, melyek szomszédos államoknak a határforgalom könnyitése végett nyujtatnak;

b) azon kötelezettségekre, a melyeket a szerződő felek egyike már létrejött vagy jövőben létesitendő vámegyesülés határozatai szerint magára vállalt.

2. A kiviteli vámok nagysága a jelen egyezményben nincs meghatározva; de magától értetik, hogy ezen vámok minden kiviteli irányra nézve ugyanazok lesznek.

3. Az Ausztria-Magyarországban érvényben lévő elvekkel megegyezőleg Bulgáriában a vámkezelés tekintetében a következő szabályok lesznek követendők:

Az érdekeltnek szabadságában áll a bevitelre bevallott, de a szabad forgalomba még nem jutott árúkat, azok megtekintése után is, beviteli vagy kiviteli vám vagy bármily fogyasztási illeték fizetése nélkül külföldre visszaküldeni, feltéve mindazonáltal azt, hogy bevallásában oly szabálytalanságot nem követett el, a mely vámjövedéki büntető eljárást von maga után.

Ez utóbbi esetben a bevitt árú tekintetében a pénzügyi törvények határozatai szerint kell eljárni. Az árú ismét kivihető, ha a megállapitásra vonatkozó vámjövedéki büntető eljárás a bevallás helyes voltát igazolta.

riales et à tanner, aux gommes et aux résines, il est entendu que ces articles importés de l'Autriche-Hongrie jouiront en Bulgarie du traitement conventionnel, même s'ils ne sont pas accompagnés de certificats d'origine.

Ad article IX.

1. Les dispositions de l'article IX ne s'appliquent point:

a) aux faveurs qui sont accordées à des Etats limitrophes pour faciliter le commerce des frontières;

b) aux obligations imposées à l'une des Parties contractantes par les dispositions d'une union douanière déjà contractée ou qui pourrait être contractée à l'avenir.

2. Le taux des droits de sortie n'est pas limité par cette Convention; mais il est bien entendu que ces droits seront les mêmes pour toutes les directions dans lesquelles l'exportation se fait.

3. Seront observées conformément aux principes en vigueur en Autriche-Hongrie, quant au traitement douanier en Bulgarie, les règles suivantes:

L'intéressé sera libre de renvoyer à l'étranger, sans acquitter les droits d'entrée ou de sortie, ou une taxe quelconque de consommation, les marchandises, même après les avoir examinées, qui auraient été déclarées à l'entrée, mais qui n'auraient pas encore passé dans le libre trafic, pourvu toutefois qu'il ne se soit pas, dans sa déclaration, rendu coupable d'une irrégularité qui justifierait une procédure pénale en matière de douane.

Dans ce cas on procèdera, quant à la marchandise importée, conformément aux dispositions des lois des finances. La marchandise pourra de nouveau être réexportée, si la procédure pénale en matière de douane

Minden esetben azonban a bevivő tartozik megfizetni a XI. czikk szerint járó mellékilletékeket.

Az árúk — az ismét való kivitel, az átvitel vagy a forgalomba való bocsátás előtt — vámraktárakba raktározhatók, vagy köz- vagy magánraktárakba helyezhetők. A beviteli vámok, fogyasztási és octroi-illetékek, melyek az egyezmény szerint szedhetők, a megvámozásra szánt árúk után a raktárakból fokozatosan kivitt mennyiségek arányában szedendők be. Az átvitelre vagy az ismét való kivitelre szánt árúk e czímen semmiféle illetékkel nem terhelhetők meg.

A X. czikkhez.

Az osztrák és magyar árúk a vámokon, a XI. czikkben megjelölt mellékilletékeken, a fogyasztási és octroi-illetékeken kivül, az állam vagy a községek (helyhatóságok és testületek) javára szedett semminemű más illetékekkel nem terhelhetők.

Megegyezés jött létre, hogy a fogyasztási és az octroi-illetékek az osztrák vagy magyar árúkat semmi szin alatt sem terhelhetik nagyobb összeggel vagy terhelőbb módon, mint a hasonnemű bulgár termékeket. Ennek következtében a fogyasztási és octroi-illetékek az osztrák és magyar árúk után nem fognak más pénzértékben szedetni, mint a bulgár árúk után, és a bulgár termékek részére a fogyasztási és az octroi-illetékek tekintetében nem fognak semminemű oly kedvezmények engedélyeztetni, mint a melyek például a bérleti rendszerből stb. eredhetnek.

relative à la constatation, aura prouvé la justesse de la déclaration.

Dans tous les cas l'importateur aura à acquitter les taxes accessoires dues en vertu de l'article XI.

Les marchandises pourront être entreposées dans les magasins de douane, ou placées dans des entrepôts réels ou fictifs, pour les réexporter, les faire transiter ou les mettre en consommation. Les droits d'entrée, accises et octrois, admis par la Convention, seront perçus des marchandises destinées à être dédouanées en raison des quantités retirées successivement des entrepôts. Les marchandises destinées au transit ou à la réexportation ne pourront être grevées à ce titre d'une taxe quelconque.

Ad article X.

Les marchandises autrichiennes et hongroises ne pourront être grevées sous quelle dénomination que ce soit de taxes perçues au profit de l'Etat ou des communes (administrations municipales et corporations), autres que des droits de douane, des taxes accessoires prévues à l'article XI, des accises et des octrois.

Il est convenu que les accises et les octrois ne pourront grever, sous quelque dénomination que ce soit, les provenances autrichiennes ou hongroises ni d'un taux plus élevé, ni d'une manière plus onéreuse que les produits similaires bulgares. Ne seront, par conséquent, perçus les accises et les octrois des marchandises autrichiennes et hongroises dans une autre valeur monétaire que des marchandises bulgares et ne seront pas accordées aux produits bulgares, en ce qui concerne les droits d'accises et d'octrois, des faveurs quelconques telles qu'elles pourraient par exemple résulter du système d'abonnement etc.

A fogyasztási és octroi-illetékek az osztrák vagy magyar árúk után azon esetben is szedhetők, ha hasonló czikkek Bulgáriában nem is állittatnak elő.

A fogyasztási és octroi-illetékekre vonatkozó fentebbi határozatok az osztrák vagy magyar árúkra csak az esetben alkalmazhatók, ha minden más állam árúi ugyanazon bánásmód alá esnek.

A fogyasztási és octroi-illetékek a következő határozatoknak megfelelően fognak szedetni:

A) Azon fogyasztási czikkek, a melyek után a bevitelnél állami fogyasztási illetékek szedhetők, a következők: italok és eledelek, takarmány, tüzelőszerek és világitó anyagok, valamint épület-anyagok.

Minden más árú fel van mentve Bulgáriában a fogyasztási illeték fizetése alól.

Az alább megnevezett czikkeknél a fogyasztási illetékek Bulgáriában a következő összegeknél magasabbak nem lesznek:

	hektoliterenként
Szesz, a Gay-Lussac-féle szeszmérő minden foka után	0·75 frank
Rum, likőr, cognac, keserű pálinka (bitter), abszint stb.	30·— frank

Jegyzet. Oly rum, likőr stb. hordókban, mely a Gay-Lussac-féle szeszmérő szerint 40 foknál nagyobb szesztartalommal bir, ugyanazon illeték alá esik, mint a szesz.

	100 klgr. tiszta súly után
Czukor	20 frank
Czukorkák, halwa és czukrosságok	40 »
Kávépótlók, ideértve az úgynevezett Frank-kávét is	20 »

Les accises et les octrois pourront être perçus sur les marchandises autrichiennes ou hongroises même dans le cas où les articles similaires ne seraient pas produits dans la Bulgarie.

Les dispositions précédentes sur les accises et les octrois ne sont applicables aux marchandises autrichiennes ou hongroises que dans le cas où les provenances de tout autre pays sont soumises au même traitement.

Les accises et les octrois seront perçus conformément aux dispositions suivantes :

A) Les articles de consommation sur lesquels des accises pourront être prélevées à l'importation pour le compte de l'Etat sont les suivants: les boissons et les comestibles, le fourrage, les combustibles et les matiéres d'éclairage, ainsi que les matériaux de construction. Toutes les autres marchandises seront exemptes en Bulgarie du paiement d'accise.

Pour les articles dénommés ci-après les accises en dépasseront pas en Bulgarie les taux suivants:

	le hectolitre
Alcool, pour chaque degré de l'alcoolomètre de Gay-Lussac . . .	0·75 frcs.
Rhum, liqueur, cognac, bitter, absynthe etc.	30·— frcs.
Observation: Le rhum, la liqueur etc. en fûts, titrant plus de 40 degrès d'alcool d'après l'alcoolomètre de Gay-Lussac seront taxés comme l'alcool.	
	les 100 kg. nets
Sucre	20 frs.
Bonbons, halwa et sucreries . .	40 »
Succédanés de café, y compris le café appelé café de Frank . . .	20 »

	hektoliterenként
Sör	5 frank
	100 klgr. tiszta súly után
Stearin-, czetvelő és fényűzési gyertyák	20 frank
Halak conserválva, mint szardinák stb.	50 »
Más conservek	100 »
Faolaj és más táblaolajok . .	10 »

Fogyasztási illeték szedhető kivételképen a fa- és viasz-gyufák, az illatos zsiradékok és vizek, az illatos szappanok és a játékkártyák után.

Ezen illeték:

	100 klgr. tiszta súly után
a fagyufákra nézve	30 franknál
az illatos szappanokra nézve .	50 »
	a játékok tuczatjaként
A játékkártyákra nézve . . .	12 franknál

nem lesz magasabb.

B) Az 1895. évi deczember hó 18/30-án kelt bulgár törvény határozatainak megfelelőleg a községek (helyhatóságok és testületek) javára szedendő octroi-illetékek az alább megnevezett czikkeknél a következő összegeknél magasabbak nem lehetnek:

	frank, centime literenként
Bor és eczet hordóban	— 4
Szesz, pálinka, rum és cognac: literenként és a Gay-Lussac-féle szeszmérő szerinti fokonkint	— 1/2
Sör hordóban	— 4

	le hectolitre
Bière	5 frs.
	les 100 kg. nets
Bougies de stéarine, de spermaceti et bougies de luxe	20 frs.
Poissons conservés tels que sardines etc.	50 »
Conserves autres	100 »
Huile d'olives et autres huiles comestibles	10 »

Une accise pourra être perçue par voie d'exception sur les allumettes en bois et en cire, les graisses et eaux parfumées, les savons parfumés, et les cartes à jouer.

Cette taxe ne dépassera pas en ce qui concerne :

	les 100 kg. nets
les allumettes en bois	30.— frs.
les savons parfumés	50.— »
	la douzaine de jeu
les cartes à jouer	12.— frs.

B) Les octrois qui, en conformité des dispositions de la loi bulgare du 30/18 décembre 1895, seront perçus au profit des communes (administrations municipales et corporations) ne dépasseront pour les articles dénommés ci-après les taux suivants :

	frs. cts le litre
Vin et vinaigre en futaille . . .	— 4
Alcool, eau-de-vie, rhum et cognac : par litre et degré d'après l'alcoolomètre de Gay-Lussac	— 1/2
Bière en futaille	— 4

	3/4 literes üvegenként
Mindennemű borok lepecsételt üvegekben	— 50
Mindennemű likőrök, lepecsételt üvegekben, mint rum, abszint, ürmös, keserű pálinka (bitter), curaçao, vanilia, orosz vodka stb. . . .	— 30
	1 kg. tiszta súly után
Kávépótlók, ide értve az úgynevezett Frank-kávét.	— 16
Czukor	— 4
Czukrosságok, mint lokoum, befőttek, czukorkák és egyéb czukorárúk . .	— 10
Faolaj és más táblaolajok	— 8
Halak marinálva, szárítva és füstölve .	— 16
Svájczi, németalföldi és más sajtok .	— 32
	köbméterenként
Épületfa; nyers deszkák	1 —
	frank, centime tonnánként
Mész	2 —
	500 darabonként
Tégla	— 20
	1 krg. tiszta súly szerint
Stearin-gyertyák	— 8
Lúgszappan	— 8
Mindennemű czipészárúk bőrtalppal .	— 28
Kész ruhaneműek, melyeknek külolda-lán a túlnyomó anyag tiszta vagy vegyes gyapjúszövetből áll . . .	— 30

	la bouteille de ¾ de litre
Diverses espèces de vin en bouteilles cacheteés	— 50
Diverses espèces de liqueurs en bouteilles cachetées, telles que: rhum, absinthe, vermouth, bitter, curaçao, vanille, vodka russe etc.	— 38
	le kilogr. net
Succédanés de café y compris le café appelé café de Frank	— 16
Sucre	— 4
Sucreries telles que: lokoum, compotes, bonbons et autres articles en sucre.	— 10
Huile d'olive et autres huiles comestibles	— 8
Poissons marinés, séchés et fumés .	— 16
Fromages de Suisse, de Hollande et autres	— 32
	le mètre cube
Bois de construction; planches brutes	1 —
	frs. cts. la tonne
Chaux	2 —
	les 500 pièces
Briques	— 20
	le kilogr. net
Bougies stéariques	— 8
Savon de lessive	— 8
Chaussures de toutes sortes avec semelles de cuir	— 28
Vêtements confectionnés dont la matière dominante à la superficie consiste en tissu de laine pure ou mélangée	— 30

Minden egyéb czikk, mely sem a fentebbi összeállitásban, sem pedig az 1895. évi deczember hó 18/30-án kelt, előbb idézett törvényben külön megnevezve nincsen, a mennyiben nem vámmentes, az érték után a százaléknyi octroi-illeték alá esik.

Az osztrák és magyar árúk után az octroi-illetékek a beviteli vámok fizetésével egyidejűleg fognak beszedetni. — Az octroi-illeték lefizetése után az árú az egész országban szabadon jöhet forgalomba és semmiféle czímen bárminemű új illetékekkel nem terhelhető.

A mennyiben az octroi-illetékek a fentebbi határozatok szerint az árúk értéke után szedetnek be, ezen illetékek más becslési eljárás nélkül a beviteli vámok beszedésénél megállapitott értékek után fognak számittatni.

Jelen jegyzőkönyv, mely a szerződő felek részéről minden külön jóváhagyás nélkül elfogadottnak és jóváhagyottnak fog tekintetni, azon tény folytán, hogy magának a kereskedelmi egyezménynek, melyre vonatkozik, jóváhagyási okmányai ki lettek cserélve, két példányban állittatott ki.

Bécsben, 1896. évi deczember hó 21/9-én.

(P. H.) ***Goluchowski*** *s. k.*

(P. H.) ***Dr. Stancioff*** *s. k.*

(P. H.) ***C. Séraphimoff*** *s. k.*

Tous les autres articles qui ne sont pas specialement dénommés ni dans la liste ci-dessus ni dans la loi précitée du 30/18 décembre 1895 seront, en tant qu'ils n'entrent pas en franchise de douane, soumis à un octroi de 2 pour cent ad valorem.

L'acquittement des octrois se fera pour les marchandises autrichiennes et hongroises simultanément avec le paiement des droits d'entrée. L'octroi une fois payé, la marchandise pourra librement circuler dans tout le pays et ne pourra être grevée à aucun titre de nouvelles taxes quelconques.

En tant que, aux termes des dispositions précédentes, les octrois seront perçus d'après la valeur des marchandises, ils seront calculés, sans autre procédure d'estimation, sur les valeurs fixées pour la perception des droits d'entrée.

Le présent protocole qui sera considéré comme approuvé et sanctionné par les Parties contractantes sans autre ratification spéciale, par le seul fait de l'échange des ratifications de la Convention de commerce à laquelle il se rapporte a été dressé en double expédition à Vienne, le 21/9 décembre 1896.

(L. S.) ***Goluchowski*** *m. p.*

(L. S.) ***Dr. Stancioff*** *m. p.*

(L. S.) ***C. Séraphimoff*** *m. p.*

(Minta.)

Származási bizonyitvány.

.....[1]) bizonyitja, hogy az előmutatott okmányok szerint ....úr[2]) 189.... évi ..... hó ..... n[3]) ezen.....[4]) állomáson / kikötőben .....[5]) .....[6]) ..... jelű ..... számú ..... kilogramm nyers súlyú .....[7]) tartalmazó..... .....csomagot feladott, mely árúczikkek ezen országban állittattak elő és a..... .....[8]) osztrák vagy magyar / bulgár vámhivatalig leendő szállitásra vannak szánva, hogy .... ba [9]) ..... úrnak [10]) szállittassanak.

(Kelet, aláirás és pecsét.)

---

[1]) A bizonyitványt kiállitó hatóság neve.
[2]) A termelő vagy kereskedő neve.
[3]) Kelet.
[4]) A vasuti állomás vagy kikötő neve.
[5]) A csomagok darabszáma.
[6]) A csomagok neme.
[7]) Az árúk nemének megjelölése.
[8]) A vámhivatal neve.
[9]) A rendeltetés helye.
[10]) A czimzett neve.

(Formulaire.)

Certificat d'origine.

Mr .....[1]) certifie que d'après les documents exhibés, Mr. ..... [2]) a $\frac{\text{facturé}}{\text{embarqué}}$ le ..... 189..... [3]) dans $\frac{\text{cette gare}}{\text{ce port}}$ de.....[4]) .....[5]) colis .....[6]) marque..... numéros ..... avec poids brut de..... kilogrammes, contenant .....[7]) lesquelles marchandises sont produites dans ce pays et sont destinées à suivre jusqu'à la douane $\frac{\text{autrichienne ou hongroise}}{\text{bulgare}}$ de .....[8]) pour être expédiées à Mr.....[9]) à..... .....[10]).

(Date, signature et sceau.)

---

[1]) Nom de l'autorité qui expédie le document.
[2]) Nom du producteur ou négociant.
[3]) Date.
[4]) Nom de la gare du chemin de fer ou du port.
[5]) Numéros des colis.
[6]) Sorte des colis.
[7]) Description générique des marchandises.
[8]) Nom de la douane.
[9]) Nom du destinataire.
[10]) Nom du lieu de destination.

XX. TÖRVÉNYCZIKK

az állami számvitelről.

(Szentesitést nyert 1897. évi május hó 18-án. — Kihirdettetett az »Országos Törvénytár«-ban 1897. évi május hó 22-én.)

I. FEJEZET.

Az állami költségvetés.

A) Előirányzat.

1. §.

A költségvetési év megegyez a naptári évvel.

2. §.

A ministerek és az állami számvevőszék elnöke a saját kezelésökhöz tartozó kiadásoknak és bevételeknek következő évi részletes előirányzatát minden év junius hava végeig elkészitik és a pénzügyministerhez juttatják.

A pénzügyminister az egyes előirányzatokat az állami költségvetésben összefoglalja és fősommázattal látja el.

3. §.

A pénzügyminister a ministertanácsban véglegesen megállapitott állami költségvetés előirányzatát — tekintettel az 1867. évi X. t.-czikkre is — minden évben oly időben köteles az országgyülés képviselőháza elé terjeszteni, hogy annak országgyülési tárgyalása az év végéig befejezhető legyen.

4. §.

A részletes előirányzatban fölvett összegek a folyó évi költségvetési törvény megfelelő összegeivel összehasonlíttatnak és külön indokolásban igazoltatnak.

5. §.

Az előirányzás ugy a kiadásokra, mint a bevételekre nézve brutto összegekben történik, és két osztályra elkülönítve magában foglalja:

A) a rendes kezelést,

B) a rendkivüli kezelést.

Ugy a rendes, mint a rendkivüli kezelés részletes előirányzata fejezetekre, czímekre, rovatokra és alrovatokra oszlik.

6. §.

Az állami költségvetésnek a számvitel követelményeivel megegyező alaki berendezését, a fejezetek, czímek és rovatok rendszerét a kormány az állami számvevőszek elnökének egyetértésével állapitja meg.

7. §.

A rendes kezeléshez tartoznak az állami háztartásban évenkint állandóan előforduló valódi kiadások és valódi bevételek.

8. §.

A rendkivüli kezelésnél oly kiadások és bevételek irányzandók elő, melyek állandó jelleggel nem birván, csak egyszer-mindenkorra merülnek föl, vagy ha több éven át ismétlődnek

is, az állami háztartás rendes folyományát nem képezik.

A rendkivüli kezelés kiadási része a következő alosztályokra oszlik:

a) átmenetiek,

b) beruházások.

Hogy mily természetű kiadások tartoznak a beruházások, és melyek az átmenetiek csoportjába, azt a kormány az állami számvevőszék elnökével egyetértőleg határozza meg.

9. §.

Az állam különféle czéljaira használt épületek vagy egyéb ingatlanok fentartási költsége és közadója azon számadási ág terhére irányzandó elő, melynek czéljára az ingatlan használtatik.

10. §.

Állami épitkezésekre a szükséges kiadási hitel csak az egész épitkezésre nézve részletesen kidolgozott tervek és költségszámitások alapján kérhető.

Ha valamely épitésnek végrehajtása több évre oszlik el, az évi előirányzatban azon részletösszeg veendő fel, mely a költségvetési év (1. §.) alatt befejezni szándékolt munkálatok eszközlése végett tervszerűleg szükségeltetik.

11. §.

Az állam tulajdonát képező pénzkészlet, valamint a mult évekből eredő cselekvő hátralékok az évi költségvetés mérlegén belül be-

vétel gyanánt nem irányozhatók elő, azonban a költségvetés mérlegén kivül a hiány fedezetéül kijelölhetők.

12. §.

B) Költségvetési törvény.

A költségvetési törvény a részletes előirányzatok alapján osztályok, fejezetek, czímek és rovatok szerint folyó készpénzben állapitja meg az előirányzati évben felmerülendő állami kiadásokat és bevételeket.

13. §.

Ha a költségvetési törvényben külön törvényeken alapuló kiadások és bevételek fordulnak elő, ezekre nézve a költségvetési törvény illető tételeinél hivatkozásnak kell történni azon törvényekre, melyekkel ama kiadások, illetőleg bevételek megállapitva lettek.

14. §.

A költségvetési törvény intézkedik a netalán mutatkozó hiány fedezéséről, vagy a fölösleg hovafordításáról.

Ezen intézkedés nem foglalhat magában oly határozatot, mely természeténél fogva külön törvény hozatalát igényli.

15. §.

A költségvetési törvény fejezetei, czímei vagy rovatai között csak annyiban lehet helye az átruházásnak, a mennyiben a törvény ezt kifejezetten megengedi.

16. §.

Ha évközben oly jelentékenyebb szükséglet merülne föl, melynek fedezésére a megszavazott hitel nem elegendő, vagy a melyről a költségvetési törvényben gondoskodva nincsen, az illető minister a költségnek kiutalványozása előtt indokolt törvényjavaslatban az első esetben póthitelt, utóbbi esetben rendkivüli hitelt kér.

A pót-, illetve rendkivüli hitelre vonatkozó törvényjavaslatban intézkedés teendő egyszersmind a fedezet módozatai iránt is.

Ha azonban a kiadás elodázhatatlan, vagy oly időben merül föl, midőn az országgyülés együtt nem léte miatt a pót- vagy rendkivüli hitel ki nem eszközölhető, az ily költség utalványozását az illető minister csakis a ministertanács beleegyezésével teljesitheti, mely esetben pót- vagy rendkivüli hitel kérésének szüksége elesvén, az ily kiadásokra nézve a kormány a zárszámadások tárgyalása alkalmával nyerhet fölmentést.

Az ily ministertanácsi határozatok az állami számvevőszékkel hivatalból közlendők.

17. §.

A pót- vagy rendkivüli hitelt megadó törvényczikk szövegében világosan megjelölendő a költségvetési törvénynek azon osztálya, fejezete, czíme és rovata, melynél a megszavazott pót- vagy rendkivüli hitel számba veendő.

18. §.

A mennyiben a törvényhozás által engedélyezett évi hitellel szemben a számadási év

folyamán túlkiadások, előirányzat nélküli kiadások és hitelátruházások fordulnak elő, az állami számvevőszék az utalványozások nyilvántartási könyvében foglalt adatok alapján, minden évnegyedről, az évnegyedet követő második hónapban, az illető érdekelt minister előzetes értesitése mellett — a ministertanács utján — az országgyülésnek jelentést tenni tartozik.

19. §.

Ha a költségvetési törvény azon év január hava 1-ig, a melyre szól, létre nem jöhet, a kormány külön törvényjavaslatban felhatalmazást tartozik kérni arra, hogy a legutóbbi költségvetési törvény keretében az állam jövedelmeit folytatólagosan beszedhesse és kiadásait fedezhesse.

Ily rendkivüli felhatalmazás időtartamát a törvény világosan meghatározza ugyan, de a meghatalmazás s ezzel együtt a törvény hatálya azzal a nappal szünik meg, melyen az új költségvetési törvény kihirdettetik.

A kormány az e napig eszközlött összes kezelést az új költségvetési törvény keretébe illeszti.

20. §.

C) A költségvetési törvény végrehajtása.

A ministerek és az állami számvevőszék elnöke azon számadási ágakat illetőleg, melyekre nézve a költségvetési törvényben felhatalmazást nyertek, a rendelkezésökre álló pénztáraknál függetlenül intézkedhetnek.

21. §.

Minden kiadást vagy bevételt azon fejezet, czím és rovat terhére vagy javára kell utalványozni, a mely a részletes előirányzatok alapján természetének megfelel.

Az elszámolás helyessége tekintetéből az utalványozási rendeletekben oly czimek és rovatok sem cserélhetők fel egymással, melyek között a költségvetési törvény a hitelátruházást megengedte.

22. §.

A részletes költségvetés alapján egy összegben megszavazott hitel csakis a részletes költségvetés elfogadott rovatai-, alrovatai- és a költségvetést kisérő indokolásban kitüntetett czélokra használható fel és az átruházás csak a rovatok keretén belől gyakorolható.

Ha a részletes költségvetés alkalmával előre nem láthatott körülmények miatt évközben oly költségek utalványozása válik szükségessé, a melyekről sem a részletes költségvetésben, sem pedig az azt kisérő indokolásban említés nem tétetik, ezen utalványozások a zárszámadásban még azon esetben is indokolandók, ha azok a természetöknek megfelelő rovatokon elszámolva túlkiadást nem is idéznek elő.

23. §.

Az egyes kezelési ágakra megszavazott hiteleket a miniszterek és az állami számvevőszék elnöke nem növelhetik semminemű külön jövedelemmel, hanem kötelesek az évi keze-

lésből felmerülhető bármily jövedelmet, — a mennyiben azt előirányzatukba föl nem vehették, — a brutto számadási rendszernek megfelelőleg a zárszámadásban mint előirányzat nélküli bevételt kimutatni.

24. §.

Kiadások utalványozhatók:

a) törvény, szerzett jog, végzett munka vagy teljesitett szállitmány alapján véglegesen;

b) előleg vagy hitelnyitás alakjában számadás kötelezettségével;

c) folytonos járandóságképen állandó hatálylyal a megszüntetésig.

Az utalványozási rendeletek kellékeit a pénzügyminister az állami számvevőszék elnökével egyetértőleg külön utasitásban állapitja meg.

25. §.

Az utalványozási jog kiterjed a számadási év végéig, azaz a következő év márczius hava végéig olyformán, hogy ez időpontig a miniszterek, illetve az állami számvevőszék elnöke a legközelebb lefolyt évre nyert törvényes felhatalmazás alapján oly kiadások utalványozását, illetve oly bevételek előirását eszközölhetik a mult évi kezelés terhére vagy javára, melyeknek jogczíme a lefolyt év állami háztartásában gyökeredzik.

Az egyenes adók bevételeire nézve az utalványozási jog (előirások elrendelése) csak a naptári év végeig gyakorolható.

26. §.

A költségvetési évet követő márczius hó végeig ki nem utalványozott hitel vagy hitelmaradvány elévül és új törvényhozási felhatalmazás nélkül azontúl föl nem használható.

27. §.

A megelőző évből fenmaradt épitkezési, valamint épitkezési jelleggel biró átalakitási vagy felszerelési hitelek a pótkezelési negyed végeig az esetben is kiutalványozhatók, illetve leköthetők, ha a munka, a melyre vonatkoznak, nem fejeztetett ugyan még be, de már elrendeltetett. Ez esetben a kiutalványozás, illetve lekötés a rendelkezésre maradt hitelen belül, a valószinűség szerint szükségesnek mutatkozó összeg erejéig a pótkezelési negyed végeig oly kikötéssel történhetik meg, hogy annak tényleges felhasználása, illetőleg kifizetése csak a teljesitett munkának vagy szállitmánynak megtörténtét igazoló szabályszerű okmányok alapján fog annak idején eszközöltetni.

Az utólagos felhasználás czéljából ekkép kiutalványozott (lekötött) hitelek az állami számvevőszéknek a kiutalványozással, illetve lekötéssel egyidejűleg tudomására hozandók.

Az utólagos felhasználás czéljából kiutalványozott, illetve lekötött hitelek rendszerint a tárgyévet követő számadási év végéig használandók fel, s a mennyiben ezen ideig fel nem használtatnak, de felhasználásuk még czélba van véve, ez a körülmény a tárgyévet követő

évre vonatkozó zárszámadásban a minister részéről indokolandó.

Ha a felhasználás a tárgyévet követő második számadási év végeig nem történnék meg, a fel nem használt hitelösszeg törlendő, szükség esetén a törvényhozástól mint új hitel kérendő.

28. §.

Az előző §-ban jelzett hitelekötés alkalmazásánál a következő határozatok irányadók:

a) Az épületfentartás fogalma alá vonható épületjavitásokra, helyreállitásokra vagy tatarozásokra hitelekötésnek helye nem lehet.

b) Épitkezési, valamint épitkezési jelleggel biró átalakitási vagy felszerelési hitelek lekötése csakis az illető épitési, átalakitási vagy felszerelési objectumnak s arra a valószinűség szerint szükséges összegnek megjelölése mellett történhetik.

c) Az épitkezésekre, valamint épitkezési jelleggel biró átalakitásokra vagy felszerelésekre lekötött hitelek más épitési, átalakitási vagy felszerelési objectumokra, mint a mikre leköttettek, nem fordithatók, és pedig még azon esetre sem, ha a részletes költségvetésben vagy annak indokolásában megjelölt egyes objectumokra megszavazott hitelösszegek tekintetében az átruházás a számadási év alatt a költségvetési törvény alapján meg is volt engedve.

d) A pótkezelési időszak végeig el nem rendelt, sőt még nem is kezdeményezett vagy

csupán tervbe vett, elvben elfogadott épitkezésekre, valamint épitkezési jelleggel biró átalakitásokra vagy felszerelésekre az előző évből fenmaradt hitel le nem köthető.

Az illető épitkezési munkálat vagy szállitás elrendeltnek akkor tekintendő, a midőn a házilag foganatositandó épitkezési, valamint hason jellegű átalakitási vagy felszerelési munkálatoknál a költségvetés az illetékes hatóság által véglegesen jóvá hagyatik; vállalatoknál és alku-egyezményeknél pedig, midőn az épitkezési vagy hason jellegű átalakitási vagy felszerelési munkálatoknak munkaprogrammja az illetékes hatóság által véglegesen megállapittatik.

e) Hitelleköté sek csupán az épitkezésekre, valamint épitkezési jelleggel biró átalakitásokra vagy felszerelésekre megszavazott hitelösszegek erejéig eszközölhetők, s ily hitel hiányában a megtakaritott más czélú hitelek, vagy a költségvetésileg előirányzott jövedelmek (bevételek) fölöslegei hitelleköté s tárgyát nem képezhetik.

f) Midőn az épitési, valamint hason jellegű átalakitási vagy felszerelési költségeket egészben nem az államkincstár viseli, hanem azokhoz az állam csupán egy meghatározott s előzetesen egyszerre fizetendő összeggel járul hozzá, a következő években való felhasználás czéljából ily hozzájárulási összeg le nem köthető.

g) A mennyiben a hitelleköté snek az előző §-ban előirt feltételei megvannak, az épitkezési, valamint az épitkezési jelleggel biró átalakitási

vagy felszerelési munkálatokra előirányzott hiteleknek a következő években való felhasználását csakis hitellekötés által lehet biztositani. Nincs megengedve ennélfogva a hitellekötés feltételeinek hiányában a költségvetésileg engedélyezett hitelek terhére a végből, hogy azok a következő években felhasználhatók legyenek, a munka vagy szállitás megtörténte előtt véglegesen utalványozni, vagy olyan utalványokat kibocsátani, melyekkel a kiutalványozott összegeknek pénzintézetbe vagy letétbe helyezése rendeltetik el.

h) Ha a házilag foganatositandó nagyobb épitési munkálatoknál, valamint az épitkezési jelleggel biró átalakitásoknál vagy felszereléseknél a lekötött hitelek terhére előlegek engedélyezésének elkerülhetetlen esete forog fenn: a lekötött hitelből csak az az összeg tekintendő felhasználtnak, a mely az ezen előlegekről szerkesztett s már megvizsgált számadások szerint a teljesitett munkának vagy szállitmánynak megtörténtét igazoló okmányok alapján tényleg kiadatott.

29. §.

Házilag kezelt munkák költségeire, vagy más indokolt esetekben, jelesül, ha oly helyeken kell fizetéseket eszközölni, a hol állami pénztár nem létezik, — hosszabb időre elszámolás terhe alatt adott előlegekről a megbizott tartozik pénznaplóját havonként beterjeszteni, és az év végével maradt pénzkészletet az állami pénztárba szállitani.

A mennyiben a munka évközben fejeztetik be, vagy a nyert megbizás évközben teljesittetik, a számadás a munka befejezésétől, illetve a megbizatás teljesitésétől számitandó 30 nap alatt nyujtandó be, és egyidejüleg a netalán maradt pénz is az állampénztárba beszállitandó.

30. §.

A mennyiben külön törvények másként nem intézkednek, minden kiadási utalvány annak keltétől számitott egy év leforgása alatt elévül, ha a jogosult fél ezen határidő alatt a kijáró összeget nem veszi fel. Ez esetben az utalványozott összeg az állam tartozásából törültetik.

A jogosult fél kérelmére azonban az utalvány megujitható, mely esetben az illető kiadás annak az évnek folyó kiadási hitelét terheli, melyben az utalvány megujittatott.

31. §.

A költségvetési évek között hitelátruházásnak helye nincsen; ennélfogva sem a folyó évi hitelek terhére a jövő évet illető kiadásokat, sem a folyó évi kiadásokat a jövő évi hitelek terhére előlegesen utalványozni, vagy a hitelmaradványoknak letéteménykép való kezelését elrendelni nem szabad.

Minden valódi kiadás és bevétel szembe állitandó annak az évnek költségvetésével, a melyben azoknak jogczíme gyökeredzik, és semmiféle valódi kiadást vagy bevételt az átfutók közt elszámolni nem szabad.

32. §.

A pót- vagy rendkivüli hitelek utólagos kieszközlése reményében valamely kiadást előleg gyanánt utalványozni nem lehet.

33. §.

A ministerek és az állami számvevőszék elnöke kötelesek a vezetésök alatt álló hatóságok és hivatalok személyzeti és fizetési állományát az évi részletes előirányzatban az országgyülés jóváhagyása alá terjeszteni.

Oly járandóság nem utalványozható, mely a jóváhagyott — fizetés és személyzet — állományi rendszeren nem alapszik.

A megállapitott személyi létszám fentartása mellett azonban valamely rendszeresitett állásnak alacsonyabb fizetési osztályba tartozó állással való betöltése nincsen kizárva.

34. §.

Több hivatali álláshoz kötött fizetés egy és ugyanazon egyén részére nem utalványozható. Jelen intézkedés az 1886. évi XXI. t.-cz. 63. §-ában foglalt rendelkezést nem érinti.

35. §.

D) **Vagyonkezelés.**

Az állam ingatlan vagyona a pénzügyminister kezelése alatt áll, de az államkormányzat valamely ágazatának szolgálatára vagy czéljaira rendelt ingatlanokat addig, mig e rendeltetésök tart, az a minister kezeli, a kinek hatósága alá az illető kezelési ág tartozik. E rendeltetésök

megszüntével az ingatlanok a pénzügyminister kezelésébe adandók át.

36. §.

A ministerek gondoskodnak arról, hogy az ügykörükbe tartozó ingatlan vagyonról törzskönyv készittessék, melyből a vagyon lényeges ismertető jelei, a mindenkori álladék és az érték kivehetők legyenek.

Továbbá intézkednek arról is, hogy úgy az ingatlan, mint az ingó vagyonról leltárak vezettessenek.

A törzskönyvek és leltárak készitését és vezetését külön utasitások szabályozzák.

37. §.

Az ingatlan állami vagyon elidegenitése csak külön felhatalmazó törvény alapján történhetik meg.

Kivételt képez oly ingatlan elidegenitése vagy kicserélése, mely az állam valamely követelésének biztositása érdekében, vagy pedig kisajátitás alkalmával szereztetett meg. Ily ingatlan elidegenitése fölött a minister saját hatáskörében és felelősségére intézkedhetik.

38. §.

Szerződésnek, egyezménynek az állam nevében való megkötése, vagy azokat pótló ajánlatok elfogadása, illetve szerződések vagy egyezmények jogerejével biró jegyzőkönyvek megállapitása nyilvános verseny utján történik.

Kivétetnek:

1. oly szükséglet, kölcsön, szállitás vagy munka, melyre nézve az állam érdeke titoktartást követel;

2. oly tárgyak, melyek köztudomás szerint verseny utján nem biztosithatók;

3. oly üzletek, gyártmányok, szállitások, melyek csak kisérletül szolgálnak;

4. oly szállitás vagy munka, mely halaszthatlansága miatt az árlejtéssel egybekötött késedelmet nem türi;

5. oly szállitás vagy munka, melyre a második árlejtésnél sem tétetett ajánlat, vagy ha tétetett is, az alapos oknál fogva nem tartatik elfogadhatónak;

6. oly tárgyak vagy munka, melyek egyenként 300 frtnál többe nem kerülnek, és oly apróbb hivatali és egyéb szükségletek, a melyeknek beszerzése utasitásszerü megbizás alapján történik;

7. oly esetek, midőn valamely országos érdekü, nagyobbszerü épitmény létesitése, vagy valamely müszaki tárgy s általában tudományos, technikai vagy müvészi ismereteket föltételező vállalat megvalósitása van czélul kitüzve, melynek kivitelét a siker koczkáztatása nélkül korlátlan versenyzésre bocsátani nem tanácsos; ily esetekben a kormány jogositva van a feladat legjobb megoldására pályázatot nyitni, s a pályázat birálati eredményéhez képest a munka tervszerü kivitelét vagy a pályázók egyikére bizni, vagy arra oly értelemben korlátolt versenyt nyitni, hogy csakis oly vállalkozók ajánlatai

vétessenek tekintetbe, kik más hasonló alkalommal személyes képességöket már bebizonyitották;

8. végül a bel- és külföldi dohányvásárlás és a jövedéki tárgyaknak hasznositása, melynek módozatait külön rendeletek szabályozzák.

39. §.

Lejárt szerződéseket a minister a nyilvános verseny mellőzésével csak kivételes esetekben és ha azt az állam érdeke sürgősen követeli, a ministertanács hozzájárulásával csak akkor ujithat vagy hosszabbithat meg, ha az előbbi, vagy ezeknél is kedvezőbb föltételek voltak elérhetők.

40. §.

Az állam nevében kötendő épitkezési, eladási, bérleti, felszerelési vagy beszerzési ügyletekre vonatkozó szerződés, mely 5.000 forintnyi értéket képvisel vagy meghalad, mielőtt azt a minister jóváhagyja, a kincstári jogügyek igazgatóságával közlendő a végből, hogy a szerződésben kitűzött föltételekre nézve, különös tekinteltel a lekötött biztositékokra is, jogi szempontból véleményt adjon.

Oly szerződéseknél pedig, melyek a tárgy és alapföltételek hasonlósága miatt egyenlő jogi szempont alá esnek, megbirálás végett csak az abban eszközlendő változtatás közöltetik a kincstári jogügyek igazgatóságával.

Kivételt képeznek az igazságügyi ministerium, melynek kebelében külön osztály van

szervezve a jogi vélemények kidolgozására, valamint az alapitványi jogügyek igazgatója, a ki az alapitványi jószágkezelés körében előforduló szerződéskötések fölött az előzetes véleményadással bizandó meg mindaddig, a mig ezen közeg fennáll.

41. §.

Ha a megelőző szakaszban jelzett, már jogerőre emelkedett szerződésekuek módositása vagy felbontása bármi tekintetnél fogva czélszerűnek vagy szükségesnek találtatnék, az erre vonatkozó egyezmény tervezete a 40. §-ban emlitett közegekkel véleményadás végett közlendő.

Mielőtt az ily szerződésen alapuló állami követelésnek törlése elrendeltetnék, annak behajthatlansága iránt a 40. §-ban emlitett közegek indokolt véleménye meghallgatandó.

42. §.

Kölcsönök, hitelműveletek, továbbá nagyobb és hosszabb időre terjedő kötelezettséggel járó épitkezési szerződések csak a törvényhozás előzetes fölhatalmazása alapján köthetők.

43. §.

Az állam pénztárai évenként legalább egyszer, anyagkezelő hivatalai időről-időre kiküldött biztosok által váratlan vizsgálat alá veendők. Ezen vizsgálatok alkalmával a pénz és értékpapirkészlet mindenkor teljesen, a leltári és anyagkészlet azonban a részletes utasitásokban megállapitott módon rovancsoltatik.

A központi állami pénztár kezelésének rovancsolási időszakait és módozatait a pénzügyminister és az állami számvevőszék elnöke egyetértve határozzák meg.

44. §.

A rovancsolásra kiküldött biztos felelős a rovancsolási utasitásokban kijelölt kötelességek pontos teljesitéseért, valamint az általa észrevett, de föl nem jelentett hiányokból bekövetkezhető károkért.

45. §.

A rovancsolások mikénti teljesitése iránt a kormány, egyetértőleg az állami számvevőszék elnökével, külön utasitást ad ki.

46. §.

Az állami háztartás intézésére, a vagyonkezelés igazgatására, magára a kezelésre, annak elszámolására és ellenőrzésére hivatott tisztviselők nem vehetnek részt sem közvetve, sem közvetlenül oly mesterség, kereskedés vagy ipar üzésében, sem oly árverésekben, vállalatokban, adásvevésekben és bérletekben, melyek hivatalos ügykezelésökkel összefüggésben vannak.

II. FEJEZET.

A pénztárak és anyagkezelő hivatalok szolgálata.

47. §.

A) Szervezet és szolgálati viszonyok.

Az állami vagyon kezelésére, a bevételek és kiadások végrehajtására s ezzel kapcsolatban azoknak elszámolására rendelvék:

a) a ministereknek és az állami számvevőszék elnökének, valamint az ezeknek alárendelt hatóságoknak rendelkezése alatt álló általános állami pénztárak és az adóhivatalok;

b) a jövedékek és egyéb iparűzleti és jövedelmi ágak kezelésével megbizott különös állami pénztárak, melyek csak az illető szakminister rendelkezése alatt állanak;

c) az állami kiadások bizonyos nemeinek apróbb részletekben való teljesitésére rendelt kezelési pénztárak, valamint a közintézetek vagyonának kezelésével és elszámolásával megbizott közegek, a mennyiben ezen intézetek állami vagyont kezelnek, vagy állami javadalmazásban részesülnek, és ennek folytán a kormánynyal számadási viszonyban állanak.

48. §.

A 47. §. *a*) és *b*) pontja alatt emlitett pénztárak és hivatalok az állam egész területén annyiban állnak kölcsönös összeköttetésben, a mennyiben ministeri vagy hatósági rendelvény folytán egymásért bizományilag fizethetnek és bevételeket egymásért eszközölhetnek.

A 47. §. *b*) pontja alatt emlitett pénztáraknál a bizományos fizetés teljesitése idegen számadási ágak (tárczák) terhére vagy javára csak az illetékes szakminister utján rendelhető el.

49. §.

Oly hivataloknál, melyeknél készpénzen és értékpapirokon kivül más értékek is kezeltetnek, az eladás tárgyát képező értékek és az

ezekért befolyó pénzek kezelése egy és ugyanazon egyénre nem bizható. Kivételnek csak akkor van helye, ha a hivatalnak aránylag csekély forgalma csupán egy tisztviselőt tesz szükségessé, s ha különben is a kellő ellenőrzési és biztonsági rendszabályokról gondoskodva van.

50. §.

Egy és ugyanazon pénztárnál vagy anyagkezelő hivatalnál tisztviselőkül nem alkalmazhatók:

1. fel- vagy lemenő ágban rokonok és sógorok,

2. az oldalrokonok unokatestvérig bezárólag,

3. azok, kik örökbefogadó szülői és örökbefogadott gyermeki viszonyban állanak,

4. a tisztviselő nejének fitestvére vagy nőtestvérének férje.

51. §.

Minden állami pénztárnál és vagyonkezelő hivatalnál vagy intézetnél a kezelés közvetlen megfigyelésére ellenőr alkalmazandó, ki az utasitásokban szabályozott módon működik.

Ellenőr alkalmazása csak ott mellőzhető, a hol a forgalom csekély s az ellenőrzés megfelelő rendszabályokkal biztositva van.

52. §.

Minden számadó felelős a saját kezeléséért. Az ellenőrzéssel megbizott tisztviselő a kezelő számadóval egyetemleg felelős azon pénztár

vagy raktár tartalmáért, melynél az ellenzárt kezelni köteles; felelős továbbá minden közeg a maga hivatalkörét érintő minden cselekvényért vagy mulasztásért.

53. §.

Pénz-, anyag- vagy egyéb értékek kezelésére s a kezelés közvetlen ellenőrzésére hivatott állami közegek a számadásaikból származható téritmények fedezésére tartoznak szolgálati biztositékul fizetésök $^2/_3$-ának megfelelő, de mindig 10 frtra kikerekitett összeget készpénzben letenni s azt minden előléptetésnél a nyert fizetési többlet $^2/_3$-ával kiegésziteni. A kikerekitésnél az 5 forintig terjedő részösszegek elhagyandók, 5 frtnál nagyobb összegek ellenben 10 frtra kiegészitendők.

Más állami közegre nézve, kiknek tulajdonképeni hivatásukhoz az államvagyon kezelése nem tartozik, a mennyiben állami pénzek vagy egyéb értékek kezelésével megbizatnak, a kormány az állami számvevőszék elnökével egyetértőleg a részletes utasitásokban vagy külön rendeletben intézkedik az iránt, kötelesek-e biztositékot letenni, vagy sem.

54. §.

A biztositékot a letételére kötelezett szolgálatának megkezdése előtt teszi le; ha azonban kivánja és ezért folyamodik, havi részletekben is lefizetheti.

55. §.

A letett biztositékot az állam gyümölcsözteti s attól a letevőnek kamatot fizet.

Az esedékességtől 6 éven át fel nem vett kamat elévül.

56. §.

A biztositék a számadó szolgálati viszonyából származó állami követelések fedezésére bármikor részben vagy egészben bevonható. Ily esetben a számadó, ha még biztositék-letételre kötelező szolgálatban van, azt az 53. §. értelmében kiegésziteni, illetve pótolni tartozik.

57. §.

A biztositék a zár alól csak akkor oldható fel és adható vissza, ha a letevő vagyonkezelő hivatalát viselni megszűnt, számadásai elintézést nyertek, és számadói viszonyából tartozásai nincsenek.

58. §.

A letett biztositékok elszámolása, kamatoztatása, felmondása, bevonása és zár alól való feloldása tekintetében a kormány az állami számvevőszék elnökével egyetértve rendeletileg intézkedik.

59. §.

Vagyonkezeléssel megbizott állami tisztviselő által e minőségében a közalapoknak vagy magánfeleknek okozott károkért a kártéritési kötelezettség — a visszkereseti jog fentartása mellett — első sorban az állami kincstárt terheli.

60. §.

B) **Hivatás.**

A pénztárak és anyagkezelő hivatalok hivatását képezi:

a) a pénztári számfejtés, a 63. §-ban körülirt esét kivételével;

b) a pénz- és anyagkezelés;

c) a számvitel, és

d) a számadás.

61. §.

a) Pénztári számfejtés.

Minden kiadás vagy bevétel teljesitését megelőzi a pénztári számfejtés, melynek czélja megvizsgálni, hogy a jelentkező fél által bemutatott okmányok megfelelnek-e mindazon kellékeknek, melyekhez a pénz vagy érték tényleges átadása vagy átvétele a szabályok értelmében kötve van.

62. §.

A fél köteles a pénz vagy érték fölvételére való jogosultságát, és a mennyiben szükséges, személyi azonosságát is a számfejtő és a kifizető közeg előtt igazolni.

63. §.

Ha a pénztár székhelyén számvevőség (vagy számvevő közeg) is van, a számfejtést a saját számadási ágazataira nézve rendszerint ez tartozik teljesiteni.

64. §.

b) Pénz- és anyagkezelés.

A kezelés a pénzek, értékek és anyagok átvételéből, elhelyezéséből, megőrzéséből, továbbá az azokra vonatkozólag elrendelt kiadások és bevételek teljesitéséből áll.

65. §.

A pénztárak és anyagkezelő hivatalok csak az illetékes ministerek, az állami számvevőszék elnöke, vagy illetékes hatóság rendelete, vagy az utasitásbeli megbizása alapján teljesithetnek valamely kiadást vagy bevételt.

66. §.

Ha a fél oly befizetést kiván teljesiteni, melynek átvétele iránt a pénztár és kezelőhivatal megbagyást nem nyert, vagy ha a fél valamely időszaki járandóság fejében egy későbbi időszakra kivánja tartozását lefizetni, mielőtt még a korábbi időre esedékes illetményeket teljesen lerótta volna: a befizetés a féltől csak letéteményképen fogadható el, és a kiállitandó nyugtatványban világosan megjegyzendő, hogy a pénz átvételéből az államra nézve semmiféle joghátrány nem származhatik.

67. §.

Állami pénzeket vagy egyéb értékeket csak oly tisztviselő vehet át, ki az átvételre törvény vagy utasitásszerű megbizással bir. Más egyén kezéhez történt és az állam birtokába nem jutott befizetés vagy szállitmány nem teljesitettnek tekintetik, és az arról kiállitott nyugtatvány vagy átvételi elismervény az állam irányában érvénytelen.

Ugy ezen §. szövege, mint a pénz és értékek átvételére, valamint a nyugtatványok és elismervények aláirására jogosult tisztviselők neve és hivatalos állása a hivatali helyiségnek

valamely szembeötlő helyére kifüggesztendő hirdetmény utján a közönség tudomására hozandó.

68. §.

Az állami pénzek és értékek megőrzésére rendelt pénzszekrényekben és helyiségekben csak a hivatal számadásaiban följegyzett pénzeket és értékeket szabad tartani.

69. §.

A pénztárak és kezelőhivatalok kötelesek a befizetett pénzről és egyéb értékekről a félnek a részletes utasitásokban megállapitott alakban hivatalos elismervényt adni. A félnek joga van továbbá az általa fölvett pénzről vagy egyéb értékről ellennyugtatványt követelni, melyet a felelős számadók kiállitani és a hivatalos pecséttel ellátni tartoznak.

70. §.

c) Számvitel.

Minden pénztár vagy kezelőhivatal, mely egynél több számadási ágat kezel, főnaplót tartozik vezetni, mely a hivatal összes pénz- és értékpapir-kezelését magában foglalja. Az általános állami pénztáraknál minden pénzkezelő pénztári lajstromot vezet, mely lajstromok a pénz- és értékpapir-kezelés és készlet nyilvántartására nézve együttvéve a főnaplót pótolják.

A főnapló, illetőleg a pénzkezelők lajstromai a hivatal belhasználatára szolgálnak.

71. §.

Minden pénztár és anyagkezelő hivatal a költségvetési vagy azt kiegészitő törvényekből eredő kiadások és bevételek elszámolására tárczanaplókat vezet.

A tárczanaplók, valamint az ezek kiegészitő részét képező alnaplók, segédnaplók és lajstromok minőségét és számát az illető ministerek, egyetértőleg az állami számvevőszék elnökével, határozzák meg.

72. §.

Oly állami pénztár, mely valamely alap (alapitvány) törzsvagyonát kezeli, arról a forgalmi napló (74. §.) keretén kivül külön naplóban önállóan számol; a többi pénztárak pedig az ezen alapok (alapitványok) javára vagy terhére bizományilag teljesitett bevételekről és kiadásokról a forgalmi napló utján számolnak.

73. §.

A birói letétekről, árvapénzekről, valamint minden egyéb készpénzről, értékpapir- és tárgyról, mely szoros értelemben idegen vagyonnak tekintendő, a pénztárak külön letéteményi naplókban számolnak.

74. §.

A 47. §. *a)* és *b)* pontjai alatt emlitett pénztárak és anyagkezelő hivatalok forgalmi naplót vezetnek, melyben valamennyi pénzküldemény, mindennemű bizományos fizetés és a pénzforgalmi kezelésből keletkezett egyéb átfutó természetű összegek számoltatnak el.

A forgalmi napló szolgál egyszersmind a tárczanaplók havi összegeinek fölvételére, az állami pénzek és értékpapirok kezeléséből fenmaradó pénztári készleteknek és a különböző nem állami alapok és letétek készleteinek havonkénti kimutatására, s igy az összes pénz- és értékpapir-kezelésnek kitüntetésére.

75. §.

A pénztári naplókban az állam kezelése alatt lévő értékpapirok névértékök szerint számolandók el.

76. §.

Minden pénztár vagy anyagkezelő hivatal, mely a 84. §. szerint évi rovatszámadásokat terjeszt számvevőségi szigorlat alá, főkönyvet tartozik vezetni, melyet a pénztári tényleges eredményre nézve minden év deczember hava 31-én lezár, a kiadási utalványozásra és a bevételi előirásra nézve pedig a következő év márczius hava végeig terjedő pótutalványozási határidőig (25. §.) nyitva tart.

Hogy mely számadási ágaknál alkalmaztatik kincstári és melyeknél a kereskedelmi kettős könyvvitel, azt a részletes utasitások határozzák meg.

77. §.

Az anyagok és termesztmények, valamint az állam bármily egyéb ingó vagyona az anyagszámadás, illetve leltári elszámolás tárgyát képezik.

A számadás minőségét, számát, berendezé-

sét és bemutatását, az anyagok és tárgyak természetéhez és rendeltetéséhez képest, a részletes utasitások állapitják meg.

78. §.

d) Számadás. A ki állami vagy az állam szavatolása alatt álló pénzek vagy egyéb értékek kezelésével megbizatott, azon ministernek, illetőleg hatóság főnökének tartozik beszámolni, a ki a kezelés tárgyát képező számadási ágra nézve illetékesen rendelkezik.

79. §.

Más helyett senki sem számolhat, kivéve azt az esetet, ha a beszámolás hivatalos rendelettel másra ruháztatik.

A számadást a felelős számadók irják alá.

80. §.

A számadás jogérvényes bizonyitékot képez a számadó mellett vagy ellen.

81. §.

A számadáson annak bemutatása után többé változtatni nem szabad.

82. §.

Minden számadási ágról a kezelő számadók okmányolt havi naplókkal számolnak.

83. §.

A számadásokhoz csatolandó okmányok kétfélék, úgymint a meghagyási igazolványok,

melyek a számadási tételek jogosultságát, és a teljesitési okmányok, melyek a számadási tételek valódiságát bizonyitják.

84. §.

Oly számadási ágakról, melyek természetöknél fogva helybeli könyvelést igényelnek, azon esetben, ha e könyvelést a forgalom csekély jelentőségénél fogva nem számvevőségi közegek teljesitik, a számadók az okmányolt havi naplókon kivül évi rovatszámadást is készitenek, melyből világosan kitünjenek a kezelés évi eredményei, azaz:

az év elején és végén mutatkozó vagyonkészlet;

a bevételi és kiadási hátralék;

az előirás, illetőleg utalványozás;

a pénztári eredmény;

valamint egyéb, a jövedelmezőség megitélésére szükséges adatok.

III. FEJEZET.

A számvevőségek szolgálata.

85. §.

A) Szervezet és szolgálati viszonyok.

A ministerek külön számvevőséggel rendelkeznek, kivéve a Felség személye körüli és a horvát-szlavon-dalmátországi ministert, kiknek számvevőségi teendőit a pénzügyminister számvevősége teljesiti.

86. §.

Az állami vagyon és jövedelmek kezelésének igazgatásával megbizott, valamint az utalványozási joggal felruházott hatóságok mellé számvevőségek rendeltetnek.

87. §.

A közigazgatási segédszolgálat tekintetében a ministeri számvevőség a ministeriumnak, a 86. §-ban emlitett számvevőségek az igazgató hatóságoknak vannak alárendelve, ellenben úgy az előzetes, mint az utólagos számviteli ellenőrzés tekintetében önállóan működnek, és e működésökért csak a ministernek felelősek.

88. §.

A ministeri számvevőség élén, ha ez több osztályból áll is, egy igazgató áll, ki személyes ügyeire nézve a ministernek közvetlenül van alárendelve, és a vezetésére bizott számvevőség számviteli szolgálatának pontos teljesitéséért felelős.

A ministeri számvevőség tisztviselői számviteli szolgálatuk tekintetében a számvevőségi igazgatónak, illetve a ministernek felelősek.

89. §.

A ministeri számvevőség tisztviselőinek személyes ügyeiben a minister a számvevőségi igazgató előterjesztésére határoz.

Ily esetekben a számvevőségi igazgató mindig az illető tisztviselők elüljáróinak véleményét előzetesen meghallgatja. A számvevőségek

vezetőinek személyes ügyeiben önállóan tesz előterjesztést.

90. §.

A 86. §-ban említett számvevőségek élén egy-egy főnök áll, ki a vezetésére bizott tisztviselők személyes ügyeiben javaslattételi joggal bir, és javaslatait az igazgató hatósághoz terjeszti elő. Az igazgató hatóság köteles ezeket az előterjesztéseket saját véleményével együtt a ministeri számvevőség igazgatójához küldeni, kinek előterjesztésére a minister határoz. A főnökök személyes ügyeiben a ministeri számvevőség igazgatója önállóan tesz előterjesztést.

91. §.

Fegyelmi vétségek miatt feleletre vonja, illetve a fegyelmi eljárást megelőző vizsgálatot elrendeli:

a) a számvevőségi igazgató ellen a minister;

b) a ministeri számvevőségek vezetői és tisztviselői ellen a számvevőségi igazgató vagy a minister;

c) a 86. §-ban említett számvevőségek főnökei és tisztviselői ellen a számvevőségi igazgató, vagy az igazgató hatóság előterjesztésére a minister.

Az *a)* alatti esetben a minister kiküldötte, a *b)* és *c)* alatti esetben a számvevőségi igazgató vagy a minister megbizottja ejtik meg a vizsgálatot.

92. §.

Az elsőfokú fegyelmi hatóságot gyakorolja:

1. a számvevőségi igazgatónak és a ministeri számvevőség tisztviselőinek fegyelmi ügyeiben az illető ministerium kebelében alakitott fegyelmi bizottság;

2. a 86. §-ban megjelölt számvevőségek főnökeinek fegyelmi ügyeiben azon törvényhatóság közigazgatási bizottságának fegyelmi választmánya, a mely törvényhatóság területén az illető számvevőségi tisztviselő hivatali székhelye fekszik;

3. a 86. §-ban megjelölt számvevőségek tisztviselőinek fegyelmi ügyeiben az igazgató hatóságok kebelében alakitott fegyelmi bizottság.

93. §.

Az elsőfokú fegyelmi hatóság itélete ellen felebbezésnek a ministerhez van helye, ki az elsőfokú fegyelmi hatóság határozatai és itélete fölött — az előző szakasz 2. és 3. pontja alatt jelzett fegyelmi esetekben a ministerium kebelében alakitott fegyelmi bizottság meghallgatása után — másod- és utolsó fokban dönt.

94. §.

A jelen törvény fegyelmi határozatai a pénzügyi hatóságok mellé rendelt számvevőségek tisztviselőire is irányadók lévén, az 1889: XXVIII. törvényczikknek a jelen törvénytől eltérő fegyelmi határozatai hatályon kivül helyeztetnek.

95. §.

A számvevőségek hivatásához és hatásköréhez tartozik: *B) Hatáskör és hivatás.*

a) jelentéstétel oly ügyekről, a melyekre nézve a minister, illetve az igazgatóság a számvevőséget véleményadásra felhivja, vagy saját kezdeményezésére, valahányszor azt a szolgálat érdekében szükségesnek véli;

b) a közigazgatási számvevői segédszolgálat; nevezetesen: az utalványozást megelőző érvényesités, a pénztárak és anyagkezelő hivatalok rovancsolása, esetleg annál való közreműködés, a közigazgatás czéljaira szükséges nyilvántartások, statistikai és egyéb kimutatások szerkesztése;

c) a fizetést megelőző pénztári számfejtés (63. §.);

d) a könyvelés és számadási szigorlat, valamint az ezzel kapcsolatos, a 127—141. §§-ban közelebb meghatározott teendők;

e) az évi részletes előirányzatok, az utalványozási és megszüntetési, továbbá a lekötött hitelekre vonatkozó hátralékkezelési jegyzékek, a pénzkezelési kimutatások elkészitése, illetve összpontositása.

96. §.

A ministerek és az utalványozási joggal felruházott hatóságok kötelesek azon ügyeket a számvevőséggel véleményadás végett közölni, melyek általában az elszámolásra vonatkoznak, vagy melyeknek elintézése a költségvetési fedezet kérdésével áll összefüggésben, vagy a *a) Jelentéstétel.*

melyek előzetes számfejtést igényelnek. Ily ügyek az elintézés után is, de még a kiadványozás előtt, följegyzés, illetve ellenjegyzés végett közlendők a számvevőséggel.

Továbbá közlendők a számvevőséggel azon intézkedések és adatok is, melyeknek ismerete nélkül a számvevőség szigorlati és segédszolgálati teendőit helyesen nem végezheti.

97. §.

b) Közigazgatási számvevői segédszolgálat.

Az utalványozást megelőző közigazgatási számfejtésnél köteles a számvevőségi igazgató, illetőleg főnök felügyelni arra, vajjon az illető kiadás a költségvetésileg megszavazott hitelben fedezetét találja-e vagy nem?

Köteles egyszersmind felügyelni arra is, hogy egy és ugyanazon kiadás többször ne utalványoztassék, hogy az utalványozandó összeg szám szerint a törvények, szabályrendeletek, szerződések vagy díjszabályok alapján állapittassék meg.

98. §.

Ha az utalvány a költségvetési hitellel szemben túlkiadást, előirányzat nélküli kiadást, vagy költségvetésileg nem engedélyezett hitelátruházást foglalna magában, vagy ha az utalvány a fennálló szabályokba ütközik, köteles a számvevőség a ministert, illetőleg az igazgató hatóság főnökét ezen körülményre az előadó iven figyelmeztetni, s ha a minister vagy az igazgató hatóság főnöke a kiadást mindamellett elrendeli, vagy az utalványozás szabályszerű

sége tekintetében a számvevőségi igazgató, illetőleg főnök nézete ellen intézkedik, a számvevőség főnöke az utalványozó rendeletet ellenjegyezni tartozik ugyan, de egyszersmind köteles az ily módon utalványozott tételhez a megfelelő utalványozási jegyzék (108. §.) észrevételi hasábjában e szót irni »rendeletre«.

99. §.

c) Pénztári számfejtés.

A számvevőségek kötelesek a fizetést megelőző pénztári számfejtést mindazon kiadásokra és bevételekre nézve teljesiteni, melyek a szigorlatuk alá tartozó számadási ágak keretében valamely helybeli pénztárnál teljesitendők.

100. §.

A pénztári számfejtést az azzal megbizott számvevőségi tisztviselő az állandó és a 100 forintig terjedő változó illetményekre nézve egyedüli személyes felelőssége és kártérítési kötelezettsége mellett teljesiti. A 100 forintot meghaladó változó illetmények számfejtéséért a számvevőségi osztály vezetésével megbizott tisztviselő az illető számfejtővel egyetemleg felelős.

101. §.

d) Könyvelés és számadási szigorlat.

A számvevőség mindazon számadási ágakra nézve teljesiti a könyvelést, melyekről a kezelő számadók a 82. §. szerint okmányolt havi naplókkal számolnak; kivételt képeznek azon számadási ágak, melyekről a 84. §. értelmében a helybeli könyvelés alapján évi rovatszámadások is készitendők.

102. §.

A számvevőségeknél vezetett főkönyvek a pénztári eredményre nézve a naptári év végével, az utalványozásra és előirásra nézve pedig a pótutalványozási időszak (25. §.) végével záratnak le.

103. §.

A pénztárak és anyagkezelő hivatalok, valamint egyáltalában az állami pénzek (előlegek, javadalmazások) elszámolásával megbizott közegek irányában a számadási szigorlatot a számvevőségek gyakorolják.

104. §.

A számadási szigorlat magában foglalja a számadási tételek jogosultságának és valódiságának vizsgálatát, és valamennyi számadási ágra nézve akkép teljesitendő, hogy az minden évre a következő naptári év első negyedének lefolytáig okvetlenül befejeztessék.

E határidő azonban a honvédségnél csak a pénztári számadások szigorlatára vonatkozik, mig a ruházat és felszerelésre vonatkozó leltárak és anyagszámadások szigorlata minden év junius, illetve november hó végéig, — a fegyverzet, lőszer, vonatanyag és laktanya berendezésére vonatkozó leltárak szigorlata pedig minden év julius hó végéig okvetlenül befejezendő.

Addig is, mig némely számadási ág kezeléséről a 84. §. értelmében évi rovatszámadások készitendők, tekintettel arra, hogy a 82. §. rendelete szerint ezen kezelésekről is

havonkint okmányolt naplók érkeznek az illető számvevőséghez, ezen évi rovatszámadások szigorlatának határidejét az illető minister az állami számvevőszék elnökével egyetértőleg állapitja meg.

105. §.

A pénztári naplók elkönyvelése és a számadások szigorlata nem bizható arra a tisztviselőre, a ki a pénztári számfejtést teljesiti, valamint nem bizható arra, a ki a számadóval az 50. §-ban emlitett rokonsági viszonyban áll.

Kivételnek csak a legrendkivülibb esetekben lehet helye, a mely eseteket az illető utasitások szabatosan megjelölik.

106. §.

Az ellenszámlázást, mely igazolja azt, hogy az egyik számadásban előforduló bevétel vagy kiadás az illető másik számadásban viszonylagos kiadásban vagy bevételben a kellő időben és helyes összegben jelentkezik, az illető számvevőség, ha az ellenszámlázandó tételek bevételben és kiadásban egy és ugyanazon számvevőség szigorlata alá tartozó számadásokban foglaltatnak, a naplók beérkeztétől számitva legkésőbb 45 nap alatt tartozik teljesiteni.

Ha pedig a bevételt és kiadást tartalmazó számadások több számvevőség szigorlata alá tartoznak, az ellenszámlázás a naplók beérkeztétől számitva legkésőbb három hónap alatt teljesitendő.

107. §.

Az ellenszámlázás kötelezettsége egyaránt kiterjed minden pénz-, anyag- és leltári számadásra.

108. §.

e) Utalványozási jegyzékek és pénzkezelési kimutatások.

A számvevőségek kötelesek az utalványozási és megszüntetési rendeletek tüzetes kivonatait, valamint a számadó hivataloknak saját hatáskörükben foganatositott kiadásait a költségvetési törvény minden egyes czímére nézve, elkülönitett utalványozási és megszüntetési jegyzékekbe a részletes előirányzatnak megfelelő rovatok és alrovatok szerint is tételenkint bevezetni, és ezen utalványozási és megszüntetési jegyzékeket havonként az állami számvevőszékhez az utasitásban az állami számvevőszék elnökével egyetértőleg megállapitandó határnapig beküldeni.

A jelen törvény 16. §-ának 3-ik bekezdése és a 22. §. értelmében utalványozott és a zárszámadás alkalmával indokolandó oly kiadások, melyeknek fedezetéről a költségvetési törvényben gondoskodva nem volt, az utalványozási és megszüntetési jegyzékekben azon fejezetek, czimek, rovatok, illetőleg alrovatok alatt veendők fel, melyek természetöknek megfelelnek.

109. §.

A számvevőségek kötelesek azon számadási ágakról, melyekről főkönyvet vezetnek, pénzkezelési kimutatásokat készíteni:

a) a számadási év folyamán, a ministerek

és az állami számvevőszék elnökének közös megállapodásához képest, az utasitásokban meghatározott időszakokra,

b) a számadási év lefolyta után az egész évre vonatkozó eredményről.

110. §.

Legkésőbb minden év május hava végeig tartoznak a miniszterek az elmult számadási év kezelésének összes eredményéről a számvevőségeik által az egyes számadási ágak szerint külön-külön készitett, illetve az alattas hatóságok számvevőségeinek kimutatásaiból összpontositott pénzkezelési kimutatásokat az állami számvevőszéknek megküldeni.

Az év egyes szakaira vonatkozó kezelési kimutatásoknak az állami számvevőszékhez való küldését, valamint azoknak tartalmát is az utasitások szabályozzák (109. §.).

111. §.

A három havi pótutalványozási időszak lefolytával szerkesztendő egész évi pénzkezelési kimutatás a részletes költségvetés tagolata szerint magában foglalja:

a) a mult év végével hátralékban maradt követeléseket és tartozásokat;

b) a mult évi hátralékon a folyó évben beállott változásokat;

c) a folyó utalványozást, illetőleg bevételi előirást;

d) a tényleges pénztári eredményt;

e) a hátralékban maradt követelést és tartozást;

f) az utalványozási, illetve előirási eredményeknek a költségvetéssel való összehasonlitását.

112. §.

Azon minister, kinek számvevősége forgalmi főkönyvet is vezet, tartozik ezen felül a 113. §. értelmében a forgalmi főkönyvek fő- és alrovatai szerint részletezett pénzkezelési kimutatásokat, valamint az évi kezelési kimutatást, az egyeztetési és a függő tételekről szóló kimutatásokkal fölszerelve, az állami számvevőszéknek megküldeni.

113. §.

Minden pénzkezelési kimutatás általában oly mellékletekkel szerelendő föl, melyek számszerint részletezve teljes fölvilágositást nyujtanak:

a) minden változásról, mely az ingatlan és az ingó államvagyon álladékában vagy annak értékében az év folyamán előfordult, és pedig vétel vagy eladás esetén a kapcsolatos kiadás vagy bevétel összegének és elszámolási adatainak, egyéb esetekben a változás indokainak tüzetes megjelölésével;

b) mindazon hiányokról, melyek károk, vagy más véletlen esetek folytán keletkeztek;

c) azokról az összegekről, melyek a folyó évre előirt járandóságból törültettek, vagy a mult évi hátralékban változást okoztak;

d) mindazokról a követelésekről és tartozásokról, melyek az átfutó kezelésnél az év végén fönmaradtak.

IV. FEJEZET.

Az állami adósságok kezelése.

114. §.

Minden államadóssági kötelezvény a következő kellékekkel felruházva bocsáttatik ki:

a) a megkülönböztetéshez szükséges számozással, mely az adósság minőségéhez képest áll:

folyó számból,

vagy betüjegyből és folyószámból,

a nyeremény-kölcsönöknél sorozati számból és nyerőszámból;

b) a magyar korona országainak egyesitett czímerével, illetőleg Magyarország külön czímerével a szerint, a mint a kölcsön a magyar korona összes országainak, vagy pedig különösen csak Magyarországnak terhére vétetik föl;

c) a kibocsátást elrendelő törvényczikk, az adósság minősége és főösszege, a fizetési érték neme (valuta), a kötvény névértéke, kamatszázaléka, és ennek fizetési módozatai, valamint a tőke törlesztési terve és esetleg a visszafizetésnek módja, a fizetőhelyek, a jelzálogos kölcsönöknél a biztositékul rendelt jelzálog, az esetleges adómentesség, vagy az állami hitelezők részére biztositott egyéb kedvezmény megjelölésével;

d) a keltezéssel és a magyar korona országainak egyesitett czímerével, illetőleg Magyarország külön czímerével ellátott pecsétnyomattal;

e) a pénzügyminister, a központi állampénztár igazgatója, a pénzügyministeri számvevőség hitelügyi osztályának főnöke és a kibocsátást ellenőrző egyik közege aláirásával, azon különbséggel, hogy az utóbb érintett ellenőrző közeg minden egyes kötelezvényt saját kézvonásával irja alá.

115. §.

Ha valamely államadóssági kötelezvény több nyelvű szövegezéssel állittatik ki, a hiteles szöveg a magyar.

116. §.

Kamatozó kölcsönökről kibocsátott, előmutatóra szóló minden kötelezvénynek lényeges kiegészitő részét teszi a vele hason számozású szelvényív, és a hol szükséges, a szelvény-utalvány.

117. §.

A szelvényekkel ellátott kötelezvények esedékes kamatainak, valamint az esedékes tőke- vagy nyereménynek kifizetése a szelvények, illetőleg a kötelezvények bemutatása mellett történik. Az ily szelvények, illetve kötvények csak akkor fogadhatók el beváltásra, ha azok megcsonkitva nincsenek, lényeges ismertető jeleik teljesen épek, és még el nem évültek.

118. §.

A névre szóló vagy bizonyos czélra lekötött, szelvényekkel el nem látott kötelezvények kamata a fölvételre jogositottnak vagy igazolt felhatalmazottjának nyugtatványára fizettetik ki.

Ily nyugtatványokban a kamatösszeg, az illető kötelezvény ismertető jelvényei, továbbá a kamatozási idő és a kifizető pénztár neve kiteendő.

119. §.

Az előmutatóra szóló szelvényes kötelezvények bizonyos állami-, köz- vagy magánczélokra leköthetők, továbbá névre szólókra is átirhatók, és kisebb vagy nagyobb névértékűekkel kicserélhetők.

120. §.

Egy már kibocsátott államadóssági kötvény helyett új kötvény csak át-, össze- vagy szétirás, illetve kicserélés vagy birói megsemmisités folytán állitható ki.

Megrongált kötelezvények, szelvényivek és szelvénynyutalványok helyett, ha az ismertetőjelek megvannak, ujak adhatók ki.

121. §.

Az át-, össze- vagy szétirás, kicserélés vagy beváltás folytán érvénytelenné vált kötelezvények, szelvények és szelvénynyutalványok átlyukasztatnak, és igazolási okmányok gyanánt a számadásokhoz csatoltatván, a számvevőségi szigorlat előtt bizottságilag másodszor átlyu-

kasztatnak és időnkint az állami számvevőszék kiküldötteinek jelenlétében bizottságilag megsemmisittetnek.

122. §.

Mint rendes államadósági pénztár a központi állami pénztár működik, melynél a kötvénykezelés összpontosul; a pénzügyminister azonban az állami adósságok bevételeinek és kiadásainak teljesitésével és elszámolásával más pénztárakat is megbizhat, melyek a kötelezvények lekötése, feloldása, át-, össze- vagy szétirásánál és kicserélésénél közvetitő szolgálatot tesznek az állami hitelezők és a központi állami pénztár között.

123. §.

A központi állami pénztár az állami adósság minden egyes neméről külön következő naplókat vezet és p.:

a) kötelezvény-kibocsátási naplót,
b) tárczanaplót,
c) kamatfizetési naplót,
d) tőkevisszafizetési naplót,
e) átiratási naplót,
f) ürlapnaplót és
g) letétnaplót.

Ezen naplókban számolandók el az előállitott kötelezvények, az ezek után tőke és kamat, valamint egyéb kezelési költségek fejében kifizetett összegek, az esetleges kamattéritmények, az át-, össze- és szétirás vagy feloldás folytán bevont, illetve kiadott államadósági

kötelezvények, továbbá az ezek, valamint a bíróilag megsemmisitett kötelezvények, mint nemkülönben a kicserélendő kötelezvények esetleges előállitásához szükségelt ürlapok, és végre a letétek.

124. §.

A pénzügyministerium számvevőségének hitelügyi osztálya a törvényen alapuló minden egyes állósitott állami adósságról az előző 123. §-ban felsorolt naplóknak megfelelő könyveken kivül külön hitelkönyvet is vezet, melyben a kamat, és a hol szükséges, a tőke vagy nyeremény kifizetése és más adatok följegyzése végett minden egyes kötelezvénynek külön számlát nyit.

125. §.

A pénzügyministerium számvevőségének hitelügyi osztálya vezet ezenkivül államadóssági sommás főkönyvet is, melyben az egyes állami adósságok törlesztési tervét följegyzi, továbbá azok álladékát, tőke- és kamatfizetését félévről-félévre külön számlákon sommásan beiktatja.

126. §.

Az államadóssági hitelkönyvekben (124. §.) bevezetett kötelezvények csak tényleges beváltás, esetleg át-, össze- vagy szétirás és kicserélés, vagy birói megsemmisités folytán törülhetők.

V. FEJEZET.

A számadási perrendtartás.

127. §.

A pénz- és anyagszámadások (leltári számadások) szigorlatánál fölmerült észrevételek a számvevőség részéről kérdőpontok alakjában közvetlenül adatnak ki az illető számadóknak, kik azokra az észrevételekben kitűzött határidő alatt kimerítő felvilágositást adni kötelesek.

128. §.

A felvilágositás elégtelensége esetében, vagy ha az ujabb észrevételekre szolgáltatna okot, a számvevőség az előző szakaszban meghatározott uton és módon másod-észrevételeket ad ki, melyekre az e végre szabott határidő alatt a számadók másod-felvilágositással felelni tartoznak.

129. §.

A számvevőség a megelőző két szakaszban érintett észrevételeket mindenkor azon hivatalhoz intézi, melynél a számadók a számadás benyujtása idején szolgáltak.

130. §.

A hivatal, melyhez a megelőző szakasz szerint a kérdőpontok intéztettek, azon esetben is köteles a felvilágositást elkésziteni, ha az észrevétel tárgyát képező tényekért felelős számadóknak csak egyike, vagy már egyike sem szolgál azon hivatalnál.

Az ilyen felvilágositást azonban a hivatal csak oly esetben adhatja be a távollevő számadók helyett, ha az ezeknek teljes fölmentésére van irányozva; ellenkező esetben köteles a hivatal az észrevételeket és a felvilágositás tervezetét a felelős számadók mindegyikével közölni, kik a közösen aláirt felvilágositást azon hivatal utján küldik a számvevőséghez, a melynek utján az észrevételeket vették.

131. §.

Ha a felelős számadók egyike időközben meghalt, a felvilágositást az életben maradt másik számadó adja.

A kártéritést a meghalt számadó hagyatéka az életben maradt számadóval egyetemleg viseli.

132. §.

Ha a számvevőségi észrevételek kiadása idején a felelős számadók már elhaltak, vagy ha testi vagy szellemi fogyatkozás őket a felvilágositás megadására teljesen képtelenné teszi, azoknak hivatali utódjai kötelesek a felvilágositást megadni, ennek következményeiért azonban nem felelősek.

A meghalt számadók hagyatéka a kártéritésért egyetemleg szavatol.

133. §.

Ha a felvilágositásra kitűzött határidő elégtelennek mutatkozik, a felelős számadók annak meghosszabbitásáért azon ministerhez vagy igaz-

gatóhoz folyamodhatnak, kinek számvevőségétől az észrevételek erednek.

A minister vagy igazgató a számvevőség meghallgatása után, a melylyel saját elhatározását is utólagosan közli, a kért halasztást megadhatja.

Az igazgatónak ily esetekben hozott tagadó végzése ellen a számadók 15 nap alatt a ministerhez felfolyamodhatnak.

134. §.

Ha a felvilágositás (127., 128. §§.) az eredetileg kitűzött vagy meghosszabbitott, vagy igazolás folytán megadott határidőre bemutattatott, és a feleletre vont számadó mentségei és igazolásai nem kielégitők, a számadási ág fölött rendelkező minister vagy igazgató, a számvevőség véleménye alapján, a felvilágositás beérkezésétől számitva legkésőbb hat hónap alatt kiadja a marasztaló végzést a számadónak.

Az igazgatónak marasztaló végzése ellen a számadók 15 nap alatt a ministerhez folyamodhatnak.

Ha pedig az adott felvilágositás a számvevőség észrevételeit teljesen eloszlatja, vagy ha a számadó a kiadott marasztaló végzésnek a hiány megtéritése által eleget tett, a minister vagy igazgató a számvevőség véleménye alapján a felvilágositás beérkezésétől, illetőleg a hiány megtérítésétől számitva szintén legkésőbb hat hónap alatt a számadó részére a fölmentő végzést kiadja.

135. §.

Ha a számadók a felvilágositást a kellő időben megadni elmulasztották, az észrevételek és hiányok általok beismerteknek tekintetnek, és a számadók a hiányok megtéritésében a minister vagy az igazgató által kiadott makacssági végzéssel elmarasztaltatnak.

Makacssági végzésnek azonban a 132. §-ban körülirt esetben nincsen helye, hanem a számadók hivatali utódai szükség esetében pénzbirsággal is szorithatók a felvilágositás megadására.

136. §.

Azon számadó, ki el nem hárithatott akadály miatt felvilágositását be nem adhatta, a makacssági végzés ellen egyszer igazolással élhet.

Az igazolási kérelmet a végzés kézbesitésétől számitva 15 nap alatt ahhoz a hatósághoz kell beadni, mely a makacssági végzést kiállitotta.

Az igazolást elvető igazgatósági végzést a számadó 15 nap alatt az illető ministerhez fölebbezheti.

Ha az igazolásnak hely adatik, a felvilágositás beadására új határidő tüzendő ki. Ha pedig a mulasztás, esetleg a ministerhez történt felebbezés után is igazolatlannak mondatik ki, a makacssági végzés lép hatályba.

137. §.

Ha a számadóknak csak egyike vagy már egyike sem szolgál azon hivatalnál, melynek

számadására a számadási végzés vonatkozik, e végzés az illető számadó hivatalnak az eredeti példányban, és ez utóbbi által az érdekelt számadók mindegyikének külön-külön hivatalos másolatban adatik ki.

138. §.

Az elmarasztaló végzések ellen a számadónak jogában áll a kézbesitéstől számitott 45 nap alatt a rendes perútra lépni.

139. §.

A számadási végzések a kézbesitéstől számitandó 45 nap mulva végrehajthatók akkor, ha ezen idő alatt az elmarasztalt számadók a jelen törvény 136. és 138. §-aiban megállapitott jogorvoslatok egyikével sem éltek.

Ha pedig a számadók az elmarasztaló végzés ellen jogorvoslattal éltek, és per utján birói itélettel keresetöktől elmozdittattak, a végzés a birói itéletnek kézbesitésétől számitott 15 nap mulva végrehajtandó.

140. §.

A végrehajtás az elmarasztalt számadó fizetésére vagy nyugdíjára közigazgatási uton, egyéb vagyonára vagy hagyatékára pedig az illetékes bíróság által foganatosittatik.

141. §.

A számadók, ha rendes időben beadott számadásaikra három év lefolyta alatt észrevétel velök nem közöltetett, sem felvilágositással,

sem kártérítéssel többé nem tartoznak, kivéve oly esetet, midőn a számadó a büntető törvénybe ütköző cselekménynyel vádoltatik, mert ezen esetben a részére netalán már kiadott számadási fölmentvény sem oldja föl a felvilágositási és kártéritési kötelezettség alól.

Azon számadások későbbi megvizsgálásából eredhető hiányokért és károkért, melyekre nézve beérkezésök után három év alatt az illetékes számvevőség észrevételeit a felelős számadóknak kiadni elmulasztotta, — a felelősség és kártéritési kötelezettség a számvevőségi igazgatót, illetve főnököt (88. és 90. §§.) terheli.

Zárhatározatok.

142. §.

A pénz- és vagyonkezelésre, valamint a számvitelre és ellenőrzésre vonatkozólag kiadandó utasitásokat és szabályrendeleteket az állami számvevőszék elnökének előzetes hozzájárulásával az illető minister bocsátja ki és azoknak módositását is csak az állami számvevőszék elnökének egyetértésével eszközölheti.

Csak utólag közlendők a számvevőszékkel a hazai, osztrák és külföldi vasuti forgalomra vonatkozó azon elszámolási és pénzkezelési utasitások, szabályzatok és rendeletek, a melyek csak az érdekelt vasutak hozzájárulásával, vagy közös megállapodás alapján adhatók ki.

143. §.

Az állami zárszámadások berendezése tárgyában 1889. évben hozott országos határozatnak azon rendelkezései, melyek a jelen törvény által nem érintetnek, továbbra is érvényben maradnak.

144. §.

Jelen törvény 1898. évi január hó 1-én lép életbe; végrehajtásával az összes miniszterek, és a mennyiben az állami számvevőszéket illeti, az állami számvevőszék elnöke bizatnak meg.

XXI. TÖRVÉNYCZIKK

a Temes-Béga-völgyi vizszabályozó társulat pénzügyi viszonyainak ujabb rendezéséről.

(Szentesitést nyert 1897. évi május hó 23-án. — Kihirdettetett az »Országos Törvénytár -ban 1897. évi május hó 25-én.)

1. §.

A Temes-Béga-völgyi vizszabályozó társulat felhatalmaztatik, hogy pénzügyi viszonyainak rendezése, nevezetesen: az államma l s egyéb hitelezőivel szemben fennálló függő tartozásainak kifizetése, az 1885 : XXVII. törvényczikk 4. §-ával a társulati tagok régi járulékhátralékaira utalt tartozások kiegyenlitése, az ugyanezen törvényczikk alapján felvett 12 millió forintos kötvény kölcsönének convertálása, a társulat kötelékéből kibocsátott területek után teljesitett befizetéseknek kamatmentesen leendő visszatérítése, végül a társulati védmüvek kiegészitésére szükséges költségeknek fedezése czéljából legfeljebb 16,400.000 forintnyi tényleges szükségletnek megfelelő kölcsönt vegyen fel.

A kölcsön vagy készpénzben, esetleg a hitelező intézetnek maga az intézet által leszámitolandó kötvényeiben vehető fel, vagy pedig előmutatóra szóló kötvényeknek a társulat által leendő kibocsátása utján szerezhető be; úgy azonban, hogy a felvett kölcsön legkésőbben a felvételtől számitott 10 év után a társulat részéről felmondható legyen és egyenlő, a kamatokat is magukban foglaló évjáradékokkal legfeljebb 50 év alatt minden esetben teljesen törlesztessék.

A mennyiben a kölcsön kötvénykibocsátás utján szereztetnék be, a társulat által e czélból kiadandó kötvények 4%-osnál magasabb kamatozásúak nem lehetnek.

A kölcsön tényleges felvételéhez a pénzügyminister előzetes engedélye szükséges.

2. §.

Felhatalmaztatik egyuttal a társulat, hogy az 1885: XXVII. törvényczikk alapján felvett 12 millió forintos kölcsönét, illetve az ezen kölcsönről kiállitott azon czímleteit, melyek 1897. évi október hó 1-éig kisorsolva nem lettek, visszafizetésre felmondhassa úgy, hogy a felmondás a kamatszelvények esedékességének egyik határnapjára történjék, és a felmondás napja a visszafizetés napját legalább 3 hóval megelőzze.

A felmondás a bel- és külföld mindazon helyein s lehetőleg ugyanazon módon teendő közzé, a mely helyeken s módon a kölcsön kisorsolt czímletei eddig szoktak köztudomásra hozatni.

Azon a határidőn túl, a melyre a felmondás történt, a felmondott kötvények után kamat nem fizethető, a felmondási határidő végeig le nem járt s hiányzó szelvények értéke pedig a kifizetendő tőkéből levonandó.

3. §.

Az 1. §. értelmében felveendő kölcsönből mindenekelőtt az 1885. évi XXIII. törvényczikk 123. §-ának *d*) pontjában körülirt tartalék-alap, de csak oly összeggel létesitendő, a mely a kölcsön évjáradékának a 6. §. szerint, egyénenkénti kivetések által fedezendő részével egyenlő.

4. §.

Az előző 3. §-ban említett levonás után a kölcsönből a társulatnak az 1. §-ban felsorolt terhei egyenlitendők ki, mindazonáltal olyképen, hogy a társulati védművek kiegészitésére 2,178.000 frt készpénzben a társulat rendelkezésére maradjon.

A társulat azon terhei, melyek a fentebbiek szerint a kölcsön által nem fedeztetnének, kiegyenlitendők lesznek:

1. azon összegből, mely az 1885 : XXVII. törvényczikk alapján felvett 12 millió forintos kölcsön tartalékalapjában ez utóbbi kölcsön convertálása folytán rendelkezésre álland,

2. a társulatnak az 1880: XX. törvényczikk alapján létesitett tiszai közös tartalékalappal szemben még fennálló követeléséből,

3. abból a földadó-visszatérítésből, mely a társulatot az után a többlet után, a mely szoros értelemben vett fentartási költségeinél az új liquidatió alkalmával megállapittatik, az 1890. évtől az új liquidatió idejéig terjedő időre — az 1881 : XLII. törvényczikk 15. §-a értelmében — egyszerre s egy összegben fogja megilletni,

4. azokra a járulékhátralékokra befolyó összegekből, a mely járulékhátralékok a 12 millió forintos kölcsön visszafizetésekor ez után a kölcsön után a társulati érdekelteket még terhelik, és a melyek tőlök továbbra is az egyenes adók módjára hajtandók be.

A 12 millió forintos kölcsön utáni járulékhátralékokra még befolyó többlet a társulatot illeti.

5. §.

A társulatnak az 1882 : XXVI. törvényczikk alapján adott előlegek a jelen törvény 4. §-a értelmében leendő

visszafizetése alkalmával olyképen veendők számitásba, hogy azok az 1880 : XX. törvényczikk határozmányai alá tartozó kölcsönnek csak 1886. évi január hó 1-éig, ezen időponttól a visszafizetés idejéig pedig évi 3·6%-kal kamatozó állami előlegnek lesznek tekintendők.

Azok a 12 millió forintos társulati kölcsön felvétele előtti időből származó járulékhátralékok, melyeket az 1885 : XXVII. törvényczikk 4. §-a ezen, az 1882 : XXVI. törvényczikk alapján adott előlegek fedezetéül jelölt volt ki, — a mennyiben a jelen törvény hatálybalépte napjáig be nem folytak, — az 1. §-ban jelzett kölcsön felvétele és illetőleg a reájok utalt előlegeknek az előző 4. §. értelmében leendő kiegyenlitése után — a társulat 1897. évi márczius hó 20-án hozott közgyülési határozatához képest — az illető hátralékos társulati tagoknak elengedtetnek.

6. §.

A jelen törvény alapján felveendő kölcsön kamat- és tőketörlesztési járulékainak fedezésére első sorban a társulatot az 1881 : XLII. és 1889 : XXIX. törvényczikk értelmében megillető adóvisszatérítések forditandók. — Azért a jelen törvény életbelépte után azonnal megejtendő a liquidatió a társulat által az utolsó liquidatió óta beépitett, műszakilag felülvizsgált és eddig liquidatió tárgyát még nem képezett munkálatok költségeire nézve ezen az alapon, — a jelenleg folyamatban lévő társulati munkálatok költségeire, valamint a jelen törvény alapján felveendő kölcsönből beépitendő összegekre nézve pedig a földmivelésügyi minister által műszakilag felülbirált terv, illetve előirányzat alapján. Az ily módon liquidált adóvisszatérités, a mennyiben az 1881 : XLII. törvény-

czikk 15. §-a értelmében már előbb folyósitható nem lenne, az 1898. évi április hó 1-től számitva teendő folyóvá.

A kölcsön kamat- és tőketörlesztési járulékainak fedezéséhez az állam a törlesztés egész tartama alatt évi 54.623 forint 76 krral, vagyis évenként ugyanolyan összeggel járul, a mily évi összegnek fizetését az 1885: XXVII. törvényczikk alapján felvett 12 millió forintos kölcsönre nézve az idézett törvényczikk 5. §-a értelmében elvállalta.

A kölcsön kamat- és tőketörlesztési járulékainak az előző bekezdések értelmében nem fedezett része a hozzájárulási kulcs arányában a társulat egyes érdekeltjeire vettetik ki, s az így kivetett évi járulékok az 1883: XLIV. és 1885: XXIII. törvényczikkekben megállapitott elsőbbséggel birnak és ugyanezen törvényczikkek értelmében az egyenes adók módjára szedetnek és hajtatnak be.

A jelen szakasz első bekezdése értelmében liquidálandó és folyóvá teendő adóvisszatérítésnek az a része, mely a felveendő kölcsön első évi kamat- és tőketörlesztési járadékának fedezésére esetleg nem szükségeltetnék, az 1. §-ban felsorolt társulati terhek apasztására forditandó.

7. §.

Mindaddig, mig az előző 6. §. értelmében az egyénenkénti kivetés végre nem hajtatik, a társulatot a kölcsön és annak járulékai egyetemlegesen terhelik. Az egyénenkénti kivetés megtörténtével az egyetemlegesség megszünik, jogában állván az államnak az egyes birtokosok irányában kötelezettségeik pontos teljesitését telekkönyvi bekebelezés által is biztositani.

8. §.

A jelen törvény 3. §-a értelmében létesitendő tartalékalap az államkincstár részéről mindig oly magasságban tartandó fenn, esetleg minden esedékességi határidő előtt olyképen egészitendő ki, hogy abból — beszámitva a 6. §. értelmében az állam által viselendő összegeket — a kölcsön kamat- és tőketörlesztési járadékának pontos fizetése feltétlenül biztositva legyen.

A tartalékalap kizárólag a kölcsön kamat- és tőketörlesztési járadékának fedezésére lévén rendelve, más czélra sem közigazgatási, sem birói uton le nem foglalható.

Az állam által elvállalt kötelezettség elismeréséül az ezen kölcsön-ügyletre vonatkozó okiratok, s a mennyiben a kölcsön a társulat részéről eszközlendő kötvénykibocsátás utján szereztetnék be, a kibocsátandó részkötvények is a társulat ministeri biztosa által aláirandók.

9. §.

Abban az esetben, ha a kölcsön a társulat részéről eszközlendő kötvénykibocsátás utján szereztetik be, a társulat által e czélból kibocsátandó részkötvények kamatai a tőkekamatadó alól felmentetnek, és úgy a kamatszelvények, mint a beváltás alá kerülő kötvények értéke minden levonás nélkül fog kifizettetni.

A részkötvények ezen felül a kormány által óvadékképeseknek és az 1885 : VI. törvényczikk 13. §-a értelmében gyámoltak és gondnokoltak pénzei elhelyezésére is alkalmasaknak nyilvánithatók.

10. §.

Az ezen kölcsön felvételére, lebonyolitására, és esetleges telekkönyvi biztositására, valamint az ezen kölcsönből törlesztendő korábbi kölcsönök és előlegek

visszafizetésére vonatkozó, habár jelen törvény hatálybalépte előtt kiállított mindennemű iratok, beadványok és okmányok — ide értve az esetben, ha a kölcsön a társulat részéről eszközlendő kötvénykibocsátás útján szereztetik be, a kölcsönről kiállítandó főkötvényt, részletkötvényeket és ezek kamatszelvényeit is — valamint a kölcsönrészletek telekkönyvi bekebelezése és törlése teljesen bélyeg- és illetékmentesek.

11. §.

A mennyiben a kölcsön a magyar földhitelintézettől visszabályozási kölcsön alakjában (1889 : XXX. törvényczikk) vétetnék fel, jelen törvénynek a felveendő kölcsön tartalékalapjára vonatkozó, s általában az 1889 : XXX. törvényczikk határozmányaival meg nem egyező intézkedései hatályukat vesztik.

12. §.

Utasittatik a földmívelési minister, hogy a Béga hajózó csatornának a Temes-Béga-völgyi vizszabályozó társulat ármentesitése érdekében is szükséges rendezési módozatairól, költségeiről és ezen költségeknek kik által leendő viseléséről mielőbb, de legkésőbben a jelen törvény hatálybaléptétől számitott 5 éven belül a törvényhozásnak javaslatot tegyen.

13. §.

Az 1882 : XXVI. törvényczikk, valamint más törvényeknek a Temes-Béga-völgyi vizszabályozó társulatra vonatkozó rendelkezései, melyeket a jelen törvény meg nem változtatott, továbbra is érvényben maradnak.

14. §.

Jelen törvény kihirdetése napján lép életbe és végrehajtásával a pénzügyi és földmívelésügyi ministerek bizatnak meg.

XXII. TÖRVÉNYCZIKK

a császári és királyi közös hadsereg katonai nevelő- és tisztképző intézeteinél magyar korona országokbeli ifjak részére létesitett állami alapitványi helyekről szóló 1882. évi XXV. törvényczikk módositásáról.

(Szentesítést nyert 1897. évi junius hó 29-én. — Kihirdettetett az »Országos Törvénytár«-ban 1897. évi julius hó 7-én.)

1. §.

Az 1882. évi XXV. törvényczikk 1. §-ában, magyar korona országokbeli ifjak részére létesitett 120 magyar állami alapitványi hely 250 alapitványi helyre emeltetik fel, mely alapitványi helyekből 150 hely a katonai reáliskolákban és a katonai akadémiákban, 100 hely pedig a közös hadsereg hadapród-iskoláiban — a lovassági hadapród-iskola kivételével — töltendő be.

Az idézett törvény egyéb rendelkezései épségben maradnak.

2. §.

Ezen törvény végrehajtásával a honvédelmi és a pénzügyi ministerek bizatnak meg.

XXIII. TÖRVÉNYCZIKK

a honvéd nevelő- és képző-intézetekről.

(Szentesitést nyert 1897. évi junius hó 29-én. — Kihirdettetett az »Országos Törvénytár«-ban 1897. évi julius hó 7-én.)

1. §.

A magyar királyi honvédség tényleges állományú tiszti sarjadékának kiképzésére a következő honvéd nevelő- és képző-intézetek rendszeresittetnek:

a) a magyar királyi honvédségi Ludovika-Akadémia 3 évfolyammal, minden évfolyamban 100 növendékkel;

b) egy magyar királyi honvéd főreáliskola 3 évfolyammal, minden évfolyamban 50 növendékkel. és

c) két magyar királyi honvéd hadapród-iskola négy-négy évfolyammal, minden évfolyamban 100 növendékkel.

2. §.

Mindezen honvéd és nevelő-képző-intézetekbe a magyar korona országaiban honossággal biró, önként jelentkező oly ifjak vétetnek fel, a kik védköteles korba még nem léptek, és a kik a hadi szolgálatot életpályájuknak választják; és pedig felvétetnek:

a) a honvéd főreáliskola, illetőleg a honvéd hadapród-iskolák első évfolyamaiba oly ifjak, kik valamely középiskolának (polgári iskolának) négy alsó osztályát kielégitő eredménynyel elvégezték, s a betöltött 14-ik, és túl nem haladott 16-ik életévben vannak;

b) a Ludovika-Akadémia első évfolyamába részint oly ifjak, kik valamely teljes középiskola legfelsőbb osz-

tályát kielégitő eredménynyel elvégezték, s a betöltött 17-ik, és túl nem haladott 20-ik életévben vannak, részint pedig a honvéd főreáliskolát végzett növendékek.

Üresedés esetében hasonló magasabb követelmények mellett, az *a)* alatt emlitett intézetek magasabb évfolyamaiba is, a közvetlen felvételnek hely adható.

3. §.

Czéljuknak megfelelően a honvéd nevelő- és képzőintézetek a következő különleges rendeltetéssel birnak:

a) a honvéd főreáliskolában a felvett növendékek a Ludovika-Akadémiába való belépésre készittetnek elő;

b) a honvédségi Ludovika-Akadémiában a polgári életből közvetlenül belépő ifjak, valamint a honvéd főreáliskolából felvett növendékek katona-állományú tényleges tisztekké képeztetnek ki, végül

c) a honvéd hadapród-iskolákban a felvett ifjak tényleges honvéd hadapródokká képeztetnek ki.

4. §.

A honvéd nevelő- és képző-intézetekben tisztekké, illetőleg hadapródokká kiképzettek elvileg a honvédséghez soroztatnak be, s úgy védkötelezettségöknek általában, mint a véderőről szóló 1889. évi VI. törvényczikk 21. §-ában megszabott tényleges szolgálati kötelezettségöknek is a honvédségnél tesznek eleget.

A honvéd nevelő- és képző-intézetekből kilépő tisztek és hadapródok közől azonban azok, kik arra önként jelentkeznek és a közös hadseregben támasztott szolgálati követelményeknek is megfelelnek, a honvédség és a közös hadsereg tiszti állomány-viszonyainak mérvéhez képest, a közös hadseregbe is beoszthatók.

5. §.

A Ludovika-Akadémiára tett alapitványok kamataiból rendszeresitett alapitványi helyek, a bemutatási jognak teljes épségben tartásával, a magyar királyi honvédségi Ludovika-Akadémia és a magyar királyi honvéd főreáliskola között megosztandók; ezen felosztást, az alapitó okiratok rendelkezéseinek figyelembevétele és az alapitók vagy jogutódaik meghallgatása mellett, a honvédelmi minister eszközli.

Az ezen alapitványi helyeken elhelyezendő növendékeken kivül évenként a Ludovika-Akadémiába 25, a honvéd főreáliskolába 20 oly ifjú is vétetik fel, a ki egészen az állam költségén képeztetik ki, s a kik közé horvát-szlavonországi illetőségű ifjak is aránylagos számban vétetnek fel; a többi helyekre pedig, a rendszeresitett létszám erejéig, egész- és félfizetéses növendékek veendők fel. Ha azonban ezen helyek ilyen növendékekkel bárminő oknál fogva teljesen betölthetők nem lennének, az ily módon be nem tölthető helyek szintén egészen állami költségen képzendő ifjakkal töltendők be.

6. §.

A honvédelmi minister felhatalmaztatik, hogy a felállitandó honvéd főreáliskola és a két hadapród-iskola czéljaira szükséges épitkezéseket, a megkivántató telkek megszerzéséből felmerülő kiadások beszámitásával, 2,500.000 forint erejéig foganatosithassa, és az ebbeli költségeknek legfölebb 60 év alatt leendő törlesztésére eső részleteket az évi költségvetésbe beállithassa.

7. §.

A Ludovika-Akadémia épületének az új rendeltetéshez képest leendő átalakitására, a berendezés és felszerelés kiegészitésére, továbbá a honvéd főreáliskola és a hadapródiskolák teljes új berendezésére és felszerelésére szükséges pénzösszeg 420.000 frt erejéig engedélyeztetik, és egyidejüleg felhatalmaztatik a honvédelmi minister, hogy az e czélra szükséges összeget a gróf Buttler János-féle Ludovika-Akadémia alapitvány tőkéjéből, a rendelkezésre álló államkötvények értékesitésével, kölcsönképen igénybe vehesse, és az annak $4^1/_2$%-os kamatozás mellett 40 év alatt leendő törlesztésére megkivántató részleteket a Ludovika-Akadémia czéljaira, az előbbi években felvett kölcsönök után eddig engedélyezett törlesztési részletekkel együtt, az évi költségvetésben előirányozhassa.

8. §.

A honvéd nevelő- és képző-intézetek fentartásából felmerülő rendes kiadások, továbbá a Ludovika-Akadémia általános alapjának tiszta jövedelme, mint fedezet, a honvédelmi minister költségvetésébe veendők fel, a ki a költségvetés előterjesztése alkalmával az intézetek állapotáról a képviselőháznak évenként jelentést tesz.

9. §.

Az ezen törvény 1. §-ában emlitett nevelő- és képző-intézetek az 1898/9-iki tanévvel lépnek életbe, mely időponttól kezdve a honvédségi Ludovika-Akadémiában most fennálló tisztképző-tanfolyamba újabb felvételnek helye nincsen, minélfogva ezen tanfolyam az 1900/1-iki tanév végével megszünik, a mikor is a honvédségi Ludovika-

Akadémiára vonatkozó régebbi törvényczikkek, úgymint: az 1890. évi XXIII-ik, továbbá az 1883. évi XXXIV-ik és az 1872. évi XVI-ik törvényczikk, — kivéve ezen utóbbinak a fölkelési járuléki (concurrentiális) alaptőkéjének a Ludovika-Akadémia alapjához való csatolását kimondó 5-ik §-át, — hatályon kivül helyeztetnek.

10. §.

Jelen törvény végrehajtásával a honvédelmi és a pénzügyminister bizatnak meg.

XXIV. TÖRVÉNYCZIKK

az állami hivataloknál alkalmazott díjnokok szolgálati és anyagi helyzetének javitásáról.

(Szentesitést nyert 1897. évi junius hó 30-án. — Kihirdettetett az »Országos Törvénytár«-ban 1897. évi julius hó 7-én.)

1. §.

Az a díjnok, a ki szolgálati kötelességeinek egy éven át jól megfelel, az alább következő §-ban körülirt kedvezményekre nyer igényt és arról, hogy ezekre a kedvezményekre igénye van, az egy évi alkalmazás letelte után, elüljáró hatóságától irásbeli értesitést kap.

2. §.

Az egy évi jó szolgálat után alkalmazásban maradt díjnok a következő kedvezményekben részesittetik:

1. napidíjának minimuma a székes fővárosban egy forintban, a vidéken pedig 80 krajczárban állapittatik meg, ezen napidíj az illető szorgalma és kifogástalan magaviselete esetén felemelhető;

2. az állami tisztviselői állások betöltésénél, egyenlő minősités mellett, oly pályázókkal szemben, kik állami szolgálatban nem állanak vagy az igazolványos altisztek sorába nem tartoznak, elsőbbséggel bir;

3. igazolt betegség esetén a betegség első hónapjára teljes napidíját kapja, a további két hónapban annak ötven százalékát; ha a betegség három hónapnál tovább tart, napidíja beszüntetendő; de csak akkor bocsátandó

el, ha további három hónapon belül szolgálattételre nem jelentkezik;

4. szolgálatképtelenség esetén 10 szolgálati év után 100 forint, 20 év után 200 forint, 30 év után 250 forint, s 40 év után 300 forint állandó nyugellátásban részesittetik;

5. ha állandó fizetéssel rendszeresitett állami tisztviselői állásra kineveztetik, a kinevezést közvetlenül megelőzőleg díjnoki minőségben eltöltött szolgálati idő a nyugdíjazásnál beszámittatik olyképen, hogy a díjnoki minőségben eltöltött két teljes év egy szolgálati évnek tekintetik; az ekként eltöltött szolgálati időnek egy éven aluli része figyelembe nem vétetik;

6. elbocsáttatása — ha nem saját hibájából történik — egy havi felmondási időhöz van kötve és csak alapos okból történhetik;

7. minden ministeriumban, és a szükséghez képest a ministeriumoknak alárendelt hivatalokban is, három tagból álló bizottság alakittatik, melyhez az elbocsátást sérelmesnek tartó díjnok, ügyének megvizsgálása végett orvoslásért fordulhat.

3. §.

Az egy évi jó szolgálat leteltének meghatározásánál a jelen törvény életbe lépte előtt töltött szolgálati idő figyelembe vehető.

A 2. §. 4. és 5. pontjában jelzett szolgálati idők megállapitásánál a jelen törvény életbe léptének napját közvetlenül megelőzőleg dijnoki minőségben megszakitás nélkül és kifogástalanul töltött szolgálati idő egyharmada — a mennyiben ez a szolgálat okmányilag igazoltatik — beszámitás tárgyát képezi; az ekként számitásba

vett évek száma azonban a nyugdíjazás alapjául legfölebb öt év gyanánt vehető figyelembe.

Az a díjnok, a ki az államkincstártól nyugdíjat élvez, a jelen törvény értelmében nyugellátásra igényt nem tarthat.

4. §.

A díjnokok szolgálatára vonatkozó szabályzat kidolgozása, valamint a 2. §. 7. pontja alatt emlitett bizottság összeállitása és eljárása iránt az egyes ministerek saját hatáskörükben intézkednek.

5. §.

Jelen törvény 1898. évi január hó 1-én lép életbe, és végrehajtásával a ministerium bizatik meg.

XXV. TÖRVÉNYCZIKK

az egyetemek számára szükséges telekvásárlásokról és épitkezésekről.

(Szentesitést nyert 1897. évi julius hó 3-án. — Kihirdettetett az »Országos Törvénytár«-ban 1897. évi julius hó 7-én.)

1. §.

A két tudomány-egyetem és a kir. József-műegyetem számára sürgősen foganatositandó telekvásárlásra és épitkezésekre ötmillió kétszázezer (5,200.000) korona engedélyeztetik.

Ezen összegből a budapesti tudomány-egyetem czéljaira 1,200.000,

a kolozsvári tudomány-egyetemmel kapcsolatos »Karolina« országos kórház telekvásárlásaira és felépitésére 2,800.000,

a kir. József-műegyetem helyiségeinek szaporitására és telekvásárlásra 1,200.000 korona forditandó.

2. §.

A vallás- és közoktatásügyi minister köteles lesz az országgyülésnek minden egyes épitkezés tervét és költségvetési előirányzatát az állami költségvetés rendén avagy külön jelentéssel bemutatni, és a telekvásárlásokról, valamint a munkálatok befejezéséről részletes jelentést tenni.

3. §.

Felhatalmaztatik a kormány, hogy az 1. §-ban megjelölt épitkezések és telekvásárlások 5,200.000 koronát

tevő költségeinek részbeni fedezése czéljából első sorban az »Erdélyi himlőoltási alapnak« vagyonát felhasználhassa, az azután fenmaradó épitési költségek fedezésére pedig a budapesti tudomány-egyetem alapjából megfelelő kölcsönt vehessen föl, mely kölcsön után legfeljebb $4^1/_2$ százalékos kamat fizetendő; a tőke összege pedig egymásután következő hetven (70) félévi részletben lesz az államkincstárból az egyetemi alapnak megtéritendő.

4. §.

A jelen törvény 1. §-ában felsorolt munkálatok költségeire forditott összegek a vallás- és közoktatásügyi tárcza beruházásainál, — mig az »Erdélyi himlőoltási alap« felhasználása utján befolyó összeg, valamint az egyetemi alapból felveendő kölcsönösszeg a vallás- és közoktatásügyi tárcza átmeneti bevételeinél számolandók el.

5. §.

Ezen törvény kihirdetése után azonnal életbe lép; végrehajtásával a vallás- és közoktatásügyi minister és pénzügyminister bizatik meg.

XXVI. TÖRVÉNYCZIKK

a győr-sopron-ebenfurti vasut beruházási kölcsönének engedélyezéséről.

(Szentesitést nyert 1897. évi augusztus hó 24-én. — Kihirdettetett az »Országos Törvénytár«-ban 1897. évi augusztus hó 28-án.)

1. §.

A győr-sopron-ebenfurti vasuttársaság részére az 1896. évi XXIX. törvényczikk 2. §-ában engedélyezett 2.814.200 aranyforint, illetve 5,628.400 német birodalmi márka névértékű elsőbbségi kölcsön összege, a már elhatározott beruházások költségeinek a társaság pénzalapjaiban kielégitést nem találó részlete fedezése és a társaság beruházási tartalékalapjának helyreállitása czéljából, 685.800 aranyforinttal, illetve 1,371.600 német birodalmi márka összeggel felemeltetik, felhatalmaztatván ennélfogva a nevezett társaság, hogy a fertővidéki helyi érdekű vasut 3,054.100 frt névértékű elsőbbségi részvényeinek megszerzésére és a fentebb emlitett beruházási czélokra fordítandó 3,500.000 aranyforint, illetve 7,000.000 német birodalmi márka erejéig, 3%-tólival kamatozó egységes III. sorozatú elsőbbségi kötvényeket bocsáthasson ki.

Az adó-, bélyeg- és illetékmentesség ezen egész kölcsönre nézve az 1896. évi XXIX. törvényczikk 2. §-a értelmében engedélyeztetik.

Önként értetőleg az 1896. évi XXIX. törvényczikk 2. §-ának az a rendelkezése, a mely szerint a győr-sopron-ebenfurti vasut engedélyokiratának (1872. évi XXVII.

törvényczikk) 19. §-ában körülirt állami megváltási jog érvényesitése esetében a megváltási ár megállapitásánál sem a fertővidéki helyi érdekű vasut elsőbbségi részvényeinek megszerzésére forditandó kötvénytőke (1896. évi XXIX. törvényczikk 2. §-a), illetve annak törlesztési és kamatjáradéka, sem a fertővidéki helyi érdekű vasut elsőbbségi részvényeinek hozadéka figyelembe vétetni nem fog, változatlanul érvényben marad.

2. §.

Jelen törvény erejénél fogva felhatalmaztatik továbbá a győr-sopron-ebenfurti vasut-részvénytársaság, hogy alaptőkéjét az 1. §-ban emlitett 3,500.000 arany forintról, illetve 7,000.000 német birodalmi márkáról szóló kölcsön összegével felemelhesse.

Ez összegből az 1. §. értelmében 685.800 aranyforint, illetve 1,371.600 német birodalmi márka értékű részlet az állami megváltási jog érvényesitése esetében a minimális megváltási ár megállapitásánál figyelembe fog vétetni, úgy azonban, hogy az ezen tőkeemelésre eső évjáradéki részlet nem 5%-tólival ezüstben, hanem, az 1884. évi XV. törvényczikk 3. §-ában foglalt rendelkezéshez képest, 3%-tólival aranyban fog számittatni.

3. §.

Az 1. §. szerint engedélyezett harmadsorozatú elsőbbségi kötvények kibocsátásának és törlesztésének módozatai, valamint az alapszabályoknak a 2. §. értelmében szükségessé váló módositása a társaság e részbeni javaslatára a kereskedelemügyi és pénzügyi ministerek által állapittatnak meg.

A kibocsátandó elsőbbségi kötvények az 1. §-ban megszabott czélokra, és pedig a beruházási czélokra for-

ditandó összeg mindenkor csak a kereskedelemügyi minister által engedélyezendő beruházásokra lesznek forditandók, illetve a nevezett minister előző engedélye alapján lesznek értékesithetők.

4. §.

Jelen törvény kihirdetése napján lép hatályba s végrehajtásával a kereskedelemügyi és pénzügyi minister bizatik meg.

XXVII. TÖRVÉNYCZIKK

az árvavölgyi helyi érdekű vasut engedélyezése tárgyában.

(Szentesitést nyert 1897. évi augusztus hó 24-én. — Kihirdettetett az »Országos Törvénytár«-ban 1897. évi augusztus hó 28-án.)

1. §.

A ministerium a császári királyi szabadalmazott kassa-oderbergi vasut Kralován állomásától Alsó-Kubin érintésével az országhatárig vezetendő árvavölgyi helyi érdekű vasutnak, mint helyi érdekű gőzmozdonyú vasutnak, az 1880. évi XXXI. és az 1888. évi IV. törvényczikkek alapján leendő engedélyezésére, az engedélyokirat kiadására, valamint arra is felhatalmaztatik, hogy a helyi érdekű vasutnak az osztrák területen Neumarkt irányában létesitendő folytatólagos vasutvonalhoz való csatlakozása iránt az osztrák kormánynyal megállapodásokat létesithessen, és azokhoz képest az árvavölgyi helyi érdekű vasutnak csatlakozását engedélyezhesse.

2. §.

Árva vármegye közönségének az 1883. évi XV. törvényczikk 9. és 13. §-aiban körülirt pótadókivetési joga épségben tartásával, felhatalmaztatik továbbá a ministerium arra is, hogy az 1. §-ban megjelölt vasutvonal megépitésének biztositása érdekében Árva vármegye törvényhatósági bizottságának 1894. évi augusztus hó 7-én tartott rendkivüli közgyülésében hozott azt a határozatát, mely szerint a vármegye az árvavölgyi helyi

érdekű vasut segélyezésére megszavazott 166.000, szóval: egyszázhatvanhatezer forintnyi hozzájárulási összeg beszerzése czéljából az 1883. évi XV. törvényczikk 9. §-ában felsorolt állami adók után, kivéve az 1883. évi VII. törvényczikk értelmében pénzintézeteknél elhelyezett és az 1875. évi XXII. törvényczikk 6. §-ának *a*), *b*) és *c*) pontjaiban említett tőke után járó tőkekamat- és járadékadót, legfelebb 5%-ig terjedő pótadót vet ki, jóváhagyhassa.

3. §.

Minthogy az árvavölgyi helyi érdekű vasut üzlete az 1888. évi IV. törvényczikk 6. §-a *a*) pontjának megfelelően kötendő üzletkezelési szerződés utján a császári királyi szabadalmazott kassa-oderbergi vasut kezelésébe fog átadatni, felhatalmaztatik a kormány, hogy a császári királyi szabadalmazott kassa-oderbergi vasuttársaságnak engedélyt adjon arra, hogy az árvavölgyi helyi érdekű vasut szerződésszerű kezelésében felmerülő bevételeket és kiadásokat üzleti számlájába felvehesse.

4. §.

A kereskedelemügyi magyar királyi minister az 1. §-ban említett vasutvonal engedélyezésének megtörténtéről, az 1880. évi XXXI. törvényczikk 1. §-a értelmében, az országgyülésnek jelentést teend.

5. §.

Jelen törvény az országos törvénytárban való megjelenése napján lép hatályba és végrehajtásával a kereskedelemügyi, belügyi és pénzügyi ministerek bizatnak meg.

XXVIII. TÖRVÉNYCZIKK

a marmarossziget—kőrösmező-határszéli államvasuti vonal építésénél felmerült kiadási többletek fedezéséről.

(Szentesitést nyert 1897. évi augusztus hó 24-én. — Kihirdettetett az »Országos Törvénytár«-ban 1897. évi augusztus hó 28-án.)

1. §.

Az 1892. évi XVI. törvényczikkel engedélyezett marmarossziget—kőrösmező-határszéli államvasuti vonal építési és üzemberendezési költségei az idézett törvényczikk 2. §-ában megszabott hitel keretében fedezetet nem talált építési kiadások fedezésére és az építési ügyletből származó vállalati követelések kiegyenlitésére szükséges 1,967.000 forinttal felemeltetnek.

2. §.

Az 1. §-ban engedélyezett hitel a kereskedelemügyi tárcza beruházásainál a IV. fejezet 21. czím alatt számolandó el, és a pénztári készletekből fedezendő.

3. §.

Jelen törvény a törvénytárban való kihirdetése napján lép hatályba, s végrehajtásával a kereskedelemügyi és a pénzügyi minister bizatik meg.

XXIX. TÖRVÉNYCZIKK

a czukoradóról szóló 1896. évi XIX. törvényczikk hatályának meghosszabbitása tárgyában.

(Szentesitést nyert 1897. évi augusztus hó 24-én. — Kihirdettetett az »Országos Törvénytár«-ban 1897. évi augusztus hó 28-án.)

1. §.

A czukoradóról szóló 1888: XXIII. törvényczikk némely határozmányainak időleges módositása iránt rendelkező 1896. évi XIX. törvényczikk intézkedései, az 1897. évi augusztus hó 1-től kezdve visszahatólag, 1898. évi julius hó 31-ig érvényben tartatnak; — elveszitik azonban érvényöket a jelzett időpont előtt is abban az esetben, ha a birodalmi tanácsban képviselt királyságok- és országokban egyidejűleg teendő és a jelen törvénynek megfelelő jogi rendelkezések hatálya az 1898. évi julius hó 31-ik napja előtt megszünik.

Az 1888: XXIII. törvényczikk 1. §-ának 1. pontjában megjelölt nemű mindazon czukor-termelvények, a melyek az 1897. évi augusztus hó 1-től a jelen törvény kihirdetése napjáig terjedő idő alatt valamely czukorgyártelepről vagy czukor tartására rendelt szabadraktárból 100 kilogramm tiszta súly után 11 forint fogyasztási adó lefizetése vagy hitelezése mellett elszállittattak, minden 100 kilogramm után a pénzügyminister által rendeleti úton meghatározandó módon befizetendő két forintnyi pótadó alá esnek.

2. §.

Jelen törvény kihirdetése napján lép hatályba és végrehajtásával a pénzügyminister bizatik meg.

XXX. TÖRVÉNYCZIKK

a m. kir. államvasutak hálózatán eszközlendő beruházásokról s e beruházások költségeinek fedezéséről.

(Szentesitést nyert 1897. évi augusztus hó 24-én. — Kihirdettetett az »Országo Törvénytár«-ban 1897. évi augusztus hó 28-án.)

1. §.

A m. kir. államvasutak vonalain a legközelebbi 10 év alatt végrehajtandó beruházásokra és felszerelésekre, nemkülönben a m. kir. államvasutak egyes függő tartozásainak 1896. végével még törlesztetlen részleteinek teljes törlesztésére mindössze 246,017.792 korona hitel engedélyeztetik a következő czímeken:

I. Műhelyek és vontatási telepek létesitésére és berendezésére 46,140.000 korona.

II. Forgalmi és üzleteszközök beszerzésére 78,850.000 korona.

III. Fahidak kicserélésére 4,000.000 korona.

IV. Második vágányok épitésére, vonalátalakitásokra és rendező állomásokra 27,300.000 korona.

V. Pályaudvarok és felvételi épületek kibővitésére 34,210.000 korona.

VI. Kisebb kiegészitési munkákra, leltárszaporitásokra és hóvédművekre 9,500.000 korona.

VII. Függő tartozások törlesztésére 46,017.792 korona

2. §.

Az 1897. év végeig terjedő időre az 1. §-ban meghatározott összes szükségletből:

1. Műhelyek és vontatási telepek létesitésére és berendezésére 7,860.000 korona.

2. Forgalmi és üzleteszközökre 25,458.000 korona.

3. Fahidak kicserélésére 200.000 korona.

4. Második vágányok épitésére, vonalátalakitásokra 2,800.000 korona.

5. Pályaudvarok és felvételi épületek kibővitésére 3,400.000 korona.

6. Kisebb kiegészitési munkákra, leltárszaporitásokra és hóvédművekre 1,082.000 korona; végül

7. a függő tartozások törlesztésére 46,017.792 korona engedélyeztetik.

A kormánynak a felsorolt munkálatok végrehajtása és beszerzések foganatositása érdekében eddig tett intézkedései s a fennebb jelzett költségösszegek keretén belül eszközölt kiadásai ezennel jóváhagyatnak.

3. §.

Az 1. §-ban megállapitott 10 évi időszak további éveiben végrehajtandó munkálatok és beszerzések idő- és sorrendjét a kereskedelemügyi minister a pénzügyministerrel egyetértőleg állapitja meg, egyszersmind köteles a törvényhozásnak a mindenkori költségvetés benyujtása alkalmával az illető évben a jelen törvény alapján végrehajtandó beruházásokról jelentést tenni. Ugyanakkor jelentés teendő az előző évben foganatositott munkálatokról és beszerzésekről is.

4. §.

Ha a megállapitott munkatervbe felvett beruházások egyike vagy másika helyett időközben netalán más épitkezések vagy beszerzések foganatositása válik szükségessé,

erre nézve a törvényhozás engedélye előzetesen kieszközlendő.

5. §.

Az 1. és 2. §-ok szerint az egyes czímeken engedélyezett hitelösszegek közt átruházásnak nincs helye.

Az egyes évekre engedélyezett, illetőleg előirányzott hitelösszegekből az illető számadási évben fel nem használt maradványok a következő években felhasználhatók. Az 1909-iki számadási év végével ily felhasználásnak többé helye nincs.

6. §.

Az egyes években végrehajtandó beruházások és felszerelések hitelösszegei és azok fedezete is az illető évekre vonatkozó állami költségvetésbe külön fejezetek alatt felveendők. Ugy a teljesitett kiadások, mint azok fedezete (7. §. és 9. §.) az állami zárszámadásban az államháztartás egyéb eredményeitől külön tüntetendők ki.

7. §.

Az 1897. év végéig terjedő idő alatt foganatositandó beruházások, felszerelések és törlesztések (2. §.) 86,817.792 koronát tevő összegének fedezése végett felhatalmaztatik a pénzügyminister, hogy $3^1/_2$%-kal kamatozó, az 1892. évi XVII. törvényczikkel megállapitott koronaértékre szóló adómentes járadékkötvényeket bocsáthasson ki.

8. §.

A 7. §. alapján foganatositott műveletről az országgyülésnek jelentés teendő.

9. §.

A jelen törvénynyel engedélyezett, de az 1897-iki év után felmerülő beruházási szükséglet mikénti fedezése iránt a törvényhozásnak annak idején előterjesztés teendő.

10. §.

Jelen törvény kihirdetése napján lép hatályba s annak végrehajtásával a kereskedelemügyi és pénzügyi minister bizatik meg.

XXXI. TÖRVÉNYCZIKK

az 1888. évi XXV. törvényczikknek az 1897/8-iki szeasztermelési időszakra való alkalmazása tárgyában.

(Szentesitést nyert 1897. évi augusztus hó 24-én. — Kihirdettetett az »Országos Törvénytár«-ban 1897. évi augusztus hó 28-án.)

1. §.

A fogyasztási adó alá eső szeszfőzdék által egy-egy termelési időszak alatt a kisebbik adótétel mellett termelhető alkoholmennyiségnek felosztásáról szóló 1888: XXV. törvényczikk az 1897. évi szeptember 1-től 1898. évi augusztus végeig terjedő termelési időszakra nézve annyiban módosittatik, hogy a felosztás nem három évre terjedő időszakra, hanem csak egy évre eszközlendő.

2. §.

Jelen törvény végrehajtásával a pénzügyminister bizatik meg.

XXXII. TÖRVÉNYCZIKK

a hazai pénzintézetek által kibocsátott némely kötvények biztositásáról.

(Szentesitést nyert 1897. évi augusztus hó 25-én. — Kihirdettetett az »Országos Törvénytár«-ban 1897. évi augusztus hó 28-án.)

1. §.

A jelen törvény hatálya alá azok a kamatozó és sorsolás utján visszaváltandó kötvények tartoznak, melyeket a magyar korona országaiban székhelylyel biró részvénytársaságok vagy szövetkezetek, a 2. §-ban meghatározott követeléseik vagy értékeik alapján, a jelen törvény által megszabott korlátok között és módozatok mellett bocsátanak ki.

A jelen törvény hatálya alá tartoznak a magyar korona országaiban székhelylyel biró részvénytársaságok vagy szövetkezetek által a 2. §-ban meghatározott követeléseik vagy értékeik alapján a jelen törvény által megszabott korlátok között s módozatok mellett kibocsátott és sorsolás utján visszaváltandó azok a kötvények is, a melyekben a hitelezőnek a kölcsöntőke visszafizetésén felül még sorsolástól, vagy más, a véletlen esélyétől függő nyereményre való kilátás is igértetik (nyereménykötvények).

Az 1889. évi IX. törvényczikknek a nyereménykölcsönkötvények kibocsátására és forgalmára vonatkozó rendelkezései érintetlenül maradnak.

2. §.

A jelen törvény hatálya alá eső kötvények csakis az alább meghatározott követelések, illetőleg értékek alapján bocsáthatók ki. Ezek a követelések és értékek a következők:

1. A kibocsátó intézetnek feltételtől nem függő olyan követelései, melyek

a) közterhek kivetésére jogositott testületekkel vagy ilyen társulatokkal szemben állanak fenn, és a mely követelések és járulékaik törlesztésére a közterhek jogérvényes határozattal vagy törvény erejénél fogva le vannak kötve;

b) az állammal, vagy állami intézetekkel (vállalatokkal) szemben állanak fenn;

c) az 1894 : V. t.-cz. rendelkezései értelmében létesitett telepitvényi birtokra (3. és 4. §.), továbbá talajjavitás tárgyát képező vagy feldarabolás utján létrejött földbirtokra (5. és 6. §.), mint jelzálogra, telekkönyvileg be vannak kebelezve.

2. Közforgalomban lévő hazai vasutaknak és ezekhez közvetlenül csatlakozó, szintén közforgalomban lévő külföldi vasutaknak elsőbbségi kötvényeiből, kölcsönkötvényeiből és — a törzsrészvények kivételével — egyéb részvényeiből, nemkülönben hajózható csatornák épitésére alakult hazai vállalatoknak az engedélyokmányban megállapitott épitési, illetőleg alaptőkéjét képező elsőbbségi kötvényekből, kölcsön-kötvényekből és — a törzsrészvények kivételével — egyéb részvényekből a kibocsátó intézet által tulajdonilag megszerzett és az intézet birtokában meglévő czímletek, valamint az ilyen elsőbbségi kötvényekre, kölcsönkötvényekre és részvényekre a kibocsátó intézet részéről adott kézi zálogkölcsönök.

Az állammal, állami intézetekkel (vállalatokkal), törvényhatóságokkal és községekkel szemben fennálló és feltételtől nem függő követelések alapján jelen törvény hatálya alá tartozó kötvények akkor is kibocsáthatók, ha az illető követelésről kiállított okmány, a követelés tőkeösszegének megjelölése nélkül, meghatározott számú éven át fizetendő összegekről szól.

Csatlakozó külföldi vasutak czímletei alapján kötvények csak akkor bocsáthatók ki, ha a czímletek hazai törvényeink szerint elsőbbségi kötvényeknek, kölcsönkötvényeknek, illetőleg elsőbbségi részvényeknek tekinthetők.

A kibocsátó intézetnek szabadságában áll a kötvények kibocsátását a jelen §-ban meghatározott valamennyi, vagy csak egyes követelésre, illetőleg értékre alapitani.

3. §.

Az 1894 : V. t.-cz. rendelkezései értelmében létesitett telepitvényi birtokra, mint jelzálogra, telekkönyvileg bekebelezett tőkekövetelés jelen törvény hatálya alá eső kötvények kibocsátásának alapjául csak akkor szolgálhat, ha e követelés tőkeösszege — az esetleges előző telekkönyvi tehertételekkel együtt — a jelzálogul lekötött földbirtok ama becsértékének hetvenöt (75) %-át meg nem haladja, a mely becsérték a lekötés idejekor állapittatott meg.

4. §.

Az 1894 : V. törvényczikk 18. §-ának hatálya megfelelő alkalmazással kiterjesztetik mindazokra az esetekre, a melyekben a telepes által a telepitvényi birtok vételára, vagy annak még nem törlesztett része valamely, a jelen törvény hatálya alá eső kötvényeket a 2. §. 1. pontja

alatt felsorolt alapokon kibocsátó intézetnek, mint telepitőnek, vagy mint a telepitő jogutódjának fizetendő.

A függő termés, mely a kimozditási jog érvényesitésének idején a telepitvényi birtokon megvan, ilyen esetekben is a telepest illeti; a függő termésre azonban azon hátralékos kamatok erejéig, melyek a telepes részére visszajáró összeg által nem fedeztetnek, a kimozditó intézetet törvényes zálogjog illeti meg.

5. §.

Talajjavitási munkálatok (patakszabályozás, vizmosások megszüntetése, vizlecsapolás, mocsárkiszáritás, alagcsövezés, öntözés és sankolás) tárgyát képező földbirtokra, mint jelzálogra, telekkönyvileg bekebelezett tőkekövetelés a jelen törvény hatálya alá eső kötvények kibocsátásának alapjául csak akkor szolgálhat, ha tőkeösszege nem haladja meg — a netalán előző telekkönyvi tehertételekkel együtt — a jelzálogul lekötött földbirtok ama becsértékének hetvenöt (75) %-át, mely becsérték a lekötés idejekor állapittatott meg, továbbá, ha a követelés tőkeösszege nem haladja meg az illető talajjavitási munkálat által igényelt költségek összegét sem, végül ha a talajjavitási kölcsönt a hitelező intézet csak az illető munkálat előrehaladása arányában teszi folyóvá.

6. §.

Feldarabolás utján létrejött földbirtokra, mint jelzálogra, telekkönyvileg bekebelezett tőkekövetelés a jelen törvény hatálya alá eső kötvények kibocsátási alapjául csak akkor szolgálhat, ha e követelés tőkeösszege — az esetleges előző telekkönyvi tehertételekkel együtt — a jelzálogul lekötött ingatlan becsértékének két harmadát meg

nem haladja és ha a feldarabolás a jelen törvény értelmében ilyennek tekinthető.

Birtokfeldarabolásnak a jelen törvény értelmében az tekintetik, ha a feldarabolás ugyanannak a telekkönyvi tulajdonosnak vagy tulajdonostársaknak ugyanegy község telekjegyzőkönyveiben (telekkönyvi betéteiben) foglalt, habár nem is összefüggő területet képező, avagy több község telekjegyzőkönyveiben (telekkönyvi betéteiben) foglalt, de összefüggő területet képező és minden esetben legalább négyszázezer korona becsértékű földbirtokára nézve akkép történik, hogy a feldarabolás következtében keletkező birtokrészek becsértéke egyenként négyezer koronánál nem kisebb és huszonnégyezer koronánál nem nagyobb.

Az előző bekezdésben körülirt kellékekkel biró földbirtoknak négyezer koronánál kisebb becsértékű birtokrészekre való feldarabolása szintén a jelen törvény értelmében vett feldarabolásnak tekintetik, ha a vevők annak a községnek földbirtokkal biró vagy munkás lakosai, a melynek határában a feldarabolás történik, és ha a feldarabolás nem szolgál új község vagy telep létesitésére.

Négyszázezer koronánál kisebb becsértékű, de különben a jelen §. második bekezdésében körülirt többi kellékeknek megfelelő földbirtoknak az előző bekezdésekben meghatározott becsértékű birtokrészekre való feldarabolása szintén a jelen törvény értelmében vett feldarabolásnak tekintetik, ha ezt kivételes figyelembevételt érdemlő esetekben a pénzügyminister a földmívelési ministerrel egyetértőleg engedélyezi.

A jelen §-ban emlitett becsértékek a lekötés idejekor állapitandók meg.

A jelen törvény hatálya alá eső kötvények kibocsátásának alapjául a feldarabolás utján létrejött földbirtokra

jelzálogilag bekebelezett követelések nem szolgálhatnak, ha oly kikötés jött létre, hogy a feldarabolt birtokrészek vevői egymásért az eladóval vagy jogutódjával szemben a vételár megfizetésére egyetemleges kötelezettséget vállalnak.

7. §.

Azok az intézetek, melyek jelen törvény hatálya alá tartozó kötvényeket kivánnak kibocsátani, kötelesek alapszabályaikban, a kereskedelmi törvény 157. és illetve 225. §-aiban megszabottakon felül, még megjelölni a 2. §-ban meghatározott követelések és értékek közül azokat, a melyek alapján kötvényeket kibocsátani szándékoznak, továbbá a kibocsátási alapul szolgáló kölcsönök engedélyezésének feltételeit és a kölcsönök összegének meghatározásánál mérvadó alapokat, úgyszintén, — a menynyiben a kibocsátás földbirtokra bekebelezett követelés alapján történik, — a földbirtok becsértékének meghatározásánál mérvadó alapokat, illetve követendő eljárási módozatokat, ha pedig a kibocsátás vasuti (csatornavállalati) czímletek alapján történik, a vasuti czímletek megszerzésénél s a vételár meghatározásánál mérvadó alapokat és eljárási módozatokat is megállapitani.

A jelen törvény hatálya alá eső kötvények kibocsátásának megkezdése előtt az a körülmény, hogy a kibocsátó intézet alapszabályai a jelen törvénynyel megegyeznek, az intézet székhelye szerint illetékes törvényszék czégjegyzékébe bevezetendő és szabályszerüen közzéteendő. A törvényszék az intézetnek erre irányuló kérelmét csak akkor teljesiti, ha egyfelől a bemutatott alapszabályokat a jelen törvénynyel egyezőknek találta, és másfelől az intézet kimutatta, hogy a 8. §. rendelkezéseinek megfelelt.

8. §.

Az intézetek, melyek a jelen törvény hatálya alá eső kötvények kibocsátásával kivánnak foglalkozni, tartoznak továbbá a kibocsátás előtt e kötvények külön biztositására rendelt alapot alkotni és annak legkisebb összegét alapszabályaikban kitüntetni.

Ez a külön biztositási alap, ha az intézet a 2. §-ban meghatározott valamennyi kibocsátási alapon, vagy a 2. §. 1. pontjában meghatározott kibocsátási alapok valamelyikén s ezenkivül ugyane §. 2. pontjában meghatározott valamely kibocsátási alapon is kiván kötvényeket kibocsátani, hat millió koronánál, minden egyéb esetben három millió koronánál csekélyebb nem lehet.

9. §.

A kötvények külön biztositására rendelt alap elhelyezésére és jövedelmezővé tételére szolgálhatnak:

1. magyar államadóssági kötvényeknek, magyar kamatozó kincstári utalványoknak, az Osztrák-magyar bank, valamint a kisbirtokosok országos földhitelintézete zálogleveleinek, az 1889. évi XXX. törvényczikk 11. §-ában meghatározott elhelyezésekre alkalmas zálogleveleknek és oly értékpapiroknak vásárlása, a melyekre az 1889. évi XXX. törvényczikk 11. §-ának rendelkezései későbbi törvénynyel kiterjesztettek, végül hazai közlekedési vállalatok elsőbbségi kötvényeinek vásárlása;

2. az 1. pontban meghatározott és visszafizetésre kisorsolt értékpapirok és azok legfeljebb félév alatt lejáró szelvényeinek leszámitolása;

3. az 1. pontban meghatározott értékpapirokra, tőzsdei árfolyamértékük legfeljebb háromnegyed része erejéig s legfeljebb három hó tartamára adott kézi zálogkölcsön;

4. legfeljebb három havi lejáratú és legalább két, fizetőképesnek ismert kötelezettnek aláirásával ellátott váltók leszámitolása;

5. az intézetnek a 2. §. 1. *c*) pontjában megjelölt jelzálogos követelésével terhelve lévő földbirtok megvásárlása azon összegig, mely a jelen törvény hatálya alá eső kötvények kibocsátási alapjául szolgáló intézeti követelésnek teljes fedezésére szükséges.

10. §.

A kötvények külön biztositására rendelt ez alapokra az 1876. évi XXXVI. törvényczikk 5., 7., 8., 9. és 10. §-aiban foglalt intézkedések hatálya megfelelő értelmezéssel kiterjesztetik.

11. §.

A jelen törvény hatálya alá eső kötvények külön biztositására rendelt alapot az alapszabályokban megállapitott összegen alul a kibocsátó intézet csak alapszabályainak ez irányban eszközölt módositása és ezen eszközölt alapszabálymódositásnak az illetékes törvényszéknél való bejegyzése után csökkentheti, de csak legfeljebb oly mértékben, hogy a csökkentett alapnak fenmaradó része az előző 4. §-ban meghatározott mérveknél, vagyis hat, illetőleg három millió koronánál kevesebb ne legyen és legalább huszadrészét képezze az intézet azon forgalomban lévő kötvényeinek, melyek a 2. §-ban megjelölt alapokon kibocsátva lettek.

12. §.

A 2. §. 1. pontja alatt felsorolt alapokon jelen törvény hatálya alá eső kötvények legfeljebb a kibocsátási alapot képező követelések tőkeösszegének erejéig bocsát-

batók ki. Ha a kibocsátási alapot képező követelésről kiállított okmány — a követelés tőke-összegének megjelölése nélkül — meghatározott számú éven át fizetendő összegekről szól, a tőkeérték kiszámitásának alapjául veendő kamatláb semmi esetre sem lehet kisebb a kibocsátandó kötvények kamatlábánál.

A 2. §. 2. pontja alatt megjelölt alapokon jelen törvény hatálya alá eső kötvények legfeljebb a kibocsátási alapul szolgáló czímletek vételára és az ilyen czímletekre adott kézizálog-kölcsönök tőkeösszegének erejéig bocsáthatók ki, de soha e czímletek névértékén túl.

13. §.

A kibocsátó intézet köteles a forgalomból azonnal visszavonni:

1. a 2. §. 1. pontjában felsorolt alapokon kibocsátva lévő kötvényeit abban az arányban, a melyben a kibocsátási alapul szolgáló követelések összege visszafizetés folytán, vagy más okból csökkent;

2. a 2. §. 2. pontjában megjelölt alapokon kibocsátva lévő kötvényeit abban az arányban, melyben az azok kibocsátási alapjául szolgáló czímletek és kézi zálogkölcsön-követelések állaga eladás, illetőleg visszafizetés folytán, vagy más okból csökkent.

14. §.

A kibocsátó intézetnek a 2. §-ban megjelölt alapokon kibocsátott kötvényeiből nem lehet több forgalomban annál, mint a mennyinek névértéke a kibocsátott kötvények külön biztositására rendelt alap huszszorosával felér.

15. §.

A kibocsátó intézetnek azon jelzálogilag biztositott követelései, melyek alapján a jelen törvény hatálya alá eső kötvényeket bocsátott ki, épségben maradnak akkor is, ha a jelzálogul szolgáló ingatlant birói árverésen az intézet maga szerzi meg, vagy ha az ilyen ingatlan az intézetnek, a jelen törvény 4. §-a értelmében, bíróilag oda itéltetik.

Az ilyen követelések csak az intézet kérelmére törülhetők ki, és addig a kötvények fedezetéül szolgálnak.

16. §.

A jelen törvény hatálya alá eső kötvények egy-egy darabja egyszáz (100) koronánál kisebb összegre nem szólhat.

17. §.

A kibocsátó intézetnek azok a követelései (2. §., 1. pont), illetve azok a czímletei és kézizálog-kölcsönkövetelései (2. §., 2. pont), melyek alapján a jelen törvény hatálya alá eső kötvények bocsáttatnak ki, az illető kötvények összeségének biztositékául szolgálnak, azokra végrehajtás nem intézhető, s azokra vonatkozólag, a csőd folytán való értékesités esetét kivéve (18. §.), harmadik személyek jogokat egyáltalán nem szerezhetnek.

A kötvények alapjául szolgáló követeléseknek ez a jogi természete az intézet javára, ezen követeléseket biztositó eredeti okmányokon, a megfelelő kötvények kibocsátása előtt feljegyzendő, ezen feljegyzés az intézet igazgatóságának és felügyelő bizottságának egy-egy tagja által aláirandó, és az aláirások közjegyzőileg vagy bíróilag hitelesitendők.

A jelzálogilag is biztositott ily követelések fentebb

jelzett jogi természete, az azok biztositására szolgáló zálogjog bekebelezésével egyidejűleg, telekkönyvileg is feljegyzendő.

Hogy e feljegyzések megtörténjenek, arról gondoskodni az intézet igazgatóságának kötelessége.

A jelen szakasz második bekezdésében előirt feljegyzés az illető követelés megszünte előtt érvényesen nem törölhető.

Az ugyanezen szakasz harmadik bekezdésében elrendelt telekkönyvi feljegyzés a zálogjog törlésével egyidejűleg hivatalból törlendő.

Azok a beadványok és okiratok, melyek a jelen szakasz harmadik bekezdésében előirt telekkönyvi feljegyzés bejegyeztetése, illetőleg annak törlése czéljából állittatnak ki, e tekintetben bélyeg- és illetékmentesek.

18. §.

A kibocsátó intézet elleni csőd esetében abból a vagyonból, mely a 8., 10. és 17. §-ok szerint a kötvények biztositására van rendelve, az intézet elleni minden más követelés előtt a kötvénybirtokosoknak a kötvényekből származó követelései elégitendők ki.

19. §.

Azok a vasuti és csatorna-vállalati czímletek (2. §., 2. pont), a melyek alapján, vagy a melyekre adott kézizálogkölcsönök alapján az illető intézet a jelen törvény hatálya alá eső kötvényeket bocsát ki, mindaddig, mig e czímletek, illetve az azokra adott kézizálogkölcsönök tényleg kibocsátási alapul szolgálnak, a kibocsátó intézet egyéb vagyonától elkülönitve kezelendők és kir. közjegyző ellenzára alatt őrzendők.

A kir. közjegyző minden egyes ellenzárolás alkalmával — az ellenzárolás időpontjának megjelölése, valamint aláírásának és hivatalos pecsétjének alkalmazása mellett — két példányban bélyegmentesen kiállított jegyzéken darabszám, névérték és név szerint felsorolni tartozik azokat a czímleteket, a melyek ellenzára alá adattak, vagy onnan kivétettek. A jegyzékek egyik példánya a kir. közjegyzőnél marad, másik példányát pedig az intézet veszi át.

A kir. közjegyző ennek az ellenzárnak alkalmazása végett szükséges eljárásáért az 1880. évi LI. törvényczikk 12. §-ában megjelölt állandó munkadíjon és az idézett törvény 19. §-ában említett vitelbéren felül egyéb díjakat nem számithat fel.

20. §.

Azon intézet igazgatósága, mely intézet a jelen törvény hatálya alá eső kötvények kibocsátásával foglalkozik, köteles a hivatalos lapban, nemkülönben az intézeti hirdetmények közzétételére esetleg rendelt más lapokban, félévenként olyan kimutatást közzétenni, melyből tüzetesen kitünjék:

1. az intézet részéről a 2. §. 1. pontjában, vagy a 2. §. 2. pontjában felsorolt alapokon kibocsátva lévő kötvényeknek névszerinti összege;

2. azon követelések összege, illetve azon czímletek összes névértéke, melyek a 2. §. 1. pontjában, illetőleg a 2. §. 2. pontjában felsorolt alapokon kibocsátva lévő kötvények biztositékául szolgálnak;

3. a kötvények külön biztositására rendelt alap összegszerű mennyisége, valamint az is, hogy ezen alapnak egyes részei a jelen törvény által erre nézve megszabott korlátok között miként vannak elhelyezve;

4. olyan intézetnél, mely a 2. §. 1. *c)* pontjában felsorolt alapokon bocsátja ki a kötvényeket, ezen felül még a kibocsátási alapul szolgáló követelések fejében jelzálogként lekötött földbirtokoknak a lekötés idejekor megállapitott becsértéke.

Ezen kimutatás a közzététel napjától számitott 8 nap alatt, a közzétételt igazoló hirlappéldányokkal együtt, az illetékes törvényszéknél bemutatandó.

21. §.

A jelen törvény hatálya alá eső kötvények birtokosai jogainak védelme és az ilyen kötvényeket kibocsátó intézet igazgatósági tagjainak felelőssége tekintetében, megfelelő alkalmazással, az 1876. évi XXXVI. törvényczikk 22—26., 28. és 31—35. §-ainak rendelkezései irányadók.

Az 1876 : XXXVI. törvényczikk 34. §-ában megszabott büntetéssel sujtandók azonban a kibocsátó intézet igazgatóságának tagjai akkor is, ha elmulasztják gondoskodni arról, hogy a 17. §. második bekezdésében előirt feljegyzés annak idején eszközöltessék.

22. §.

A jelen törvény hatálya alá eső kötvények és azok kamatszelvényei a tőkekamat- és járadékadótól, valamint az általános jövedelmi pótadótól mentesek.

Ezek a kötvények ezen felül óvadékképeseknek és arra is alkalmasaknak nyilvánittatnak, hogy azokba a községek, testületek, alapitványok és nyilvános felügyelet alatt álló intézetek pénzei, úgyszintén a hitbizományi és letéti pénzek gyümölcsözőleg elhelyeztessenek, és végre, hogy szolgálati és üzleti biztositékul is elfogadtassanak

akkor, a mikor a biztositék az erre vonatkozó szabályok szerint nem készpénzben teendő le.

23. §.

Ha a jelen törvény hatálya alá eső kötvényeket a jelen törvény 2. §-ának 1. *c)* pontja alapján kibocsátó valamely pénzintézet az 1894. évi V. törvényczikk rendelkezéseinek megfelelő telepitést, vagy a jelen törvény 6. §-ának megfelelő birtokfeldarabolást foganatosit, az egyrészről az intézet, másrészről a telepes, vagy a feldarabolás utján létrejött birtokrészlet vevője között kötött vételi (telepitési) szerződés, és a tulajdonjognak e szerződésből folyó telekkönyvi bekebelezése bélyeg- és illetékmentes.

24. §.

Ha nyilvános számadásra kötelezett pénzintézetnél fennálló és a jelen törvény hatálya alá eső kötvények kibocsátására alkalmas követelések olyan részvénytársaságra vagy szövetkezetre ruháztatnak át, mely a jelen törvény hatálya alá tartozó kötvények kibocsátásával foglalkozik, az ily átruházások bélyeg- és illetékmentességben részesittetnek, még pedig az átruházott követelés engedményezése és netaláni bekebelezése után járó bélyeg- és illetékre nézve.

25. §.

Azokra a részvénytársaságokra és szövetkezetekre, melyek a jelen törvény életbeléptekor, a 2. §-ban meghatározott alapok valamelyikének felhasználásával, kötvények kibocsátásával már foglalkoznak, illetőleg azoknak ilyen kötvényeire a jelen törvény érvénye, és pedig az alábbi összes feltételek teljesitésének napján kezdődő hatálylyal, kiterjesztetik, ha az illető részvénytársaság

vagy szövetkezet a jelen törvény életbeléptétől számitott legfeljebb egy (1) év alatt

1. alapszabályait — a mennyiben azok a jelen törvény határozmányainak meg nem felelnek — a jelen törvény határozmányaival összhangba hozza;

2. a 4. §-ban előirt külön biztositéki alapot és pedig a 14. §. rendelkezéseinek is megfelelően megalkotja;

3. azt a körülményt, hogy alapszabályai a jelen törvénynyel megegyeznek, a czégjegyzékbe bevezetteti és szabályszerűen közzététeti;

4. a 17. és 19. §-okban elrendelt feljegyzéseket, illetőleg ellenzárolást foganatositttatja.

A törvényszék a jelen szakasz 3-ik pontjához képest előterjesztett kérelmet csak akkor teljesiti, ha az alapszabályokat a jelen törvénynyel egyezőknek találta és az illető intézet kimutatta, hogy az ezen szakasz 2. pontjában foglalt rendelkezésnek megfelelt.

26. §.

Jelen törvény kihirdetése napján lép életbe s végrehajtásával a pénzügyi, a kereskedelemügyi és a földmívelésügyi ministerek, továbbá a törvénykezés tekintetében az igazságügyi minister, — Horvát- és Szlavonországokban pedig a pénzügyminister, a kereskedelemügyi minister és a törvénykezés tekintetében Horvát-Szlavon-Dalmátországok bánja bizatnak meg.

XXXIII. TÖRVÉNYCZIKK

az esküdtbíróságokról.

(Szentesitést nyert 1897. évi augusztus hó 25-én. — Kihirdettetett az »Országos Törvénytár«-ban 1897. évi augusztus hó 28-án.)

1. §.

Minden törvényszéknél, melynek büntető hatásköre van, esküdtbíróság szerveztetik. (34. §.)

Az esküdtbíróság az elnökkel együtt három birói tagból és tizenkét esküdtből áll.

2. §.

Az esküdtbíróság elnökét és ennek helyettesét a kir. itélőtábla elnöke jelöli ki.

Elnökké rendszerint a kir. törvényszék elnökét kell kijelölni; de kijelölhetők a kir. itélőtábla birái, valamint ama törvényszék birái is, melynél az esküdtbíróság alakittatik. Az esküdtbíróság elnökének helyettesét a törvényszék birái közül kell kijelölni.

A kijelölés egy évre történik, és legkésőbb deczember 31-ig a hivatalos lapban és a kir. törvényszék hirdetményi tábláján közzéteendő.

Az elnöknek és helyettesének akadályoztatása esetében a helyettesités iránt, ha annak sürgős szüksége forog fenn, esetről-esetre a törvényszék elnöke intézkedik.

3. §.

Az esküdtbírósághoz két birót és két helyettes birót, szintén egy évre, a kir. törvényszék elnöke jelöl ki a

vezetése alatt levő kir. törvényszék birái, vagy a törvényszék székhelyén működő kir. járásbirák sorából.

Esküdtbiróság tagja albiró nem lehet.

4. §.

Esküdt csak az a magyar honos férfi lehet, a ki az alaplajstrom egybeállitásának évében életkorának legalább huszonhatodik évét betöltötte és az állam hivatalos nyelvét, Fiumében pedig az olasz nyelvet érti, azon irni és olvasni tud, ha vagy:

1. évenként legalább húsz korona egyenes állami adót köteles fizetni, a mennyiben pedig időleges adómentességet élvez, húsz korona egyenes állami adónak megfelelő értékű vagyonnal bir, vagy

2. köztisztviselő, lelkész, a magyar tudományos akadémia tagja, tudor, okleveles: tanár, ügyvéd, mérnök, épitész, hajós kapitány, gazdász, gyógyszerész, vegyész, erdész, bányász, tanitó, sebész, állatorvos, továbbá az, a ki a felsőbb művészeti vagy más felsőbb szakiskolát elvégezte, végül a ki a középiskolai záróvizsgát letette.

5. §.

Az esküdtek jegyzékébe nem vehető fel:

1. a ki nyereségvágyból eredő büntett vagy vétség miatt jogerősen szabadságvesztés-büntetésre volt elitélve;

2. a ki hivatalvesztésre vagy politikai jogai gyakorlatának felfüggesztésére van itélve (1878. évi V. t.-cz. 56. §.), az itéletben megállapitott időtartam alatt;

3. a ki szabadságvesztés-büntetés végrehajtása alatt áll, vagy feltételes szabadságon van;

4. a ki ellen büntett vagy fogházzal büntetendő vétség miatt vizsgálat, közvetlen idézés, vagy főtárgyalás (bün-

vádi perrendtartás 268. §.) van elrendelve, vagy a ki vád alá van helyezve;

5. a ki csőd alatt áll, gondnokság alá van helyezve, vagy a kinek kiskorúsága meg van hosszabbitva;

6. a ki testi vagy szellemi fogyatkozás miatt az esküdt kötelességeit teljesiteni nem képes.

6. §.

Továbbá nem vehető fel az esküdtek jegyzékébe:

1. a minister, a fiumei kormányzó, a főispán s Budapesten a főpolgármester;

2. a tényleges szolgálatban levő biró vagy ügyész;

3. a fegyveres erőnek tartós, tényleges szolgálatban álló tagja (1889: VI. t.-cz. 2. §.); a szabadságolt havidíjas és az ideiglenesen szabadságolt legénység;

4. a rendőri hatóság tagja vagy közege (bűnvádi perrendtartás 85. §.);

5. a pénzügyőrség tagja;

6. a napszámos vagy a szolga.

7. §.

Az esküdtszéki szolgálattól mentes:

1. az országgyülés képviselőházának, a főrendiháznak vagy a közös ügyek tárgyalására kiküldött bizottságnak tagja, az ülésszak tartamára;

2. a lelkész;

3. a fegyveres erőnek az esküdtek névjegyzékébe felvett az a tagja, a ki ideiglenes tényleges szolgálatot teljesit, a behivás tartama alatt;

4. a gyakorló orvos;

5. a gyógyszerész, a kinek segéde nincs;

6. a néptanitó;

7. a postánál, a távirdánál, a vasutnál és a gőzhajózásnál alkalmazott egyének;

8. a ki életkorának hetvenedik évét betöltötte;

9. a ki az év folyamán valamely ülésszakban szolgálatot teljesitett, a folyó és a következő évben.

8. §.

Az igazságügyi minister évről-évre elrendelheti, hogy a 7. §. 9. pontja alapján mentesség igénybe vehető ne legyen oly törvényszék területén, a melynél máskép esküdtbiróság nem szervezhető.

9. §.

Városokban a polgármester, községekben a biró, Budapesten a kerületi előljáró, a városi törvényhatósági bizottságnak, illetőleg városi vagy községi képviselőtestületnek, a székes fővárosban pedig a kerületi választmánynak (1893 : XXXIII. t.-cz. 29. §-a) két kiküldöttjével, — a kiknek egyike községekben mindig a községi, illetőleg körjegyző, — mint összeiró bizottság, köteles minden év május havában egybeállitani azoknak a városukban, illetőleg községükben, kerületükben lakó összes férfiaknak névjegyzékét, a kik a fenti 4. §. értelmében esküdtek lehetnek, és az 5. és 6. §-ok kizáró rendelkezései alá nem esnek.

Azt, a kire nézve a kizárás tekintetében kétség merül fel, vagy a ki az esküdtszéki szolgálattól mentes (7. §.), a kizárás, illetőleg mentesség okának feltüntetésével, a névjegyzékbe föl kell venni.

A névjegyzéknek tartalmaznia kell folyó szám alatt és betürendben a neveket, a bejegyzett egyén korának, végzett iskoláinak, polgári állásának vagy foglalkozásának, lakóhelyének tüzetes adatait; azt, hogy mennyi egyenes

állami adót köteles fizetni, hogy az országban használatban levő nyelvek közül melyiket beszéli, melyiket használja túlnyomóan, melyik az anyanyelve, továbbá lehetőleg azt is, hogy a névjegyzékben előforduló egyének melyikéhez áll a 19. §-ban meghatározott viszonyban. E névjegyzéket, melyet két példányban kell kiállitani, a bizottság elnöke és jegyzője aláirja.

Ez a névjegyzék az esküdtek alaplajstroma.

10. §.

A polgármester, a községi biró, illetőleg a kerületi előljáró junius hó első napja előtt a helyi szokás szerint közhirré teszi, hogy az alaplajstromot a helyhatóság hivatalos helyiségében junius első napjától kezdve tizenöt napon át bárki megtekintheti, továbbá, hogy akár alkalmas egyénnek kihagyása, akár nem alkalmasnak bejegyzése miatt e tizenöt nap alatt bárki felszólalhat, és hogy a felszólalásokra, melyek a hivatalos helyiségben közszemlére lesznek kitéve, nyolcz nap alatt bárki észrevételeket tehet. A felszólalásokat és az észrevételeket a polgármesternél, a községi birónál, illetőleg a kerületi előljárónál irásban kell beadni vagy szóval kell előterjeszteni. A szóval tett felszólalásokat és észrevételeket jegyzőkönyvbe kell foglalni.

11. §.

A községi biró az alaplajstrom mindkét példányát, a felszólalásokkal és észrevételekkel együtt, szükségesnek mutatkozó megjegyzései kiséretében, julius hó 15-ik napjáig a községre nézve illetékes főszolgabiróhoz terjeszti be.

A főszolgabiró vagy helyettese az alaplajstromokat átvizsgálja, a hiányosokat pótlás végett visszaküldi, a késedelmes községi birót az iratok beterjesztésére felhivja,

s ha ez siker nélkül történt, arra 200 koronáig terjedhető pénzbirsággal szoritja.

12. §.

A főszolgabiró, polgármester és kerületi előljáró az alaplajstrom egyik példányát saját levéltárában megőrzi, másik példányát pedig a felszólalásokkal, észrevételekkel és azok mellékleteivel együtt szeptember 1-ső napjáig annak a kir. törvényszéknek elnökéhez küldi be, melynél az esküdtbiróság szervezve van.

Egyuttal felvilágositó nyilatkozatot tesz a felszólalásokban és észrevételekben felhozott oly adatokra is, melyeknek valódisága vagy valótlansága az iratokból nem tünik ki.

13. §.

Ha az alaplajstrom szeptember hó első napjáig be nem érkezett, a törvényszék elnöke az igazságügyministernek jelentést tesz, a ki a lajstrom összeállítása iránt saját hatáskörében intézkedik, esetleg elrendelheti, hogy az a késedelmes tisztviselő költségére állittassék össze.

14. §.

A kir. törvényszéknél november havában bizottság ül össze. Ennek elnöke: a törvényszék elnöke, tagjai: egy biró és három bizalmi férfiú, a kiket az elnök a törvényhatóság által a 18. §. értelmében megválasztott bizalmi férfiak közül hív meg. Ezeken kivül a törvényszék elnöke, ha szükségesnek találja, a kerület, a város vagy járás közigazgatási főtisztviselőjét, felvilágositó nyilatkozattétel végett, a bizottság ülésére szintén meghivja.

A bizottság mindenekelőtt vizsgálat alá veszi a felszólalásokat és az ezekre tett észrevételeket. E tárgyban hozott határozatát jegyzőkönyvbe veszi; ennek alapján

az alaplajstromokra záradékot vezet, melyben felsorolja azokat, a kiknek felvételét vagy kihagyását elhatározta. A jegyzőkönyvet és a záradékot az elnök és a jegyző irják alá.

15. §.

A bizottság a felszólalások elintézése után az alaplajstromokból kiválasztja az esküdtbirósághoz a következő évre szükséges esküdteket és helyettes esküdteket. Ezek számát mindenik esküdtbiróság kerületére nézve az igazságügyi minister rendeletben állapitja meg.

Az esküdteket első sorban azok közül kell kiválasztani, kik nem köztisztviselők.

A helyettes esküdteket a helyben vagy a közel vidéken lakó egyének közül kell kiválasztani.

16. §.

A bizottság zárt ülésben, szavazattöbbséggel, végérvényesen határoz.

17. §.

A kiválasztott esküdtek betüsoros rendben külön lajstromba (főlajstrom), a helyettes esküdtek szintén külön lajstromba (helyettes lajstrom) irandók. Ezek az évi lajstromok. Az évi lajstromok a bizottság összes tagjainak aláirása, a hivatalos pecséttel való ellátás és kinyomatás után a királyi ítélőtábla elnökének, a királyi főügyésznek, az esküdtbiróság kerületében működő királyi ügyészségeknek, ügyvédi kamaráknak, polgármestereknek, községi biráknak és kerületi előljáróknak megküldendők.

A polgármesterek, a községi birák és a kerületi előljárók kötelesek a felmerült halálesetekről, lakóhely-változtatásokról és azokról a körülményekről, melyek miatt az évi lajstromokba felvett egyének valamelyike az es-

küdtek jegyzékébe fel nem vehető (4., 5. és 6. §-ok), a királyi törvényszék elnökének haladék nélkül jelentést tenni. Az elnöknél az évi lajstromokba felvett egyének közül azok is kérhetik a szolgálat alól való felmentésüket, a kiknek erre a 7. §. szerint igényük van. Az évi lajstromok helyesbitése iránt a királyi törvényszék elnöke végérvényesen határoz; s a helyesbitéseket az aláirásával és hivatalos pecsétjével ellátandó záradékokban részletesen felsorolja.

18. §.

A 14. és 15. §-ok értelmében működő bizottsághoz a törvényhatóság bizottsága egy évi időtartamra saját kebeléből tizenkét bizalmi férfit választ, és ezek jegyzékét október végéig azon törvényszék elnökéhez teszi át, a melynél az esküdtbiróság szervezve van.

Ha egy esküdtbiróság területén két törvényhatóság van, minden törvényhatóság hat-hat, ha pedig kettőnél több van, mindegyik négy-négy bizalmi férfit választ.

Ha egy törvényhatóság területén több esküdtbiróság van, a bizalmi férfiakat mindegyik esküdtbirósághoz ez a törvényhatóság választja.

Köztisztviselő bizalmi férfi nem lehet.

Az elnök a törvényszék székhelyén kivül lakó bizalmi férfiaknak és közigazgatási főtisztviselőknek, kérelmökre, napidijat és útiköltséget állapit meg, a mi a bünügyi átalányt terheli.

A szabályszerűleg meghivott bizalmi férfit, a ki a bizottság ülésére pontosan meg nem jelenik, az elnök 200 koronáig terjedhető pénzbirsággal bünteti, a meg nem jelent közigazgatási főtisztviselőt pedig felettes hatóságánál feljelenti.

19. §.

Minden ülésszak megkezdése előtt legalább 15, de legfeljebb 30 nappal a kir. törvényszék nyilvános ülést tart, melyben az elnökön kivül két biró vesz részt. Erre az ülésre a kir. ügyészséget meg kell hivni, az ügyvédi kamarát pedig az ülés határnapjáról azzal kell értesiteni, hogy magát megbizott által képviseltetheti. A törvényszék ez ülésben az évi lajstromból harmincz esküdtet és tiz helyettes esküdtet sorsol ki.

E czélból az elnök által kijelölt biró a főlajstromba bejegyezve levő mindenik esküdtnek külön papirszeletre irt nevét felolvassa és a törvényszék asztalán levő urnába helyezi; a szolgálatot teendő esküdteknek kisorsolása után pedig ugyanaz a biró a helyettes lajstromba bejegyezve levő mindenik helyettes esküdtnek szintén külön papirszeletre irt nevét olvassa fel és helyezi az urnába. A sorsot az elnök húzza. A kisorsolt esküdtek jegyzéke a szolgálati lajstrom.

A kisorsolás nem terjed ki azokra az esküdtekre és helyettes esküdtekre, a kik az őket megillető mentességet a sorsolás megkezdéseig érvényesitették. Az elkésetten előterjesztett kérelem alapján az esküdtszéki szolgálat alól csak akkor adható felmentés, ha a mentességi ok az emlitett időpont után merült fel.

Ugyanabba a szolgálati lajstromba együttesen fel nem vehetők:

1. a fel- vagy lemenő ágbani rokonok vagy sógorok;

2. az oldalrokonok unokatestvérig bezárólag;

3. azok, a kik egymással örökbefogadó szülői és örökbefogadott gyermeki viszonyban állanak;

4. a kiknek egyike a másik nejének fitestvére vagy nőtestvérének férje.

Az e pontok alá eső egyének közül az, a kinek nevét az elnök előbb húzta ki az urnából, a szolgálati lajstromba fölveendő, a folytatólag kisorsolt másik vagy többi ki nem sorsoltnak tekintendő.

A sorshúzásról jegyzőkönyvet kell fölvenni.

20. §.

Ha a későbbi ülésszak szolgálati lajstromának egybeállítása idejében az évi lajstromokban már oly kevés név maradt fenn, hogy a főlajstromban ötvennél, a helyettes lajstromban tizenötnél kevesebb név fordul elő: a kir. törvényszék az évi lajstromokat, mielőtt a szolgálati lajstrom egybeállításához fogna, az alaplajstromokból az emlitett számokig kiegésziti (15., 16., 17. §§.).

21. §.

A kir. törvényszék a szolgálati lajstromot az esküdtbiróság elnökének megküldi, a ki az ülésszak megkezdéseig felmerült, illetőleg érvényesitett kizáró és mentő okok fölött végérvényesen határoz, s ha a kisorsolt harmincz esküdt közül valamelyik kizáratik vagy a szolgálat alól fölmentetik: a szolgálati lajstromot a helyettes esküdtek szolgálati lajstromából a sorshúzás rendje szerint kiegésziti.

22. §.

Az esküdtbiróság elnöke az esküdteknek megfelelő napidíjat, a nem helyben lakóknak útiköltséget is állapit meg.

Ezt kérni kell, még pedig az ülésszak berekesztéseig. Az elkésetten előterjesztett kérelem figyelembe nem vehető.

Az ekként megállapitott költség a bünügyi átalányt terheli.

23. §.

A megidézett esküdt, a ki az esküdtbiróság ülésére az idézésben kitett idő után jelenik meg, kétszáz koronáig terjedhető pénzbirsággal büntethető.

24. §.

Tiz koronától ötszáz koronáig terjedhető pénzbirsággal büntetendő az esküdt, a ki az idézésre meg nem jelent, vagy az ülésszak befejezése előtt az elnök engedelme nélkül eltávozott.

Ismétlés esetében a büntetést ugyanabban az ülésszakban újra kell alkalmazni és az ezer koronáig felemelhető.

Az esküdt, a ki elmaradása vagy eltávozása okából az év folyamán szolgálatot nem teljesitett, a következő év évi lajstromába fölveendő.

25. §.

Az esküdtet a 23. és 24. §-okban emlitett büntetés alól föl kell menteni, ha elmaradását vagy távozását az ülésszak folyamán vagy a határozat kézbesitésétől számitva nyolcz nap alatt alapos okkal kimentette.

26. §.

Azt az esküdtet, a ki valótlannak bizonyult mentő okot hozott fel, vagy a bünvádi perrendtartás 343. §-a értelmében hozzá intézett kérdésre a fenforgó kizáró okot szándékosan be nem jelenti, esknek vagy a helyét pótló fogadásnak letevését, vagy a törvényben meghatározott más kötelességének teljesitését az elnök figyelmeztetése daczára megtagadja, ötven koronától ezer koronáig terjedhető pénzbirsággal kell büntetni.

27. §.

Ha a 24. és 26. §-okban körülirt kötelességszegés miatt a főtárgyalást ismételni vagy elnapolni kellett, a kötelességszegő esküdtet az ebből származó költségben is el kell marasztalni.

Ha az esküdt a kiszabott pénzbirság alól felmentetik, azt a költség viselésének terhe alól is fel kell menteni.

28. §.

A biróság a 23., 24. és 26. §-okban meghatározott büntetések alkalmazása, a 23. és 24. §-ok alapján kiszabottak elengedése vagy leszállitása, továbbá a költségben való marasztalás tárgyában az előterjesztett bizonyitékok alapján, s ha az illető esküdt jelen van, ennek meghallgatása után határoz.

Végzése ellen egyfokú felfolyamodásnak van helye, mely felfüggesztő hatálylyal bir. (Bűnvádi perrendtartás 378. §.)

29. §.

Az esküdtbiróságok rendes ülésszakainak számát és idejét az igazságügyi minister állapitja meg.

30. §.

Az esküdtbiróság elnöke úgy osztja be a tárgyalandó ügyeket, hogy az ülésszak lehetőleg tizenöt napnál tovább ne tartson.

Ha mindazáltal valamely főtárgyalás az esküdtek közreműködésével már kezdetét vette, a szolgálatot tevő esküdtek és helyettes esküdtek az ügy letárgyalásáig közreműködni kötelesek, még abban az esetben is, ha a tárgyalás a szolgálati éven túlterjed.

31. §.

Az esküdtbiróság elnöke minden ülésszak végén, az utolsó ügy fölvétele előtt, kérdést intéz az esküdtekhez és a helyettes esküdtekhez az iránt, vajjon a 7. §. 9. pontja szerint őket megillető mentességet igénybe kivánják-e venni.

A tett nyilatkozatokat, a szolgálatot teljesitett esküdtek névjegyzékével együtt, a kir. törvényszék elnökével közölni kell.

32. §.

A tárgyalandó ügyek száma, fontossága vagy nagy terjedelme okából a kir. itélőtábla büntető tanácsa, a kir. főügyész inditványára, rendkivüli ülésszak tartását rendelheti el.

A kir. törvényszék ezekre az ülésekre a szolgálati lajstromot a 19. §. értelmében állitja össze.

33. §.

Ha az igazságügyi minister, a bünvádi perrendtartás 291. és 337. §-ai értelmében, a főtárgyalásnak az esküdtbiróság székhelyén kivül való tartását rendelte el, a kir. törvényszék új helyettes lajstromot állit egybe. Ebben az esetben a helyettes esküdteket lehetőleg azok közül kell kisorsolni, a kik azon helyen laknak, a hol az esküdtbiróság ülését tartja.

34. §.

Az igazságügyi minister elrendelheti, hogy ugyanazon királyi itélőtábla területén lévő több határos kir. törvényszék területe egy esküdtbirósági kerületté alakittassék. Ebben az esetben kijelöli azt a törvényszéket, melynél az esküdtbiróság üléseit tartja.

A kijelölt törvényszék és elnöke végzik azokat a teendőket, melyeket ezen törvény és a bűnvádi perrendtartás előir. Az igazságügyminister ezen intézkedéséről az országgyülésnek évenként indokolt jelentést köteles tenni.

Királyi itélőtábla székhelyén levő törvényszék más esküdtbirósághoz nem csatolható.

35. §.

Az e törvény alapján kiszabott pénzbirságok ugyanazokra a czélokra forditandók, melyekre a büntető törvénykönyvek alapján megállapitott pénzbüntetések rendelve vannak.

36. §.

Az igazságügyi minister felhatalmaztatik, hogy e törvény életbelépésének évében a 2., 9., 10., 11., 12., 13., 14. és 18. §-okban foglalt határidőket, a belügyministerrel egyetértőleg, a szükséghez képest állapitsa meg.

37. §.

A jelen törvény életbe lépésének napját az igazságügyi minister rendelettel állapitja meg. A jelen törvény végrehajtásával az igazságügyi és a belügyi ministerek bizatnak meg, a kik megfelelően intézkednek az iránt, hogy a bűnvádi perrendtartás életbelépése napjáig az esküdtbiróságok kerületei megalakitva, az esküdtek lajstromai elkészitve s az esküdtbiróságok birói tagjai kijelölve legyenek.

XXXIV. TÖRVÉNYCZIKK

a bűnvádi perrendtartás életbeléptetéséről.

(Szentesitést nyert 1897. évi augusztus hó 25-én. — Kihirdettetett az »Országos Törvénytár«-ban 1897. évi augusztus hó 28-án.

1. §.

A bűnvádi perrendtartás és az esküdtbíróságokról szóló törvény az igazságügyiminister által rendelettel megállapitandó napon, legkésőbb azonban 1900. évi január hó 1-én lépnek életbe.

2. §.

A bűnvádi perrendtartásnak, az esküdtbíróságokról rendelkező törvénynek és ezen törvénynek hatálya a magyar állam egész területére kiterjed, Horvát-Szlavonországok kivételével.

3. §.

A bűnvádi perrendtartás életbelépésének napjától kezdve a 15., 16. és 17. §-ok szerint a királyi birószágok hatáskörébe utasitott bűntettek, vétségek és kihágások miatt megindítandó bűnvádi eljárásban a bűnvádi perrendtartás szabályait kell alkalmazni.

4. §.

A már megindított eljárást is a 15., 16., 17. és 18. §-okban meghatározott birószágok előtt és a bűnvádi perrendtartás szabályai szerint kell folytatni.

Az eddig illetékes birószágok előtt és az eddigi eljárási szabályok szerint kell azonban eljárni azokban az

ügyekben, a melyekben a bűnvádi perrendtartás életbelépése napját megelőzőleg a főtárgyalás, illetőleg a járásbíróságnál a tárgyalás már ki volt tűzve.

A bűnvádi perrendtartás életbelépése előtt még jogerőre nem emelkedett közvetlen idézést vagy vád alá helyezést rendelő végzés ellen a felebbvitel és annak elintézése az eddigi szabályok szerint történik. A további eljárásban azonban a bűnvádi perrendtartás szabályait kell alkalmazni.

5. §.

Ha valamely újrafelvételi ügyben a főtárgyalás, illetőleg a járásbíróságnál a tárgyalás a bűnvádi perrendtartás életbelépése napján már ki volt tűzve, az eljárást az eddig illetékes bíróságok előtt és az eddigi eljárási szabályok szerint kell befejezni.

Az eddigi jogszabályok szerint befejezett ügyekben az újrafelvétel megengedhetőségének feltételeit a bűnvádi perrendtartás rendelkezései szerint, ha pedig a korábbi jogszabályok a terheltre nézve kedvezőbbek, az utóbbiak szerint kell megítélni.

6. §.

A büntetéseket a bűnvádi perrendtartás életbelépésének napjától kezdve a bűnvádi perrendtartás szabályai szerint kell végrehajtani.

7. §.

Büntető ügyekben: a kir. járásbíróság mint egyesbíróság jár el.

A kir. törvényszék háromtagú, a kir. itélőtábla öttagú tanácsban határoz.

A kir. Curia, ha a jogegység érdekében használt perorvoslat felett dönt, továbbá, ha az esküdtbíróságnak vagy a kir. itélőtáblának határozata ellen használt semmi-

ségi panaszt vizsgálja felül, héttagú tanácsban; minden más esetben öttagú tanácsban határoz.

8. §.

A királyi törvényszék vádtanácsa az elnökből és két bíróból áll.

A királyi törvényszék elnöke minden év november havának végén meghatározza, hogy a következő évben a királyi törvényszék birái közül ki lesz a vádtanács elnöke s kik lesznek tagjai; egyuttal előre kirendel egy helyettes elnököt s egy helyettes birót.

Ha az év folyamán az utóbbiak is akadályozva vannak, a további helyettesités iránt esetről-esetre a királyi törvényszék elnöke intézkedik.

9. §.

Ügyészségi megbizott az lehet, a ki az 1883. évi I. törvényczikk 1. §-ának *a*) és *b*) pontjaiban meghatározott általános minősitéssel bir, a jogi tanfolyamot valamely hazai jogi tanintézetben bevégezte s az állam nyelvét szóban és irásban birja.

Ügyészségi megbizottul a fenti minősitéssel biró köztisztviselő, továbbá gyakorló ügyvéd is kirendelhető.

10. §.

Az ügyészségi megbizottat az igazságügyi minister rendeli ki és tőle a megbizást bármikor elvonhatja.

11. §.

Az ügyészségi megbizottnak rendes fizetés nem jár; azonban az államkincstárból megfelelő díjazásban részesül.

E díjazás részleteit az igazságügyi minister állapitja meg.

12. §.

Az ügyészségi megbizott ebben a minőségében közvetlenül annak a királyi ügyésznek van alárendelve, a kinek kerületébe kirendelése szól.

13. §.

Az ügyészségi megbizottra nézve ez az alkalmaztatása rendes fegyelmi hatóságának jogkörén nem változtat.

14. §.

Az ügyészségi megbizottak teendőit a királyi főügyész és helyettese, királyi ügyész és királyi alügyész is végezhetik.

15. §.

Esküdtbiróságok előtt tartandó meg a főtárgyalás:

I. az 1878.évi V. törvényczikkben meghatározott büntettek miatt, ha a vád tárgya:

1. felségsértés a 126. és 127. §-ok eseteiben, továbbá a 130. §. 2-ik s a 134. §. első bekezdése esetében, végre a 131. §. 1. bekezdésének 2-ik és 2. bekezdésének 2-ik eseteiben;

2. király bántalmazása a 139. §-ban körülirt esetben;

3. hűtlenség a 142. §. esetében, továbbá a 143. §. 1. bekezdése szerint és a 144. §. 1., 3., 4., 5. és 6. pontjai szerint büntetendő esetekben, valamint a 144. §. 8. pontja esetében, a mennyiben ez a most emlitett §. 1., 3., 4., 5. és 6. pontjaira vonatkozik, végre a 148. §. 2-ik, s a 149. §. eseteiben;

4. lázadás a 152—155. §-okban meghatározott esetekben, a mennyiben a törvény öt évnél hosszabb tartamú szabadságvesztésbüntetést állapit meg, továbbá ezen büntettekre vonatkozólag a 158. §. első bekezdése esetében;

5. személyes szabadság elleni büntett a 195. §. 3. bekezdése szerint büntetendő 2-ik esetben;

6. gyilkosság a 278. §-ban foglalt esetben;

7. szándékos emberölés a 279. és 280. §§. szerint, továbbá a 281. §. 1. és 3. bekezdése szerint büntetendő esetekben, végre a 283. §. 2. bekezdésének 2-ik és a 299. §. első eseteiben;

8. kitétel vagy elhagyás a 287. §. 3-ik bekezdésének 2-ik esetében;

9. halált okozó súlyos testi sértés a 306. §. szerint és a 309. §. 2-ik bekezdése szerint büntetendő esetekben;

10. közegészség elleni büntett a 315. §-ban foglalt esetekben;

11. gyermekrablás a 318. és 319. §§. eseteiben, továbbá szöktetés a 320. §. 2. bekezdésének esetében;

12. személyes szabadság megsértése a 324. és 325. §-ok szerint büntetendő esetekben;

13. rablás a 344., 345. és 349. §-ok eseteiben;

14. gyujtogatás a 422., 423. és 424. §-ok eseteiben;

15. vizáradás okozása a 431. §. szerint büntetendő esetekben;

16. közveszélyű megrongálás a 435. §. eseteiben és közveszélyű cselekmény a 436. §. szerint öt éven felüli vagy életfogytig tartó fegyházzal büntetendő, továbbá a 444. §-ban meghatározott esetekben;

17. megvesztegetés a 469. §. eseteiben;

18. végre nyilvános felhivás a 171. §. első bekezdésének azon eseteiben, melyekben a felhivás a fentebbi pontok szerint esküdtbiróság elé utalt valamely büntett elkövetésére irányul.

II. A nyomtatvány útján (1878. évi V. törvényczikk 63. §.) elkövetett büntettek vagy vétségek, úgyszintén a

törvényben megállapitott és nyomtatvány útján elkövetett kihágások eseteiben, kivéve a 16. §-ban és a 17. §. 2. pontjában felvett eseteket.

Az I. pont 1., 2., 3. és 4. pontjaiban foglalt bűntettek, valamint a II. pontban felsorolt bűntettek és vétségek eseteiben a királyi itélőtáblák székhelyén működő esküdtbiróságok járnak el, melyeknek kivételes, illetőleg sajtóbirósági területköre a székhelyen levő királyi itélőtábla kerületére terjed ki.

16. §.

A nyomtatvány utján elkövetett és az 1878. évi V. t.-cz. 259. és 261. §-ai szerint büntetendő rágalmazás és becsületsértés a kir. törvényszék hatásköréhez tartozik.

Ha azonban a rágalmazás vagy becsületsértés az 1878. évi V. törvényczikk 262. és 461. §-aiban meghatározott személyek vagy nyilvános számadásra kötelezett vállalat igazgatója és tisztviselője ellen, avagy közmegbizatásban eljáró ellen, és pedig az utóbbinak hivatalos tetteire vonatkozólag volt elkövetve, az esküdtbiróság itél.

Azokban az esetekben, melyekben az 1878. évi V. törvényczikk 264. §-a a valódiság bizonyitását kizárja, a nyomtatvány utján elkövetett rágalmazás vagy becsületsértés mindig a kir. törvényszék hatáskörébe tartozik.

17. §.

A királyi törvényszékek hatásköréhez tartoznak:

1. azok a bűntettek, melyek a 15. §. szerint az esküdtbiróságok hatásköréhez utasitva nincsenek;

2. az esküdtbiróságnak bűnösséget megállapitó itéletével már sújtott elmeműnek (1848. évi XVIII. t.-czikk

27. §.) újra közlése vagy árulása által elkövetett büntettek, vétségek és kihágások;

3. az 1878. évi V. törvényczikk 258., 260., 261. és 262. §-aiban meghatározott vétségeknek azok az esetei, melyekben az eljárás a büntetőtörvénykönyv 269—272. §-ai értelmében hivatalból inditandó meg;

4. azok a vétségek, melyek a 18. §. szerint a királyi járásbiróságok hatásköréhez utasitva nincsenek.

Az 1878. évi V. törvényczikk második részének I., II., III., IV. és XI. fejezetében körülirt büntettek és vétségek, a mennyiben ezen §. értelmében a királyi törvényszékek elé vannak utasitva, a királyi itélőtáblák székhelyén levő királyi törvényszékeknek, Budapesten a budapesti királyi büntető törvényszéknek kivételes hatáskörébe tartoznak.

A budapesti királyi büntető törvényszéknek az 1887. évi XXVI. törvényczikk 4. §-ában, illetőleg az 1895. évi XLIV. törvényczikk 1. §-ában megállapitott kizárólagos hatásköre érintetlen marad.

18. §.

A királyi járásbiróságok hatásköréhez tartoznak:

I. az 1878. évi V. törvényczikkben meghatározott vétségek közül:

1. a 174., 177., 190., 191., 196., 197., 209., 241., 246., 293., 294., 295., 296., 314., 327., 328., 332., 339., 360., 365., 366., 367., 368., 384., 408., 409., 410., 411., 421., 440., 441., 443., 446. és 480. §-ok szerint büntetendő vétségek;

2. a 192. §. első, a 316. §. első és 323. §. első és a 448. §. második bekezdése szerint büntetendő vétségek;

3. a 214. §. vétsége és a 222. §. szerint büntetendő vétség azon esetei, melyekre a törvényben főbüntetésül

hat hónapot meg nem haladó fogház van megállapitva, továbbá a 226. §-nak a 214. §-szal kapcsolatos vétsége;

4. a 302. §. első bekezdése, továbbá a 358., 359., 383., 386. és 387. §-ok szerint büntetendő vétségek;

5. a 248. §. szerint büntetendő vétség, a mennyiben esküdtbirósághoz nem tartozik, s a 249. §. vétsége;

6. a 258., 260., 261., 262. és 273. §-ok azon esetei, melyek a 17. §. 3. pontja szerint a királyi törvényszékek hatásköréhez utalva nincsenek;

7. a 370. §. második bekezdése szerint büntetendő vétség, a mennyiben lopás, sikkasztás vagy jogtalan elsajátitás vétségével van kapcsolatban;

8. a 374. és 375. §-okban meghatározott vétségek azon esetei, melyekben a bűnpártolás a királyi járásbiróság hatásköréhez utalt valamely vétségre vonatkozik;

9. a 418. §-ban meghatározott vétség, a mennyiben — tekintet nélkül a kiszabandó pénzbüntetésre, — egy évi időtartamot meghaladó fogházbüntetés alkalmazásának esete nem forog fenn;

10. a 425. §. alá eső vétség, a mennyiben annak a törvényben megállapitott főbüntetése egy évi fogházat meg nem halad;

II. az 1848. évi XVIII. törvényczikk 30., 35., 38., 40., 41. és 44. §-aiban körülirt vétségek és kihágások;

az 1888. évi XXXI. törvényczikk 12. §-ának az 1878. évi V. t.-cz. 440. és 441. §-ai szerint büntetendő vétségei;

III. azok a vétségek, a melyeket más törvények a királyi járásbiróságok hatáskörébe utasitanak;

IV. azok a kihágások, melyek a 19. §. szerint a közigazgatási hatóságok elé utasitva nincsenek.

Az I. 9. pont esetében, a mennyiben egy évi időtartamot meghaladó fogházbüntetés mutatkozik kiszaban-

dónak: a királyi járásbiróság az iratokat további eljárás végett az illetékes királyi törvényszékhez teszi át. Az áttétel miatt perorvoslat nem használható és a királyi törvényszék, — a nélkül, hogy a büntetés kiszabása tekintetében korlátozva lenne, — az ügyben eljárni köteles. Ez a rendelkezés a bűnvádi perrendtartás 527. §-a harmadik bekezdésének szabályát nem érinti.

A 3. §-ban foglalt rendelkezés a jelen §-ban a kir. járásbiróságok hatáskörébe utasitott vétségek és kihágások miatt meginditandó bűnvádi eljárásra is kiterjed.

19. §.

A közigazgatási hatóságok hatásköréhez tartoznak:

1. az 1879. évi XL. törvényczikk 43., 44., 45., 47., 49., 50., 61., 62., 63., 64., 66., 67., 68., 70., 72., 73., 74., 75., 76., 77., 78., 80., 81., 82., 83., 84., 85., 86., 99., 100., 101., 102., 103., 104., 105., 106., 107., 109., 110., 112., 113., 115., 116., 117., 118., 119., 120., 121., 122., 123., 124., 125., 136., 137., 138., 141. és 142. §-ai szerint büntetendő kihágások;

2. az 1879. évi XL. törvényczikk 46. §-ában meghatározott kihágások, ha azok közigazgatási hatóság, hivatalnok vagy közeg ellen voltak elkövetve;

3. azok a kihágások, melyeket más törvények a közigazgatási hatóságok hatásköréhez utasitanak;

4. a ministeri rendeletben megállapitott kihágások, a mennyiben kifejezetten a királyi járásbiróságok hatásköréhez utasitva nincsenek;

5. a törvényhatósági vagy városi szabályrendeletben megállapitott kihágások. (1879. évi XL. t.-cz. 1. §. 3. és 4. pontjai.)

20. §.

A ki a büntető bíróság előtt a nyilvánosság kizárásával tartott tárgyalást vagy főtárgyalást a hatóság engedélye nélkül bármely módon, egészben vagy részben közzétesz, a mennyiben súlyosabban büntetendő cselekmény nem forog fenn, három hónapig terjedhető fogházzal és ezer koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

21. §.

Az 1848. évi XVIII. törvényczikknek érvényben levő rendelkezései a bűnvádi perrendtartás életbelépésének napjától kezdve az országnak a Királyhágón túl fekvő részeiben, továbbá a polgárositott határőrvidéken, valamint Fiume városában és kerületében is hatályba lépnek.

22. §.

Ha házkutatást, személymotozást vagy lefoglalást katonai vagy katonailag megszállott épületben polgári bíróság hatósága alatt álló egyénnél kell teljesiteni, akkor az csak az épület parancsnokának értesitése után s az általa kirendelt katonai személy jelenlétében foganatositható.

23. §.

A királyi itélőtábla előtt a felebbviteli főtárgyalást, — a bűnvádi perrendtartás 414. §-ában meghatározott eseten felül, — a vádlott jelenléte nélkül akkor sem lehet megtartani, ha a királyi itélőtábla életfogytig tartó vagy tiz évnél hosszabb tartamú szabadságvesztés-büntetést megállapitó itéletet oly felebbezés következtében vizsgál felül, mely nem egyedül semmiségi okra van alapitva.

24. §.

A védelem képviseletében eljáró egyetemi vagy jogakadémiai jogtanárokra a rendfentartás tekintetében

ugyanazok a rendelkezések alkalmazandók, melyeket a bűnvádi perrendtartás a védőügyvédekre nézve tartalmaz.

A jogtanár által a védelem képviseletében elkövetett fegyelmi vétségek az ügyvédek fegyelmi bíróságának hatáskörébe tartoznak. A fegyelmi eljárásra elsőfokban annak az ügyvédi kamarának fegyelmi bírósága illetékes, melynek kerületében a fegyelmi vétség elkövetve volt. A fegyelmi vétség elévülésére és a fegyelmi eljárásra nézve az 1874 : XXXIV. t.-cz. rendelkezései alkalmazandók.

A fegyelmi vétségek büntetése:

1. rosszalás;
2. pénzbirság száz koronától ezer koronáig;
3. eltiltás a védelem képviseletétől.

A védelem képviseletétől való eltiltás esetében az itélet, jogerőre emelkedése után, a vallás- és közoktatásügyi ministerhez, valamint az összes hatóságok értesitése végett az igazságügyi ministerhez is felterjesztendő.

25. §.

A főtárgyalásnak a bűnvádi perrendtartás 268. §-a alapján, illetőleg a főtárgyalásra való közvetlen idézésnek a 283. §. alapján történt elrendelése a fegyelmi törvények szempontjából egyenlő hatályú a vád alá helyezéssel.

26. §.

A bűnvádi uton jogerősen elitéltekről nyilvántartó lajstromot kell vezetni.

Ennek módozatait az igazságügyi és a belügyi ministerek rendelet útján állapitják meg.

27. §.

A bűnvádi perrendtartás életbe lépésének napjától kezdve hatályukat vesztik a törvényeknek, rendeleteknek

és szabályrendeletеknek mindazok a rendelkezései, valamint a szokásjognak mindazok a megállapitásai, melyek megegyeznek vagy ellenkeznek azokkal a szabályokkal, a melyeket a királyi birószágok hatáskörébe utasitott büntettek, vétségek és kihágások miatt meginditandó rendes bünvádi eljárásra vonatkozólag a bünvádi perrendtartás, vagy az esküdtbirószágokról rendelkező, vagy a jelen törvény tartalmaznak.

Különösen hatályukat vesztik:

az 1848. évi XVIII. törvényczikk 17., 21., 22., 23. és 29. §-ai;

az 1873. évi XXVII. t.-cz. 16. §-a;

az 1880. évi XXXVII. t.-cz. 7. §-ának harmadik bekezdése, valamint 38., 39., 40., 44. és 45. §-ai;

az 1883. évi VI. t.-cz.

Továbbá hatályukat vesztik:

az 1862. évi 9424. szám alatt közölt királyi leirat a m. kir. Curia kebelében alakitandó kegyelmi tanács tárgyában;

az 1867. évi márczius 17-éről 16. I. M. E. szám alatt a sajtóviszonyok tárgyában kiadott bel- és igazságügyi ministeri rendelet, továbbá az 1867. évi május 17-én 307. I. M. E., az 1867. évi julius hó 25-én ad 307. I. M. E. szám alatt kelt rendeletekben, valamint az ezeket módositó és pótló rendeletekben foglalt sajtóeljárási szabályok;

az országnak a Királyhágón túl fekvő részeiben, valamint Fiume városában és kerületében az 1852. évi május hó 27-én kibocsátott sajtórendtartás, illetőleg az 1853. évi julius hó 29-én kibocsátott büntetőperrendtartás, az ehhez később kiadott rendeletek, továbbá az igazságügyi és belügyi ministereknek 1871. évi május hó 14-éről 1498. I. M. E. sz. a. kelt három rendelete és 1872. évi április hó 22-éről 13.448. sz. a. kelt rendelete;

a polgárositott magyar határőrvidéken az 1862. évi deczember 17-éről kibocsátott sajtószabályok;

az 1868. évi november 5-én 6400. I. M., 1873. évi november 8-án 35.042. I. M., 1874. évi május 9-én 1566. I. M. E., 1876. évi január 19-én 883. I. M. és 1879. évi deczember 19-én 34.461. I. M. sz. alatt kibocsátott rendeletekben foglalt rögtönbirósági szabályok;

végre az 1880. évi augusztus 15-éről 2265. I. M. E. sz. alatt a járásbirósági büntető eljárás tárgyában kibocsátott rendelet, stb.

28. §.

A jelen törvény végrehajtásával az igazságügyi és belügyi ministerek bizatnak meg.

Egyszersmind felhatalmaztatnak, hogy a bűnvádi perrendtartás életbelépése következtében szükséges rendeleteket és utasitásokat kibocsáthassák, és hogy a közigazgatási hatóság hatáskörébe utalt kihágási ügyekben követendő eljárást is a törvényhozás további intézkedéseig rendelettel szabályozzák.

Továbbá felhatalmaztatik az igazságügyminister, hogy a birói ügyviteli szabályokban és a kir. ügyészség számára kiadott utasitásban a czélszerűnek mutatkozó módositásokat, és kiegészítéseket megtegye, s az ügyészi utasitás keretében az ügyészségi megbizottak szolgálati viszonyait is szabályozza, végül, hogy a kereskedelmi biróságok hatáskörébe utalt vétségek eseteiben követendő eljárást újból szabályozza.

XXXV. TÖRVÉNYCZIKK

a m. kir. központi statisztikai hivatalról.

(Szentesitést nyert 1897. évi augusztus hó 27-én. — Kihirdettetett az »Országos Törvénytár«-ban 1897. évi szeptember hó 2-án.)

1. §.

A m. kir. központi statisztikai hivatal feladata: a magyar korona országai közállapotának és évről-évre változó közérdekű viszonyainak nyilvántartása, s ezen czélra minél teljesebb és megbizhatóbb adatok gyüjtése, az adatok megvizsgálása, összeállitása, feldolgozása s olyképen való közrebocsátása, hogy azok úgy tudományos, valamint törvényhozási, kormányzati, közigazgatási és más gyakorlati czélokra egyaránt használhatók legyenek.

Összehasonlitás czéljából a központi statisztikai hivatal nemzetközi adatokat is gyüjt, köteles viszont a nemzetközi statisztika érdekeit saját részéről is előmozditani.

2. §.

A m. kir. központi statisztikai hivatal hatásköre — úgy az adatok gyüjtésére nézve, valamint azok feldolgozását és közzétételét illetőleg is — kiterjed a magyar korona országainak egész területére.

Kivételt képeznek azok a statisztikai adatok, a melyeket Horvát-Szlavonországokban az országos kormány az autonom törvényhozás és közigazgatás czéljaira gyüjt, vagy saját statisztikai hivatala által gyüjtet és feldol-

goztat s a m. kir. központi statisztikai hivatal rendelkezésére bocsát; ezen adatokra nézve, — a mennyiben gyüjtésük és összeállitásuk a központtal egyetértőleg történik, — a közvetlen adatgyüjtés és feldolgozás a központi statisztikai hivatal részéről mellőzendő.

3. §.

A központi statisztikai hivatal közvetlenül a kereskedelemügyi ministernek van alárendelve. Ügykörét és ügyviteli szabályzatát, a ministertanács hozzájárulásával s Ő cs. és apostoli királyi Felségének legfelsőbb jóváhagyásával, a kereskedelemügyi minister rendeleti uton állapitja meg.

A központi statisztikai hivatal működéséről évenkint tüzetes munkaterv készitendő. A munkaterv a már folyamatban levő adatgyüjtések felsorolásán kivül magában foglalja a következő évre tervezett adatgyüjtéseket, az utóbbiak tárgyának és módszerének megemlitésével, valamint annak is kitüntetésével, hogy az adatok gyüjtése közvetlenül vagy közvetve a magánszemélyek bevallásain alapszik-e.

A munkatervbe nem vehető fel oly adatok gyüjtése, a melyek a magánszemélyek jövedelmének vagy vagyonának összeségére, vagy ezek külsőleg nem nyilvánuló alkatrészeire, vagy végül az egyén családi, társadalmi és erkölcsi életének benső viszonyaira vonatkoznak.

A kereskedelemügyi minister a ministertanács hozzájárulásával megállapitott ezen munkatervet, az alkalmazandó kérdőivekkel együtt, az állami költségvetés beterjesztése alkalmával az országgyülésnek előterjeszti.

A központi statisztikai hivatal évi működésében az országgyülés által elfogadott munkaterv korlátai között jár el. A munkaterv keretén kivül adatgyüjtések csakis

sürgős szükség esetén, az országgyülésnek tett előzetes jelentés után foganatosithatók.

4. §.

A központi statisztikai hivatal a jelen törvény 1. §-ában körülirt feladatának előmozditására nyilvános könyvtárt és térképgyüjteményt tart fenn.

E végből a nyomtatók, illetőleg kiadók a nyomdatermékekből statisztikai czélokra egy példányt a m. kir. központi statisztikai hivatalnak ingyen beszolgáltatni tartoznak.

A beszolgáltatási kötelezettség a következő nyomtatványokra terjed ki:

1. gépi sokszorositás utján kötetes vagy füzetes alakban kiadott mindennemű irói műre, kivéve a tisztán szépirodalmi tartalmúakat;

2. minden időszaki folyóiratra, kivéve a tisztán szépirodalmi tartalmúakat, s a hetenkint vagy egy hétnél rövidebb időközökben megjelenő hirlapokat;

3. iskolai értesitőkre, mindennemű évi jelentésekre, statisztikai kimutatásokra, czim- és névtárakra, továbbá föld- és térképekre.

A beszolgáltatás módozataira, valamint a beszolgáltató felelősségére nézve a nyomdatermékek tudományos czélokra szolgáló köteles példányainak beküldése tekintetében fennálló törvényes szabályok irányadók, melyeknek értelmében a kereskedelemügyi minister rendeletileg intézkedik.

Horvát-Szlavonországokban a nyomdatermékek köteles példányainak a központi statisztika czéljaira való beszolgáltatása iránt a bán fog megfelelően gondoskodni.

5. §.

A központi statisztikai hivatal a statisztikai adatgyüjtések eredményét statisztikai évkönyvben, havi füzetekben és statisztikai közleményekben bocsátja nyilvánosságra.

Az évkönyv kiterjed a magyar korona országainak összes közérdekü viszonyaira; a havi füzetek mindazon fontosabb adatokat foglalják magukban, a melyek havonkinti közlésre alkalmasak; a közlemények pedig a statisztikai adatgyüjtés egy-egy ágára szoritkoznak.

A miniszterelnök az egyes minisztériumok ügykörét felölelő tartalmú statisztikai évkönyvet — a minisztériumok működését, valamint az igazgatásuk és felügyeletük alá tartozó ügyeket és közállapotokat ismertető jelentés kiséretében — évenkint, a költségvetés bemutatásával egyidejüleg, az országgyülés elé terjeszti.

A központi statisztikai hivatal összes kiadványai valamennyi törvényhatóságnak hivatalból megküldendők.

6. §.

A központi statisztikai hivatal élén áll a hivatal igazgatója, a kinek helyettese az aligazgató.

A hivatal tisztviselő-személyzete két szakból áll, úgymint a fogalmazási szakból: az igazgatási és fogalmazási teendők ellátására, valamint a tudományos munkálatok végzésére, — s a statisztikai és kezelési szakból: a statisztikai adatok számszerü megvizsgálására és feldolgozására, továbbá a térképrajzolási, könyvtár-, iroda- és anyagkezelési teendők ellátására.

A fogalmazási szakban alkalmazandó tisztviselőktől az 1883 : I. t.-cz. 3. §-ában körülirt elméleti képzettség kivántatik meg. A fogalmazási szakba tartozó összes létszámnak legfeljebb $^1/_3$ részéig azonban oly egyének is

kinevezhetők, a kik az idézett §-ban meghatározott jogi, illetve államtudományi képzettséggel nem birnak, de orvostudori vagy mérnöki, vagy a földrajzi, népismei, történettudományi szakból bölcsészettudori oklevelet, vagy ugyane szakokból középiskolai tanári képesitést, vagy végül gazdasági akadémiai oklevelet mutathatnak fel.

A statisztikai és kezelési szakban középiskolai érettségi bizonyitvány, vagy ezzel egyenrangú képzettség kimutatása kivántatik meg.

7. §.

A központi statisztikai hivatalhoz ezentúl kinevezendő gyakornokok és a VIII. és ennél alacsonyabb fizetési osztálybeli tisztviselők — akár a fogalmazási, akár a statisztikai és kezelési szakba neveztessenek ki — kineveztetésüktől számitott egy év alatt statisztikai szakvizsgát kötelesek letenni s állásuk ezen vizsga sikeres letételéig csak ideiglenes, azon esetben, ha a vizsgát egy év alatt eredménynyel le nem teszik, állásukból minden kárpótlás nélkül elmozdithatók.

A statisztikai szakvizsga tárgyait, valamint a vizsgáló bizottság szervezetét és a vizsgálati eljárást a kereskedelemügyi minister rendeletileg állapitja meg.

8. §.

Kis- és nagyközségekben nyilvános vagy nyilvánossági joggal felruházott iskolákban tényleges alkalmazásban levő elemi iskolai férfitanitók — tekintet nélkül az iskola fentartójára — a tanügyet közvetlenül érdeklő évi összeirásoknál mindig, a nagyobb időszaki adatgyüjtéseknél pedig a kereskedelmi ministernek a vallás- és közoktatásügyi minister hozzájárulásával kiadott rendeletére, fegyelmi

felelősség terhe alatt kötelesek, mint számláló biztosok, közreműködni.

A statisztikai adatgyüjtések, a melyeknél a megelőző pont értelmében a tanitók közreműködése igénybe vétetik, lehetőleg az iskolai szünidők alatt tartandók. Ettől eltérő esetekben is mindazon iskolákban, illetőleg osztályokban, melyeknek tanitói statisztikai adatgyüjtésnél vannak elfoglalva, a tanitás az összeirási napokon — egy éven belül összesen hat napon keresztül — szünetelhet.

A kereskedelemügyi minister a tanitóknak a nagyobb időszaki statisztikai adatgyüjtéseknél való közreműködésükért járó díjazást esetről-esetre rendelettel állapitja meg.

Horvát-Szlavonországokban a népiskolai tanitóknak a statisztikai adatok gyüjtésében való közreműködése iránt a bán fog megfelelően intézkedni.

9. §.

Közhivatalok s mindennemű polgári és egyházi hatóságok, valamint azok közegei kötelesek az 1. §-ban kitűzött czélra szükséges adatokat a központi statisztikai hivatalnak, a 3. §-ban megszabott korlátok között tett intézkedéséhez képest, megszerezni és beszolgáltatni.

A véderőre vonatkozó azon statisztikai adatokat, a melyek a véderő érdekeinek szem előtt tartása mellett közzétehetők, a honvédelmi minister bocsátja a központi statisztikai hivatal rendelkezésére.

Intézetek, testületek, egyletek és társulatok, valamint magánszemélyek is, a reájuk vonatkozó s a fentebbi czélra szükséges adatokat a felszólitásboz képest vagy közvetlenül a központi statisztikai hivatalhoz beküldeni, vagy az adatszolgáltatást elrendelő felhivásban megjelölt hatósági közegnek átszolgáltatni tartoznak.

Magánszemélyek, a jelen törvény 11. és 13. §§-aiban foglalt következmények terhe alatt, csakis oly statisztikai adatok beszolgáltatására kötelezhetők, a melyekre vonatkozólag a 3. §. értelmében az országgyülés elé terjesztett és az országgyülés által elfogadott munkatervben vagy jelentésben határozottan meg van emlitve, hogy az adatok gyüjtése közvetlenül vagy közvetve a magánszemélyek bevallásain alapszik.

Az adatszolgáltatásra felszólitottaknak a központi statisztikai hivatalhoz vagy az adatszolgáltatást elrendelő felhivásban megjelölt hatósági közegekhez intézett levelei és postaküldeményei a postadíjtól mentesek.

10. §.

A központi statisztikai hivatal az adatszolgáltatás megbizhatóságának és szabályszerűségének megvizsgálása és ellenőrzése czéljából megtekintheti az adatszolgáltatásra kötelezett hatóságoknál, úgyszintén a hatósági felügyelet alatt álló intézeteknél, testületeknél, egyleteknél és társulatoknál vezetett nyilvántartásokat, feljegyzéseket és ügykezelési iratokat és mindazon vállalatoknak azon üzleti könyveit, a melyeknek megvizsgálására valamely törvény a közigazgatási hatóságokat feljogositja vagy kötelezi.

A részvénytársaságok és szövetkezetek által vezetett üzleti könyveket — a mennyiben ezen intézetek nem esnek az előző bekezdés határozata alá — a központi statisztikai hivatal csak az esetben van jogositva megtekinteni, ha az illető részvénytársaság vagy szövetkezet a kivánt statisztikai adatok szolgáltatását, vagy a hibás kimutatások kiigazitását megtagadja, avagy a statisztikai kimutatásokat saját kijelentése szerint helyesen kitölteni nem képes.

A nyilvántartások, feljegyzések és ügykezelési iratok, illetőleg üzleti könyvek megtekintésénél a központi statisztikai hivatal kizárólag a kérdéses statisztikai adatoknak kideritésére, vagy azok helyességének megállapitására köteles szorítkozni, s kutatását semmi olyasra, a mi ezzel közvetlenül össze nem függ, különösen pedig egyéneket illető feljegyzésekre ki nem terjesztheti.

A statisztikai adatszolgáltatás ellenőrzése, valamint a részvénytársaságok és szövetkezetek üzleti könyveinek a statisztikai kimutatások összeállitása vagy helyesbitése czéljából szükségessé vált megtekintése részint véglegesen alkalmazott tisztviselőknek a központból való időnkinti kiküldetése, részint állandó statisztikai kirendeltségek véglegesen alkalmazott tisztviselői utján történhetik. A statisztikai kirendeltségek e végből, egy-egy kerületre kiterjedő hatáskörrel, a jelentékenyebb városokban szervezendők.

11. §.

A hatóságok, illetőleg az adatgyüjtésnél közreműködésre kötelezett egyéb közegek, valamint az adatok közvetlen szolgáltatására köteles intézetek, testületek, egyletek, társulatok és magánszemélyek a statisztikai adatoknak legjobb tudomásuk szerint és kellő időben való beszolgáltatásáért felelősek. A mely adatok, megfelelő hivatalos felszólitás után, a mulasztás kellő és elfogadható indokolása nélkül be nem szolgáltattatnak, azokat a központi statisztikai hivatal a mulasztást okozók költségére a helyszinén gyüjtheti be.

A felmerült költségeket a központi statisztikai hivatal állapitja meg és részletesen felszámitva közli a mulasztást okozókkal. A megállapitott költségek a mulasztást okozóktól a közadók kezeléséről szóló törvény rendelkezései szerint hajtatnak be.

12. §.

A központi statisztikai hivatalnak azon intézkedése ellen, melylyel:

a) valamely statisztikai adatnak beszolgáltatása,

b) a 10. §. értelmében valamely intézet, testület, egylet vagy társulat nyilvántartásainak, feljegyzéseinek és ügykezelési iratainak, továbbá valamely vállalat, részvénytársaság vagy szövetkezet üzleti könyveinek megtekintése,

c) a 11. §. értelmében valamely statisztikai adatnak a mulasztást okozó költségére a helyszinén való begyüjtése

elrendeltetik, az intézkedés közlésétől számitott 15 nap alatt felszólamlásnak van helye a kereskedelemügyi ministerhez.

Az *a)* és *b)* pontok alatt emlitett esetekben a felszólamlás felfüggesztő hatályú. A *c)* pont alatti esetben a felszólamlás csakis abban az értelemben bir felfüggesztő hatálylyal, hogy a felmerült költségeket az adatszolgáltatásra kötelezett fél, vagy a központi statisztikai hivatal fogja-e viselni, de a felszólamlás az adat beszerzését meg nem akaszthatja.

Felszólamlásnak van még helye a 11. §. második bekezdése értelmében megállapitott kiküldetési költségek felszámitása és kirovása ellen, az értesitéstől számitott 15 nap alatt, a kereskedelemügyi ministerhez. E felszólamlás felfüggesztő hatályú.

A felszólamlások bélyegmentesek.

13. §.

A ki tudva hamis vagy valótlan statisztikai adatokat vall be, vagy a jelen törvény szerint beszolgálta-

tandó statisztikai adatok beszolgáltatását a szabályszerű felszólitás jogerőre emelkedése után megtagadja, kihágást követ el, s annyiszor — a mennyiszer 100 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

14. §.

A ki a jelen törvény szerint beszolgáltatandó statisztikai adatok gyüjtését hamis hirek terjesztésével megnehezíti, vagy ez által a felvételnek az előszabott időben való végrehajtását megakadályozza, az ebből származó károkat, úgymint az esetleg szükségessé vált újabb felvételi vagy egyéb intézkedések költségeit viselni tartozik.

Az okozott károk megtéritésére vonatkozó kötelezettséget, a károsszeget, valamint a költségek összegét az illetékes királyi biróság állapitja meg.

15. §.

A központi statisztikai hivatal alkalmazottja, vagy a jelen törvény értelmében szolgáltatandó statisztikai adatok gyüjtésével vagy feldolgozásával megbizott más egyén, ki ily minőségében tudomására jutott egyéni természetű statisztikai vagy egyéb adatokat, akár alkalmaztatásának vagy megbizatásának idejében, akár annak megszünte után magánosoknak vagy oly hatóságoknak, melyek azok átvételére jogositva nincsenek, elbeszél, kiszolgáltat, felmutat, megtekinteni enged, vagy a jelen törvény ellenére köztudomásra juttat, — a mennyiben cselekedete súlyosabb büntetőjogi beszámitás alá nem esik — kihágást követ el és 2 hónapig terjedhető elzárással, valamint 600 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő. Fenmarad ezenkivül a fegyelmi felelősség és az okozott kár megtéritésének kötelezettsége.

16. §.

A jelen törvény 13. és 15. §§-aiban említett kihágási ügyekben, az 1880 : XXXVII. t.-cz. 40. §-ának 5. pontjához képest, a kir. járásbíróságok, illetőleg Horvát-Szlavonországokban az ott illetékes kir. bíróságok járnak el.

17. §.

Egyéni természetű statisztikai bevallások és az adatgyüjtés vagy ellenőrzés alkalmával a központi statisztikai hivatal tudomására jutott egyéb adatok az adók kivetésénél alapul nem vehetők.

A központi statisztikai hivatal a statisztikai adatokat — a czímtárak körébe tartozó közlemények és azon adatok kivételével, a melyek törvény alapján, vagy máskülönben úgyis nyilvánosságra hozatnak — nem egyénenkint, hanem mindenkor csak területi vagy tárgy szerinti összefoglalásban teheti közzé.

18. §.

Jelen törvény életbeléptével egyidejűleg hatályukat vesztik az országos statisztika szervezéséről szóló 1874 : XXV. t.-cz. és az annak alapján kibocsátott összes rendeletek. Nemkülönben hatályon kivül helyeztetnek — az 5. §. harmadik bekezdésében foglalt rendelkezés következtében — az ott említett évkönyvnek és jelentésnek az országgyüléshez első izben történő beterjesztésének időpontjától fogva: a közegészségügyről szóló 1876 : XIV. t.-cz. 165. §-ának azon rendelkezése, mely szerint »a belügyminister az ország közegészségi viszonyairól az országgyülésnek évenkint jelentést tesz«; továbbá a népiskolai közoktatásról szóló 1868 : XXXVIII. t.-cz. 148. §-a, mely szerint a vallás- és közoktatásügyi mi-

nister »a közoktatás ügyéről évenkint jelentést tesz az országgyülésnek«, s a középiskolákról szóló 1883 : XXX. t.-cz. 73. §-a, mely szerint »a vallás- és közoktatásügyi minister az országgyülésnek a középiskolai oktatás állapotáról évenkint jelentést tesz és minden három évben részletes kimutatást terjeszt elő«. Az árúforgalmi statisztikáról szóló 1881 : XIII., valamint az e törvény kiegészitéséről és némely határozatainak módositásáról szóló 1895 : XVIII. t.-cz. ellenben érintetlenül maradnak.

19. §.

Jelen törvény végrehajtásával a kereskedelemügyi minister bizatik meg, a ki Horvát-Szlavonországokban — a mennyiben az adatok nem kizárólag a közös magyar kormány hatóságai által szolgáltatandók — a bánnal egyetértően jár el.

XXXVI. TÖRVÉNYCZIKK

a budapest-angyalföldi m. kir. állami elmegyógyintézetben új igazgatósági épület emeléséről.

(Szentesitést nyert 1897. évi augusztus hó 29-én. — Kihirdettetett az »Országos Törvénytár«-ban 1897. évi szeptember hó 2-án.)

1. §.

A belügyminister felhatalmaztatik, hogy az 1881. évi XII. t.-cz. alapján a budapesti »Angyalföld« a gyógyithatlan közveszélyes elmebetegek elhelyezése czéljából létesült ápolda, ezentúl »budapest-angyalföldi m. kir. állami elmegyógyintézet« területén új igazgatósági épületet emelhessen.

2. §.

Ezen épület épitési költségeinek fedezésére a pénztári készletekből 100.000 frt átalányösszeg szavaztatik meg, és felhatalmaztatik a belügyminister, hogy ezen összeg keretén belül az épitési költséget az 1897. évi XI. törvényczikkben foglalt állami költségvetésnek beruházási kiadásai II. fejezeténél külön czím alatt elszámolhassa.

3. §.

Ezen törvény kihirdetése napján lép életbe és végrehajtásával a belügy- és a pénzügyminister bizatnak meg.

XXXVII. TÖRVÉNYCZIKK

a büntető-törvénykönyv (1878 : V. törvényczikk) 412. és a kihágási büntető-törvénykönyv (1879: XL. törvényczikk) 59. §-ának módosításáról.

(Szentesitést nyert 1897. évi augusztus hó 29-én. — Kihirdettetett az »Országos Törvénytár«-ban 1897. évi szeptember hó 2-án.)

1. §.

A ki az állam által kiadott és forgalomban levő bélyeget, postajegyet, vagy az adó biztositására szolgáló más jegyet, pecsétet, valamely edény ürtartalmának vagy a fémek természetének és beltartalmának bizonyitására szolgáló állami vagy hatósági jegyet felhasználás vagy forgalombahozás végett utánoz vagy meghamisit, vagy a ki ily bélyeget, jegyet, pecsétet tudva felhasznál vagy forgalomba hoz, a bélyeghamisitás vétsége miatt két évig terjedhető fogházzal és kétezer koronáig terjedhető pénzbüntetéssel, valamint hivatalvesztéssel büntetendő.

A bélyeghamisitás vétsége miatt egy évig terjedhető fogházzal és ezer koronáig terjedhető pénzbüntetéssel, valamint hivatalvesztéssel büntetendő továbbá az, a ki a fennebb megjelölt valódi bélyegeket, jegyeket vagy pecséteket, értéktelenitésük jelének eltávolitása után ismét tudva felhasználja vagy forgalomba hozza.

A jelen §. határozatai külföldi bélyegek, postajegyek, jegyek és pecsétek tekintetében is alkalmazandók, a mennyiben a magyar állam által kiadott bélyegek, postajegyek, jegyek és pecsétek az illető állam törvénye, vagy törvényerejű szerződés szerint a megfelelő esetben büntetőjogi védelemben részesülnek.

2. §.

A ki oly minőségű érmeket, emlékpénzeket, játékjegyeket, czímjegyeket, hirdetéseket, árújegyeket vagy más hasonló tárgyakat készit, melyek felületes megtekintés mellett könnyen forgalomban levő fémpénznek, illetőleg papirpénznek, bélyegjegynek vagy postajegynek tekinthetők, továbbá, a ki forgalomban levő postajegyeket nem bérmentesitési czélokra utánoz, valamint az is, a ki az ily minőségű tárgyakat nem bérmentesitési czélokra forgalomba hozza, kihágást követ el és négyszáz koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

Ezen §. határozatai külföldi postajegyek tekintetében is alkalmazandók, a mennyiben a magyar állam által kiadott postajegyek az illető állam törvénye, vagy törvényerejű szerződés szerint a megfelelő esetben büntetőjogi védelemben részesülnek.

3. §.

Az 1878 : V. törvényczikk, illetőleg az 1879 : XL. törvényczikk általános határozatai a jelen törvény szerint büntetendő cselekményekre is alkalmazandók.

4. §.

Az ezen törvény 1. §-ában meghatározott vétség a királyi törvényszékek, a 2. §-ban meghatározott kihágás pedig a királyi járásbiróságok hatáskörébe utaltatik.

5. §.

Jelen törvény életbeléptetésével az 1878: V. t.-cz. 412. §-a és az 1879: XL. t.-cz. 59. §-a hatályukat vesztik.

6. §.

Ezen törvény a kihirdetés napján lép életbe és annak végrehajtásával az igazságügyminister bizatik meg.

XXXVIII. TÖRVÉNYCZIKK

a püspökladány-füzesgyarmati helyi érdekű gőzmozdonyú vasut engedélyezéséről.

(Szentesitést nyert 1897. évi november hó 15-én. — Kihirdettetett az »Országos Törvénytár«-ban 1897. évi november hó 25-én.)

1. §.

A ministerium ezennel felhatalmaztatik, hogy a magyar királyi államvasutak püspökladányi állomásától, a Békés vármegyei helyi érdekű vasut füzesgyarmati állomásához való csatlakozással, Szeghalomig, mint forgalmi végpontig vezetendő helyi érdekű gőzmozdonyú vasutnak megépitésére és üzletére az 1880. évi XXXI. és az 1888. évi IV. törvényczikkben foglalt feltételek alatt az engedélyt kiadhassa.

2. §.

A kereskedelemügyi minister az 1-sö §-ban emlitett vonal engedélyezésének megtörténtéről az 1880. évi XXXI. törvényczikk 1-sö §-a értelmében az országgyülésnek jelentést teend.

3. §.

Jelen törvény az országos törvénytárban való megjelenése napján életbe lép és végrehajtásával a kereskedelemügyi és a pénzügyminister ur bizatik meg.

XXXIX. TÖRVÉNYCZIKK

a szécsány-számos-alibunári és számos-antalfalvai helyi érdekű gőzmozdonyú vasutvonalak engedélyezéséről.

(Szentesitést nyert 1897. évi november hó 15-én. — Kihirdettetett az »Országos Törvénytár«-ban 1897. évi november hó 25-én.)

1. §.

A ministerium a torontáli helyi érdekű vasutak Szécsány állomásától Számoson át a versecz-kubini helyi érdekű vasut Alibunár állomásáig, és Számostól ugyancsak a torontáli belyi érdekű vasutak Antalfalva állomásáig vezetendő helyi érdekű gőzmozdonyú vasutvonalaknak az 1880. évi XXXI. és az azt kiegészitő 1888. évi IV. törvényczikkekben foglalt feltételek alatt leendő engedélyezésére felhatalmaztatik.

2. §.

A kereskedelemügyi minister az 1-ső §-ban emlitett vasutvonalak engedélyezésének megtörténtéről az 1880. évi XXXI. t.-cz. 1. §-a értelmében az országgyülésnek jelentést teend.

3. §.

Jelen törvény az országos törvénytárban való kihirdetésének napjával lép életbe és végrehajtásával a kereskedelemügyi és pénzügyi ministerek bizatnak meg.

XL. TÖRVÉNYCZIKK

a mátrai, kisujszállás-dévaványa-gyomai és a Békés vármegyei helyi érdekű vasut részvénytársaságok vasutvonalai engedélyokiratainak egyesitése és a vésztő-kötegyán-hollódi helyi érdekű gőzmozdonyú vasut engedélyezése tárgyában.

(Szentesitést nyert 1897. évi november hó 15-én. — Kihirdettetett az »Országos Törvénytár«-ban 1897. évi november hó 25-én.)

1. §.

A mátrai, a kisújszállás-dévaványa-gyomai és a Békés vármegyei helyi érdekű vasut részvénytársaságok vasutvonalai engedélyokiratainak egyesitése, valamint a Békés vármegyei helyi érdekű vasut Vésztő állomásától, a magyar királyi államvasutak Kötegyán állomásán át, a nagyvárad-belényes-vaskohi helyi érdekű vasut Hollód megállóhelyéig vezetendő helyi érdekű gőzmozdonyú vasut engedélyezése tárgyában előterjesztett engedélyokirat jóváhagyatván, beczikkelyeztetik.

2. §.

Jelen törvény az »Országos Törvénytár«-ban való megjelenése napján lép életbe és végrehajtásával a kereskedelemügyi és pénzügyi ministerek bizatnak meg.

A mátra-körösvidéki egyesült helyi érdekű gőzmozdonyú vasutak

Engedélyokirata.

1. §.

Ezen engedélyokirat erejénél fogva az alábbi czégek, u. m. a »Mátrai h. é. vasut-részvénytársaság«, a »Kisujszállás-dévaványa-gyomai h. é. vasut-részvénytársaság« és a »Békésmegyei h. é. vasut-részvénytársaság«, a jelen engedélyokirat 21. §-ában elrendelt egyesülés feltétele alatt, együttesen és egyetemlegesen engedélyt nyernek és kötelezettséget vállalnak arra, hogy a fentnevezett Békés vármegyei h. é. vasut »Vésztő« állomásából kiindulva, csatlakozással a m. kir. államvasutak Kötegyán állomásához, a nagyvárad-belényes-vaskohi h. é. vasut hollódi rakodó megállóhelyéig (6. §.) vezetendő h. é. gőzmozdonyú vasutat az alábbi feltétel alatt megépitik, s azt a jelen engedélyokirat hatályának tartama alatt szakadatlanul üzletben tartják.

Engedélyt nyernek és kötelezettséget vállalnak továbbá a fentemlitett czégek arra, hogy az első bekezdésben körülirt vonalat mátrai, kisujszállás-dévaványa-gyomai és Békés vármegyei vonalaikkal egyesitve, ezen engedélyokirat hatályának tartama alatt szakadatlanul üzletben tartsák.

Ebből folyólag a mátrai h. é. vasutra vonatkozólag 1885. évi deczember 28-án kelt engedélyokmány és annak 1886. évi márczius hó 14-én kelt függeléke (Rendeletek

Tára 1885. évi folyam 272. tétel és Rendeletek Tára 1886. évi folyam 57. tétel), továbbá a kisujszállás-dévaványa-gyomai h. é. vasutnak 1888. évi május 22-én kiadott engedélyokmánya (Rend. Tára 1888. évfolyam 81. tétel), végül a Békés vármegyei h. é. vasutról szóló 1890. évi január 13-án kelt engedélyokmány (Rend. Tára 1890. évfolyam 17. tétel) a vésztő-kötegyán-hollódi vonal forgalombahelyezésének napjával hatályon kivül lép, s a most felsorolt összes vonalakra, mint egységes hálózatra, a jelen engedélyokirat határozmányai lesznek érvényesek.

2. §.

Az engedélyes czégek részére a jelen engedélyokirat értelmében biztosittatnak mindazon jogok és kedvezmények, melyeket az 1880. évi XXXI. t.-cz., és az annak kiegészitéséről és módositásáról szóló 1888. évi IV. t.-cz. a helyi érdekű vasutakra nézve megszabnak; viszont engedélyesek a most idézett törvényczikkek azon határozatainak, melyek reájok, mint engedélyesekre kötelezettséget rónak, magukat feltétlenül alávetik.

Az engedélyesek továbbá szorosan alkalmazkodni kötelesek:

a) a jelen engedélyokirat határozataihoz;

b) a közmunka- és közlekedésügyi ministerium által 1868. évi április 20-án 4973. sz. a. az országgyülés jóváhagyásával kibocsátott ideiglenes vasutengedélyezési szabályhoz, valamint az 1887. évi XXIV. t.-cz. értelmében, illetve az 1878. évi XX. t.-cz. által beczikkelyezett vám- és kereskedelmi szövetség VIII. czikkében elfogadott vasuti üzletrendtartáshoz annyiban, a mennyiben ezek — a jelen engedélyokiratban megállapitott egyes határozatok és helyi érdekű vasutak forgalmi szolgálatára vonatkozó, a köz-

munka- és közlekedésügyi ministerium által 1883. évi augusztus 1-én kiadott szabályok alapelvei folytán — változást nem szenvedtek;

c) a vasuti árúfuvarozás tárgyában 1890. évi október hó 14-én létrejött s az 1892. évi XXV. törvényczikkel beiktatott egyezmény és az 1892. évi deczember 10-én 83.249. sz. a. kibocsátott vasuti üzletszabályzat határozmányaihoz; és végre

d) minden egyéb már érvényben álló, vagy később alkotandó törvényekhez, szabályokhoz, utasitásokhoz és rendeletekhez.

3. §.

A vésztő-kötegyán-hollódi vonal pályaépitésére és az üzlet berendezésére nézve a kereskedelemügyi m. kir. minister által egyidejűleg kiadandó és a jelen engedélyokirat kiegészitő részét képező épitési és üzletberendezési feltételek irányadók, fentartatván nevezett minister részére a jog, hogy ezen épitési feltételektől egyes kivételes esetekben eltéréseket engedélyezhessen.

Az ezen vonallal egyesitendő mátrai, kisujszállás-dévaványa-gyomai és Békés vármegyei már üzletben levő vonalak jelenlegi épitési és berendezési állapota minimalisnak tekintendő, kiköttetvén, hogy a jelen engedélyokirat hatályba lépte előtt előállitott épitkezések és berendezések mérve és minősége a kereskedelemügyi minister külön engedélye nélkül egyáltalában le nem szállitható, ép úgy, a mint az épitkezések minden változtatására nézve a kereskedelemügyi minister előzetes engedélye kieszközlendő.

4. §.

Az engedélyesek kötelesek a vésztő-kötegyán-hollódi vonalnak a fennálló szabályok szerint elkészitett épitési

terveket (hossz-szelvény és helyzetrajz) a jelen engedélyokirat keltétől számitandó hat hónap alatt, a többi részletterveket pedig oly időben terjeszteni fel két példányban a kereskedelemügyi m. kir. minister elé, hogy azok, a kivitelre alább megállapitott határidőre való tekintettel, a minister által a kellő időre megvizsgálhatók és jóváhagyhatók legyenek.

A késedelem következményei egyedül az engedélyeseket terhelik.

A kereskedelemügyi m. kir. minister, a jelen engedélyokiratban, az ennek kiegészitő részét képező épitési feltételekben, vagy az engedélyezési tárgyalásról 1895. évi május hó 6-án felvett jegyzőkönyvben foglalt határozatokra, úgyszintén az üzlet biztonságának követelményeire való tekintettel, az előterjesztett terveket átvizsgáltatja, és a mennyiben az emlitett szempontokból észrevétel fel nem merülne, a terveket jóváhagyja, és ha egyéb törvényes rendelkezéseknek is elég tétetett, az épitési engedélyt, harmadik személyeknek az 1881. évi XLI. törvényczikk szerinti jogaiknak érintetlenül hagyása mellett, megadja.

Az engedélyesek minden kárpótlási vagy egyéb igény kizárásával kötelesek a kereskedelemügyi m. kir. minister által a pálya épitése közben vagy bármikor azután is, a fentérintett tekintetekből s alapon kivánt és bár az előzetesen jóváhagyott tervektől eltérő módositásokat és kiegészitéseket is foganatositani.

Ellenben az engedélyesek az általuk a kereskedelemügyi m. kir. minister részéről már jóváhagyott terveknek bármily tekintetből kivánt megváltoztatásához a nevezett minister engedélyét mindenkor előzetesen kieszközölni tartoznak.

A pálya épitését engedélyesek az engedélyokirat kel-

tétől számított két év alatt befejezni és a pályát a közforgalomnak átadni tartoznak.

5. §.

Az 1. §-ban felsorolt vonalok építése és üzlete czéljaira az 1881. évi XLI. t.-czikk szerinti kisajátitási jog ezennel engedélyeztetik.

6. §.

A m. kir. államvasutak kötegyáni állomásához, valamint a nagyvárad-belényes-vaskohi h. é. vasut hollódi megállóhelyéhez való csatlakozás és az ennek folytán szükséges új épitkezések és átalakitások eszközlése, valamint a csatlakozási állomásoknak közös használata iránt engedélyesek a m. kir. államvasutak igazgatóságával, illetve ennek közbenjöttével a nagyvárad-belényes-vaskohi h. é. vasut részvénytársasággal, a kereskedelemügyi m. kir. minister előző jóváhagyásának fentartása mellett, egyezségre lépni kötelesek, ki a szerződő felek megegyezésének hiányában a 2. §. *b*) pontjában idézett engedélyezési rendszabály 10. §-ának *g*) pontja értelmében dönt, világosan megjegyeztetvén, hogy a fentiekben érintett csatlakozások, illetve közös használatra való berendezés folytán a csatlakozási közös állomásokon szükségessé váló új épitkezések és átalakitások költségeit engedélyesek az épitési (7. §.) tőkéből fedezni tartoznak.

Más pályákkal csatlakozási szerződéseket, nemkülönben az állomások vagy egyes csatlakozó vonalrészek közös vagy együttes (peage-jog) használatára vonatkozó szerződéseket engedélyesek csakis a kereskedelemügyi m. kir. ministertől előzetesen kieszközölt engedély alapján köthetnek; viszont azonban kötelesek engedélyesek

más pályákkal ilynemű szerződésekre lépni, ha azokban az engedélyesek vasutjához való csatlakozása, illetve a csatlakozási állomások vagy vonalrészek közös vagy együttes (peage-jog) használata akár engedélyokiratilag, akár a kereskedelemügyi m. kir. minister külön engedélyével biztositttatott.

A mennyiben pedig úgy ezekre nézve, mint a kocsikölcsönzés és minden ezekért járó kárpótlás tárgyában az illető vasuti vállalatok között egyezmény létre nem jöhetne, az e részben megkötendő egyezmény feltételeit a kereskedelemügyi m. kir. minister fogja az érdekelt felekre nézve kötelezőleg megállapitani.

7. §.

Az 1. §-ban felsorolt egyesitett vonalak tényleges tőkéje, a vésztő-kötegyán-hollódi vonal megépitéséhez és üzleti megfelelő berendezéséhez szükséges 2,755.000 frt, azaz kétmillióhétszázötvenötezer forintot tevő tényleges tőkéjének betudásával, 8,760.000 frt, azaz nyolczmillióhétszázhatvanezer forintban állapittatik meg, mely tőkéből forgalmi eszközök beszerzésére engedélyesek, a régi vonalakba már beruházott 457.000 frton felül, a vésztő-kötegyán-hollódi vonalra 163.600 frt, tehát együtt 620.600 frtot tartoznak forditani.

Az ezen tényleges tőkének beszerzésére szükséges névleges összeget (alaptőke) a kereskedelemügyi m. kir. minister a pénzügyi m. kir. ministerrel egyetértőleg állapitja meg.

A régi vonalak tartalékalapja készpénzben, illetve czímletekben, számadás mellett abban az állapotban megy át a 21. §. értelmében alakitandó egyesült részvénytársaságra, mint jogutódra, melyben az átalakuláskor találtatik.

Ezen tartalékalapok álladéka az egyesült részvénytársaság alapszabályaiban, a kereskedelemügyi minister jóváhagyása mellett, számszerűleg megállapitandó, s a vésztő-kötegyán-hollódi vonalnak a tényleges tőkéből kihasitandó 25.000 frtnyi tartalékalapja a régi vonalak alaptőkéjéhez csatolandó. Mindezen tartalékalapok az egyesült társaság elsőbbségi részvényeiben, az ezekre nézve engedélyezett árfolyamon számitva, letehetők, az akként tartalékba helyezett elsőbbségi részvények azonban mindaddig, mig a tartalékban maradnak, osztalékra igényt nem tarthatnak. Kisorsolás esetében azonban a tartalékba helyezett részvények teljes névértéke helyezendő a tartalékalapba.

A tartaléktőke csakis a kereskedelemügyi m. kir. ministertől esetenként előzetesen kikérendő engedély alapján lesz felhasználható.

8. §.

Az engedélyesek kötelesek a forgalmi eszközöket, síneket és egyéb, az épitésnél és az üzletnél használandó anyagokat a belföldön beszerezni, mely rendelkezés alól csak a kereskedelemügyi m. kir. ministertől esetenként előzetesen kikérendő engedély alapján lehet kivételnek helye.

9. §.

A pálya műszaki felülvizsgálatát a kereskedelemügyi m. kir. minister rendeli el.

A mennyiben az időjárási viszonyok megengedik, a pálya műszaki felülvizsgálata az épitkezések teljes befejezése és a felülvizsgálati tervek bemutatása után, engedélyesek kérelmére, azonnal el fog rendeltetni.

10. §.

Engedélyesek kötelesek a jelen engedélyokirat kiadása előtt 130.000 frt, azaz egyszázharminczezer frtnyi biztositékot készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban a m. kir. központi állampénztárnál letenni.

Ezen biztositék csak a vésztő-kötegyán-hollódi vonal műszaki felülvizsgálatának eredményes befejezése után, s illetőleg a műszaki felülvizsgálat eredményének a kereskedelemügyi m. kir. minister részéről történt helybenhagyása alkalmával adatik vissza. Egyébiránt e biztositék a műszaki felülvizsgálat alkalmával megállapitott hiányok teljes pótlásáig, illetve a jótállási határidők lejártáig, egészben vagy aránylagos részben visszatartható.

Ha az engedélyesek a jelen engedélyokiratban a pálya kiépitését illetőleg megszabott kötelezettségeknek, különösen a 4. §-ban megállapitott kiépitési határidő tekintetében nem tennének eleget, a kereskedelemügyi m. kir. ministernek önként érthetőleg jogában áll a fentebbi biztositékot akár az állam javára lefoglalni, akár a pálya kiépitésére felhasználni; miáltal az alábbi 24. §-ban foglalt rendelkezések nem érintetnek.

11. §.

Az engedélyezett pálya üzletének kezelését az 1880. évi XXXI. t.-cz. 8. §-ának *b*) pontja alapján engedélyes, a kereskedelemügyi m. kir. minister jóváhagyásával, az engedély egész tartamára a m. kir. államvasutak igazgatóságára ruházván át, az e részben megkötött szerződés a jelen engedélyokirat kiegészitő részét képezi.

Engedélyes köteles az üzletkezelés iránti szerződést oly időben megkötni, hogy az a pálya megnyitását 60 nappal megelőzőleg jóváhagyható legyen.

12. §.

A menet- és szállitási díjak az engedélyezett vasut számára a következőleg szabatnak meg:

a) A személyforgalomban legmagasabb árszabási tételként személy- és kilométerenként a magasabb osztályban 5 kr., az alsóbb osztályban pedig 3 kr. szedhető be.

A magasabb osztályt használó utasok legalább is az első rangú vasutakon használatban lévő II-od osztályú, illetőleg ezeknek megfelelő berendezésű kocsikban szállitandók.

A mennyiben engedélyesek három kocsiosztályt rendeznének be, a közbenső osztályért, személy- és kilométerenként 4 kr. díjtétel szedhető be.

b) Uti podgyásznál és gyorsárúnál, melyek 10 kgrnyi súlytételekre fölfelé kikerekithetők, 10 kgr.- és kilométerenként 0·40 krnyi legmagasabb díjtétel alkalmazható. Uti podgyásznál szabad súly nem követelhető.

Gyorsárúként szállitandó élő állatok, hullák és hintók viteldíjaira nézve a m. kir. államvasutak vonalain fennálló határozmányok és szabályok alkalmazandók.

c) Az árúk szállitásánál alkalmazható legmagasabb árszabási tétel kilométerenként és 100 kilogrammonként az I. darabárúosztályban 0·90 kr., a II-ik mérsékelt darabárúosztályban 0·60 kr., és a terjedelmes árúk után 1·20 kr.

A kőszén, vaskő, só, tűzi és épületfa, trágya, kő, mész és tégla, teljes kocsirakományokban, kilométerenként és 100 kgrammonként legfeljebb 0·50 kr. díjtétel mellett szállitandó.

Ugyanezen 100 kg.- és kilométerenkénti díjtétel szolgál maximalis viteldíj gyanánt a kocsirakományokban feladásra kerülő élő állatok szállitásánál is.

A kocsirakományokban feladásra kerülő egyéb árúkra,

valamint a szabványsúly alapján szállitandó élő állatokra nézve a mérsékelt darabárú-osztály fennebbi tétele szolgál legmagasabb díjtételként.

Az árúk osztályozása s a többi szállitási és díjszabási, illetve díjszámitási határozmányok, valamint kezelési és mellékilletékek tekintetében, ugyszintén a különvonatok szállitására és viteldíjaira nézve a m. kir. államvasutak vonalain fennálló határozmányok és szabályok alkalmazandók.

Mihelyt az engedélyezett pálya tiszta jövedelme három egymást követő éven át a fennebbi 7-ik §-ban megállapitott tényleges épitési és berendezési tőke 7%-át meghaladja, jogában álland a kereskedelemügyi m. kir. ministernek, az engedélyesek meghallgatása mellett, a díjszabásokat megfelelőleg leszállitani.

Azon esetre, ha a törvényhozás a díjszabási ügyet az összes hazai vasutakra vonatkozólag szabályozná, ezen szabályozás, tekintet nélkül a jelen engedélyokirat határozataira, az engedélyezett vasutra is érvényes leend.

Engedélyesek a vasut üzletét mindenkor olykép fogják vezetni, hogy díjszabási intézkedéseik a hazai ipar és termelés érdekeivel összhangzásban legyenek, különösen kötelezik magukat engedélyesek:

1. hogy mindazon kedvezményeket, melyeket külföldi czikkekre engedélyeznek, egyúttal a hazai termékeknek is engedélyezni fogják, ha ezek saját vonalukon legalább ugyanazon távolságra szállittatnak, mint a kedvezményezett külföldi czikkek;

2. hogy külföldi czikkekre soha alacsonyabb díjtételt vagy díjrészletet nem fognak engedélyezni, mint a milyent ugyanazon rendeltetési helyre szállitott hasonló hazai czikk után valamely közelebb fekvő állomásról szednek;

3. hogy az adriai kikötők felé irányuló forgalomban mérsékléseket csupán a hazai kikötők javára fognak engedélyezni;

4. hogy az átmeneti forgalomban a tarifák felállításának jogát engedélyesek a m. kir. államvasutakra ruházzák át és pedig olyképen, hogy ezen forgalomból engedélyeseknek csakis bizonyos pályahasználati díjra lesz igényök, mely pályahasználati díj, engedélyesek meghallgatásával, a kereskedelemügyi m. kir. minister által fog egyoldalúlag megállapittatni;

5. hogy a mennyiben a m. kir. államvasutakkal való csatlakozó forgalomban a kereskedelemügyi m. kir. minister közérdekből különleges díjmérsékléseket rendelne el, a minister kivánatára engedélyesek saját illető összdíjtételeiket ugyanoly százalékarányban leendenek kötelesek leszállitani, mint a mely százalékarányban azt a m. kir. államvasutak saját csatlakozó vonalaikra nézve tették;

6. hogy oly viszonylatokban, a melyeknél a m. kir. államvasutak érdekelve vannak, engedélyesek közvetlen díjtételeket csakis a m. kir. államvasutakkal, illetve ezekkel egyetértőleg fognak felállitani, és ilyeneknek felállitásához a m. kir. államvasutak kivánságára mindenkor hozzájárulni fognak;

7. hogy a m. kir. államvasutakon a személy- és árudíjszabás tekintetében életbeléptetett új rendszerekhez, saját vonalaikat illetőleg, a saját állomások közötti forgalom kivételével, a kereskedelemügyi m. kir. minister kivánatára csatlakozni fognak.

13. §.

Az előző §. értelmében meghatározott díjszabási tételek engedélyesek által időközben egészben, vagy csak

a tárgyak egyes nemeire, a vasut egyik, vagy mindkét irányában, minden szállitási távolságra egyenlően, vagy a távolság növekedésével nagyobbodó mérvben leszállithatók. Az ekként leszállitott díjszabási tételek az előbbi mértékre ismét felemelhetők ugyan, mindazonáltal a felemelés csak a szabályszerű kihirdetés napjától számitott három hó mulva lép hatályba.

Minden szállitási kedvezmény a fennálló szabályok értelmében előzetesen kihirdetendő és abban, ugyanazon feltételek alapján, mindenki egyaránt részesitendő.

14. §.

Az élelmiszereknek a belföldön beállott rendkivüli megdrágulása esetében joga van a kereskedelemügyi m. kir. ministernek azok fuvardíjait a drágaság tartamára az engedélyokirati legmagasabb díjtételek felére leszállitani.

15. §.

A katonaság és katonai javak leszállitott díjtételekkel szállitandók, és pedig egyrészt a császári és kir. közös hadügyi minister és a m. kir. honvédelmi minister, másrészt a vasutigazgatóságok közt 1892. évi november 1-én megkötött egyezmény, illetőleg a hatályban álló katonaszállitási díjszabás és annak függeléke alapján.

A katonaszállitás iránt létrejött vagy létrehozandó és az állam részére kedvezőbb egyezmények ezen engedélyezett pályára is érvényesek lesznek.

A fentebbi határozmányok alkalmazandók továbbá a pénzügyi, valamint a közbiztonsági közegek, végül a fegyenczek és tolonczok szállitása tekintetében is.

Az engedélyesek kötelesek alkalmazkodni a katonai szállitásokra vonatkozó szabályzathoz s az abban foglalt megállapodások és egyezményekhez, melyek által a szál-

litáshoz szükséges felszerelési tárgyak beszerzése és készentartása, a forgalmi eszközök és üzleti személyzet rendelkezésre bocsátása, a forgalmi eszközök és üzleti személyzettel való kölcsönös kisegités és a katonai egészségügyi czélokra berendezett vasuti kocsik használata szabályoztatnak.

Kötelesek továbbá az engedélyesek azon határozmányok- és szolgálati szabályokhoz is alkalmazkodni, melyek a hadi vasuti osztályoknak s azoknak béke idején új épitkezésekhez, vagy fentartási munkálatokhoz való használatára vonatkozólag a cs. és kir. közös hadügyministerium által kiadattak, vagy megállapittatni fognak.

Háború és mozgósitás esetén kötelesek az engedélyesek a szabadságosokat és tartalékosokat, a szabályszerű igazolvány alapján, a lakhelyökhöz legközelebb eső állomástól a rendeltetési helyig legközelebb eső állomásig a katonai leszállitott díjszabás alkalmazásával szállitani.

A katonai szállitásokra vonatkozó fenti határozatok és kedvezmények önként érthetőleg érvényesek a szolgálatban utazó m. kir. honvédségre és azon csapatokra, melyek, mint a hadsereg kiegészitő részei, a népjog oltalma alatt állanak.

Végül kötelesek az engedélyesek feltétlenül alkalmazkodni azon határozatokhoz, melyek a hadsereg, haditengerészet és honvédség kiszolgált allisztjeinek alkalmazására vonatkozólag az 1868. évi XL. t.-cz. 38. §-ában és az 1873. évi II. t.-cz.-ben megállapitvák.

16. §.

Az állami tisztviselők, hivatalnokok és szolgák, kik a vasutak igazgatása és üzlete felett őrködő hatóságok

megbizásából vagy az állam érdekeinek ezen engedélyokirat alapján való megóvása végett, vagy jövedéki czélokból a vasutat használják és azt, hogy az illetékes hatóság által megbizattak, igazolják, uti málháikkal együtt ingyen szállitandók.

17. §.

Az engedélyesek a jelen engedélyokirat tárgyát képező vasuti vonalakon, vagy azoknak csak egyes részein is, a kereskedelemügyi m. kir. minister kivánatára a m. kir. postát szállitani kötelesek.

A postaszállitás feltételeit, a már üzletben levő vonalakra nézve fennálló szerződések épségben tartásával, az 1888. évi IV. t.-cz. 4. §-ának *b*) pontja értelmében, a kereskedelemügyi m. kir. minister rendeleti uton fogja megállapitani.

A vasut igazgatósága és alárendeltjei, vagy az utóbbiak közt váltott szolgálati levelezés a vasuti közegek által postabérmentesen szállitható.

18. §.

Az engedélyezett vaspályavonalak mentén, vagy az egyes állomásokban szükséges üzleti távirdák, távbeszélők vagy villamos jelzők iránt az 1888. évi XXXI. t.-cz. és az annak alapján kibocsátott rendeletek határozmányai mérvadók, melyekhez az engedélyesek szorosan alkalmazkodni kötelesek.

A távirdák, távbeszélők és villamos jelzők felállitásához a kereskedelemügyi m. kir. ministertől előzetesen külön engedély eszközlendő ki, mely alkalommal a minister az épités, berendezés és üzletbentartás feltételeit rendeleti uton állapitja meg, melyekhez engedélyesek alkalmazkodni kötelesek.

Engedélyesek jelen engedélyokirat tárgyát képező vonalakra, vasutra vonatkozó építési engedély kinyerése után a távirda, a távbeszélő vagy villamos jelzők létesitésének engedélyezése iránt még oly időben kötelesek a kereskedelemügyi m. kir. ministerhez folyamodni, hogy a szóbanforgó berendezések a vasut forgalomba helyezéseig elkészülhessenek, illetve használhatók legyenek.

A kereskedelemügyi m. kir. minister fentartja magának azon jogot, hogy az üzleti távirda- vagy távbeszélő vezetéket a szóban levő vonalak indóházain, s esetleg őrházain alkalmazandó utolsó elszigetelőkig, valamint a forgatható védjelző készülékekig engedélyesek költségén, a részletekre nézve az illető posta- és távirdaigazgatóság és az engedélyesek közt jegyzőkönyvileg megállapitott feltételeknek megfelelően saját közegei által megépittesse.

Ez esetben, a mennyiben az üzleti távirda- vagy távbeszélő-vezetékekkel egyidejűleg állami távirda- vagy távbeszélő vezeték nem épittetnék, engedélyesek kötelesek az oszlopok és más építési anyagok összes árát s az összes építési költségeket, a mennyiben pedig egyidejűleg állami távirda- vagy távbeszélő-vezeték is épittetnék, az üzleti vezeték anyagainak árát és az összes építési költségeknek az üzleti vezetékek létesitésére forditott aránylagos részét megtériteni. Mindkét esetben kötelesek engedélyesek az épitkezéshez szükséges összeget az utólagos elszámolásig kamat nélkül előlegezni, és az oszlopokat s a többi építési anyagokat az épitendő pálya mentén, az illető posta- és távirdaigazgatóság által meghatározott módon és időben, saját költségén szétosztani.

A kereskedelemügyi m. kir. ministernek jogában áll a vonalak mentén fennálló oszlopokra bármikor állami

távirda-, esetleg távbeszélő vezetékeket alkalmaztatni, ez esetben azonban az oszlopok, az államköltségen való fentartás kötelezettsége mellett, már ekkor az állam ingyen tulajdonába mennek át.

Az üzleti távirda-, távbeszélő- és villamos vezetékek és berendezések, összes alkatrészeikkel együtt, a vasut kiegészitő tartozékát képezik, ennélfogva a jelen engedélyokirat 22. §-ában megállapitott esetekben és módok szerint az államra háramlanak át.

Egyébként az 1888 : XXXI. t.-cz., valamint az annak alapján kibocsátott vagy kibocsátandó ministeri rendeletek határozmányai, továbbá a hazai vasutakkal a távirdákra nézve 1877. évben kötött egyezmény határozatai az engedélyesekre nézve is kötelezők maradnak és lesznek.

19. §.

Mihelyt a polgári vagy katonai forgalom a jelenleg engedélyezett vonalakon annyira növekedett, hogy az éjjeli szolgálat és gyorsabb forgalom berendezése a kereskedelemügyi m. kir. minister egyoldalú megitélése szerint kivánatosnak vagy szükségesnek mutatkozand, az engedélyesek kötelesek lesznek saját költségökön mindazon berendezéseket eszközölni és mindazon biztonsági intézkedéseket megtenni, melyek a fennálló szabályok és utasitások szerint szükségesek, s illetőleg a melyek a kereskedelemügyi m. kir. minister részéről, hivatkozással azon szabályokra, követeltetni fognak.

A menyiben azonban a katonai forgalom érdekében az engedélyezés alkalmával alapul vett teljesitési képesség határán túlmenő berendezések kivántatnának, ezek csakis engedélyesek hozzájárulásával lesznek érvényesithetők.

Az engedélyesek kötelesek továbbá a kereskedelemügyi magyar kir. minister rendeletére, minden kártala-

nitás nélkül, egy másik vágányt az esetre kiépiteni, ha az engedélyezett vonalakon az évi elegybevétel kilométerenként 14.000 frtot osztrák értékben meghalad.

Ezen kötelezettség teljesitése azonban engedélyesektől csak az alább megállapitott engedélytartam első 70 éve alatt követelhető.

20. §.

Az engedélyesek kötelesek az engedélyezett vasut üzletéről a számadásokat az érvényben álló számlázási minta szerint vezetni, s a lezárt üzleti számlát, a vagyonmérleg-nyereség- és veszteségszámlával együtt, legkésőbb a számadási évet követő május hó végeig a kereskedelemügyi magyar kir. ministerhez bemutatni.

Kötelesek továbbá az engedélyesek a forgalom és üzlet eredményeit részletesen kitüntető évi jelentést szerkeszteni s közhirré tenni, s mindennemű, a felügyeleti hatóságok által kivánt statisztikai adatot beszolgáltatni.

21. §.

Az 1. §-ban megnevezett czégek a jelen engedélyokirat tárgyát képező vonalak épitésére és üzletére »mátra-körösvidéki egyesült h. é. vasutak részvénytársaság« czég elnevezéssel egyesülni tartoznak.

Az egyesülés, illetve átalakulás a kereskedelemügyi minister által kitüzendő záros határidőben végrehajtandó, s az egyesitett társaság czége törvényszerüleg megjegyzendő.

Az átalakulás alkalmával a 7. §-ban meghatározott tényleges tőke fedezetére szükséges névleges összeget (alaptőke) a kereskedelemügyi m. kir. minister a pénzügyministerrel egyetértőleg állapitja meg.

Az ekként megállapitott alaptőke erejéig az alaki-

tandó »mátra-körösvidéki egyesült helyi érdekű vasutak részvénytársaság«-nak, mint engedélyesnek, jogában álland a vésztő-kötegyán-hollódi vonalra engedélyezett tényleges építési és berendezési költség beszerzése, illetve a régi vonalokra (1. §.) kibocsátott czímletek kicserélése czéljából névre vagy előmutatóra szóló czímleteket az 1888. évi IV. t.-cz. 10. §-ában foglalt határozmányok figyelemben tartása mellett kibocsátani, mely kibocsátásnak módozatait a kereskedelemügyi magyar kir. minister a pénzügyi m. kir. ministerrel egyetértőleg állapitja meg.

Az 1880. évi XXXI. t.-cz. 5. §-ában érintett bélyeg- és illetékmentesség a régi czímletek kicserélése czéljából kibocsátandó egységes czímletek után is engedélyeztetik.

A pálya tiszta jövedelméből mindenekelőtt az elsőbbségi részvényeknek a kereskedelemügyi m. kir. minister által a pénzügyi m. kir. ministerrel egyetértőleg megállapitandó törlesztési hányada, s további sorban e részvényeknek legfeljebb 5%-al megszabandó osztaléka lesz fedezendő, s ehhez képest a törzsrészvények törlesztése mindaddig meg nem kezdhető, a mig az összes elsőbbségi részvények nem törlesztettek.

A törlesztési terv kidolgozásánál szem előtt tartandó, hogy a törlesztési hányad rendszerint ne legyen nagyobb, mint a mely mellett az alaptőke az engedély egész tartama alatt törleszthető.

A kétnemű részvények tulajdonosai mindazonáltal minden egyéb társasági jogokban és kötelezettségekben egyaránt részesülnek.

A jelen engedélyokirat és az annak kiegészitő részét képező okmányok az alakitandó mátra-körösvidéki egyesült h. é. vasut-részvénytársaságra változatlanul kötelezők, s ehhez képest ezen alakitandó részvénytársaság

az engedélyeseket a jelen engedélyokiratot s az abból származó jogokat és kötelezettségeket változatlanul és minden fentartás nélkül kötelezőleg átvenni tartozik.

Az éppen emlitett részvénytársaság megalakitásához szükséges alapszabályok, a kibocsátandó czímletek és szelvényeik mintáival együtt, átvizsgálás és jóváhagyás végett a kereskedelemügyi m. kir. ministerhez felterjesztendők, s a nevezett minister részéről az alapszabályokban, valamint a czímletek és szelvényeik mintáinak tervezetében kivánt módositások feltétlenül foganatositandók.

Az alapszabályokba mindenesetre felveendő, hogy az évenkénti tiszta jövedelemnek egy meghatározott minimalis százaléka külön beruházási tartalékalap képzésére, illetve a jelen engedélyokirat 7. §-a szerint az épitési tőkéből kihasitott tartalékalap növelésére fordittassék. Felveendő továbbá az is, hogy azon esetre, ha az alább megállapitott engedélytartam alatt jövedelem hiánya miatt az összes részvények törleszthetők nem lennének, a törlesztetlenül maradt részvények tulajdonosai részvényeiknek beváltását, vagy e czímen bárminemű kárpótlást az államtól nem igényelhetnek.

A társaság székhelye Budapest s hivatalos ügykezelési nyelve kizárólag magyar.

22. §.

A jelen engedély tartama, a fenti 2-ik §-ban idézett ideiglenes vasutengedélyezési szabály 9. §. *a*) pontja alatt kimondott oltalommal és az 1880. évi XXXI. t.-cz. 2. §-a, illetve az 1888. évi IV-ik t.-cz. 2. §-ának *b*) és *c*) pontjai szerint az állam részére biztositott megváltási jog épségbentartásával, 1980. évi deczember 31-én jár le.

Ezen idő leteltével a vasut és annak összes tartozékai ingyen és tehermentesen mennek át a magyar állam tulajdonába és szabad haszonélvezetébe, illetve engedélyesek vagy jogutódjuk ezen vasutat teljes jókarban, ingyen és tehermentesen tartoznak az államnak átadni.

A pálya engedélyének és üzletének átruházása, valamint a pálya- és tartozékainak függő kölcsönökkel való jelzálogi megterheltetése tekintetében az 1888. évi IV. törvényczikk 2. §-ának *a*) pontja, illetőleg az ezen törvény 10-dik §-ában foglalt határozatok irányadók.

Az 1880. évi XXXI. t.-cz. 2-ik §-ában és az 1888. évi IV. törvényczikk 2-ik §-ának *b*) és *c*) pontjaiban előirt megváltás esetére általában az idézett törvényczikkekben körülirt módozatok határozatai irányadók.

Az állami megváltási jog, az 1880. évi XXXI. törvényczikk 2. §-ának 2. bekezdése értelmében, a tényleges tőke visszafizetése mellett a jelen engedélyokirat hatálya alá eső összes vonalakra 1898. évi deczember hó 31-éig gyakorolható, ezen időponton túl az idézett §-ban körülirt hét évi tisztajövedelem képezendi a megváltás alapját. Az 1888. évi IV. t.-cz. 2. §-ának *c*) pontjában körülirt megváltási jog gyakorlásának kezdőpontjául pedig 1920. évi deczember hó 31-ike állapittatik meg.

Ugy a háramlás, mint a megváltás esetén átveszi a magyar állam saját tulajdonába, birtokába és haszonélvezetébe a pálya területét és földjét, a föld- és műmunkálatokat, a fel- és alépitményeket minden hozzátartozókkal, úgymint forgalmi eszközökkel, pályaudvarokkal, fel- és lerakodóhelyekkel, a vasut üzletéhez tartozó épületekkel, az indulási s érkezési helyeken őr- és felvigyázóházakkal, minden felszerelvényekkel, ingó- és ingatlanokkal egyetemben; ellenben az engedélyesek vagy

jogutódjaik megtartják az általuk folytatott üzlet alatt jövedelmi fölöslegeikből alkotott netáni tartalékalapot és a künnlevő cselekvő követeléseket, valamint azon épitkezéseket, a melyek megszerzésére vagy előállitására a kormány által azon határozott hozzáadással hatalmaztattak fel, hogy azok a vaspályának semmi tartozékát képezni nem fogják.

23. §.

A jelen engedélyokirat hatálya alá tartozó vonalokra biztositttatik a fenti 2. §. 1. bekezdéséből kifolyólag:

a) A bélyeg- és illetékmentesség a vésztő-kötegyán-hollódi vonal épitési ügyletei után az 1880. évi XXXI. törvényczikk 5. §-ának *a*) pontja és az 1888. évi IV. törvényczikk 5. §-a értelmében; biztositttatik továbbá a fenti 1. §-ban felsorolt összes vonalakra:

b) a bélyeg- és illetékmentesség a törzs- és elsőbbségi kötvények, valamint az ideiglenes jegyek első kiadására, valamint a fenti 21. §. értelmében a régi czímletek és élvezeti jegyek kicserélése czéljából kibocsátandó egységes czímletek és élvezeti jegyek után;

c) az 1880. évi XXXI. t.-cz. 5. §-a *c*) pontja szerinti adómentesség 1898. január 1-étől számitva 1920. április hó 13-áig, és végre

d) a szállitási adómentesség (1880. évi XXXI. t.-cz. 6. §.) ugyancsak 1898. január 1-étől 1900. évi deczember hó 31-éig.

24. §.

A kereskedelemügyi m. kir. minister az állami érdekek megóvása tekintetéből jogositva van magának úgy a pálya épitése, valamint az üzlet megfelelő felszerelése és folytonos jókarban tartása felől minden részben meg-

győződést szerezni és meghagyni, hogy a mutatkozó hiányok pótoltassanak.

Különösen fentartatik a nevezett minister részére azon jog, hogy a forgalom növekedéséhez képest engedélyeseket a forgalmi eszközöknek időnkénti megfelelő szaporitására kötelezhesse.

A kereskedelemügyi m. kir. ministernek joga van továbbá a részéről kiküldött közeg által az ügyvitelt és pályaigazgatást megvizsgálni és ellenőrizni.

A kereskedelemügyi m. kir. minister által kiküldött biztosnak jogában áll az igazgatóság és az ennek kebeléből netán kirendelt külön bizottságok ülésében, valamint a közgyülésekben részt venni, nemkülönben törvénytelen, a köz- vagy állami érdekekre netán hátrányos, az engedélyokirattal ellenkező intézkedéseket a nevezett minister további elhatározásáig felfüggeszteni.

25. §.

A kereskedelemügyi m. kir. ministert megilleti a jog, hogy engedélyeseket a jelen engedélyokirat és az annak kiegészitő részét képező okmányokban megállapitott kötelezettségeknek, úgyszintén a kormány által az engedélyeseket kötelező törvények, szabályok, utasitások stb. alapján kiadott rendeleteknek teljesitésére 100 frtól 10.000 frtig terjedhető rendbüntetés vagy birság kivetése által szorithassa.

A kivetett és a kereskedelemügyi m. kir. minister által kitüzött záros határidő alatt az engedélyesek által be nem fizetett rendbüntetés, illetve birság a vasut bármely birtokából vagy annak jövedelméből egyszerű közigazgatási úton fog behajtatni.

Az esetre, ha a kiszabott rendbüntetés, illetve birság a még letétben levő engedélyezési biztositékból vonatnék

le, engedélyesek ezen biztositékot az eredeti összegre a levonás napjától számitandó 14 nap alatt ismét kiegészíteni tartoznak.

Ha az engedélyokiraton vagy egyéb törvényes határozatokon és rendelkezéseken alapuló kötelezettségek megsértése az engedélyesek részéről ismételve fordulna elő, s más megtorló intézkedés a kivánt eredményre nem vezetne; úgyszintén, ha a fenti 3-ik §-ban megállapitott határidők az épitési tervek benyujtása, az épités befejezésére, illetőleg az üzlet megnyitására nézve meg nem tartatnának, s e határidők megtartásának elmulasztása a többször idézett vasut-engedélyezési szabály 11-ik §-ának *b*) pontja értelmében, különösen pedig politikai és pénzügyi válságok által nem igazoltathatnék: a kereskedelemügyi m. kir. minister a jelen engedélyokiratot bármikor hatályon kivül helyezheti s megszüntnek nyilvánithatja, a nélkül, hogy ezen határozatból kifolyólag engedélyesek az állam irányában bármi néven nevezendő czímen kárpótlási igénynyel léphetnének fel.

Annak meghatározása, hogy az engedély hatályon kivül helyezése esetén a pálya épitésének folytatása, s illetőleg úgy ezen, mint azon esetben, ha az engedélyesek a pálya üzletét megszakitanák, az üzlet továbbvitele érdekében minő intézkedések tétessenek, a kereskedelemügyi m. kir. ministert illeti meg; önként értetődvén, hogy ezen intézkedések következtében felmerülendő mindennemű költségek, károk és veszélyek iránti szavatosság kizárólag az engedélyeseket terhelendik.

26. §.

Ezen engedély, valamint az annak kiegészitő részét képező okmányok minden okmányszerű kiadmányai csak 1 frtra szabott bélyegdíj alá esnek.

XLI. TÖRVÉNYCZIKK

a nyomdatermékek tudományos czélokra szolgáló köteles példányainak beszolgáltatásáról.

(Szentesitést nyert 1897. évi november hó 21-én. — Kihirdettetett az »Országos Törvénytár«-ban 1897. évi november hó 25-én.)

1. §.

A Magyarországon nyomtatott, gépi sokszorositás utján készült nyomdatermékekből a nyomtató tudományos czélokra két példányt tartozik ingyen beszolgáltatni, és pedig:

1. egy példányt a M. Nemzeti Múzeumnak (2., 3. §§.);
2. egy példányt a M. Tud. Akadémiának (4. §.).

Horvát-Szlavonországokban vagy a külföldön nyomtatott, de a jelen törvény hatálya alatt álló országrészekben (17. §.) kiadott nyomdatermékek köteles példányait a kiadó tartozik beszolgáltatni.

2. §.

A Magyar Nemzeti Múzeumot megillető példány beszolgáltatásának kötelezettsége kiterjed a gépi sokszorositás utján készült minden nyomdatermékre; tehát nemcsak az elárúsitási forgalomra, vagy általában terjesztésre szánt, szorosabb értelemben vett irói művekre, hanem a kéziratképen nyomtatottakra is, valamint az időszaki sajtó s a ponyvairodalom termékeire; statisztikai kimutatásokra, iskolai értesitőkre, név- és naptárakra; továbbá a gépi sokszorositás minden ágában előállitott föld- és térképekre, hangjegyekre, képes ábrázolásokra stb.; ez

utóbbiak akár önállóan, szöveggel, vagy szöveg nélkül, akár mint valamely nyomtatvány kiegészitő részei kerülnek forgalomba.

3. §.

A Magyar Nemzeti Múzeumnak be nem szolgáltatandók:

1. az érték- és hitelpapirok és értékjegyek;

2. a hivatali ügykezelésre szánt hivatali nyomtatványok, a mindennemű üzleti nyomtatványok;

3. a vonalzott ürlapok és könyvek, czímkék (etiquettek és vignetták);

4. családi értesitések, levélpapirok, látogató- és köszöntő-jegyek, meghivók, szavazó-lapok s kizárólag magánhasználatra készült egyéb alkalmi nyomtatványok;

5. könyomás és egyéb gépi többszörösités utján másolt kéziratok;

6. fényképek, ha azok tisztán vegyi uton készültek.

A 2—6. alatt felsorolt nyomdatermékek beszolgáltatása azonban kötelezővé válik, ha valamely beszolgáltatandó más nyomdatermék kiegészitő részeit vagy mellékleteit képezik.

A jelen szakasz 2., 4. és 5. pontjai alól kivételt képeznek és a 2. §. értelmében beszolgáltatandók: a hivatalok, ipari és kereskedelmi vállalatok, egyesületek és társulatok évi jelentései; továbbá a falragaszok, szinlapok, műsorok és a gyászjelentések; végül a tudományos czélból készitett fac-similék, a tankönyveket helyettesitő könyomatos tanári előadások és a könyomatos hirlapok.

4. §.

A M. Tud. Akadémiának, a nyomdatermék-kimuta-

tással egyidejűleg, csak a következő nyomtatványok szolgáltatandók be:

1. gépi sokszorositás utján kötetes vagy füzetes alakban kiadott mindennemű irói mű;

2. a ponyvairodalomból az egy-leveles nyomtatványok is;

3. minden időszaki folyóirat, kivéve az egy hétnél rövidebb időközökben megjelenő hirlapokat;

4. iskolai értesitők, évi jelentések, statisztikai kimutatások, név- és naptárak, föld- és térképek.

5. §.

A napilapok havonkint összegyüjtve, egyéb időszaki nyomdatermékek, valamint a füzetes kiadványok és minden más nyomdatermék köteles példányai pedig naptári évnegyedenkint összegyüjtve, a forgalomba hozatalt követő hónap, illetőleg negyedév első két hete alatt közvetlenül szolgáltatandók be az 1. §-ban 1—2. alatt megjelölt rendeltetési helyekre.

6. §.

A beszolgáltatásra kötelezettnek a beszolgáltatott köteles példányokhoz két azonos nyomdatermék-kimutatást kell csatolnia.

E kimutatásokban a beszolgáltatott példányok czímei folyó számok alatt egyenkint felsorolandók, a beküldő nevének (czégének) és lakásának pontos bejegyzése mellett.

A mennyiben elháríthatlan okokból valamely beküldendő köteles példány csatolva nem volna, ez okok s az utólagos beküldésre kért ujabb határidő a kimutatásokba szintén pontosan bejegyzendők.

A nyomdatermék-kimutatás egyik példánya, a bekül-

dött köteles példányok átvételének tanusításával, a beszolgáltatásra kötelezettnek visszaküldendő.

7. §.

A köteles példányokat a magy. kir. államnyomda is rendeltetési helyökre beszolgáltatni tartozik, kivéve azokat a nyomdatermékeket, melyeknek határidőhöz kötött vagy feltétlen titokban tartását fontos állami érdekből az illetékes felettes hatóság esetről-esetre elrendeli.

Más nyomdákban készült egyes nyomdatermékek beszolgáltatása alól, az érdekelt fél indokolt kérelmére, a vallás- és közoktatásügyi minister adhat időhöz kötött vagy végleges felmentést.

8. §.

A beszolgáltatott köteles példánynak teljesnek és hibátlannak kell lennie.

Ha egy kiadáshoz tartozó példányok között a tartalomban eltérés forog fenn, a köteles példány mindegyik változatból beszolgáltatandó.

Egy kiadáshoz tartozó, de különböző papiroson nyomtatott példányok közül a jobb minőségű papiroson nyomtatott példány szolgáltatandó be, — kivéve, ha a jobb minőségű papiroson nyomtatott diszpéldányok száma huszonötöt meg nem halad.

Uj kiadásokból, még ha változatlanok is (stereotypnyomás), valamint külön lenyomatokból és kivonatokból ujabb köteles példányok szolgáltatandók be.

9. §.

A mennyiben valamely nyomdatermék szövegének vagy kiegészitő más részeinek, a hozzá való képes ábrázolásoknak, hangjegyeknek, föld- és térképeknek stb. nyoma-

tása és előállitása több nyomda között oszlik meg, valamennyi közreműködő magyarországi nyomtatót és a kiadót a teljes köteles példány beszolgáltatásáért egyetemleges felelősség terheli. Ugy az illető nyomtatók, mint a kiadó évnegyedes kimutatásaikba a különböző helyen készült nyomdaterméket bejegyezni s megnevezni tartoznak azt, a ki a beszolgáltatást magára vállalta. — A mennyiben azonban a teljes köteles példány egyik kimutatáshoz sem volna csatolva, annak beszolgáltatása az illető nyomtatók bármelyikétől, vagy a kiadótól követelhető.

10. §.

A köteles példányok, valamint az átvételi elismervények postai küldése, a fennálló postarendszabályok betartásától feltételezetten, portódíjmentességet élvez.

11. §.

A rendeltetési helyökre kellő időben nem érkezett köteles példányoknak utólagos beszolgáltatását, vagy a nem teljes, hibás és általában a jelen törvényben megkövetelt kellékeknek meg nem felelő példányoknak kifogástalanokkal való pótlását a M. Nemzeti Múzeum, illetőleg a M. Tud. Akadémia, az 5. §-ban a beszolgáltatásra megszabott határidő leteltétől számitott három éven belül, a mulasztással terhelt féltől postán ajánlva küldött felszólitás utján megkövetelheti, és a felszólitás teljesitésére, annak keltétől számitott legalább 30 napi záros határidőt tűz ki.

E felhivás sikertelensége a 12. §-ban megállapitott következményeket vonja maga után.

12. §.

Kihágást követ el és 100 forintig terjedő pénzbüntetéssel büntetendő:

1. a ki a 11. §-ban megszabott felszólításra, az abban kitűzött záros határidő alatt, a köteles példányt be nem szolgáltatja, illetőleg a jelen törvényben megkövetelt kellékeknek meg nem felelő köteles példányt kifogástalannal nem pótolja;

2. a ki a köteles példányokkal együtt beküldendő kimutatásokra nézve a jelen törvény rendelkezéseit megszegi.

A jelen §. 1. pontjában körülirt kihágás elkövetőjét a be nem küldött, vagy nem pótolt példány vételárában is el kell marasztalni az átvételre jogosult Magyar Nemzeti Múzeum, illetőleg M. Tudományos Akadémia javára.

13. §.

A jelen törvény 12. §-ában említett kihágási ügyekben úgy a pénzbüntetésre, valamint a be nem küldött vagy nem pótolt köteles példány vételárának megfizetésére nézve, az 1880 : XXXVII. t.-cz. 40. §-ának 5. pontjához képest, a királyi járásbiróságok járnak el.

14. §.

A befolyt pénzbüntetés annak a könyvtárnak gyarapitására forditandó, melynek érdekében az eljárás folyamatba tétetett.

15. §.

A nyomdatermékek ama köteles példányai, melyek a fennálló törvények és szabályok szerint a sajtóügyi közvádlónak adatnak be, — a mennyiben azokra nézve további nyilvántartás vagy hivatali használat szüksége már nem forog fenn, a Magyarországon létező vagy létesitendő oly nyilvános muzeumok és könyvtárak gyarapitására forditandók, melyeket e czélból a vallás- és közoktatásügyi minister megjelöl.

A sajtóügyi közvádlóhoz érkezett köteles példányok kezelésének, őrzésének, átvételének és átadásának módozatait, — valamint a vallás- és közoktatásügyi minister által kijelölt muzeumok és könyvtárak részére való átadás alól a kivételeket az igazságügyi és a vallás- és közoktatásügyi ministerek rendeleti uton állapitják meg.

Egyebekben a jelen törvény nem érinti a fennálló törvények és más jogszabályok ama rendelkezéseit, melyek a nyomdatermékeknek sajtórendészeti czélokra szolgáló köteles példányaira és a nyomdatermékeknek sajtórendészeti szempontból szükséges nyilvántartására vonatkoznak.

16. §.

A fennálló törvények és más jogszabályok ama rendelkezései, melyek a nyomdatermékeknek tudományos czélokra szolgáló köteles példányairól szólanak, az 1897 : XXXV. t.-cz. kivételével hatályon kivül helyeztetnek.

17. §.

A jelen törvény hatálya a magyar állam egész területére kiterjed, Horvát- és Szlavonországok kivételével.

18. §.

Jelen törvény végrehajtásával a vallás- és közoktatásügyi és az igazságügyi ministerek bizatnak meg.

XLII. TÖRVÉNYCZIKK

a Magyarország és Horvát-Szlavon-Dalmátországok között az 1889. évi XL. törvényczikk értelmében létrejött pénzügyi egyezmény hatályának meghosszabbitásáról.

(Szentesitést nyert 1897. évi november hó 21-én. — Kihirdettetett az »Országos Törvénytár«-ban 1897. évi november hó 25-én.)

1. §.

A Magyarország és Horvát-Szlavon-Dalmátországok közt létrejött pénzügyi egyezmény beczikkelyezéséről szóló 1889. évi XL. törvényczikk hatálya 1898. évi január hó 1-től deczember hó végeig meghosszabbittatik.

2. §.

Ezen törvény 1898-ik évi január hó 1-én lép hatályba s annak végrehajtásával a pénzügyminister bizatik meg.

XLIII. TÖRVÉNYCZIKK

az 1898. év négy első hónapjában viselendő közterhekről és fedezendő állami kiadásokról.

(Szentesitést nyert 1897. évi november hó 21-én. — Kihirdettetett az »Országos Törvénytár«-ban 1897. évi november hó 25-én.)

1. §.

A ministerium felhatalmaztatik, hogy a magyar korona országaiban jogérvényes adókra és állami jövedékekre vonatkozó összes — jelenleg fennálló vagy ezután hozandó — törvényeket, azok időközben bekövetkezhető módositásainak figyelembevételével, az 1898. év négy első hónapjában érvényben tarthassa és az ezek alapján befolyó adókból és egyéb bevételekből az állami kiadásokat az alább következő szakaszokban meghatározott módon fedezhesse.

2. §.

A kiadásokra nézve az 1897. évi állami költségvetésről szóló 1897. évi XI. törvényczikk rendelkezései irányadók, felhatalmaztatik azonban a kormány, hogy oly kiadásokat is fedezhessen ezen törvény érvényben léte alatt, a melyek időközben alkotott külön törvények vagy törvényes intézkedések folytán fedezendők, de úgy ezen, valamint általában minden — a jelen törvénynyel adott felhatalmazás alapján teendő — kiadás az 1898. évi költségvetés keretébe lesz beillesztendő.

3. §.

Jelen törvény 1898. évi január hó 1-én lép életbe, de hatálya az 1898. évi állami költségvetésről szóló törvény életbeléptével megszünik; végrehajtásával a pénzügyminister bizatik meg.

AZ 1897. ÉVI

TÖRVÉNYEK

GYÜJTEMÉNYE.

KIADJA
A M. KIR. BELÜGYMINISTERIUM MEGBIZÁSÁBÓL:
AZ »ORSZÁGOS TÖRVÉNYTÁR« SZERKESZTŐSÉGE.
(Budapest, IV. ker., Molnár-utcza 26. sz.).

I. FÜZET. (I—XV. t.-cz.)

BUDAPEST, 1897.

Nyomatott a „Pesti könyvnyomda-részvénytársaság"-nál.

Ára 60 kr.

Az 1880. évi LIII. törvényczikk alapján államilag előállitott törvénykiadások utánnyomása tilos

A szerkesztőség

Értesitès.

Az »Országos Törvénytár« szerkesztőségének hivatali helyiségei: **Budapest, IV. kerület, Molnár-utcza 26. szám** alatt vannak.

A szerkesztőségnek szóló levelek tehát ide czímezendők, megjegyeztetvén, hogy a hatóságoknak és közhivataloknak törvénytári ügyekre vonatkozó levelezései portómentességben részesülnek, hogy ha **»hivatalból közszolgálati ügyben portómentes«** záradékkal szabályszerűen elláttatnak.

A szerkesztőség.

A törvények és rendeletek összes hivatalos kiadványai az **»Országos Törvénytár« szerkesztőségénél (Budapesten, IV. ker. Molnár-utcza 26. sz.)** szerezhetők meg.

Kivánatra részletes árjegyzéket ingyen és bérmentve küld

a szerkesztőség.

Ex. A.A.C
8/2/23

AZ 1897. ÉVI

TÖRVÉNYEK

GYÜJTEMÉNYE.

KIADJA
A M. KIR. BELÜGYMINISTERIUM MEGBIZÁSÁBÓL:
AZ »ORSZÁGOS TÖRVÉNYTÁR« SZERKESZTŐSÉGE.
(Budapest, IV. ker., Molnár-utcza 26. sz.).

II. FÜZET. (XVI—XXV. t.-cz.)

BUDAPEST, 1897.

Nyomatott a „Pesti könyvnyomda-részvénytársaság"-nál.

Ára 60 kr.

Az 1880. évi LIII. törvényczikk alapján államilag előállított törvénykiadások utánnyomása tilos.

A szerkesztőség.

IV. füzet tartalma.

			Lapszám
XXXVIII.	t.-cz.	A püspökladány - füzesgyarmati helyi érdekü gőzmozdonyú vasut engedélyezéséről	355
XXXIX.	»	A szécsány-számos-alibunári és számos-antalfalvai helyi érdekű gőzmozdonyú vasutvonalak engedélyezéséről	356
XL.	»	A mátrai, kisújszállás-dévaványa-gyomai és a Békés vármegyei helyi érdekű vasut részvénytársaságok vasutvonalai engedélyokiratainak egyesitése, és a vésztő-kötegyán-hollódi helyi érdekű gőzmozdonyú vasut engedélyezése tárgyában	357
XLI.	»	A nyomdatermékek tudományos czélokra szolgáló köteles példányainak beszolgáltatásáról . . .	381
XLII.	»	A Magyarország és Horvát-Szlavon-Dalmátországok között az 1889. évi XL. törvényczikk értelmében létrejött pénzügyi egyezmény hatályának meghosszabbitásáról	388
XLIII.	»	Az 1898. év négy első hónapjában viselendő közterhekről és fedezendő állami kiadásokról . .	389